ІІ МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ФАХОВІ МОВИ Й НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ЇХ ВИКЛАДАННЯ»

(онлайн-формат зустрічі)

19-20 ТРАВНЯ 2021 Р.

НУБіП України Гуманітрано-педагогічний факультет

ФАХОВІ МОВИ Й НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ЇХ ВИКЛАДАННЯ:

Матеріали II Міжнародної онлайн-конференції / За ред. О.І. Чайки, О.С. Поліщука. – Київ: Видавництво НУБіП України, 2021. – 246 с.

У збірнику опубліковано матеріали роботи II Міжнародної онлайн-конференції «Фахові мови й новітні підходи до їх викладання», які розкривають актуальні питання сучасного загального й прикладного мовознавства загалом, а також перекладу, методики викладання іноземних мов і фахових мов як мов особливого призначення, зокрема.

УДК 811'243:378.016

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

МАТЕРІАЛИ

ІІ МІЖНАРОДНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

ФАХОВІ МОВИ Й НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ЇХ ВИКЛАДАННЯ

19 – 20 травня 2021 року

Conference topics

- Language, communication and the professions incorporated as Languages for specific purposes,
  e.g. Ukrainian for Law, English for Construction, French for Wines, etc.
- Linguistic expertise and professional practice
- Information and Communication Technologies (ICT) in professional contexts
- Multimodality, cross-culture communication and professional practice
- Professional practice, discourse and the new media
- Interpreting and translation in institutional/professional settings
- Communication strategies, language awareness and linguistic competence in cross-culture communication
- Communication training for professionals in new digital era of the globalizing world
- Soft skills as a must in today's job market

KEYNOTE SPEAKER

DR MARIO PACE

Teaching Languages for Specific Purposes. Perceptions, Methodological Perspectives, Practical Issues and Challenges

- Senior Lecturer Italian, at Department of Humanities & Languages in Education (DHLE), Faculty of Education, University of Malta
- B.Ed (Hons)., M.A. (Melit)., Ph.D (Melit)
- Visiting Professor, Universities & Educational Institutions across Europe
- Advisor to the Ministry of Education in Malta
- Responsible for the design and implementation (National scale) of the Subject Proficiency Assessment (SPA) programme for secondary schools
- Responsible for the design and implementation (National scale) of the Foreign Language Awareness Programme (FLAP) for primary schools
- In-house trainer Italian for Commercial Purposes, Italian for Call Centres
- "Cavaliere dell'Ordine della Stella d'Italia" (OSI), title awarded by the President of the Italian Republic
- Peer Reviewer and member of the Scientific Committee for *Linguistica*, *Glottodidattica e Intercultura* (Linguistics, Language Education and Intercultural studies)

Profile of Speaker

Chev. Dr Mario Pace is a Resident Senior Lecturer at the Department of Languages and Humanities in Education within the Faculty of Education of the University of Malta. He is also regularly invited as a Visiting Professor to hold lectures and seminars in various Universities and Educational Institutions across Europe.

He is an expert in the training and formation of foreign language teachers.

Dr Pace is also advisor to the Ministry of Education in Malta on the teaching / learning of foreign languages where he was entrusted with the design and implementation of a National reform in the teaching and learning of foreign languages in the Maltese Islands.

In fact, he is responsible for the design and implementation on a National scale of the new programme for the teaching of foreign languages in Malta

- the Subject Proficiency Assessment (SPA) programme for Secondary schools as well as of the Foreign Language Awareness Programme (FLAP) for primary school students. He is also responsible for the development, management and delivery of a number of in-house training courses of 'Italian for Commercial Purposes' and "Italian for Call Centres" for various private and public companies across the Maltese Islands.

Dr Pace gave several keynote speeches in conferences both in Europe and the USA and has published various academic papers in peer reviewed journals. He is also the author of the book entitled Marco Largi ovvero Carlo Magri – drammaturgo maltese (1617 – 1693). Vita e opere, published by Midsea Books Malta in 2018. In May of 2018 he was awarded the prestigious title of "Cavaliere dell'Ordine della Stella d'Italia" (OSI) by the President of the Italian Republic, in recognition of his significant contribution towards the promotion of the Italian culture in Malta and the strengthening of the relations between Italy and Malta, and especially for the efforts towards the enhancement of the teaching and learning of Italian in Maltese schools and other educational institutions. In January 2020 he was appointed Peer Reviewer and member of the Scientific Committee for the academic journal: Linguistica, Glottodidattica e Intercultura. (Linguistics, Language Education and Intercultural studies), published by Libreriauniversitaria.it. for ANVUR (agenzia nazionale di valutazione del sistema universitario e della ricerca).

Dr Pace's areas of expertise include Foreign Language Teacher Training, Higher Education, Languages for Specific Purposes, ePortfolios, Reflective Writings, Language Testing, Foreign Language Acquisition, Assessment, and Student and Teacher Motivation.

Dr Mario Pace University of Malta mario.pace@um.edu.mt

Teaching Languages for Specific Purposes. Perceptions, Methodological Perspectives, Practical Issues and Challenges

Language skills are becoming increasingly important in organisations and businesses who want to be competitive on an international level. Mastery in foreign languages is considered not just an excellent tool to bridge gaps between people coming from different countries and to create strong sentimental and professional relationships, but above all an instrument that enables workers to considerably improve their career prospects. Knowing how to use a language in specific circumstances and purposes gives people a very strong bargaining power, especially in the labour world. Whereas up to twenty or thirty years ago, speaking a foreign language was a very important prerequisite for just a few, like managers or diplomats, today it has become of fundamental importance in all professional circles. In fact, in today's European society, languages and interculture play a fundamental role in getting to know different people and in obtaining professional and economic development. This explains why today there exists a need to diversify the language training market with courses in foreign languages for specific purposes, be it for tourism, for call centres, for business and so on, focusing on acquiring the necessary terminological, interdisciplinary and intercultural skills needed for specific jobs. Such courses imply addressing the immediate and very specific needs of the learners involved, having as their driving force, both in the preparation stage as well as in the development stage, the needs analysis of the learners. In terms of implementation and methodology, such courses have to be totally learner-focused, practically oriented and, above all, applied to professional contexts, providing a method of learning, teaching and assessing basic skills or abilities in the language, not simply according to the particular needs of the students but also in line with the specific requirements of the vocational domain. This obviously presents a number of challenges which need to be discussed and analysed from both the educators' and the students' point of view.

CONTENTS

AMELINA, Svitlana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Descriptive translation for the translatological processing of texts from the agricultural discourse / Deskriptive Übersetzung bei der translatologischen Bearbeitung von Texten des Agrardiskurses (DE)	21
BAZALIY, Inna, <i>Kherson, Ukraine</i>	Textual means for implicitness in a dramatic text (based on the play <i>Hangmen</i> by M. McDonagh) / Текстові засоби реалізації імпліцитності в драматургічному тексті (на матеріалі п'єси М. Макдонаха "Hangmen") (UA)	22
BEREZOVSKA- SAVCHUK, Natalia & TSOUFAL, Liubov, Kryvy Rih, Ukraine	Language instruction for foreign students under remote study / Організація мовної підготовки студентів-іноземців в умовах дистанційного навчання (UA)	23
CHAIKA, Oksana, Kyiv, Ukraine	Frequently used syntagms for monomials in translating coaching terminology: multicultural facet for educating university instructing staff	25
CHUBKO, Nadezhda, Perth, Western Australia	SOLO Taxonomy as a Tool for Assessing STEM Disciplinary Literacy of EFL Students	27
CHYBIS, Larysa, Perth, Western Australia	Professor Ilko Korunets, an outstanding translator and Ukrainian patriot	28
DEMYDENKO, Hanna, Kryvy Rih, Ukraine	Evaluative characteristics of phraseology with a nonverbal component / Оцінна характеристика фразеологізмів з невербальним компонентом (UA)	29
DENYSIUK, Vasyl, Uman, Ukraine	Legal phraseology in diary discourse / Фразеологія юридичної сфери у щоденниковому дискурсі (UA)	30
DIRA, Nadia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Experimental determination of the value-attitude education level to the living nature of secondary school student / Експерементальне визначення рівня вихованності ціннісного ставлення до живої природи учнів середнього шкільного віку (UA)	31
DMYTRENKO, Mariya, Cherkasy, Ukraine	Effects of praxeology and behaviour on organizational culture	33

DOMINA, Viktoria Kyiv, Ukraine	Forming the bilingual personality of the future teacher of foreign language / Формування білінгвальної особистості майбутнього вчителя іноземної мови (UA)	34
DUDOK, Anna, <i>Lviv, Ukraine</i>	Interference and assimilation of verbal forms to modern English / Інтерференція й асиміляція дієслівних формантів у сучасну англійську мову (UA)	37
HEIKO, Svitlana, Kyiv, Ukraine	Discourse of things in Jean Baudrillard's concept of postmodernity / Дискурс речей в постмодерністській концепції Жана Бодріяра (UA)	38
FANENSHTEL, Natalia, & PROTSYK, Olena, <i>Khmelnytsky</i> , <i>Ukraine</i>	Forming lexical competence with schoolchildren: student oriented approach / Формування лексичної компетентності учнів середньої школи на засадах студентоцентризму (UA)	39
GALYNSKA, Olena, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Coaching principles and tools in the English language teaching (ELT) for bachelors of food technologies	41
GOEL, Amit Kumar, <i>Lucknow, India</i>	Role of ICT in advertising education at the global platform	42
GOLTSOVA, Marianna & VITOMSKA, Nadiia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Oxymoronic implicatures in the English and Ukrainian languages	43
IVANOVA, Iryna, Cherkasy, Ukraine	Abstracts and summaries as types of academic writing	44
IVANYSHYN, Natalia, <i>Lviv, Ukraine</i>	Translation of technical terms on the example of fire terminology	45
KALINOWSKI, Daniel, <i>Słupsk, Poland</i>	Ecology in literary research. Cognitive Perspectives	46
KACHMARCHYK, Svitlana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Use of authentic materials in foreign language studying on the example of a conversational club	47

KHRYSTIUK, Svitlana, Kyiv, Ukraine	Economic terminology: its classification and ways of translation in the light of globalization and transformation processes	48
KOSOVYCH, Olha, Ternopil, Ukraine	Soft skills development in English lessons as a key skill in professional activity	50
KRAVCHENKO, Alla, Kyiv, Ukraine	Taras Shevchenko's philosophy: ideas of freedom / Ідеі свободи у філософії Тараса Шевченка (UA)	52
KRYKNITSKA, Iryna, Kyiv, Ukraine	English to Ukrainian translation of phraseological units that contain a culinary component: culturological facet / Культурологічний аспект перекладу англійських фразеологічниї одиниць з кулінарним компонентом українською мовою (UA)	53
KUTSA, Oksana & KARANEVYCH, Maryana, <i>Ternopil, Ukraine</i>	Developing the skills of critical thinking in an EFL setting using technology	55
LAUTA,Olena, Kyiv, Ukraine	Georges Bataille's "inner experience": interpreting post- structuralism / Внутрішній досвід Ж. Батая : постструктуралістське тлумачення (UA)	56
LAZARENKO, Larysa, Pryazovsk, Ukraine, & MARAKHOVSKA, Natalia, Mariupol, Ukraine	The role of online social networks and communities in foreign language teaching	58
LYCHUK, Mariia et al. <i>Kyiv, Ukraine</i>	Automated delivery of language classes through the smart sender platform	59
LYVKA, Melania, Munich, Germany	What language does creative writing need? The emotional and creative learning. Written language. Language of art coaching / Welche Sprache braucht kreatives Schreiben? Das emotionale und kreative Lernen. Geschriebene Sprache. Sprache des Art-Coachings (DE)	60
LUNHU, Yuliia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Institutional translation these days	61

MALINKINA, Valentyna, Kyiv, Ukraine	Using translation in learning English	62
MASLIAYEVA, Iryna , Kryvy Rih, Ukraine	Semantic potential of instrumental glutonyms / Семантичний потенціал глютонімів-інструментативів (UA)	64
MEDIANYK, Hanna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Influence of language and culture on research / Вплив мови та культури на дослідження (UA)	66
NEZHYVA, Olha, Kyiv, Ukraine	Economic terminology in English / Особливість використання економічної термінології в англійській мові (UA)	68
NIKOLSKA, Nina, Kyiv, Ukraine	Best practices of innovations in teaching reading / Світовий досвід інновації у навчанні читання (UA)	69
NIKULINA, Nelia, Kharkiv, Ukraine	Educational potential of terminological dictionaries of the motor transport industry / Навчальний потенціал термінологічних словників автотранспортної галузі (UA)	71
PALCHEVSKA, Oleksandra, <i>Lviv, Ukraine</i>	Terminological sphere of humanitarian demining	72
PIKALOVA, Anna, Kharkiv, Ukraine	Types of emotional self identity of Bruce Lansky in children's poetic texts / Типи «емотивного-я» ідентичність Брюса Ланскі в дитячих поетичних текстах (UA)	73
POHORIELOVA, Tetiana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Problem-oriented approach to learning a foreign language in higher education institutions / Проблемно-орієнтований підхід до вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти (UA)	75
POLISHCHUK, Oleksandr, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Speech outbreak and development / Зародження та розвиток мовлення (UA)	77
PYNTIUK, Yevhenia, Chernivtsi, Ukraine	Architectural metaphor as a means of representing the continuous development of the German professional language of architecture and construction /Архітектурна метафора як засіб репрезентації континуального розвитку німецької фахової мови архітектури та будівництва (UA)	79
PYTS, Taras, Lviv, Ukraine	Schleifer as a German artisan name in Polish / Німецька назва ремісника Schleifer у польській мові (UA)	80

ROHANOV, Maksym, Kyiv, Ukraine	Bilingual culture in educational process of higher educational institutions / Білінгвальна культура в освітньому процесі ЗВО (UA)	81
ROZGHON, Iryna, Kyiv, Ukraine	The importance of soft skills for today's labor market	84
ROZHKOV, Yuriy, Kyiv, Ukraine	Concept, types and ways of nomination: English for politics / Поняття, види і способи номінації політичної лексики в англійській мові (UA)	85
RUBINSKA, Bronislava, Kyiv, Ukraine	On establishing methodological competencies for qualified experts in the humanities / Про потенціал формування методологічної компетентністі в сфері підготовки кваліфікованих спеціалистів гуманітарних спеціальностей (UA)	87
RUDENKO, Svitlana, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	Grammatical category of gender and gender labeling of instruments in Ukrainian gluten discourse / Граматична категорія роду й гендерна маркованість інструментативів в українському глютонічному дискурсі (UA)	89
RUDYK, Yaroslav, Kyiv, Ukraine	Intelligence survey methodology: tests still keep their relevance / Методологія обстеження інтелекту: тести не втрачають актуальність (UA)	90
SAVYTSKA, Inna, Kyiv, Ukraine	Issues of consciousness: epistemological aspects / Епістемологічні аспекти проблеми свідомості (UA)	92
SERHIIENKO, Inna, Kyiv, Ukraine	Trends in media education in the conditions of philological profile of senior school	93
SHARMANOVA, Natalia, Kryvy Rih, Ukraine	Language clichés in academic discourse: Ukrainian as a foreign language / Ужиток мовних кліше в академічному дискурсі під час вивчення української мови як іноземної (UA)	95
SHYNKARUK, Vasyl, Kyiv, Ukraine	Novices in instruction of languages for specific purposes / Новітні підходи до викладання фахових мов (UA)	96
SNITSAR, Valentyna, Kyiv, Ukraine	Cognitive approach to legal translation	96
SOPIVNYK, Ruslan, Kyiv, Ukraine	Retrospective analysis of the concept of "socially useful leadership qualities" in the scientific literature / Ретроспективний аналіз поняття «соціально корисні лідерські якості» в науковій літературі (UA)	98

SYDORUK, Halyna, Kyiv, Ukraine	Internet shortenings as a means of replening the language vocabulary	100
TEPLA, Oksana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Language portfolio as a linguodidactic technology / Мовний портфель як лінгводидактична технологія (UA)	102
VOROTNIAK, Liudmyla, Khmelnytsky, Ukraine	Formation of master students' skills of professional speech in the context of intercultural communication / Формування навичок фахового мовлення магістрів в контексті міжкультурної комунікації (UA)	103
YAMNYCH, Natalia, Kyiv, Ukraine	Information and communication technologies in terminologies	104
YANISIV, Mykhailo & ISHCHUK, Myroslava, <i>Lviv, Ukraine</i>	Author's neologisms in George Martin's novel <i>Game of Thrones</i> and translatability into Ukrainian / Авторські неологізми в романі Джорджа Мартіна «Гра престолів» та особливості їх відтворення українською мовою (UA)	106
YAREMENKO, Natalia, Kyiv, Ukraine	The role of motivation in foreign language teaching to students of non-linguistic specialties	108
YELOVSKA, Yulia, Kryvy Rih, UKraine	Modern information technologies for foreign language competency / Використання сучасних інформаційних засобів навчання у формуванні іншомовної лексичної компетентності (UA)	109
ZHARKOVA Roksolana, <i>Lviv, Ukraine</i>	Formation of language personality future teachers / Формування мовної особистості майбутніх педагогів (UA)	110

RESEARCHES SUPERVISED

ANDREIEVA, Daria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Expression means of English negations at the morphemic level: translation into Ukrainian / Засоби вираження англійських заперечень на морфемному рівні при перекладі на українську (UA)	112
ARTEMCHUK, Yelyzaveta, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation and interpretation in diplomacy: Meaning technological progress	113
BABAK, Daria, Kyiv, Ukraine	Analysis of intonation and other non-verbal means of communication in public speech	114
BABAK, Daria, Kyiv, Ukraine	Specifics and essence of simultaneous translation / Особливості та суть синхронного перекладу (UA)	116
BABII, Kateryna Kyiv, Ukraine	Equivalence of phraseological units when translating from ukrainian into english / Еквівалентність фразеологічних одиниць у перекладах з української мови на англійську (UA)	118
BAMBURA, Alla, Kyiv, Ukraine	Structure of English business monomials and polynomials: overview	119
BAMBURA, Alla, Kyiv, Ukraine	Main parameters of scientific, educational and methodical tools for the process of subjectivation of all aspects of student training / Основні параметри науково- методичних і навчально-методичних засобів для процесу суб'єктивації всіх аспектів підготовки студентів (UA)	121
BAMBURA, Alla, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Structure of English phrasal verbs and ways of their translation / Структура англійських фразових дієслів та способи їхнього перекладу (UA)	122
BANKOVSKY, Bohdan & HAVRYLETS, Kyrylo, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation techniques for legal terminology: English and Ukrainian languages / Прийоми перекладу юридичної лексики з англійської українською мовою (UA)	124
BOBOKALO, Anastasia & RYZHAI, Olha, <i>Cherkasy, Ukraine</i>	Non-verbal communication in a public speech / Особливості невербальної комунікації під час публічних виступів (UA)	125

BOITSOVA, Mariia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Intercultural communicative competence	127
BULAVNOVA, Yuliia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation and editing problems dealing with scientific texts in the ukrainian language / Проблеми перекладу і редагування наукових текстів в українській мові (UA)	128
CHEREDAIKO, Anastasia, <i>Uman, Ukraine</i>	The effective methods of enriching learners' active vocabulary in Grade 7	129
CHEREPYANA, Viktoria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Practical engagement on organized formation of social skills: students of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine / Практична робота з організації формування соціальних навичок студентів Національного університету біоресурсів і природокористування України (UA)	130
CHEREPYANA, Viktoria, Kyiv, Ukraine	The essence and structure of the soft skills concept for future professional teachers / Сутність і структура поняття «soft skills» майбутніх педагогів професійного навчання (UA)	131
CHERNETSKA, Anna, Kyiv, Ukraine	Soft skills as prerequisite in today's labor market	133
DEREVINSKA, Victoria, Kyiv, Ukraine	Approaches to defining and classifying communication strategies in English	134
DUBIENOK, Yevhenia, Kyiv, Ukraine	World literature and development of literature skills with schoolchildren of Grades 5-7 / Особливості літературного розвитку учнів 5-7 класів на уроках зарубіжної літератури (UA)	136
DROZHDINA, Daria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Politeness and lexical techniques of expression in English / Ввічливість та лексичні прийоми її вираження в англійській мов (UA)	138
FILIPOVA, Yelyzaveta, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Polylingual culture and interaction of language and culture for the future teacher of foreign language	140
HALEVYCH, Alina, <i>Kyiv, Ukraine</i>	English templates for formal correspondence	142

HAVRYLETS, Kyrylo, Kyiv, Ukraine	Acquisition of English and the English humour: socio- cultural facet	144
HERMASH, Vlad, Kyiv, Ukraine	English and Ukrainian for job applications	145
HNATOVSKA, Inna, Kamyanets-Podilsk, Ukraine	Didactication of creolized texts in a German language lesson / Дидактизація креолізованих текстів на уроці німецької мови (UA)	147
HONCHAROV, Andriy, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Scientific article as a genre / Жанр наукової статті в загальній системі наукових жанрів (UA)	148
HREBENIUK, Kyrylo, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Education of multiculturalism among Ukrainian students of the philological department	150
HUD, Anastasia, Kyiv, Ukraine	Mykola Lukash, Master of Ukrainian translation / Микола Лукаш – маестро українського перекладу (UA)	151
HUD, Anastasia, Kyiv, Ukraine	Translation of proverbs and sayings / Особливості перекладу прислів'їв і приказок (UA)	153
IHNATCHENKO, Yelizaveta, Kyiv, Ukraine	Characteristic features of formal and informal discourse / Характерні риси офіційного та неофіційного дискурсу (UA)	153
IVASHCHUK, Maksym, Kyiv, Ukraine	Translation shifts for translation movie titles	154
KAMYANSKA, Daryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Zoom as a successful means to support individual LSP approach in translation / Zoom як особистісно- орієнтований підхід у процесі професійної підготовки майбутніх перекладачів (UA)	156
KARMAZINA, Kate, Kyiv, Ukraine	Value of digital communication	158
KHODARCHENKO, Anastasiia, Kyiv, Ukraine	Gaming terminology and slang in the English language	160
KHODCHENKO, Anna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Teaching the declamatory style / Про викладання декламаційного стилю за допомогою казок з використанням мультимедійних засобів	162

KOLODIAZHNA, Viktoria Kyiv, Ukraine	Translation of English banking terms / Особливості перекладу англомовних банківських термінів (UA)	165
KOROTKA, Diana, Kyiv, Ukraine	Non-verbal communication in negotiation	167
KOTSIUK, Yuliia , Kyiv, Ukraine	Information and communication technologies for development of globalization / Інформаційно- комунікаційні технології як допомога для розвитку глобалізації (UA)	168
KOUTCHERIANOU, Zinayida, Chernivtsi, Ukraine	Social meaning of nicknames / Pourquoi des surnoms: quelle est leur pertinence sociale? (FR)	169
KRAVCHUK, Nataliia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Linguistic features and translation of English advertising texts	170
KRYNYTSKA, Yelyzaveta, Kyiv, Ukraine	Four basic language skills for professional practice	172
KUZKO, Karyna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	On the classification of allusive names (on the material of the English language) / Про класифікації алюзивних імен (на матеріалі англійської мови) (UA)	173
KYRPA, Albina, Kyiv, Ukraine	Contents of polylingual culture: foreign language instructors / Зміст полілінгвальної культури вчителів іноземної мови (UA)	175
KYRYLIUK, Anastasiia, Kyiv, Ukraine	Basic skills in the era of technologies / Елементарні навички в вік технологій (UA)	176
LUTSYK, Natalia, Chernivtsi, Ukraine	National and cultural specificity of zoonyms and floronyms (based on phraseological units of the French language) / Національно-культурна специфіка зоонімів та флоронімів (на матеріалі фразеологічних одиниць французької мови) (UA)	178
MAKHOBRODZE, Vladyslava, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Military idioms in the English language / Військові ідіоми в англійській мові (UA)	180
MARCHUK, Viktoria, Kyiv, Ukraine	Labor market and soft skills today / Гнучкі навички як необхідність на сьогоднішньому ринку праці (UA)	181

MELNYCHENKO, Iryna, Kyiv, Ukraine	Mass media as a means of forming public opinion	184
MIROSHNYK, Natalia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Intercultural communication	185
MARSHAK, Yulia, Kyiv, Ukraine	Stylistic features in legal English	186
MOTENKO, Natalia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Intercultural communication in the time of globalization	187
PADURARU, Anastasia, Chernivtsi, Ukraine	Methods of integrated formation of lexical competence in the process of mastering a foreign language and culture in higher educational institution / Методика інтегрованого формування лексичної компетентності в процесі оволодіння іноземною мовою та культурою у ЗВО (UA)	189
PARKHOMENKO, Iryna, Kyiv, Ukraine	Translation of phraseological units	190
PETRENKO, Denys, Kyiv, Ukraine	Terminological field of management in Ukrainian for Business	192
POLIAKOVA, Tetiana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The role of information and communication technologies in learning processes	193
POLISHCHUK, Viktoriia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Typology of contemporary English discourse	195
POPIVANOVA, Kristina, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Forming bilingual personality of a future teacher in the context of geopolitical trends / Формування білінгвальної особистості майбутнього вчителя у вимірі геополітичниї тенденцій (UA)	196
PUNDYK, Tetiana, Lviv, Ukraine	Translation of proper names in Ukrainian folk tales	198
REMINNA, Polina, Kyiv, Ukraine	Methods of terms translation in the field of programming	200

RIABUSHKINA, Olesia, Kyiv, Ukraine	Language as a way of communication in international relations	202
RUDENKO, Viktoria, Kyiv, Ukraine	Contrastive typological analysis of intonation in public speech	203
RUDENKO, Volodymyr, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Idioms in English-Ukrainian translation	205
SAIIAPINA, Mariia, Kyiv, Ukraine	Artistic translation mastery: adequacy requirements	206
SEREDA, Daryna, Kyiv, Ukraine	Linguocultural approach to translating English jokes / Лінгвокультурологічний підхід до перекладу англійських жартів (UA)	208
SEREDA, Daryna, Kyiv, Ukraine	Cozaks' proverbs and sayings in ukrainian linguoculture / Козацькі прислів'я й приказки в українській лінгвокультурі (UA)	209
SHCHUKA, Olesia, Kyiv, Ukraine	The English language as a means of international communication for politicians	210
SHUBA, Daryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Theoretical and methodological aspect of the formation of bilingual culture in future translators / Теоретико- методологічний аспект формування білінгвальної культури у майбутніх перекладачів (UA)	211
SHUDYKINA, Anastasiya, Kyiv, Ukraine	Soft skills as a must in today's job market	213
SITKO, Anzhelika, Kyiv, Ukraine	The role of personal resources as an important factor for the successful intercultural adaptation of foreign students in the country of their education	215
SMOLIAR, Dariia, Kyiv, Ukraine	The C Programming language for English and Ukrainian	217
STOIKA, Mykhaela, Chernivtsi, Ukraine	Formation of grammatical competence of future teachers while doing French as a second foreign language / Формування граматичної компетентності у майбутніх викладачів в процесі вивчення французької мови як другої іноземної (UA)	218

TANASIUK, Illya, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Black American slang in hip-hop	219
TARASENKO, Anna, Kharkiv, Ukraine	Features of studying the Ukrainian language at the faculties of foreign philology	222
TOMCHENKO, Olena, Kyiv, Ukraine	Mnemonic techniques for foreign language instruction / Мнемонічні прийоми навчання іноземної мови (UA)	223
TEREKH, Anastasia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation techniques for English sports terms in Ukrainain / Способи перекладу англійських спортивних термінів українською мовою ((UA)	224
TUDORAN, Natalia, Kyiv, Ukraine	Translation shifts in translating English adverts to Ukrainian / Перекладацькі трансформації при перекладі англомовних рекламних текстів українською мовою (UA)	225
VAHERYCH, Anastasia, Kyiv, Ukraine	Features of technical translation	226
VASYLTSOV, Serhiy, Kyiv, Ukraine	English legal terms: translation issues	228
UDOD, Alena, Kyiv, Ukraine	Speech lessons under the system of teaching and learning world literature / Уроки розвитку зв'язного мовлення в системі вивчення зарубіжної літератури (UA)	229
ZAHORIICHUK, Yuliia, Kyiv, Ukraine	Soft skills in today's labor market	231
ZEMOV, Serhiy, Kyiv, Ukraine	Translation of movie titles from English into Ukrainian	233

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Svitlana AMELINA

DESKRIPTIVE ÜBERSETZUNG BEI DER TRANSLATOLOGISCHEN BEARBEITUNG VON TEXTEN DES AGRARDISKURSES

Die Übersetzung von Texten zu landwirtschaftlichen Themen ist mit der Notwendigkeit der genauen Übertragung von Informationen über die Produktion von Rohstoffen und Lebensmitteln, die Anwendung von landwirtschaftlichen Maschinen, die Diagnostik und Behandlung von Tierkrankheiten und dergleichen verbunden. Daher wird das Problem der Angemessenheit und Äquivalenz der Übersetzung solcher Texte immer wichtiger. Das Streben nach einer adäquaten Übersetzung ist jedoch unweigerlich mit gewissen Verlusten auf der Ebene von Lexemen oder Sätzen verbunden. Übersetzungstransformationen verschiedener Art ermöglichen es, die Angemessenheit der Übersetzung auf der Ebene eines ganzen Textes zu erhalten.

Explikation (deskriptive Methode) ist eine lexikalische und grammatikalische Transformation, bei der eine lexikalische Einheit der Ausgangssprache durch eine Wortkombination ersetzt wird, die ihre Bedeutung in der Zielsprache beschreibt (expliziert), d.h. eine Erklärung der Bedeutung der Spracheinheit liefert, die in der Zielsprache fehlt. Trotz der Tatsache, dass der Kommunikationsprozess durch das Streben nach Sprachökonomie gekennzeichnet ist, können nicht alle Informationen des Ausgangstextes wortwörtlich in der Übersetzung wiedergegeben werden. Dies ist meist dann erlaubt, wenn der Benutzer die übermittelten Informationen aufgrund des textlichen oder situativen Kontextes wahrnehmen kann. Daher ist die Verwendung der deskriptiven Methode (Explikation) nur dann angebracht, wenn die Möglichkeit besteht, dass der Benutzer den Text unvollständig oder falsch versteht, weil Informationen fehlen, die im Ausgangstext enthalten sind, aber im Zieltext nicht anders als durch die Verwendung der Explikation bereitgestellt werden können. Die Explikation ist also eine Übersetzungstechnik, bei der im Zieltext als Produkt der Übersetzung solche Erklärungen oder Details hinzugefügt werden, die im Ausgangstext implizit vorhanden sind und durch den Kontext oder die Situation identifiziert werden können.

Es sei darauf hingewiesen, dass die Fälle der Explikation, die bei der Übersetzung deutscher Texte zu agrarischen Themen ins Ukrainische verwendet werden, in zwei Hauptgruppen unterteilt werden können: 1) obligatorische und 2) optionale (zusätzliche) Erklärungen. Die obligatorische Explikation ist die Explikation, die durch strukturelle Unterschiede zwischen den Sprachen verursacht wird - wenn bestimmte Fragmente des Ausgangstextes nicht expliziert werden, führt dies zu einer falschen Wahrnehmung der von der Zielsprache übertragenen Informationen. Weitere Erklärungen ergeben sich aus den Unterschieden im strukturellen Aufbau von Texten und ihren stilistischen Merkmalen (z. B. in Texten, die für pflanzliche oder tierische Produkte werben).

Durch den Gebrauch der Explikation werden meist Realitäten übersetzt, die keine Entsprechungen in der ukrainischen Sprache haben. Zum Beispiel kann der Begriff "der Dachverband" nicht ohne Erklärung mit einem Wort ins Ukrainische übersetzt werden, da er nicht nur einen Verband, eine Vereinigung, sondern eine Dachorganisation bedeutet, die eine Reihe von Unternehmen, aber auch Vereinen repräsentiert. Eine solche Organisation ist typisch für den deutschsprachigen Raum (Bundesrepublik Deutschland, Österreich, Schweiz). Daher wird bei der Übersetzung dieser Realität meist eine Explikation verwendet.

Der Gebrauch der Explikation bei der Übersetzung von Sätzen, die den Begriff "der Dachverband" enthalten, wird anhand von Beispielen demonstriert, die die Bedeutung dieses Begriffs, der eine Art "Verband der Verbände" ist, deutlich aktualisieren. Zum Beispiel: Die International Association for Veterinary Homeopathy (IAVH) ist die internationale Fachgesellschaft für Veterinärhomöopathie. Sie wurde 1986 gegründet.Die IAVH ist auch der internationale Dachverband nationaler veterinärhomöopathischer Organisationen. Міжнародна асоціація ветеринарної гомеопатії (International Association for Veterinary Homeopathy (IAVH)) є міжнародною професійною асоціацією ветеринарної гомеопатії. Вона була створена у 1986 році. ІАVН є також головною міжнародною організацією, яка об'єднує національні організації ветеринарної гомеопатії.

Inna BAZALIY

ТЕКСТОВІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІМПЛІЦИТНОСТІ В ДРАМАТУРГІЧНОМУ ТЕКСТІ (НА МАТЕРІАЛІ П'ЄСИ М. МАКДОНАХА "HANGMEN")

У мові художніх текстів, зокрема драматургічних, імпліцитність може проявлятися на різних рівнях мови – фонетичному, лексичному, морфологічному, синтаксичному. У драматургічних текстах періоду постмодернізму, зокрема п'єсі М. Макдонаха поряд із лексичними і синтаксичними засобами актуалізації імпліцитності, важливу роль відіграє й її текстова реалізація. На думку А.М. Ерліхман, дослідження текстових засобів втілення імпліцитних смислів є надзвичайно важливим з огляду на багатогранність та глибину процесів, характерних для драматургічного тексту [1, с. 140].

Важливим текстовим засобом реалізації імпліцитності у драматургічних текстах постає ремарка, яка, у досліджуваному текстовому матеріалі слугує додатковим засобом розкриття образів персонажів, встановлює міжтекстові зв'язки твору і відображає авторські інтенції. Аналіз імплицтності у драматургічному тексті за допомогою ремарки може здійснюватися у двох напрямах: 1) виявлення співвідношення між репліками та ремарками; 2) визначення характерних рис і ролі ремарки як автономного елемента тексту [1, с. 140]. Прикладом першого може слугувати такий фрагмент тексту "Hangmen": Alice: Here's news, love! We might be taking in a lodger if his references pan out and your dad don't start mithering about house guests again. Shirley: (moodily) Oh aye, that's nice [2].

Вищенаведений діалог відбувається у пабі, коли Гаррі, його дружина, дочка й декілька відвідувачів обговорюють перебування подруги Ширлі у будинку для душевно хворих. Факт перебування дівчини-підлітка у такому закладі зовсім не засмучує дорослих, вони спокійно продовжують спілкуватися на інші теми, в той час, як для Ширлі ця новина є неприємною і навіть шокуючою. У репліках героїні не відображається її емоційний стан під час розмови, однак інформацію про це читач отримує завдяки авторській ремарці: зміст репліки є повністю протилежним інформації, імплікованій у ремарці (nice ≠ moodily). Так, у зазначеному контексті ремарка, яка має пейоративний емотивно-оцінний окрас, утворює опозицію із реплікою з позитивною емотивно-оцінною семантикою, і дозволяє читачеві побачити справжнє ставлення Ширлі до обговорюваної теми.

Для розкриття імпліцитних смислів важливим є також дослідження ремарки драматургічного тексту як його автономного елементу, наприклад: Alice: (to Mooney) Pint is it, love? Mooney: (London accent) Pint, yes, and a small bag of peanuts. Alice: We've only the one size. I'll get you them. Harry: London, are ya? Mooney: Round that way. Harry: Well, you either are or ya aren't. Mooney: Exactly. Bill: (to Clegg) I've got a quote for ya, lad. Clegg: Yeah, what's that then? Bill: 'Hanging's too good for 'em.' Cos it is, int it? [2].

У наведеному прикладі діалог розгортається між новим відвідувачем пабу Муні, господарями закладу й іншими відвідувачами. Автор, використовуючи для характеристики героя ремарку London accent, підкреслює його відмінність від жителів містечка. Приїжджий сприймається місцевими вороже, про що свідчить репліка Білла 'Hanging's too good for 'em.'. Зазначена репліка є цитатою з інтерв'ю Гаррі, де слово ет вживалося для номінації нацистів, для яких, на думку головного героя, повішання було занадто легким покаранням. У цьому контексті вказана фраза вживається по відношенню до Муні, який, як зрозуміло з ремарки, приїхав з

Лондону або його околиць. Таким чином, імплікується інформація про негативне ставлення місцевих жителів до лондонців, які прирівнюються до нацистів.

У п'єсі "Hangmen" до актуалізаторів імпліцитності на текстовому рівні належать також екстеріоризатори мовчання – проміжна ланкою між вербальними та невербальними засобами комунікації, яка може виконувати декілька функцій (зв'язності, впливу, відвертості, висловлення думки, активності) (цит. за [1, с. 153]), наприклад: Mooney: (pause) There's that sense of humour again, I pointed out before. (Pause.) A curve, it's just a thing that goes like this, isn't it ... (He makes the shape of a curve in the air with his finger. She nods. Uncomfortable pause). Your mum takes a lot of time to put her clothes on, doesn't she? <...> I was just going to take you to a mental home. It's hardly tea at the Ritz. Although I think I put you off a bit, didn't I, with my talk about the sand and your swimsuit, I can see that now. I can see how that might've sounded strange. I'm just interested in sand. (Pause). That's where I'll be, anyway [2].

Наведена репліка Муді є фрагментом твору, де йдеться про розмову подругу Ширлі, яка знаходиться у будинку для душевно хворих. Герой пропонує Ширлі разом її навідати. При цьому, його репліки постійно перериваються паузами, які імплікують нерішучість і зніяковіння Муді і слугують засобом створення напруженої атмосфери у тексті.

Отже, до текстових засобів реалізації імпліцитності п'єсі "Hangmen" належать ремарки та екстериорізатори мовчання. Більш продуктивним серед виявлених засобів на текстовому рівні є ремарки, відмінність смислового навантаження яких слугує джерелом формування прихованих смислів у тексті.

Література

1. Ерліхман А.М. Засоби реалізації імпліцитності у драматургійному тексті (на матеріалі англомовних п'єс XX століття): дис. ... канд. філол. наук: 10.04.02 – германські мови / Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2013. 231 с.

2. McDonagh M. Hangmen. URL: https://books.google.com.ua/books? id=ORmLCgAAQBAJ&pg=PT8&dq

Natalia BEREZOVSKA-SAVCHUK, Liubov TSOUFAL

ОРГАНІЗАЦІЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Карантинні обмеження зумовили необхідність запровадження дистанційної форми навчання, використання таких інформаційних технологій і методів, які уможливлюють їх застосування в лінгводидактичній діяльності, інтенсифікують освітній процес, підвищують його ефективність. Під час вибору моделі дистанційного навчання заклад вищої освіти (ЗВО) повинен ураховувати цифрову компетентність учасників освітнього процесу, наявність дієвого інформаційно-освітнього середовища, що забезпечить відкритість електронних освітніх ресурсів, надійну аунтифікацію та авторизацію користувачів, онлайн-взаємодію студентів і викладачів.

Одним із пріоритетних напрямів освітньої діяльності ЗВО України є навчання іноземних студентів, адже система вищої освіти повинна мати міжнародний вимір, тобто передбачати реалізацію обміну знань, створення інтерактивних мереж, міжнародних науково-дослідних проєктів, мобільності викладачів і студентів.

Зміст і якість мовної підготовки іноземців, її функціонально-комунікативна спрямованість, професійна орієнтація й оновлений соціокультурний контекст визначені стратегією розвитку мовної освіти, що ґрунтується на основних положеннях Конституції України, закону України «Про вищу освіту», Єдиної типової навчальної програми для студентів-іноземців, Загальноосвітніх стандартів з української мови як іноземної, Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

Мовна підготовка студентів-іноземців в умовах обмежувальних протиепідемічних заходів потребує переосмислення деяких положень теорії та зміни практики навчання української мови як іноземної. Науковий аналіз порушеної проблеми свідчить про численні труднощі, пов'язані з дистанційним навчанням, які виникають в іноземних громадян: адаптація до нових соціальних і лінгвістичних ситуацій, низька виробнича дисципліна, відсутність мотивації до сумлінного вивчення української мови, комп'ютерна тривожність, низька цифрова компетентність, відсутність позитивних міжособистісних стосунків, певні стереотипи тощо.

Питання технологій дистанційного навчання іноземних мов досліджували О. Андрєєв, В. Кухаренко, В. Свиридюк, Н. Майєр, К. Кожухов й ін. Значний внесок у розв'язання проблеми навчання української мови як іноземної зроблено такими науковцями, як О. Антонів, З. Бакум, Л. Бєй, Л. Васильєва, О. Іванишин, Т. Лагута, З. Мацюк, Л. Паламар, Н. Станкевич, А. Чистякова й ін.

Під дистанційним навчанням розуміємо індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [3].

Технології дистанційного навчання – це інформаційні технології створення, передачі та збереження навчальних матеріалів, організації й супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку [2].

Задля організації якісної мовної підготовки студентів-іноземців в умовах карантинних обмежень доцільно використовувати систему MOODLE, в основі якої лежить теорія соціального конструктивізму в навчанні, орієнтована насамперед на організацію взаємодії між викладачем та учасниками навчальної групи. Модульна структура системи дозволяє легко її налаштовувати під потреби будь-якого навчального процесу: Чат, Опитування, Форум, Глосарій, Завдання, Лекція, Тест, Анкета, Scorm, Survey, Wiki, Семінар, Ресурс (у вигляді текстової або веб-сторінки або у вигляді каталогу) [2].

Основною складовою дистанційного навчання української мови як іноземної в системі MOODLE є електронний навчальний курс (ЕНК) – комплекс електронних освітніх ресурсів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням інформаційнокомунікаційних технологій. Структура ЕНК передбачає наявність певних блоків, наприклад: «Загальні відомості про курс», «Навчально-методичні матеріали», «Матеріали для проведення підсумкового контролю», «Додаткові матеріали» та ін., що уможливить ознайомлення студентівіноземців із навчальними матеріалами (тексти, відео, таблиці, анімації, презентації, електронні посібники), виконання студентами завдань та подання їх на перевірку, проходження тестування тощо. Викладач здійснює навчання на ЕНК (робить оголошення, спілкується на форумах і в чатах, додає коментарі, надає пояснення українською мовою тощо).

Електронний навчальний курс з української мови як іноземної повинен відповідати таким вимогам: визначення розділів і тем, базових понять з урахуванням особливостей спеціальності студентів; добір оригінальних письмових текстів, що відповідають тематиці та проблемам певної спеціальності; добір мовного мінімуму та екстралінгвістичної інформації з текстів; розподіл відібраного матеріалу на дві частини, які відповідно визначають зміст навчання читання та письма; окреслення тих навичок і вмінь читання та писемного мовлення, які необхідно сформувати у студентів на основі відібраного матеріалу; визначення оптимального обсягу лінгвістичної інформації, яку мають отримати студенти для розвитку відповідних навичок і вмінь; добір та упорядкування навчальних текстів для навчання читання та письма з урахуванням повноти їх репрезентативності щодо змісту навчання [1].

Дистанційне навчання з використанням системи MOODLE сприяє адаптації студентівіноземців до життя й здобуття освіти в умовах жорстких карантинних обмежень; формуванню в них комунікативно-мовленнєвої, лінгвістичної, дискурсивної, соціокультурної, діяльнісної та цифрової компетенцій; створенню й підтримці позитивної мотивації до навчальної діяльності іноземних громадян; активізації пізнавальних інтересів, розвиткові креативних здібностей; виробленню навичок самоконтролю та рефлексії.

Література

1. Муліна Н. І. Методика розробки та використання дистанційного курсу англійської мови (старший ступінь у вищому технічному закладі освіти) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2001. 225 с.

2. Навчально-методичний посібник для викладачів щодо організації дистанційної форми навчання з перепідготовки та підвищення кваліфікації / за ред.: В. М. Ісаєнко, Г. С. Кашина, К. Д. Ніколаєв, Л. С. Павлюченко. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. 100 с.

3. Положення про дистанційне навчання. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text

Oksana CHAIKA

FREQUENTLY USED SYNTAGMS FOR MONOMIALS IN TRANSLATING COACHING TERMINOLOGY: MULTICULTURAL FACET FOR EDUCATING UNIVERSITY INSTRUCTING STAFF

The work presented links to the two concepts of the main research. One of them associates with the syntagms that characterize structure and relations of terms in a monomial (set term cluster) in a coaching terminology. The other is based on translation shifts and techniques, which are employed in translating coaching terms / monomials from a source language (SL) to a target language (TL). The underpinning layer is with the multilingual and multicultural phenomena in coaching as a specific part of effective communication.

For instance, in Chaika's *Identity in Cross-Linguistic Legal Syntax* (2015), there are four main notional syntagms, which are traced in the cross-lingual legal syntax: (i) predicative, (ii) objective, (iii) attributive, and (iv) adverbial [1: 90].

The mentioned syntagms may be adopted for the analysis and discussion of monomials in a coaching terminology. The material can be selected from the examples of the English and Ukrainian languages. Moreover, in the Ukrainian language, the major part of the terms rather than coaching monomials are borrowings from English and appear as calques: EN *moderator* – UA *modepamop* (moderator), EN *coach* – UA κoyu (kouč), EN *facilitator* – UA *dacunimamop* (fasylitator). The coaching monomials in Ukrainian given the Slavic phrasing and word order in a set expression structure would differ (i) from the terms (noun terms expressed as a single lexeme) in coaching, and (ii) monomials in the English language (for more on monomials please read Chaika 2019, Chaika 2020, Chaika 2021) [2 – 6].

Let us see in English the coaching terms and definitions according to the International Coaching Federation (ICF) and their translations in Ukrainian from the official source, site of ICF Ukraine Chapter.

(1) EN *Coaching Relationship* 'a relationship that is established by the ICF Professional and the Client(s)/Sponsor(s) under an agreement or a contract that defines the responsibilities and expectations of each party' [7];

UA *Коучингові відносини* 'відносини, які встановлюються фахівцем ICF та Клієнтом (-ами) / Спонсором (-ами) відповідно до договору або контракту, що визначає обов'язки та очікування кожної сторони' [8].

(2) EN *Conflict of Interest* 'situation in which an ICF Professional is involved in multiple interests where serving one interest could work against or be in conflict with another. This could be financial, personal or otherwise' [7];

UA *Конфлікт інтересів* 'ситуація, коли фахівець ICF має декілька інтересів і задоволення одного інтересу може працювати проти або бути у конфлікті з іншим. Це може стосуватися фінансів, особистих питань, тощо' [8].

(3) EN *Internal Coach* 'an individual who is employed within an organization and coaches either part-time or full-time the employees of that organization' [7];

UA *Внутрішній коуч* 'фізична особа, яка працевлаштована в організації на неповний робочий день або є штатним працівником цієї організації та проводить коучинг' [8].

Here are some examples of the syntagms, which may demonstrate the English and Ukrainian monomials in the coaching area.

Predicative syntagms in a coaching terminology respective of the English and Ukrainian cultural domains: EN to be financial – UA стосуватися фінансів, EN to be personal – UA стосуватися особистих питань (Example 2 above), etc.

As it is demonstrated in the examples of English and Ukrainian coaching monomials, the cultural background of the English specifics is conveyed by the state verb *to be* from a grammatical perspective, which is not translated into Ukrainian as its correlate *бути* (buty) but *cmocybamucя* (stosuvatysja) 'to relate', a notional verb of nominative nature. The mental framework of a Ukrainian mind will, more often and preferrably, result in the verb other than *to be*.

Objective syntagms in a coaching terminology as to the English and Ukrainian cultural domains: EN *[to coach] an employee (of an organization)* – UA *проводити коучинг* (Example 3 above).

This example depicts a bright difference between the English and Ukrainian cultural perception of necessity to indicate the details. The objective syntagm in English V + Obj. features two main distinctions from its Ukrainian correlate. Firstly, *to coach* in English is a verb, which means 'to conduct coaching', and can be converted into a noun *a coach*. Secondly, in English *to coach* is a transitive verb grammatically, which causes the immediate appearance of its object in a terminological setting, cliché. In Ukrainian, the coaching monomial *npobodumu коучинг* does not require an immediate object to follow the verb as a monomial term *коучинг* makes part of the objective syntagm, developing it form the verb *npobodumu*, and is the notional semantic core of the monomial despite the head verb.

Attributive syntagms in a coaching terminology characteristic of the English and Ukrainian cultural domains in many cases may match the category in the two languages:

EN internal coach – UA внутрішній коуч, EN conflict of interest – UA конфлікт інтересів (Examples 3 and 2 above).

What is important to note is that in professional settings of the coaching cultural background, the linguistic properties entail similar grammatical patterns. The terms which modify the head terms are used either in pre-position or post-position to such main term.

Adverbial syntagms in a coaching terminology in the English and Ukrainian cultural domains speak about direction, ways, degree and measure, attending circumstances and so on:

EN under an agreement or a contract – UA відповідно до договору або контракту, EN to coach part-time – UA бути працевлаштованим в організації на неповний робочий день та проводити коучинг, EN to coach full-time – UA бути штатним працівником організації та проводити коучинг.

The above syntagm and the example provided emphasize the evidence of the variability in the grammatical setting of terms under a professional domain of knowledge. The English two-term monomial *to coach part-time* transforms in translation into a Ukrainian coaching polynomial, or binomial, to be more exact. This Ukrainian binomial is not only characterized by a complicated grammar pattern to convey the concept of the term, but also develops into and coordinated relation of the two predicative constructions in order to render the same meaning in the TL. In addition, from a translation angle it is obvious that grammatical, syntactical, lexical and semantic shifts be required to be in line with the cultural communicative field.

References

1. Chaika, Oksana (2015). Identity in Cross-linguistic Legal Context // Proceedings of the MtS conference (University of Prešov).

2. Chaika¹, O. (2019) Monomial variables in English audit terminology. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 10. No.1. P.100-108. https://www.researchgate.net/publication/337806664_Monomial_variables_in_english_audit_ter minology

3. Chaika², O. (2019) Binomials in English Audit Terminology. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 10. No.3. P.68-73. https://www.researchgate.net/publication/341934217_Binomials_in_English_Audit_Terminology

4. Chaika¹, O. (2020) Structure of Simplified Monomials in Ukrainian for Audit and Accounting. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 11. No. 4. P.108-112.

5. Chaika² (Čajka), O. (2020) Structure of Bi-Term Monomials in English for Audit and Accounting. In: Euromentor Journal. Volume XI, No. 4. P. 158 - 174.

a. http://euromentor.ucdc.ro/EUROMENTORdecember2020.pdf

6. Chaika³, O. (2020) Monomials as Set Term Clusters in Terminologies. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv: «MILENIUM», 2020. Vol. 11. No. 3. P. 96-99. http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/14649

7. Code of Ethics. ICF Global. https://coachingfederation.org/ethics/code-of-ethics

8. Code of Ethics. ICF Ukraine Chapter. <u>https://www.icf-ukraine.org/blog/228448-kodeks-etiki-icf</u>

Nadezhda CHUBKO

SOLO TAXONOMY AS A TOOL FOR ASSESSING STEM DISCIPLINARY LITERACY OF EFL STUDENTS

Traditionally, assessment in science, technology, engineering and mathematics (STEM) is based on the correctness of an answer. However, the emergence of the term "disciplinary literacy" and increasing complexity in defining STEM disciplinary literacy raised a need for the re-evolution of literacy assessment procedures and instruments, with the focus on the transformation in students' thinking.

To identify a shift in students' learning we need to consider the structural complexity of their answers. Hence, I suggest that Structure of Observed Learning Outcomes (SOLO) taxonomy can be used to track students' disciplinary literacy development. SOLO taxonomy is a qualitative analysis of the structural patters students use to organise their ideas. STEM literacy acquisition implies that students shift from memorisation and reproduction to the personalisation of knowledge. Science disciplinary literacy acquisition assumes knowledge transformation that will be reflected in the complexity of students' thinking processes in responding to assessment questions. With SOLO taxonomy we can identify a shift

in students' knowledge reflected through their cognitive processes and therefore students' writing could serve as an indicator of the complexity of their disciplinary literacy development independent of whether their reasoning was correct or not.

Given the increase in global acceptance of English as a language of STEM, it needs to be considered that not all students are native speakers of English. Research suggests that there is a difference in the STEM disciplinary literacy acquisition between students who learn STEM in their native or first language (L1) and students for whom language of instruction is a foreign or second language (L2). This suggests that some students may experience more difficulties whilst learning school subjects. It also suggests that poor writing skills are not necessarily a sign of poor STEM disciplinary literacy. Therefore, students should be encouraged to use their L1 in their STEM reasoning when they do not have enough L2 proficiency. SOLO taxonomy is not restricted to a certain language and can compare students' L1 and L2 scores to identify whether there is a gap in a foreign language proficiency or in STEM disciplinary literacy. This information will allow for a better teaching intervention and targeted instructions.

Larysa CHYBIS

PROFESSOR ILKO KORUNETS, AN OUTSTANDING TRANSLATOR AND UKRAINIAN PATRIOT

Among the prominent names of Ukrainian translators of the 20-21st one stands out most – Ilko Vakulovych Korunets: a well-known scholar in the field of translation and linguistics, a founder of the modern Ukrainian school of translation studies, and a contributor of the translators' resistance movement of the 1960s.

He was a professor at the Kyiv National Linguistic University where he had been working since 1959 until his death in November 18, 2018. As an Honoured Educationalist of Ukraine he dedicated his life to the development of modern translation studies, scholars' training and the professional development of prospective interpreters.

In 2002 I. Korunets was awarded the title of Doctor Honoris Causa. It is the highest honour conferred by a university which is given without the need for completion of the usual requirement of the Doctor's degree. Honoris causa is "for the sake of the honour" in Latin and is awarded to individuals who have made significant contributions to society, science or higher education. It is given to distinguish a person whose knowledge is exemplary compared to his or her contemporaries.

Ilko Korunets was a member of the Writer's Union of Ukraine performing literary translations from German, English and Italian texts. He translated works by Arthur Rimbaud, Paulo Freire, Mulk Raj Anand, Gianni Rodari, Oscar Wilde, Fenimore Cooper and many other writers and poets for people of different strata of society and age groups.

Ilko Vakulovych had authored more than 100 translations, scientific and methodological works. The best-known among them are "Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages", "Theory and Practice of Translation" and "Essay on the History of Western European and Ukrainian Translation". Judging just by their titles it becomes clear what ideas their author supported. His vocation was to convince the world that the Ukrainian language is self-sufficient and has more in common with the ancient language of Sanskrit than, for example, the Russian language. All his academic works were written in English to avoid writing in Russian which was preferred to the "unfashionable" Ukrainian language during Soviet times. Writing in native Ukrainian was considered to be "nationalist". Whereas the word "nationalist" is synonymous to "patriotic" in English, during the Soviet rule to be denounced as a nationalist had an extremely negative connotation and would mean severe consequences for the bearer: from discrimination against occupying a position or making a successful career to being declared a traitor

and an enemy of the state resulting in imprisonment. Resorting to the English language was the only way to realise oneself as a scholar without capitulating to Soviet policy.

Ilko Korunets did not have an easy life. At the age of 11 he witnessed the death of his fellow villagers from starvation. It was the Holodomor or man-made famine of 1932-1933 which took the life of his five close relatives including his three siblings: two sisters and a brother. As we now know, the Holodomor or "murder by starvation" was one of the most tragic historical events in the history of Ukraine that resulted in the deaths of millions of men, women, and children in Ukraine. The Holodomor is recognised by Ukraine and 15 other countries as a genocide of the Ukrainian people carried out by the Soviet government in peacetime. As with many Ukrainian families, I. Korunets' parents were declared kurkuls and suffered from Stalin's repressions. During World War II Ilko Vakulovych fought against the German military forces and was among the few who survived The Battle of Białystok–Minsk.

Despite the hardships Ilko Korunets struck people whom he encountered as a resilient and optimistic person. Professor Korunets was respected by his peers not only for his academic achievements but also for his remarkable personality traits: benevolence, humanity, decency, honesty and sincerity. The department where Ilko Vakulovych was devotedly working all his life has been renamed in his honour into "Korunets Department of English and German Philology and Translation".

Hanna DEMYDENKO

ОЦІННА ХАРАКТЕРИСТИКА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З НЕВЕРБАЛЬНИМ КОМПОНЕНТОМ

Фразеологізмам як знакам вторинної номінації властиво досить влучно й водночас сконденсовано репрезентувати найрізноманітніші характеристики життя й поведінки людей, відображати комунікативний досвід народу загалом, особливості його світобачення, соціальні норми, традиції, звичаї тощо.

Сталі вислови, які демонструють особливості невербального спілкування лінгвоносіїв, не дублюють уже раціонально пізнане і закріплене в мові, отже не просто вербалізують невербальну складову комунікації. Вони дають змогу точно, образно позначити референтну ситуацію, а наявність оцінного компонента в семантиці таких фразем фіксує особистісне ставлення до ситуації. Отже, оцінне фразеологічне значення виражає ставлення мовця до об'єкта номінації та є одним з виявів модальності в мові.

Як стверджують науковці, оцінка – це компонент у семантичній структурі мовної одиниці, інформація про позитивну або негативну характеристику об'єкта, про схвальне або несхвальне ставлення до нього. Фразеологізми на позначення невербальних характеристик міжособистісного спілкування відзначаються стилістичною насиченістю, виразною метафоричністю і поділяються на вирази зі стилістично підвищеним, урочистим звучанням (голову схилити, давати чоло, підіймати чоло, кинути рукавичку та ін.) і стилістично зниженим.

Знижений стилістичний план властивий сталим зворотам, які вживаються в різних контекстах, а саме:

- зневажливому: дерти горлянку, дерти мовчака, бити лобом об землю, вернути рило, вернути пику, вискалювати зуби, вивалити очі, вирячити баньки, вилупити баньки, витріщати боцаки, витріщити [свої] балуцки, вилупити бельки, дуля з маком [під ніс], голубам дулі давати, квасити губи, кривити рот, скалити зуби, цідити скрізь зуби та ін.;

- ipoнiчному: вхопити в обидві жмені, держатися (триматися) за спідницю, зуби показувати, стати перед ясні очі, проковтнути голоблю, як гуска на мотоциклі тощо;

- фамільярному: дзвонити зубами, дивитися в зуби, заорати носом, надувати губки, надимати губки, обчовгувати пороги, [аж] очі з лоба (з голови) вилазять, тикати носом, дивитися в зуби, ногою двері відкривати (одкривати) і т.п.;

- грубому: давати зуботичину, очі повилазили, тикати під [самий] ніс, цвіркати через губу, нахлобучити губи та ін.;

- вульгарному: баньки повилазили, роззявляти пащеку, роззявляти пельку, морда віником, морда кирпичом тощо.

Жартівлива оцінка невербальної поведінки мовця відображена в таких висловах, як-от: monmamu ноги, гострити очі, оббивати каблуки, **пальчики облизувати**, розкатати губи на вареники, щоки пижить **та ін**.

Як свідчить фактичний матеріал, негативна оцінка тих чи тих невербальних компонентів спілкування переважає, адже більшість сталих виразів має антропоцентричну спрямованість і надає відомості про людину, її психічний та емоційний стан, поведінку, моральні якості. Заміна стилістично нейтральних компонентів-соматизмів (*pom, горло, очі*) зниженими, вульгарними (*пелька, горлянка, беньки, боцаки, баньки*) використовується як засіб грубої характеристики певної ситуації.

Отже, фразеологічна оцінка невербального спілкування мовців є досить неоднозначним явищем, може реалізуватися в різноманітних контекстах і набувати строкатого стилістичного забарвлення, здебільшого завдяки компонентному складу.

Vasyl DENYSIUK

ФРАЗЕОЛОГІЯ ЮРИДИЧНОЇ СФЕРИ У ЩОДЕННИКОВОМУ ДИСКУРСІ

Розвиток фразеологічного фонду української мови засвідчує динамічні процеси передусім у кількісному складі цих одиниць, що було зумовлено як появою нових стійких сполучень слів на основі власномовних ресурсів, так і запозиченням / калькуванням задля заповнення лінгволакуни. Динаміка проявляється передусім у зміні семантичної структури, що спричиняє різні мовні процеси – від розщеплення колись єдиного значення на пучок сем до виходу на периферію, а згодом і повної втрати фразеологічної одиниці. У першому разі це стосується використання одного фразеологізму в різних комунікативних ситуаціях, що презентують різні стилі чи жанри, таким чином відбувалося витворення в українській мові міжстильових фразеологізмів, що інколи могли й реалізувати протилежну семантику.

Звернення до щоденникового дискурсу першої половини XVIII ст. дає змогу простежити фразеологічні хитання між російським і ще відчутним польським впливом. Зрозуміло, що Я. Маркович занотовував переважно інформацію, що стосувалася його економічно-суспільної діяльності, однак досить часто натрапляємо на контексти, де генеральний підскарбій описує ситуації, пов'язані з вирішенням різних юридичних чи адміністративних справ, де вживає властиві цій сфері канцелярські вислови, напр.: П. сотникъ наказній глинскій далъ за рукою сказку о учинившомся побиттю надъ греченкомъ перекоповскимъ батожжемъ въ Глинску, по указу подполковника інгер. полку Реткина (Дневникъ генеральнаго подскарбія Якова Марковича (1717– 1767 гг.). Ч. 1: 1717–1725 / А. Лазаревскій. Кіевъ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1893. С. 28); Василь Дейнека, бувши туть, далъ карту за рукою о поступкахъ Кальнъцкого, и зъ тимъ отехалъ, что мълъ дать грошей рублей 30 мнъ, якихъ будто 134 зол. виненъ Кальнъцкому, а не 50 рублей (там само. С. 87). В обох контекстах додатковим компонентом є залежний від дієслова субстантив у формі З. в., що слугує на позначення різновиду юридичного документа. Як зазначають І. Керницький, М. Худаш, в українській мові XVI–XVII ст. уживалися різні канцеляризми з компонентом рука на позначення специфіки оформлення документа, зокрема руками своими подписатиса, руку подписати.

За даними історичних словників української та білоруської мов, цього стійкого сполучення слів не зафіксовано. У «Матеріалах» І. Срезневський у реєстровому рука теж виокремлює це значення, ілюструючи контекстами з пам'яток XV–XVI ст. (Т. III. С. 192). Зауважимо, що лексема рука в цих прикладах входить до складу стійкого сполучення руку приложити, яке лексикограф як стійке не кваліфікує. Мінімальний фразеологізм за рукою з «підписовою» семантикою виокремлюють укладачі «Словника російської мови XI – XVII ст.»: за рукою (за руками) – скрепленный подписью (подписями) (о документе) (Вип. 22. С. 242). Цю лексикографічну традицію продовжили й укладачі «Словника російської мови XVIII ст.»: Употр. в словосочетаниях за рукой, за подписанием, за печатью, за распиской и др., указывающих на скрепление, подтверждение, чего-л. подписью, печатью, распиской и т. п. (Вип. 7. С. 154).

Прикметно, що нині вислів активно вживаний, про що зазначає С. Бибик: «У сучасній літературній мові усталився вислів за підписам (підписами), коли йдеться про осіб, що затвердили той чи інший документ, напр.: "Шпачиха кинула клич негайно ж братися й писати анонімку за підписами всього селища" (О. Гончар); "Указ за підписом Президента набуде чинності з 1 березня 2002 року" і т. ін.» (http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine60-40.pdf), хоч «Словник української мови» цього сполучення слів не реєструє.

Отже, наведений ілюстративний матеріал і дані словників дають змогу говорити про метафоричний зсув в іменнику *рука*, що, первинно реалізуючи значення знаряддя дії, властиве О. в., зазнав контекстуальних семантичних трансформацій і почав у складі сполучення слів уживатися на позначення результату дії – підпису, а також про вплив російської мови на поширення цієї прийменниково-іменникової конструкції в українській.

Nadia DIRA

ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНЕ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ВИХОВАННОСТІ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЖИВОЇ ПРИРОДИ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Проблема екологічного виховання в теорії та практиці шкільного виховання не нова. Особливий інтерес до цієї проблеми виник ще у 70-80 роки XX сторіччя. За цей час була зроблена «Концепція неперервного екологічного виховання України» в якій наголошується: перед сучасною педагогічною наукою і практикою створилися нові невідкладні завдання". Необхідно забезпечити підготовку молодого покоління, яке зможе вивести Землю із стану глибокої екологічної кризи, в яку вона потрапила через незнання або ігнорування законів взаємовідношення суспільства й природи (Безпалько В.С., Шевчук Т.О., 2018).

Для того, щоб якісно формувати ціннісне ставлення до живої природи учнів середнього шкільного віку, постає необхідність визначити на початку вже існуючий рівень сформованості екологічних навичок. Саме з цією метою нами було розроблено програму діагностики рівнів вихованості ціннісного ставлення до живої природи учнів середнього шкільного віку та визначення реального стану її вихованості. Для вивчення даного особистісного утворення нами було застосовано різні методи, а саме: емпіричні методи дослідження (методи, сутність яких полягає у пізнанні дійсності): педагогічне спостереження, опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), тестування, експертна оцінка тощо (Бех, 1980).

Також, з метою констатування теоретичних положень даного напрямку виховання, нами було використано метод педагогічного експерименту. Даний метод розширює можливості у цілеспрямованому впливі на умови виховання у педагогічному процесі. Також педагогічний експеримент дає можливість внесення у педагогічний процес вагомо важливих коригувань згідно завдань дослідження і гіпотези. Педагогічний процес розкриває можливості в повній мірі бачити зв'язки між досліджуваними явищами та зробити більш якісніший аналіз кількісних вимірювань і результатів самого процесу (Лузан, Сопівник І. В., & Виговська, 2010, с. 31).

Педагогічна наука виокремлює наступні види педагогічного експерименту:

- *констатувальний* – який націлений на виявлення педагогічних явищ та процесів на самому початку дослідження. Сутність його полягає у діагностиці досліджуваних явищ та стану експериментального й контрольного об'єктів до початку впровадження експерименту;

- формувальний – полягає в спеціально організованому експериментальному навчально-виховному процесі із активним формуванням досліджуваного явища. Даний етап надає можливості у повній мірі реалізувати методику, під час реалізації якої в повній мірі є можливість запроваджувати засоби, що будуть сприяти відповідній поведінці і діяльності респондентів;

- контрольний – передбачає порівняння ступеня розвитку респондентів досліджуваних груп (контрольної та експериментальної). За допомогою даного етапу стає можливим виявлення результатів формувального впливу (Лузан та ін., 2010, с. 144-145).

Наша експериментальна робота складалася із наступних етапів проведення педагогічного експерименту:

1. Підготовчий (вересень 2017 р. – серпень 2018 р.): вибірка й визначення експериментальної бази дослідження, розробка експериментальної програми, підбірка методів і методик для реалізації педагогічного експерименту.

2. Діагностичний (вересень 2018 р. – січень 2019 р.): визначення рівнів сформованості ціннісного ставлення до живої природи учнів середнього шкільного віку.

3. Формувальний (лютий 2019 р. – травень 2020 р.): впровадження педагогічних умов та методики виховання ціннісного ставлення до живої природи учнів середнього шкільного віку.

4. Контрольний (вересень 2020 р. – грудень 2020 р.): аналіз і узагальнення результатів дослідження шляхом проведення діагностичних зрізів.

В даному педагогічному експерименті взяло участь 425 учнів середнього шкільного віку закладів середньої освіти України. Висновки, отримані статистичною обробкою даних можна вважати достовірними, якщо питання репрезентативності вибірки було успішно розв'язано (Дубров, Мхитарян, & Трошин, 2011, с. 18). А саме такі аспекти як: приблизно однакова вікова категорія реципієнтів, їх соціальний статус (учень) дозволяють вибірку вважати репрезентативною. До констатувального етапу експерименту нами були виокремлені наступні пункти: розробка самої методики констатувального етапу експерименту; проведення зрізів; обробка, аналіз та узагальнення отриманних даних; визначення рівнів вихованості ціннісного ставлення до живої природи.

З метою діагностування екологічних знань, мотивів та ціннісного ставлення до живої природи, враховуючи вище зазначені парадигми, нами було розроблено авторську анкету на 20 закритих питань. Кожен показник розкривається за допомогою двох запитань анкети, де кожна відповідь оцінюється такою кількістю балів: 4 бали-повна правильна відповідь, 3 бали- відповідь правильна, але не повна, 1 бал- є суттєві помилки у відповіді, 0-відповідь повністю не вірна. Анкетування учнів відбувалося письмово та анонімно, із зазначенням, що дане опитування проводиться із науковою метою. Це дало змогу учням давати більш відверті відповіді на питання.

Література

1. Безпалько В.С., Шевчук Т.О. співпраця сім'ї та школи в екологічному вихованні особистості, 2016 Р.

2. Виховання особистості: підручник / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2008. – 848 с.

3. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень, 2010, с. 31

4. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень, 2010, с. 144-145

5. Дубров А.М., Мхитарян В.С., Трошин Л.И. Многомерные статистические методы, 2011, с. 18.

Mariya DMYTRENKO

EFFECTS OF PRAXEOLOGY AND BEHAVIOUR ON ORGANIZATIONAL CULTURE

Organizational culture is not only a conglomeration of values, relationships, norms, habits, traditions, behavior and rituals specific to a particular organization, but also the space of the organization, which has its own style of relationships and behavior in the society, collective habitus represented by all employees. Organizational culture acts as a factor that integrates the interests of the employee and the employer by enshrining certain rules, i.e. behavioral guidelines for a particular situation, behavioral stereotypes associated with a particular job and compliance. It should be noted that organizational culture of the modern society is a practical way to implement a theoretical superstructure – corporate philosophy of common destiny, which prescribes the principles, obligations to various segments of the society, as well as established practices within this culture.

Publications devoted to the study of organizational culture offer various classifications of the levels or aspects of manifesting company's culture. There exist many approaches to identifying attributes that characterize the culture of an organization at macro and micro levels. A significant contribution to the study of the formation of the concept of organizational culture is made by I. Ansoff, M. Armstrong, B. Karloff, Ph. Kotler, A. Maslow, K. Thompson. Cultural anthropological approach to the problems of formation and development of organizational culture is presented in works by such foreign authors as R. Ackoff, A. Gehlen, R. Kilmann, J. Newstrom, G. Hofstede, etc. At the same time, the essence of the cultural configuration is not revealed to the full extent.

The purpose of the research to outline the effects of praxeology and behavior on the organizational culture.

Organizational culture is believed to be a heterogeneous and multi-layered phenomenon that contains material, spiritual and practical aspects of the organization, management, staff behavior in accordance with the external and internal environment. Elements of corporate culture appear as cultural models that set guidelines for internal integration of staff, effective business relationships and external adaptation of the corporation.

According to T. Deal and A. Kennedy, there are four levels of corporate culture:

• values – the idea of the organization and its well-being, which is shared by all members;

• heroes – those members of the organization who are an example to follow;

• rites and rituals – symbolic ceremonies in the organization, which are held to mark important events for the company and encourage new members;

• communication structure – channels of informal communication through which members of the organization receive information about corporate values, heroes, rites and rituals [1].

E. Kapitonov states that corporate culture includes cultural-psychological (values, judgments, behavioral norms, etc.) and environmental-object (micro-, meso-, macro-level) spheres [2, p. 352]. The scientist notes the factors that affect corporate culture include corporate philosophy, mentality, culture of effective business, competitive environment, state laws, ideology, fashion and more. He identifies such

elements of corporate culture as mission, team spirit, leadership style, business etiquette, employee motivation and motivation, social partnership and quality culture.

S. Robbins suggests considering the culture of the organization on the basis of ten criteria:

• personal initiative, i.e. the degree of responsibility, freedom and independence that a person has in the organization;

• degree of risk, i.e. employee's willingness to take risks;

• direction of action, i.e. setting clear goals and expectations of the results of the organization;

• coherence of actions, i.e. the situation in which units and people within the organization interact in a coordinated manner;

• managerial support, i.e. ensuring free interaction, assistance and support to subordinates by management services;

• control, i.e. the list of rules and instructions used to control and monitor the behavior of employees;

- identity, i.e. the degree of employee's identification with the organization;
- reward system, i.e. responsibility for the performance, the system of incentives;
- conflict, i.e. employee's willingness to express views openly;

• models of interaction, i.e. the degree of interaction within the organization, when the interaction is expressed in a formal hierarchy and subordination [3, p. 86].

Thus, we have concluded that all the above elements of organizational culture form the so-called cultural configuration. Through the content of the elements, corporate culture expresses the sense of the overall style, provides flexibility, prosperity and stability of the organization. Anthropologically oriented corporate philosophy is the ideological foundation of communicative and productive activity of any modern economic body. Ethical, legal, social commitments make the organization more attractive to the external audience; on the other hand, affirm the principle of a team approach, a single corporate creative spirit, the creation of a humanistic attitude to each employee in his/her workplace.

References

1. Deal, Terrence E., Kennedy A. Corporate Cultures: The Rites and Rituals of Corporate Life. Perseus Books Group, 2000. 232 p.

2. Капитонов Э.А., Зинченко Г. П., Капитонов А.Э. Корпоративная культура: теория и практика, М.: Изд-во «Альфа-Пресс», 2005. 352с.

3. Роббинс С. Основы организационного поведения. Изд. 8-е; пер. с англ. Пелявского О.Л. М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. 448 с.

Viktoria DOMINA

ФОРМУВАННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Розглядаючи контакти між культурними та етнічними групами, що говорять на двох різних мовах, вчені разом із поняттям двомовність застосовують терміни «культуро творчість», «бікультуралізм» та «бікультурність», в основі яких лежить участь білінгва у різних культурах, взаємопроникнення особливостей культур і перенесення мовленнєвих елементів із однієї культури в іншу [1, с. 157; 3; 6]. Той факт, що суб'єкти міжкультурної комунікації є, по суті, носіями двох різних культур, але фактично контактують більше ніж з двома культурами засобами мови міжнародної комунікації, максимально зближує поняття «бікультурність» і «культуро творчість». З огляду на те, що особистість, яка володіє однією з мов міжнародної комунікації, взаємодіє з представниками багатьох країн і культур, обумовлює використання нами поняття

бікультуралізм (бікультурність) як більш доречного і повного через те, що її міжкультурне функціонування і взаємодія зводяться до двомовного середовища двох країн і, відповідно, двох культур.

У зв'язку з уточненим тлумаченням поняття білінгвізму в даному дослідженні бікультуралізм доцільно розглядати як участь білінгвальної особистості у двох культурах, як взаємопроникнення особливостей культур і перенесення мовленнєвих елементів з однієї культури в іншу.

Білінгвальна культура особистості виступає однією зі складових поняття «білінгвальна особистість» й описується Є. Слєпцовою як інтегративне особистісне утворення і компонент загальної культури особистості, характеризується гармонійною сполукою толерантності по відношенню до мови та її носіїв і полікультурних комунікативних умінь, які реалізуються під час спілкування.

Передумовою формування білінгвальної культури особистості є становлення самооцінки білінгвальної особистості як суб'єкта двох культур, а результатом – гармонійний розвиток особистості. Таким чином, білінгвальна культура особистості являє собою систему внутрішніх ресурсів, необхідних для реалізації ефективного білінгвального спілкування в ситуації особистісної та професійної взаємодії та самореалізації.

Безперечним є твердження стосовно неможливості вивчення та навчання іноземній мові у відриві від спілкування, в якій мова виступає засобом освітньої діяльності, а спілкування або комунікація – засобом і кінцевим результатом, метою вивчення та навчання мові.

Зважаючи на те, що більшість авторів ототожнюють поняття спілкування й комунікації, ми зупиняємось на понятті спілкування як такому, що відповідає меті нашого дослідження. В умовах переходу до постіндустріального суспільства білінгвальне спілкування, яке відбувається на міжособистісному, міжнаціональному, соціальному та цивілізаційному рівнях, забезпечує накопичення загальних та спеціальних знань з іноземної мови та ефективний обмін інформацією між суб'єктами міжкультурної взаємодії.

Виходячи з визначень білінгвізму, білінгвальної особистості та спілкування, білінгвальне спілкування може бути інтерпретоване як основна умова формування та розвитку білінгвальної особистості; комплексна характеристика білінгвальної особистості; багатоаспектний процес формування, забезпечення та реалізації бікультурної взаємодії і процес обміну інформацією між білінгвальними особистостями, в основі якого – знання особливостей іноземної мови, комунікативні вміння та навички реалізації білінгвального спілкування, розуміння іншомовного предметного коду та мовленнєвих картин світу двох народів.

Більше того, у світлі сучасних тенденцій розвитку освіти саме білінгвальне спілкування стає одним із напрямків удосконалення професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Відомий американський дослідник Е.Холл вказує на нерозривний зв'язок понять культури і комунікації. Культура виступає фоном реалізації соціальної комунікації і сприяє формуванню умов, засобів і прийомів комунікації, що призводить до вдосконалення вже існуючих культурних контекстів або до створення нових. У загальному сенсі культура спілкування описується як складне утворення особистості, система моральних, комунікативних умінь і її вольових властивостей [4].

У навчально-виховному процесі культура спілкування розглядається як система морально спрямованих якостей (толерантність, доброзичливість, повага до людей, тактовність і чемність, самоконтроль, рефлексія, лабільність, самооцінка, які залежать від вихованості й загальної культури особистості), комунікативних умінь (знання особливостей іноземної мови, 35ультуро твор комунікативні вміння та навички реалізації вербального та невербального білінгвального спілкування, розуміння іншомовного предметного коду та мовленнєвих картин світу двох народів, культура мовлення, етикет, здатність співвідносити свою поведінку з конкретними умовами, наявність почуття міри у взаєминах) і вольових властивостей (самоконтроль, рефлексія), потрібних для успішного фахового спілкування і особистісного розвитку обох учасників педагогічного процесу – вчителя і учня [4].

В умовах розширення сфер соціальної взаємодії особливої актуальності набуває дослідження культури міжнаціонального спілкування, що охоплює всю сукупність різноманітних зв'язків між націями і народностями, в процесі яких люди, що належать до різних національних спільнот і релігійних конфесій, обмінюються досвідом, матеріальними та духовними цінностями.

Відповідно до уточненого змісту понять білінгвізм, білінгвальна особистість, білінгвальна культура особистості та білінгвальне спілкування вважається можливим визначити білінгвальну культуру спілкування як складне інтегративне утворення білінгвальної особистості і систему її морально спрямованих якостей, комунікативних умінь і вольових властивостей, потрібних для успішного фахового спілкування й особистісного розвитку білінгвальної особистості; як невід'ємний компонент загальної культури спілкування, необхідний для формування, забезпечення та реалізації бікультурної взаємодії і процесу обміну інформацією між білінгвальними особистостями в рамках професійної та побутової діяльності засобами рідної та іноземної мови.

Отже, поняття білінгвізм, білінгвальна особистості, білінгвальне спілкування, культура спілкування виокремлюються як основні складові поняття білінгвальної культури спілкування і дозволяють визначити його як систему морально спрямованих якостей, комунікативних умінь і вольових властивостей білінгвальної особистості, необхідних для формування, забезпечення та реалізації бікультурної взаємодії і процесу обміну інформацією між білінгвальними особистостями в рамках професійної та побутової діяльності засобами рідної та іноземної мови.

На основі аналізу сучасної зарубіжної та вітчизняної літератури з питань білінгвізму, білінгвального спілкування та культури спілкування стає очевидним, що проблема білінгвальної культури спілкування майже не висвітлена у педагогіці і тому потребує більш детального вивчення.

Література

1. Боченкова М. Билингвизм и билингвальная среда как социокультурный и психолого-педагогический феномен / М. Боченкова // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – Т. 2. – С. 591–595.

2. Вайнрайх У. Языковые контакты: состояние и пробл. Исслед. / Уриэль Вайнрайх // предисл. А. Мартине ; пер. с англ. Яз. Ю. Жлуктенко. – К. : Вища шк., 1979. – 263 с.

3. Зозуля І. Є. Полікультурне виховання іноземних студентів вищих технічних навчальних закладів: автореф. Дис. на здобуття наук. Ступеня канд. Пед. Наук : спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Ірина Євгеніївна Зозуля ; Вінницький держ. Пед. Ун-т імені М. Коцюбинського. – Вінниця, 2012. – 20 с.

4. Корніяка О. Емпіричне вивчення культури спілкування як структурного компонента психологічної готовності студента до педагогічної діяльності / О. Корніяка // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – №10. – С. 59–64.

5. Михайлов М. Двуязычие и взаимовлияние языков Текст. / М. Михайлов // Проблемы двуязычия и многоязычия. – М., Наука, 1972. – С. 197–203.

6. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <u>http://methodological_terms.academic.ru/1163</u>
Anna DUDOK

ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ Й АСИМІЛЯЦІЯ ДІЄСЛІВНИХ ФОРМАНТІВ У СУЧАСНУ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ

Дослідження проведені у США та інших країнах засвідчують, що більшість дієслів, зафіксованих у словниках неологізмів не сприймаються носіями мови як нові, оскільки втратили свою часову конотацію новизни. Щодо самого терміну «неологізм», то він позначає нове слово (стійке сполучення слів), нове або за формою або за змістом. Лексичні неологізми зазвичай поповнюються запозиченнями з інших, зокрема романо-германських мов, або новими словами, утвореними на основі контактуючих мов.

На даному етапі англійська мова переживає «неологічний бум», зумовлений двома основними причинами – екстралінгвістичною та лінгвістичною. Це пов'язано із тим, що мова, як стверджують дослідники, у своїй еволюції проявляє двояку залежність – від середовища, у якому вона існує, з одного боку, та від внутрішнього механізму, структури з іншого. Сутність першої полягає у тому, що у суспільстві, що швидко змінюється як соціально, так і технологічно, мовна спільнота відчуває безперервну потребу створювати нові позначення для професійної комунікації. З огляду на це, існує постійна необхідність систематизувати продуктивні способи утворення нових одиниць, аналізувати їх словотвірні моделі тощо.

Запозичені з романо-германських мов дієслівні префікси, вживання яких в якості дієслівних деривативів найкраще характеризують закономірності та лексико-семантичні особливості дієслівно-префіксального словотворення сучасної англійської мови, це префіксальні форманти: *be-, de-, dis-, mis-, over-, re-, un-, under-, up-* тощо.

Дієслівний префікс романо-германського походження завдяки своїм системонабутим прототипним властивостям експлікує нові смисли дієслова, що дозволяє рецепієнтам його глибинне розуміння та інтерпретацію у процесі комунікації. У нашому розумінні, смисл складається з елементарних об'єднаних одна з одною сем, що утворюють певну структуру, та привносять суб'єктивні аспекти значення відповідно до мовної системи.

Залучення у науковому пошуку базових семантичних категорій значення та смисли, уможливлює розуміння суті префіксального дієслова, як процес виявлення стабільного інваріантного значення кожного дієслова у парадигматиці мови та різних його семантичних змінних смислів у синтагматиці мовлення. Аналіз фактичного матеріалу дає підстави стверджувати, що у сучасній англійській мові зустрічається численна кількість префіксальних дієслів які проникли в англійську мову саме з латині та романських мов.

На наше переконання, префікс з його високим ступенем абстрагованості й узагальнення підтверджує міжмовний статус продуктивного та деривативного дієслівного форманта. Узагальнене інваріантне значення префікса як елемента лексико-семантичної системи мови, абстрагуючись до низки сем уможливлює найадекватніше розуміння численних смислів сучасного англійського дієслова.

Фактологічний матеріал, репрезентований префіксами експлікує потужний продуктивний потенціал через актуалізацію імпліцитних узагальнених ознак, які складають його стабільне інваріантне значення та утворює численні смисли префіксального дієслова.

Таким чином, аналіз дієслівних префіксів з урахуванням міжмовних впливів уможливив виявлення процесів інтерференції й асиміляції романських та германських дієслівних формантів у сучасну англійську мову. Причому, сучасна англійська мова, запозичуючи префіксальні дієслова з інших мов, не втратила своєї своєрідності, а збагатила та поповнила лексичний фонд, запозичивши у свою систему найкращі дієсловотвірні форманти.

Як висновок, стверджуємо, що міжмовні впливи призвели до інновацій на фонологічному, морфологічному, семантичному та синтаксичному рівнях через потенційну особливість дієслова створювати парадигми узуального та оказіонального характеру, нашарування на одну і ту ж мовну

одиницю семантичної мовленнєвої експресії. На наш погляд, процес породження різних смислів імпліцитно закладений в узагльнювальній природі префіксального дієслова, творчому абстрагованому процесі мислення.

Міжмовна кореляція дериваційних та семантичних ознак виявлена використанням генетично тотожних префіксальних морфем у сучасних інтеграційних мовних процесах англійської мови може бути перспективою подальших наукових розвідок.

Svitlana HEIKO

ДИСКУРС РЕЧЕЙ В ПОСТМОДЕРНІСТСЬКІЙ КОНЦЕПЦІЇ ЖАНА БОДРІЯРА

Останнім часом важко назвати інше поняття ніж "постмодернізм", яке викликало б велику кількість трактувань та інтерпретацій. З історією терміна та його розумінням допомогають ознайомитися роботи таких західних філософів: І. Гассана, Ф. Джеймісона, Ч. Дженкса, П. Козловського, Ж.-Ф. Ліотара, У. Еко. У російській та українській філософіях феномен постмодернізму вивчали І. Ільїн, В. Лук'янець, Н. Маньковська, О. Соболь.

Термін "постмодернізм" застосовується сьогодні для опису літератури, мистецтва, філософії, культури, яким притаманні такі характерні риси, як фрагментарність, іронічність, принцип вільного поєднання жанрів та стилів, відсутність самозаглибленості, карнавалізація, принцип творчої співгри читача-глядача. Це поняття гетерогенне, полісемантичне, лексично нестабільне. Тому воно непридатне як засіб опису якоїсь фіксованої епістемологічної парадигми, наукової школи, релігійного руху. Його можна розглядати як співбуттєвість "тенденційсуперників" (В. Лук'янець), яка спонтанно змінюється.

Якщо спробувати визначити головне завдання філософії Постмодернізму, то це, безперечно, з одного боку, намагання уникнути уніформізму, одноманітності, прагнення підвести всі культури під єдиний стереотип, певний шаблон, а з іншого – релятивізму, що проявляється у розпорошенні культур, відмові від принципів єдності та цілісності. Ці, здавалося б, різні позиції сходяться в одному – в терапії тотальності, яка знищує всі фарби та акценти, всі звуки та відблиски, є ілюзорною єдністю, а розпорошення розмаїття, втрачаючи єдність, перетворюється на примару багатоманітності. Новий тип філософування полягає у пошуку такого синтезу, де єдність досягалася б не шляхом уніфікації та нівелювання одиничного, але через вільний його злет.

Оригінальністю вирізняється філософський дискурс французького філософа Жана Бодріяра. У його раціональному "дискурсі речей" (товарів) за зникненням ілюзії світу іде наповнення речей іронією. Вона стає "універсальною формою розчарування, але також вивертом, за допомогою якого світ ховається поза радикальною ілюзією technicity". Ця метаморфоза має всесвітній і об'єктивний характер, а тому іронія – "єдина духовна форма сучасного світу", де функція об'єкта витіснила критичну функцію суб'єкта. Жертва диктатури знакової вартості підпадає під "монополію коду" (торгової марки). Відтепер об'єкти виявляють штучну й іронічну функцію: немає необхідності викривати свого двійника. У процесі "тотальної семіотизації культури" сучасний світ поглинає свого двійника, водночас іронічна подвійність "проривається у кожній миті кожного фрагменту наших знаків, наших об'єктів, у безглуздості їх функції… Як показали Сюрреалісти: речі самі беруться іронічно себе пояснювати. Вони без зусиль переконуються у власному значенні – все це частина їх очевидного упорядкування, все надто видиме, надлишок, який за своєю суттю створює ефект пародії" [Бодрияр Ж. Совершенное преступление //http://anthropology.ru/ru/texts/baudrill/cremi.html.].

Немає індивідуальних бажань і потреб, є машини виробництва бажань, що змушують насолоджуватися, що експлуатують наші центри насолоди. Об'єкти є категорії об'єктів, тиранія яких задає категорії особистості. Володіння речами певного класу позначає/визначає

місця в соціальній ієрархії. Знаковий код – завжди узагальнена раціональна модель – і знятий у ньому принцип еквівалентності монопольно організують полючи влади і порядку. Споживання – це теж свого роду бізнес, праця, коли ми інвестуємо власні змісти і значення в систему дискурсу об'єктів. У такій культурній ситуації суб'єкт виявляється просто функцією всесвітньої об'єктивної іронії: "У всіх наших технологіях, об'єкт – це той, хто змінює суб'єкт і диктує його присутність і його випадкову форму. Сила об'єкта – пробиватися через гру симулякра і симуляції, через ту саму хитрість, яку ми йому нав'язали. У цьому й полягає форма іронічної зміни: об'єкт набуває дивної привабливості. Позбавлений самою technicity від усякої ілюзії, від усіх супутніх значень і цінностей, зведений, таким чином, з орбіт конкретного суб'єкта, він стає справжнім об'єктом, надпровідником ілюзії і нонсенсу" [Бодрияр Ж. Совершенное преступление //http://anthropology.ru/ru/texts/baudrill/cremi.html.].

Отже, філософський гіперкритицизм Ж. Бодріяра виявляє підміну суб'єктивності об'єктивною структурою виробництва і споживання технораціональної цивілізації.

Natalia FANENSHTEL, Olena PROTSYK

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ НА ЗАСАДАХ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ

Метою вивчення іноземної мови у середніх навчальних закладах є набуття іншомовної комунікативної компетентності. Вирішальне значення для оволодіння та успішного застосування іноземної мови має засвоєння лексики [1]. Обмежений словниковий запас перешкоджає сприйняттю, розумінню та продукуванню висловлювань, тому лексична компетентність є важливою передумовою оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю. Лексична компетентність – це здатність людини до коректного оформлення своїх висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних знань, навичок та лексичної усвідомленості.

Розглядаючи проблему навчання іншомовної лексики в контексті компетентнісного підходу, варто зосередитися на його студенто-орієнтованому вимірі. Оскільки цільові компетентності орієнтовані передовсім на потреби учнів, їх формулювання має відбуватися із залученням всіх учасників навчального процесу.

Студентоцентризм – це складне, багатопланове явище і процес, які потребують неупередженого та всебічного осмислення. Відповідно до визначень американських й австралійських науковців, студенто-центроване навчання – це підхід, за якого учні причетні до вибору не лише змісту навчання, але й способів і шляхів отримання знань, умінь і навичок, а також обґрунтування інтересу обраних тем [3].

У студенто-центрованій моделі навчання учня сприймають як співтворця навчального процесу. Коли зміст навчання відповідає потребам й інтересам учнів, а відповідальність за створення та усвідомлення цього змісту несуть вони самі, навчальний процес стає для них більш значущим. Навчання у студенто-центрованій моделі – це процес конструювання знань, який є важливим для кожного студента і грунтується на його попередніх знаннях і досвіді. Оскільки кожна людина має індивідуально сконструйовану структуру нейронів і, відповідно, створює власну багату й неповторну реальність, навчання всіх учнів у класі одним і тим самим методом є неможливим. У цій моделі навчання визнають, що кожен учень є унікальним, тобто має індивідуальні можливості, здібності, стиль навчання, емоційні особливості, досвід, перебуває на власному щаблі розвитку. Перехід від традиційного навчання до студенто-центрованого є не завжди легким, оскільки вимагає змін передовсім у баченні самого процесу навчання, а також ролей та відповідальностей його учасників. Однак такий перехід є бажаним, позаяк він позитивно впливає на стосунки між учасниками навчального процесу, навчальну програму, процес навчання та оцінювання. Зокрема, взаємини між вчителем і учнями набувають форми співпраці. Навчальна програма стає більш тематичною, експериментальною, інклюзивною, варіативною. Методи навчання добирають із врахуванням сильних та слабких сторін учнів, а також поділу повноважень. Поділ учнів для групової форми роботи відбувається не на основі їхнього рівня мовної підготовки, а з метою підтримки співпраці, поділу відповідальності, розвитку почуття приналежності. Оцінювання є різнобічним та включає самооцінювання.

З-поміж завдань, які мотивують учнів до активної участі, заохочують їх робити більше відкриттів, вчитися один від одного, варто виокремити такі стратегії навчання лексики, як-от [2]:

List-group-label є формою створення семантичних мап (semantic mapping). Стратегія заохочує студентів вдосконалити свій словниковий запас та навички категоризації та навчитися упорядковувати поняття. Класифікація перелічених слів шляхом групування та маркування допомагає учням упорядкувати нові поняття стосовно раніше вивчених, активно залучає їх до вивчення нової лексики, активізуючи навички критичного мислення. Цю стратегію застосовують перед читанням індивідуально, з невеликими групами учнів або з цілим класом.

Semantic gradients – це спосіб розширення та поглиблення розуміння учнями споріднених слів. Учні розглядають континуум слів за порядком ступеня. Семантичні градієнти часто починаються з антонімів або протилежностей на кожному кінці континууму. Ця стратегія допомагає учням розрізняти відтінки значення, збільшує словниковий запас, сприяє точності та творчості у писемному мовленні. Її можна застосовувати як перед, так і під час та після читання індивідуально, з невеликими групами учнів або з цілим класом.

Word hunts – один із способів вивчення правопису за шаблонами слів. У прочитаних текстах учні шукають слова, які відповідають певним орфографічним ознакам. Діяльність із «полювання» на слова допомагає учням встановити зв'язок між написанням та читанням слів, ознайомлює із вживанням слів в різних контекстах. Цю стратегію застосовують під час читання індивідуально, з невеликими групами учнів або з цілим класом.

Possible sentences – стратегія, яка активізує попередні знання учнів про змістове наповнення слів та понять. Перед читанням учням пропонують короткий перелік нової лексики. Виходячи зі свого передбачення того, про що буде текст, учні будують змістовне речення для кожного словникового слова чи поняття. Після читання учні перевіряють, чи були їхні «можливі речення» точними, чи потребують виправлень. Стратегію застосовують перед читанням індивідуально, з невеликими групами учнів або з цілим класом.

Обираючи будь-яку стратегію навчання лексики, вчителі повинні допомогти учням зрозуміти у чому її користь та чітко описати як її слід використовувати.

Література

1. Alqahtani, M. (2015). The importance of vocabulary in language learning and how to be taught. International Journal of Teaching and Education, III(3), 21-34. https://doi.org/10.20472/te.2015.3.3.002

2. Classroom Strategies. Readingrockets. https://www.readingrockets.org/strategies

3. TEAL Center Fact Sheet No. 6: Student-Centered Learning. 2010. https://lincs.ed.gov/sites/default/files/6%20_TEAL_Student-Centered.pdf

COACHING PRINCIPLES AND TOOLS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING (ELT) FOR BACHELORS OF FOOD TECHNOLOGIES

Education holds a clear similarity for coaching as a method for improving teacher practice and learner outcomes. There is a lot of debate about how coaching differs from teaching within wider education circles. The primary focus of coaching is usually task and performance. The role of a coach is to give feedback on observed performance. The focus of teaching is to impart knowledge and information through instruction and explanation. And the goal for the student is often to pass a test. Thus, learning has a one-way flow. However, unlike coaching the proximity of the relationship between the teacher and student is often low. Both teaching and coaching of course help someone learn a particular skill or sharing a certain piece of knowledge, and both of them are gifts that are given to a student. Teaching however, is primarily a one-way interaction. A person that knows something shows you how to do something or tells you some piece of information that they know. Coaching on the other had requires a cyclical, ongoing interaction. In order to coach someone, you need to first teach them something, then observe the student, and then provide feedback again [4]. Generally, ELT teachers transfer knowledge, train skills, and provide information; coaches motivate in order to increase students' performance, help with their result achievement and guide towards behaviour changes.

We share Andrew Wicklander's view that "The biggest difference is that, ultimately, teaching is about the teacher and coaching is about the student" [4]. In our opinion, the student-centered learning approach is realized through such an understanding of coaching. The student-centered learning approach differs from traditional classroom instruction, known as teacher-centered learning, because studentcentered learning puts a firm focus on student decision-making as a guiding force in the learning process.

Wikipedia defines coaching as "a form of development in which an experienced person, called a coach, supports a learner or client in achieving a specific personal or professional goal by providing training and guidance" [5]. As we see it, English language coaching is all about helping and motivating students major in Food Technologies to make their own decisions about their language learning. We should not restrict ourselves to simply teaching the foreign language. In my own 18-year experience of teaching university students, the primary reason for learning English is work-related because the students want to get a better job in future or do business with international colleagues and customers. The most common area they want to focus on is their English fluency.

As Rice Patzer considers [1], coaching is a fantastic opportunity for experienced teachers to develop themselves further. But also for new teachers, it can give them the confidence, skills and self-awareness needed for a long and successful teaching career. Researchers and educators have emphasised the importance of teacher coaching, describing it as an essential component of effective continuous professional development.

As teachers of English, we often make great efforts to focus students on the target language so that they have all the tools they need to use the language effectively in their lives. We spend hours preparing lessons, finding creative ways of introducing different aspects of the language through new materials, different online platforms, and encouraging the students study more effectively. What do the teachers need to boost students' motivation? First, engage them in the process, ask them what they want to learn, what benefits English brings to them and what every conversation brings to them. Let the students see that these positive and active interactions create life-changing transformation and abilities in them. Second, understand your students and let them understand themselves. Understand what motivates them to be in the class, what it is they like to do, and where they feel anxious and inadequate. And the last, create positive feedback loops [2]. With these three basic coaching tools implemented correctly, the teacher can transform, as well as boost student motivation, and increase teacher wellbeing and engagement in the class. Thus, the role of language coaching is to support and empower the student on their self-led learning journey. Coaching focuses on the students' communication outcomes and learning processes in their professional and personal environments, instead of working with pre-defined lesson objectives. And the more our students see us as coaches rather than teachers, the more motivating it is for them and fulfilling and motivating it is for us too.

References

1. Coaching for Teachers: What school leaders need to consider. Posted by Rico Patzer, 29 January, 2020. [Electronic resource]. Access code: <u>https://blog.irisconnect.com/uk/coaching-for-teachers</u>

2. How You Can Use Coaching in Your ESL Classes to Boost Motivation? EFL Magazine. [Electronic resource]. Access code: <u>https://eflmagazine.com/how-you-can-use-coaching-in-your-esl-classes/</u>

3. Shanthi Streat. Why adult learners of English can benefit from coaching. 23 April 2014 [Electronic resource]. Access code: <u>https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/why-adult-learners-english-can-benefit-from-coaching</u>

4. The difference between teaching and coaching. [Electronic resource]. Access code: <u>https://www.projectidealism.com/posts/2010/03/difference-between-teaching-and.html</u>

5. Wikipedia [Electronic resource]. Access code: https://en.wikipedia.org/wiki/Coaching

Amit Kumar GOEL

ROLE OF ICT IN ADVERTISING EDUCATION AT THE GLOBAL PLATFORM

Information and communication technology (ICT) has contributed immensely to social and economic improvements, such as higher employment and productivity, increasing access to a higher quality of life. ICT incorporates electronic technologies and techniques used to manage information and knowledge, including information-handling tools used to produce, store, process, distribute and exchange information. Benefits of ICT can be achieved directly, through improved healthcare provision and disease prevention, or indirectly, through improved social infrastructure, economic growth, or other broader determinants of population health. In the context of public health, ICT, if properly designed and implemented, can generate many positive outcomes: improved access for communities in rural or remote areas; support of healthcare professionals; real-time disease surveillance; data sharing; and data capture, storage, interpretation, and management.

ICT can generate important contributions to public health, from education to surveillance. In the education and higher learning context, ICT enables healthcare professionals to be updated and trained on knowledge advances wherever are located. The US National Higher Education ICT Initiative (2003) defines ICT knowledge as "the ability to use digital technology, communication tools, and/or networks appropriately to solve information problems in order to function in an information society. This includes the ability to use technology as a tool to research, organize, evaluate, and communicate information and the possession of a fundamental understanding of the ethical/legal issues surrounding the access and use of information."

The purpose of this study is to examine the role of information and communication technology (ICT) in enhancing community outreach, academic and research collaboration, and education and support services at global platform.

Keywords:-ICT, Economic Growth, Higher Employment, Higher Education, Technology

GOLTSOVA Marianna, VITOMSKA Nadiia

OXYMORONIC IMPLICATURES IN THE ENGLISH, FRENCH AND UKRAINIAN LANGUAGES

One of the fastest-growing areas in linguistics is pragmatics. A key question in pragmatics research is the procedure of inferring implicatures. Implicature is a vital pragmatic element in the process of communication which bridges the gap between what is literally said and what is intentionally meant. The logical character of implicatures means that implicature presupposes the information based on logical laws as well as the language capability and encyclopedic knowledge of the interpreter.

Implicature has been the object of numerous linguistic investigations in recent years. Chris Potts observed the logic of conventional implicatures. Craige Roberts analysed a correlation between implicature, presupposition and logical form. Michael Franke explored the extent to which speakers might choose different kinds of implicature triggers in an uncooperative game of communication. Nataliia Kravchenko investigates indirect speech acts' via conversational implicatures and pragmatic presupposition.

Oxymoron as a linguistic phenomenon has been known since antiquity: considerations about the role, purpose, sources and causes of its occurrence are found even in the works of ancient Greek and Roman philosophers. In ancient poetics, an oxymoron is a means of creating novelty based on paradoxical poetic thinking, deviation from the norm, an anomaly that makes it possible to distinguish a certain phenomenon from others, convey an idea more accurately, depict eloquently the polar essence of objects and phenomena of objective reality, to impart imagery, emotionality, expressiveness to the language.

An idiosyncrasy of oxymoron is a combination of words contrasting and opposite in their meaning, resulting in a new semantic quality, an unexpected expressive effect, a new concept, e.g.: pain for pleasure, clearly confused, only choice, amazingly awful, alone together, cruel kindness, éphémère immortel, obscure clarté; silencieux tintement; grand (homme) petit; musicienne du silence; douce violence; крижана посмішка, депресивна веселість, запеклі друзі, вперед, до милулого.

Oxymoron is a figure of speech pairing two words together that are opposing or contradictory. Oxymoron characterizes complexity, internal contradictory of a person, an object or a concept, thus enhancing it, for example: only choice; silent scream; black light; une sublime horreur; les soleils mouillés; jeune vieillard; сміх крізь сльози; без надії сподівайся; і мокре горіло; поспішай повільно; початок кінця, неможливе можливо тощо.

Hence, oxymoron is the means of creating semantic contrast based on opposition and juxtaposition of meanings, stylistic parameters of lexical units within one sentence or word combination.

Oxymoron constructions are a conscious combination of sharply contrasting words that logically seem to be mutually exclusive, but in fact together convey a new concept, e.g.: *pain for pleasure, clearly confused, only choice, amazingly awful, alone together, cruel kindness, living death; живий труп, дзвінка тиша, солодка гіркота, раби волі.*

Охутогоп could be seen in Ukrainian, English and French proverbs and sayings, for example: *На* льоду гріється, Забажав печеної криги, Де всі крадуть, там немає злодіїв, Зимою сонце крізь плач сміється, Спиш, спиш, а відпочити ніколи, Приймай мале за велике; The only consistency is inconsistency; Please all, and you will please none; Silence is the most powerful scream; Commend a wedded life, but keep thyself a bachelor; Deaf people sometimes hear quickly; Ils gagnaient allègrement leur pain à la sueur de leur front.

Even in mathematics, some oxymoronic terms can be used, for instance *variation of constants* (*variation de la constante*), which is a general method to solve linear ordinary differential equation.

In order to explicate the implicit meaning of the oxymoron we are to delineate the notion of oxymoronic implicature. Oxymoronic implicature is the essence of an indirect statement, in which two or more diametrically opposed, semantically incompatible concepts are combined; out of them a new,

complex, to some extent contradictory thought being developed, which by its meaning occupies a middle place in a verbal phrase. Decoding implicatures is a real challenge which requires the ability of using not only linguistic but also logical operations in order to make inferences about speakers' implied intentions.

Iryna IVANOVA

ABSTRACTS AND SUMMARIES AS TYPES OF ACADEMIC WRITING

Integration into the world academic environment puts forth certain requirements to the processes of education and research. On the one hand, academic writing skills are becoming an integral and important part of academic competence. On the other hand, their correct application can be a challenge for many students and even researchers. They not only contribute to developing writing skills but also enhance such personal qualities as fairness, responsibility, accuracy and brevity

Summaries and abstracts are considered to be an inseparable part of academic texts. Various issues of academic writing have been discussed and explored by many methodologists and scholars. T. Babenko, M. Broido, M. Fogarty, S. Hort, C. Malone, S. Parfionova etc. have made a contribution to investigating both general and specific provisions of the topic under research.

The purpose of our study is to analyze the features of summaries and abstracts in English.

The style of academic writing has no fixed standard and depends on the subject and the field of research. Nevertheless, it is obvious that it is different from the literary or publicistic style.

Having conducted the content analysis of the terms, we find it expedient to differentiate between the notions of abstract and summary as there might be certain confusion if they are used interchangeably. This ambiguity is traced in the definitions of the notions even in dictionaries. Cambridge Dictionary gives the following definitions: "summary – a short statement of the main ideas or facts in a report, discussion, etc." [1], "abstract – a short form of a speech, article, book, etc., giving only the most important facts or ideas" [2].

There is an opinion that "this problem arises because there are two distinct types of abstracts – descriptive and informative. The informative abstract is another name for a summary; the descriptive is not. The descriptive abstract is usually only 2 or 3 sentences in length, hence it is not a summary or very informative. An informative abstract (summary) is an abbreviated version of the most significant points in a book, article, report or meeting. It is usually about 5% to 15% of the length of the original. It is useful because it condenses material, informing the reader of the original's most important points" [3].

We stick to the point that students deal with abstracts when doing research for universities. We define it as a short, half a page to one page overview of the entire research, which outlines the key ideas.

Qualitative analysis of the issue has enabled us to point out the main features of abstracts. They include:

- Its content covers the research paper from the beginning to the end.
- At least one sentence describes each section of the paper.
- Logical chronology of the research should be kept.
- It is usually impersonal. The first person is also suitable for certain statements.
- It ought to be concise.

• As a rule, it should contain topicality, formulation of the problem, methods used, results and the conclusion.

• It is written after the completion of the research.

• To stress the contents rather than the author passive constructions are most common.

• Formal vocabulary should be observed.

- Unnecessary details, data and figures should be omitted.
- Key words are a part of the summary as they simplify the search for the reader due to the modern electronic technologies.

Thus, we can conclude that focus on such features of summaries as length, vocabulary, grammar, sentence and paragraph formatting helps to make this piece of academic writing more effective. All the above features serve the key function of abstracts and summaries, i.e. to appeal to the reader, generate interest in the publication and promote the results of the research.

References

1. Cambridge Dictionary https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/summary

2. Cambridge Dictionary <u>https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/английский/abstract</u>

3. Summaries and Abstracts

https://www.uis.edu/ctl/wpcontent/uploads/sites/76/2013/03/smr

Natalia IVANYSHYN

TRANSLATION OF TECHNICAL TERMS ON THE EXAMPLE OF FIRE TERMINOLOGY

When translating scientific and technical literature, as well as individual lexical terms, some difficulties might occur in translating specific terminology accurately. This issue is widely described and researched in textbooks and scientific works of Ukrainian scientists, such as Korunets I., Kukharenko N., Karaban V., Kovalenko A., Kiyak T.and foreign scientists, e.g. Nord C., Williams J., Chesterman A.

The importance of this research is that due to major changes in the technical sphere, on different industrial levels and globally, various inventions and improvements appear, modifying existing things that people of certain professions use and give them names. Terminology forms a special lexical layer, which is constantly changing and improving and is a key element in the understanding of professionals.

Scientific and technical terms used in the technical texts represent a certain difficulty for the translator given their ambiguity and the requirement of an accurate translation, which is difficult for a translator, who is not a specialist in this technical field.

The main lexical feature of technical text is the existence of specific terms which belong to a particular field of science and technology. According to the definition of the academic explanatory dictionary of the Ukrainian language, "A term is a word or phrase that means clearly defined a special concept of any branch of science, technology, art, social life, etc. [3, p. 54]. In the linguistic aspect, terms have a phenomenon of ambiguity. In different texts the same term might have different meaning. For example: hose – шланг, рукав для подачі води; nozzle – випускний отвір, наконечник, насадка, сопло, форсунка, патрубок, морда. When translating fire terms, certain techniques are used.

The most widely used is the reception of the lexical equivalent. This is a lexical correspondence, which exactly coincides with the meaning of the word, e.g. fire extinguisher – вогнегасник.

The next method of translating the term is transliteration. Transliteration is the transmission of a lexical unit using the alphabet of the language which is translated into, by experience or by sound. For example: hydrant – гідрант, panoramic mask – панорамна маска, tactical reserve- тактичний резерв. When translating this way, it is required to be careful in order not to stumble upon 'false translator's friends' (such as scene – місце події, conference circuit – диспетчерський зв'язок), where the transliteration method of translation leads to distortions in meaning.

Also, a method of translating terms by parts of a word (morpheme) or phrase (token) from their consistent assembly is widely used. This technique is used in translation of complex structure terms. For example: loudspeaker - гучномовець.

Among other transformational techniques used in translation of terms can be used concretization and generalization. Concretization is a process in which a unit of broader content transmitted in the language of translation by a unit of specific content. For example: first aid kit – аптечка, maintanence shop – майстерня, shoulder loop – погон.

Generalization is the process by which a word with a narrower is replaced in translation by a word with a broader meaning. For example: hacksaw -слюсарна пилка, саре – плащ-накидка.

The descriptive method of translation can be also considered. It is used for translation of the latest author's terms-neologisms, which are usually given in quotation marks, or in the absence of an appropriate term in the language of translation.e.g. telescopic boom – обладнання, що піднімає та регулює висоту висувної драбини.

In general, the translation method is selected by the translator individually, according to the terms he works with in a particular situation. Thus, the main essence of the translation of scientific and technical terms is disclosure and transmission of foreign realia by various means of Ukrainian language. The main condition for the correct translation is that the text is fully understood by the translator.

References

1. Nord C., Text Analysis in Translation. Theory, Methodology and Didactic Applications of a Model of Translation-Oriented Text Analysis. Amsterdam – Atlanta, 1991, p.250.

2. Williams J., Chesterman A. The Map: A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies. Manchester: Saint Jerome Publishing, 2002. – 198 p.

3. Білодід І. К. Словник української мови в 11 томах. – Київ, 1980.

4. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. – Київ, 2002. – 240

c.

5. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу. Вінниця: Нова книга, 2006. – 240 с.

6. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 564 с.

7. Корунець І.В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад): Підручник: За ред. О.І. Тереха. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 446 с.

Daniel KALINOWSKI

ECOLOGY IN LITERARY RESEARCH. COGNITIVE PERSPECTIVES

Thinking about ecology can be combined not only with natural sciences, but also with literary discourse. This is possible thanks to the cultural theory of literature, the origins of which can be seen in the proposals formulated in the 1960s in the English and French-speaking traditions, and in Central Europe from the 1990s.

Cultural theory of literature is associated with such methodological proposals as: anthropology of literature, eco-poetics, geopoetics or animal studies.

The article describes the term eco-poetics as a proposal of a method of working with a literary text, in which the ecological attitude of the sender of a literary statement is reconstructed. Writing in the formula of eco-poetics is based on a strategy in which the author tries to transcend his own anthropocentrism and the belief that all life on earth exists only for the realization of the goals of the human race. The beginnings of eco-poetics can be seen in the literature of Romanticism, e.g. in the English

poets of lakes (Wordsword, Coleridge), in the mysticizing poetry of Novalis or in the historical and landscape poems of Seweryn Goszczyński.

Subsequent literary periods developed romantic intuitions, creating their own, original realizations (eg Jack London, Franz Kafka).

Since the 1960s, an important factor supporting eco-poetics has been counterculture, represented in American literature by beatniks (especially Gary Snyder). Also in Europe, on the wave of interest in the counterculture, non-Christian traditions began to develop, in which especially Buddhism inspired the creation of literature, in which the concept of the author's "I" ceased to be dominant (eg Edward Stachura).

Contemporary artists' attitudes towards the issue of ecology are visible both in autobiographical texts and in community activities.

Ecopoetics becomes an artistic form not only of crossing one's own point of view of the world, but also an attempt to take responsibility for humanity and for the fate of the entire planet (eg Jacek Podsiadło).

Svitlana KACHMARCHYK

USE OF AUTHENTIC MATERIALS IN FOREIGN LANGUAGE STUDYING ON THE EXAMPLE OF A CONVERSATIONAL CLUB

In modern society, the study of foreign languages is becoming increasingly important, the most popular of which is English. The teacher has a number of tasks, the main of which is to teach students to speak freely without feeling a language barrier. Experience shows that this is the most difficult task. Teaching grammar or forcing to learn vocabulary is much easier than encouraging a student to speak and use the acquired knowledge in practice without hesitation, even making mistakes. From our point of view, the best helpers in this case can be properly selected authentic materials. Firstly, it is of interest, and secondly, it is exactly what native speakers use, i.e living and original language.

It also provides an opportunity to involve students in the learning process not only as a recipient, but also as an active independent researcher, who, guided by the goal of mastering a foreign language, seeks to comprehensively develop their knowledge based on various authentic materials. This tool helps to feel the color and characteristics of the people whose language is being studied, or establishes contact with its foreign language culture. Authentic materials are materials taken from original sources, which are characterized by natural lexical content and grammatical forms, situational adequacy of language used, illustrate cases of authentic word usage and which, although not intended specifically for educational purposes, but can be used in foreign language teaching [1, p. 10].

Authentic materials include authentic printed (works of art, newspapers, magazines, leaflets, brochures, advertisements, etc.), audio (radio programs, appeals, songs) and video materials (feature films, documentaries, cartoons, TV series, interactive videos), TV shows, talk shows, interviews, music videos, commercials, movie trailers, etc.) [2]. All the above types of authentic materials are a rich source of language skills, but the most effective, in our opinion, is the practice of creating conversation clubs, so-called speaker clubs, which are becoming increasingly popular among foreign language learners. What is their popularity? First of all, a speaker club is a group of people, preferably up to 20 people with a relatively equal level of knowledge. During the meeting of the club, its members mostly communicate on a given topic. In the vast majority of such clubs, it is generally forbidden to use a language other than the one being studied. During the club's classes, language barriers are removed, speaking and listening skills are trained, and the "practical application" of language in life is demonstrated. The effect of mini-immersion in the English-speaking environment is created. This is a great opportunity to activate all the knowledge acquired before. Talk clubs are very different direction. Consider a club that combines several areas at once – a talking movie club. During the year of work in this club, a number of results were

achieved, which will be described below. The club's work program includes watching the film in English with English subtitles and further discussion. Club members are offered vocabulary for the film in advance, which mainly includes original phraseological turns, which are often impossible to find in textbooks or dictionaries. It is a living English language. The problematic issues of the film are offered for discussion, which are discussed in different formats. During the discussion, all the skills and abilities that were only in theory are involved and acquire practical application. The main goal of the club is to overcome the language barrier and the fear of talking to foreigners. Therefore, it is most effective when the club meetings are attended by representatives of different language cultures. In general, the practice of holding such meetings has yielded very high results. For people who have not spoken English for a long time, it turned out to be a good opportunity to remember everything and activate their vocabulary. For those with good theoretical skills, it was an opportunity to put them into practice. For beginners, it was a good opportunity to immerse themselves in an artificially created English-speaking environment. After a few sessions, they felt that each time they understood more and more and tried to talk. In general, we believe that such a speech club is one of the best authentic materials, because it includes listening and conversation not only with language learners, but also with foreigners and native speakers, as well as involves reading skills in the original language (after viewing some paintings, club members are invited to read the book that was screened), and many visitors read English subtitles. That is, our task when using authentic materials in the club is to pay attention to all aspects of language: grammar, vocabulary, phonetics (pronunciation), reading, writing, speaking and listening.

Thus, the above methods of using authentic materials in foreign language teaching in institutions of higher education require the teacher to be interested in topics and innovative approach to quality theoretical and practical classes, as well as the preparation of the necessary authentic material with differentiated tasks. However, the means meet expectations: students are interested and motivated, speak a foreign language for both professional and everyday use, acquire the necessary skills to communicate with people of different cultures and nationalities for successful future professional activities and personal goals.

References

1. Yelukhina N.V. Learning to listen to a foreign language // Foreign languages at school. 1996. № 5. P. 13 – 15.

2. Matviyiv-Lozynska N.A. The use of authentic materials in foreign language classes of professional orientation in higher education / Lviv Institute of Economics and Tourism; Lviv. URL: <u>https://naub.oa.edu.ua/2015/</u>

Svitlana KHRYSTIUK

ECONOMIC TERMINOLOGY: ITS CLASSIFICATION AND WAYS OF TRANSLATION IN THE LIGHT OF GLOBALIZATION AND TRANSFORMATION PROCESSES

The fast clip of technological advances, the disappearance of borders in communications, absolute computerization and universalization of world processes are the main factors that the world has been absorbed with the latest technologies, new products and, accordingly, new concepts have appeared in each branch of science that require nomination. Therefore, in the light of the recent transformational initiatives and globalization advances it's vital to assert that terminology plays a strategically important role in the people communication presently, since it is an important source of information. The

development of the latest globalization processes determined the priority position of the English language as a means of communication between different peoples of the united Europe and the world.

Vocabulary is the most sensitive, variable and dynamic subsystem of the language, it directly reacts to what is happening in society. Therefore, the internationalization of the language vocabulary is especially noticeable, because science itself is increasingly internationalized, and this process is constant.

A term (Latin terminus – borderline, boundary) is an emotionally neutral word or phrase, which means a clearly defined special concept of any branch of science, technology, art, social life, etc., and is characterized not only stylistically, but also by a certain lexical isolation. Its main features are specific nature, denomination, systematic character, monosemy, synonymy and homonymy, stylistic neutrality, accuracy, conciseness, international character, sonority and derivative terms easiness. Thus, the term-context interaction is extremely important for word meaning in the course of scientific economic texts conveying from English into Ukrainian (Bagmut, 2005: 58).

Indeed, since the 1990s, the economic component of the Ukrainian language has been joined by many Anglo-American words-terms, which do not yet have national analogues, because the concepts they denote were absent in the economy. They sufficiently supplemented the body of common vocabulary of the Ukrainian language, acquiring a certain semantic valence and high frequency of use. Since borrowing is the result of long-term historical interaction of languages and their mixing, borrowings occupy a significant place in the vocabulary of many languages. Increased interaction of languages with the growing role of cultural and economic ties between peoples and countries, as well as globalization, leads to a special layer of borrowing, called international words (internationalisms).

Nowadays, economic terminology can be classified into the following lexical and themantic groups (Kovalska, 2012: 30): a) persons engaged in economic activity: shareholder, broker, stakeholder, manager, broker, helper, hedger, charterer; b) mathematical indicators: bank liquidity ratio, index of living cost, wage index; c) organizations involved in financial and economic activities: the International Bank for Reconstruction and Development, the European Investment Bank, the International Credit Insurance Association; d) economic processes: inflation, investment, lending, collection, ratification, indexation; e) regulatory documents and laws: the Bulletin of the foreign exchange rate, the Law of money circulation, the Law of holidays.

Originally, economic terminology is classified as follows: a) 19 % of the financial and economic terminology are actually Ukrainian words (by the way, economic terminology is among the few systems that has so few own terms): debt, debtor, cost, netting, redemption, expenses, cash, money, income, debt, savings, loan, account, cash, duty, mortgage, employment, services, supplier, trade; b) 8 % are the wordshybrids, that is, ones consisting of two roots, one of them is actually Ukrainian, the other one is borrowed: the drawer, holder of bill of exchange, the livestock bill, the grantor, the quasi-price, capital productivity, capital intensity, capital stock, Euromarkets; c) the remaining 73 % is the vocabulary borrowed from different world languages.

It is also worth noting that economic terms are not homogeneous by their structure. They can be classified into the following groups: a) simple (one-word): cash, investing, business, advance, concern, company, prolongation, sponsor, price, fine; b) complex: bending, heat flow, pressure gauge; c) vocabulary formed by the appositive assembly: lottery-allegro, invoice, gross premiums, bank card issuer, or with a preposition of an attribute: gross profit, business plan, gross interest, gross income, solo bill; d) compiled (collocations): 1) two-components: balance of payments, premium shares, emission balance, tax return, nominal value, money laundering; 2) three components: card accounting system, payroll rates, counterclaims, guaranteed securities, profitability of equity capital; 3) four-components: maintenance of the power of the current enterprise, capital repairs of fixed assets, bonus system of wages; 4) five-components: the index of purchasing power of the monetary unit, the quota in the international monetary fund, the ratio of provision of interest on loans; d) abbreviations: PC – personal computer; GDP – gross domestic product (Khrystiuk, 2017).

Thus, having processed and analyzed economic terminology texts we have singled out the following translation methods (Khrystiuk, 2019):

1. Use of full or fixed Ukrainian equivalent. Here are examples of full or fixed equivalent use: procedure – технологічний процес; unemployment – безробіття; storehouse – склад; collaboration – співпраця; price – ціна; exchange rate – валютний курс; demand and supply – попит та пропозиція; assets and liabilities – активи та пасиви.

2. Calquing or word-for-word translation of the English terminology. Here are examples of calquing or word-for-word translation use: substitution – заміщення; surplus – надлишок; consumer preferences – уподобання споживачів; shareholder's (stockholder's) meeting – збори акціонерів; plastic card transaction – розрахункові сплати за допомогою пластикових карток.

3. Transcription (a sound form borrowing of the source language term) and transliteration (a graphic form borrowing of the source language term). Here are examples of transcription or transliteration use: factoring – факторинг; budget – бюджет; infrastructure – інфраструктура; information – інформація; innovation – інновація; import – імпорт; export – експорт; hyperinflation – гіперінфляція; embargo – ембарго; emission – емісія; implementation - імплементація, context – контекст, optimism – оптимізм.

4. Descriptive translation is used by an interpreter when the terminology does not have Ukrainian equivalent and is not even borrowed by calquing or transcribing. Of course, in this case, the conciseness and clarity of presentation, which is characteristic of international economic documents, is lost. Here are examples of the descriptive translation use: going-out-of-business sale – ліквідаційний розпродаж; listed company – компанія, акції якої продаються на фондовій біржі; publicly traded company – компанія, акції якої продаються на позабіржовому ринку.

Consequently, the issue of terms translation and economic dictionaries compilation continues to be one of the modern linguistics topical one. Structural, semantic, syntactic differences between the English-Ukrainian terms create difficulties in choosing the translation method or strategy. Therefore, experienced translators usually choose one or another translation transformation guided by the specific term context.

References

1. Bagmut, Y. A. (2005) Problemy perekladu suspilno-politychnoi literatury ukrainskoiu movoiu [Problems of the social and political literature translation into Ukrainian]. Kyiv, 201.

2. Kovalska, N. A. (2012) Stanovlennia i rozvytok ukrainskoi ekonomichnoi terminolohii [Formation and development of Ukrainian economic terminology]. Odesa, 62.

3. Khrystiuk, S. B. (2017) Do pytannia roli zapozychen v suchasnii ukrainskii ekonomichnii terminolohii [To the matter of role of borrowings in the modern Ukrainian economic terminology]. Kyiv, 96 - 103.

4. Khrystiuk, S. B. (2019). Specifics of English economic terminology translation. International journal of philology. 10. 94 – 99.

Olha KOSOVYCH

SOFT SKILLS DEVELOPMENT IN ENGLISH LESSONS AS A KEY SKILL IN PROFESSIONAL ACTIVITY

The current stage in the development of society, dynamic changes in approaches to educational policy, the requirements that employers place on university graduates – all these factors undoubtedly lead to trends in changing approaches to teaching at all levels of education. It will largely depend on teachers, in particular, universities, how much the supra-professional competencies of students and subsequently future specialists will be formed. At the moment, there is a gap between the modern requirements for a specialist and education.

The enhanced disclosure of the potential of flexible skills, or in other words soft skills, is undoubtedly associated with overcoming the contradictions between traditional teaching methods, which often create barriers to the effective development of students' communicative competencies and the rise of forms and methods of education to a new level, where the development of such flexible skills as teamwork, communication skills, critical thinking is already given no less time than hard skills or solid skills. Due to the emergence of new criteria, requirements and conditions on the international and Ukrainian labor markets on the part of the employer, and expectations from future modern personnel endowed with soft skills, it is necessary to pay great attention to effective ways of developing students during English classes. In this case, during the practical implementation of classes, both language skills and soft skills will be actively developed in tandem, therefore, in this trajectory of student development, English classes have a double benefit in terms of their effectiveness. These sessions are great tools for developing flexible skills. This topic remains especially relevant for students of universities of economic orientation, since it is the economy that remains one of the global factors of developed countries, and many global issues are resolved at the world level, and without knowledge of a foreign language, reaching such a level is impossible for a specialist a priori.

The studied material of the definitions of the term soft skills proves: there is no single and unified concept, but in one way or another the terms are interconnected. All these definitions are united by a set of activity and communicative approaches in the implementation of communicative and personal competencies related to non-professional skills that increase the effectiveness of future specialists. Taking into account the integration processes and soft skills capabilities, they can be divided into 4 groups: 1. Basic communication skills. This group includes the ability to convince, reason, work in a team, negotiate, the ability to conduct business correspondence, conduct presentations, etc. 2. Self-management: be able to manage emotions, know how to behave in stressful situations, be able to plan and set goals, be able to effectively use your time, control your emotional state. 3. A group of intellectual thinking skills: it is important to search and analyze information, think creatively, logically, not stereotyped, have design skills, make decisions competently.

4. Foresight management: a specialist has such stable skills as setting goals, project management, motivation, control, easy access to feedback.

It should be noted that fluency in English with elements of soft skills development, that is, the ability to discuss in English, defend one's point of view, etc. - this is a powerful advantage in the competitive selection of specialists in any field on the labor market today. Such world economic and social processes as globalization, international contracts, business contacts, international exchange of experience - all these areas of action require a specialist to know English, as well as critical thinking and communication skills, therefore, the conclusion about the role of English classes and the parallel formation of soft skills are obvious. Speaking entirely about English, first of all, as a means of communication in the professional activity of a future specialist, it is critically important to pay more attention to language learning at the university, starting from the first year and throughout all the years of study in general, with an emphasis on training and reinforcing soft skills. The problem of "inhibition" or suspension of the development of soft skills in the English language can also happen due to the absence of the "Foreign language" discipline in the schedule of students throughout the entire period of study at a higher educational institution. In some universities, the discipline "Foreign language" is included in the curriculum only during the first year of study, and today this fact is a big drawback. First of all, learning a foreign language is a linguistic, that is, communication practice, a process itself that includes the development of soft-skills, Therefore, the role of English classes in the formation of soft skill plays an undeniably significant and, in the aggregate, the general role and task of teaching - thus, a student is brought up, a future specialist who is needed in modern society, including those who have the qualities of flexible skills. It is important that the educational environment of universities in the required proportion is aimed at developing soft skills, including in relation to learning English, then students will strive to gain new experience, develop, have promising goals in understanding specific development plans on a global scale, on a global scale. arena, analyze the results of actions, and be on the right road to success in successfully solving international issues. a future specialist who is needed in modern society, including those with flexible skills. It is important that the educational environment of universities in the required proportion is aimed at developing soft skills, including in relation to learning English, then students will strive to gain new experience, develop, have promising goals in understanding specific development plans on a global scale, on a global scale. arena, analyze the results of actions, and be on the right road to success in successfully solving international issues. a future specialist who is needed in modern society, including those with flexible skills. It is important that the educational environment of universities in the required proportion is aimed at developing soft skills, including in relation to learning English, then students will strive to gain new experience, develop, have promising goals in understanding specific development plans on a global scale, analyze the results of actions, and be on the right road to success in successfully solving international issues.

Alla KRAVCHENKO

ІДЕІ СВОБОДИ У ФІЛОСОФІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Творчість Т.Г.Шевченка – безцінна спадщина кожного щирого українця. Проблеми свободи, національної самосвідомості, протесту волелюбного українського народу, релігійної віри, моралі, які завжди перебували в центрі уваги великого поета, є актуальними і сьогодні. Філософія Тараса Шевченка глибоко індивідуальна, особиста і, разом з тим, грунтується на національній ідеї українського народу, його ментальності. Поет у своїй творчості виразив не лише глибини власної індивідуальності, втілив не тільки образ своєї нації, свого народу та обличчя своєї епохи, а й ширший погляд на світ у поняттях, що набули значення загальнолюдських і вічних. У його творах представлений широкий спектр моральних і духовних цінностей, універсальних категорій буття, найвизначнішою з яких є феномен свободи, який є універсальним виміром людської сутності. Питання філософських поглядів Шевченка досліджували Г. Грабович, І. Крип'якевич, Є. Маланюк, Д. Чижевський та ін. Аналіз творчості Шевченка на предмет розуміння ним поняття «свобода» досліджували А. Шаповалова, Ю. Барабаш. Питання впливу творчості Шевченка на формування національної ідеї знайшли відображення у роботах О. Поцюрко, О. Забужко, розуміння ідеї свободи з точки зору романтичного світогляду – у працях А. Шкрабалюк, Н. Волошк

Особливе місце української нації серед інших націй світу, уявлення про її своєрідність, ментальну специфіку, національний колорит багато в чому визначаються творчістю Тараса Шевченка. Для Шевченка життя, в його найвищому сенсі, грунтується на осягненні людиною свободи, що визначається ним як найважливішим чинником існування людини, передумовою щастя і необхідною умовою розкриття істинної природи самої людини. Усі основні поетичні твори Т. Шевченка – «Щоденник», «Гайдамаки», «Слепая», «Сон», «Кавказ», «Єретик», «І мертвим і живим...» - оспівують Свободу людини. Причому, Свобода, Воля постають із рядків Кобзаря як цілком природні та законні риси людського життя-буття. Питання, які підіймав у своїй творчості поет, не втратили своєї актуальності й сьогодні, коли сучасне суспільство, долаючи проблеми та перешкоди, намагається трансформуватися та модернізуватися. Свобода у Шевченка – це сукупність трьох взаємозалежних складових: екзистенціальної свободи, свободи волевиявлення і свободи духу -найвищої супіні свободи, якої може досягти людина. Ця свобода ґрунтується на загальнолюдських принципах, це повна гармонія емоційної, вольової та інтелектуальної складових свободи. Центральним філософським принципом, на якому грунтується шевченківська свобода, слід визнати соціоантропоцентризм. Адже у центрі світу він ставить людину з її власними переживаннями, бажаннями та потребами, причому кожну людину як неповторну особу, що знаходиться у взаємодії з соціумом. Філософська позиція Т. Шевченка край патріотична, моральна і «кардіоцентрічна», що пояснюється характерними властивостями української ментальності. Філософія свободи Т. Шевченка виростає насамперед з конкретно–узагальненого ставлення до любові, надії і віри. Саме з любові до України виникає шевченківська філософія пробудження людської гідності, сили протесту і бунтарства.

Філософський аналіз головних ідей творчості Шевченка, насамперед, ідеї свободи, доводить, що соціальний та оптимістичний заряд та пафос соціальної справедливості, який міститься в його поезії, є саме тим, що потрібно сучасному українському суспільству, яке сьогодні відчуває великий дефіцит оптимістичних прогнозів розвитку соціуму, бо саме в його творчості закладено могутній імпульс перетворення суспільства, який має конкретно–практичне значення для всього сучасного світу. Шевченкова філософія багата емоційною наснагою образів, широтою і діяльністю асоціативного мислення. В ній крізь людський біль, крізь індивідуальне раз у раз проступає вселюдське: біблійна далеч історії тут мудро перегукується із сьогоденням, досвід минувшини — з сучасним життям і прагненням народів світу. У цьому розумінні філософія Т.Шевченка невичерпна. Нові, прийдешні покоління знаходитимуть у ній синтез народного і вселюдського досвіду, як ми знаходимо його в книгах древніх, що вік їхній вимірюється тисячоліттями.

Iryna KRYKNITSKA

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИЇ ОДИНИЦЬ З КУЛІНАРНИМ КОМПОНЕНТОМ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У фокусі сучасних досліджень мови постійно знаходяться стійкі сполучення слів, які не лише характеризують специфічні національні особливості народу, його ментальності, маніфестують уявлення народу про світ, а й відтворюють усю складність і різноманітність мови на всіх її структурних рівнях. Саме ця виняткова смислова і структурна багатоаспектність лексикофразеологічної підсистеми є причиною як постійного зацікавлення нею з боку провідних мовознавців [Гамзюк М. В., Латыпов Л.Н., Ebeling S. O., Gumpel L., Jaeger L., Omazić M. та ін.], так і невирішеності низки питань у царині фразеологічних досліджень.

Кулінарна фразеологія є специфічним розрядом лексики, зі своїми не лише семантичними та граматичними характеристиками, але й етнічно-культурною своєрідністю.

Культурологічний аспект міжмовної комунікації в сучасному світі грунтується не тільки на понятті культури як сукупності культурних цінностей народу (творів мистецтва, пам'яток старовини, літератури, живопису, музики, архітектури і т. ін.), а й включає вивчення, опис та інтерпретацію національних традицій носіїв мови, їхній образ життя, кулінарні особливості, суспільну діяльність, способи спілкування, специфіку поведінки, мислення й сприйняття навколишньої дійсності. Повноцінне знайомство з будь-якою культурою припускає не тільки вивчення матеріальних складових цієї культури, не тільки знання її історичної, географічної, економічної детермінанти чи інших параметрів, а й спробу проникнення в образ мислення нації, спробу побачити світ очима носіїв мови цієї культури. Пізнавши мову, культуру, образ мислення нації, перекладач починає розуміти особливості менталітету даної культури, а вся сукупність фонових знань допомагає йому досягти адекватності та повноцінності перекладу [2].

Особливу цінність мають фразеологізми, як національно-специфічні знаки з особливостями символіки, культури й побуту, звичаїв тощо. Кулінарні культурні смисли переосмислюються при фразеологічному декодуванні, їхнє кулінарне значення трансформується в етичне (особистісне,

соціальне). У такий спосіб виникають у мові фразеологізми. Страви та продукти харчування – усе це знайшло відображення у фразеології.

Враховуючи усі складності та особливості кулінарних фразеологічних одиниць та, виходячи з проаналізованих способів перекладу фразеологічних одиниць в цілому, ми зупинилися на наступних способах їх перекладу:

1) переклад еквівалентом, тобто передача фразеологізма фразеологізмом. Він можливий при передачі фразеологізмів інтернаціонального характеру, заснованих на міфологічних переказах, біблійних легендах та історичних фактах. Такий переклад поділяється на: а) абсолютно еквівалентний (the salt of the earth - сіль землі; the apple of discord - яблуко розбрату; cream of society – вершки суспільства); б) частково еквівалентний, який не означає якоїсь неповноти в передачі значення, а лише містить лексичні, граматичні або лексико-граматичні розбіжності при наявності однакового значення однієї і тієї ж стилістичної спрямованості. Тому частковий еквівалент за ступенем адекватності перекладу слід вважати рівноцінним повного еквіваленту. (to have one's bread buttered on both sides – заробляти на хліб з маслом);

безеквівалентний переклад: а) калькування, тобто спроба скопіювати англійський 2) образ і створити свою фразеологічну одиницю. При такому способі треба пам'ятати, що образ повинен бути зрозумілим, метафоричне, переносне значення повинно виходити з прямого значення (bad custom is like a good cake – поганий звичай як хороший mopm; friar preached against stealing and had a pudding in his sleeve – монах проповідує проти злочинства, а у самого гусак (*=пудинг*) у рукаві; give one 's stone for bread – подати камінь замість хліба); б) <u>опис</u>, тобто відмова від перекладу фразеологізмом (like swimming through porridge – занадто важко; promises like piecrust – пусті обіцянки; pea-soup fog (= drizzle) – жовтий лондонський туман; butter-and-egg тап – людина, яку вважають багатієм і марнотратом (особливо про постійних відвідувачів нічних клубів); look as if butter would not melt in one's mouth – мати невинний, смиренний вигляд); в) аналог, тобто використання в українській мові фразеологічних одиниць, які мають те саме значення, але які побудовані на іншому образі. При такому перекладі слід враховувати, що український образ повинен бути нейтральним щодо національного забарвлення (better some of a pudding than none of a pie – краще синиця в руках, ніж журавель у небі; more praise than pudding – дякую до кишені не покладеш) [1].

Отже, під час перекладу фразеологічних одиниць з кулінарним компонентом перекладач повинен ретельно проаналізувати та ознайомитися із фразеологізмом і його компонентним складом, а також врахувати як лінгвістичні, так і культурологічні аспекти при перекладі. Перекладач повинен знати добре не тільки мови оригіналу та перекладу, а й бути обізнаним у культурному та історичному житті обох націй.

Література

1. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник. Київ : Знання, 2005.

2. Кузенко Г. М. Культурологічний аспект перекладу у міжмовній комунікації. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 2 (2). С. 22–26. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_2%282%29_6

DEVELOPING THE SKILLS OF CRITICAL THINKING IN AN EFL SETTING USING TECHNOLOGY

Global changes caused by the pandemic call for rethinking education with the view of professional training of competitive employees who meet modern market requirements, are adaptable, make good decisions and solve problems using technology. According to "The Future of Jobs Report 2020" [5, p. 36], there are Top 15 skills for 2025, with critical thinking and analysis being the fourth on the list. Moreover, the relative importance of this skill group is increasing [ibid].

For the purpose of ensuring the acquisition of competences needed for a competitive employee in a certain sphere, higher educational institutions in Ukraine have prepared Education Programs following The Instructional Guidelines for the Development of Higher Educational Standards [4]. It is recommended to develop general competences (including the ability to communicate in a foreign language; to use information and communication technologies; to search, process and analyze information from various sources, etc.) and professional ones.

Even though there have been numerous studies devoted to critical thinking improvement in general and in the foreign language setting in particular, there is lack of research aimed at investigating the ways of honing critical thinking skills taking into account the Education Program and the Academic Program of Practical Course of the English Language.

The aim of our research is to demonstrate the ways of critical thinking improvement using technology in the English language classroom in the process of professional training of future translators and interpreters.

It's worth mentioning that critical thinking is "purposeful, self-regulatory judgement which results in interpretation, analysis, evaluation, and inferences, as well as explanation of the evidential, conceptual, methodological, criteriological, or contextual considerations upon which that judgement is based" [2].

Critical thinking in EFL setting can be developed through brainstorming, asking effective and strategic questions. J. Hughes offers 20 activities that promote critical thinking in the language classroom, namely: "Opinion and reason generator", "Evaluating the reliability of the source", "Stance", "Vague or accurate", etc. [3].

Let's have a closer look at one activity incorporated into educational process of the 4th-year students of translation department at Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. While considering the topic "Crime and Punishment", students are asked to watch two videos about the day in life of a policeman in Ukraine and in the USA on You Tube, then they do some extra research on the Internet, analyze and compare the professional lives of policemen, create mind maps in miro, and after that they deliver their presentations in open class followed by discussion.

The activity affords opportunity to practice critical thinking, in particular gathering relevant information, analyzing and comparing it. Students develop intellectual humility, i.e., they have to understand that their knowledge has limits and for this reason they have to search for some additional information. They also develop the strategy of evaluating the credibility of sources of information while looking for additional facts. To check the quality of reasoning about the issue, the teacher poses questions, like "Can you provide any examples?", "Could you be more specific?", "Do we need to view this issue from the other perspective?". To help students create logical mind maps, the teacher asks, "Does all this make sense together? Why?".

The use of technology is very beneficial during this activity because according to Chinnery, "... on the Internet, students of English have an authentic context..." (students watch the videos) [1]. In order to "foster communication" [ibid] students surf the Internet for additional reliable information for further analysis and comparison. Then "to stimulate creativity" the students create mind maps in miro.

Summing up everything mentioned above, it can be stated that critical thinking is an important skill for competitive employees which has to be developed in the process of their professional training. EFL setting is favorable in terms of honing critical thinking skills due to the incorporation of a range of activities (based on authentic materials) into the English as a Foreign language class with the help of technology.

The prospects for the research are seen in investigating the ways of critical thinking development while teaching writing in the English language classroom.

References

1. Chinnery G. CALL Me... Maybe: A Framework for Integrating the Internet into ELT. *English Teaching Forum.* 2014. Number 1. P. 2-13.

2. Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction. Executive Summary / Dr. Peter A. Facione. 1990. URL: https://www.researchgate.net/publication/242279575_Critical_Thinking_A_Statement_of_Expert_ _____Consensus_for_Purposes_of_Educational_Assessment_and_Instruction (last accessed: 12.03.2021)

3. Hughes J. Critical Thinking in the Language Classroom. 2014. URL: <u>https://cdn.ettoi.pl/pdf/resources/Critical ThinkingENG.pdf</u> (last accessed: 14.03.2021)

4. Metodychni rekomendatsii shchodo rozroblennia standartiv vyshchoi osvity : zatverdzeno nakazom Ministerstva osvity I nauky Ukrainy vid 01 chervnia 2017 # 600. [The Instructional Guidelines for the Development of Higher Educational Standards: approved by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine of 01.06.2017 #600]. URL: <u>http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf</u> (last accessed: 12.03.2021)

5. The Future of Jobs Report 2020 : October 2020 / World Economic Forum and regional survey partners. 162 p. URL: <u>http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf</u> (last accessed: 12.03.2021)

Olena LAUTA

ВНУТРІШНІЙ ДОСВІД Ж. БАТАЯ : ПОСТСТРУКТУРАЛІСТСЬКЕ ТЛУМАЧЕННЯ

В постструктуралістському розумінні досвіду ключову роль відіграє поняття «трансгресія». М. Фуко розуміє його як «жест, що звернений на межу». Концепція трансгресії радикально пориває із презумпцією лінійно зрозумілої наступності, відкриваючи (поряд із традиційними можливостями заперечення й твердження в логіці «так» і «ні») – можливість так званого «непозитивного твердження». Новий обрій, що відкривається трансгресивним проривом, є справді новим у тому розумінні, що стосовно попереднього стану не є лінійно «випливаючим» з нього очевидним і єдиним наслідком, – навпаки, новизна в цьому випадку наділяється стосовно всього попереднього статусом і енергією заперечення. Відкритий в такому акті трансгресії обрій визначається іншим постмодерністським філософом М. Бланшо як «можливість, що з'являється після здійснення всіх можливих можливостей, що скидає все попереднє або тихо його усуває» [2; С.142].

Значення проблеми досвіду, його принципова позаспрямованість у дискурсі постмодернізму розкривається в працях представника філософії постструктуралізму Ж. Батая. Він називає цей феномен «краєм можливого», «медитацією», «пекучим досвідом», що «не надає значення встановленим ззовні межам».

Жорж Батай завжди вважав, що внутрішній досвід був би неможливий, якби він обмежувався тільки однією людиною, здатною нести його значимість, його переваги й збитки: досвід відбувається, продовжуючи наполягати на своїй недосконалості, лише тоді, коли ним можна поділитися, і в цьому поділі виявляє свої межі, виявляється в цих межах, які йому слід перебороти й за допомогою цього подолання виявити ілюзорність або реальність абсолютності закону, що вислизає від усіх, хто хотів би поділитися ним наодинці. Усе зводиться до єдиного прояву досвіду, до його єдиного змісту: здатності передачі того, що в такий спосіб поповнюється, тому що слід передавати тільки непередаване.

Під внутрішнім досвідом, Батай розумів те, що звичайно називають містичним досвідом: стан екстазу, замилування, щонайменше, уявного хвилювання. Але йому марився не стільки досвід, якого змушені були дотримуватися дотепер, скільки досвід чистий, вільний від усяких прихильностей, від натяку на будь-яке сповідання.

Досвід – це палке й тужливе ставлення під питання (на випробування) усього, що відомо людині про справу буття. І яке б сприйняття не відвідало людину в цьому запалі, вона не може сказати: «я бачила це», або — «те, що я бачила, воно таке»; вона не може сказати: «я бачила це», або — «те, що я бачила, воно таке»; вона не може сказати: «я бачила Бога, абсолют або глибину світу»; вона може сказати тільки наступне: «те, що я бачила, ухиляється від розуму», — а Бог, абсолют, основа світу [1; С. 14].

Вираження внутрішнього досвіду повинно певним чином відповідати його пориву, воно не може бути сухим, упорядкованим словесним викладом. Внутрішній досвід – оскільки принцип його не може полягати ні в догмі (моральний підхід), ні в науці (знання не може бути ні метою, ні початком досвіду), ні в пошуку станів, що приносять користь (естетичний і експериментальний підхід) – не має інших цілей і турбот, крім самого себе.

Принцип: «внутрішній досвід сам собі авторитет» був зруйнований свідомістю. Наважившись рубанути згарячу, людина заново опановує межу можливого, причому це не колишня можливість. Необмеженість – ось край можливого. Варто жити досвідом, підступитись до нього нелегко, більше того, якщо підійти до нього ззовні, за допомогою свідомості, не можна не побачити в ньому суму різних операцій – одні з них будуть естетичними, інші моральними, і тоді завдання досвіду повинно вирішуватися заново. Лише зсередини, коли досвід переживається аж до несамовитості, можна поєднати те, що мисляча думка розділяє. Але досвід з'єднує не тільки ці форми – естетичні, розумові, моральні, – він об'єднує різні змісти колишніх досвідів (начебто Бога й страждань Господніх), залишаючи зовні міркування як таке, завдяки якому всі ці об'єкти були роз'єднані (у вигляді відповідей на важкі запитання моралі).

Зрештою, у досвіді досягається поєднання об'єкта й суб'єкта, оскільки сам він – як незнання – буде суб'єктом, а як невідомість – об'єктом. У досвіді не може бути обмеженого існування. У досвіді людина нічим не відрізняється від інших людей: у ній губиться те, що вирує в інших. Але настільки простий припис «Стань цим океаном», будучи пов'язаним із крайністю, обертає людину і на велику кількість людей, і на пустелю [1; С. 18].

Категорія «досвіду» грає у творчості Батая провідну роль: його «досвід» розгортається на межах мови й безмовності, теорії й практики, дискурсу й влади, суб'єкта й об'єкта, нормального й патологічного. Досвід – це зіткнення думки з немислимим, життя – з нежиттєвим [1; С. 65]. Інакше кажучи, досвіду в чистому вигляді не існує; потрібно ще мати у своєму розпорядженні умови, без яких він неможливий (навіть у самій своїй неможливості), от для чого й необхідне співтовариство.

Література

1. Батай Ж. Внутренний опыт / Батай Жорж ; [пер.с франц. С.Л. Фокин]. – СПб.: Аксиома, 1997. – с. 14

2. Бланшо М. Внутренний опыт / Бланшо Морис // Ступени. Философский журнал. – СПб., 1994. – № 2. – с. 142

THE ROLE OF ONLINE SOCIAL NETWORKS AND COMMUNITIES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Currently, the potential of social networks has been deeply explored and is being successfully exploited in various fields, inter alia business, politics, media and entertainment industry, leading to the formation of stable online communities. The education is no exception either, and researchers enumerate numerous benefits of using social media for improving the quality of teaching and learning. For instance, their integration in teaching methods provides better students' examination outcomes (Javaeed, et al., 2020) [5]; blending traditional teaching approaches with social media promotes better acquisition of the learning material (Chawinga, 2017) [4]; besides, students' academic performance can easily be monitored and assessed through social network; in addition, teachers can organise a content library and make it accessible for students (Albloly, 2020) [2], etc. In a broader sense it is emphasised that effective incorporating social media into courses contributes to designing a holistic student-centred environment for long-life learning in today's information sharing society (Chawinga, 2017; Kind & Evans, 2015; Silvestru, et al., 2015) [4; 6; 9]. At the same time, other research works also highlight the importance of social media and social network sites as means and models for teachers' professional development, knowledge-sharing, reflecting about teaching practice and receiving emotional support (Bommel & Liljekvist, 2016; Macià & García, 2016; Yildirim, 2019) [3; 7; 10].

In the literature it is stated that an online social network as a socio-technical system involving interaction within a virtual environment (Shipps & Phillips, 2013) [8] and having a large-scale and complex structure, provides people with a public network platform, meets needs of computer-mediated communications, and rebuilds social connections (Zhang & Guo, 2014) [11].

Scholars extend and enrich general definitions of an online community by emphasising that it represents an "evolving group of people communicating and acting together to reach a common goal" and highlighting its basic essence as the ability to virtually maintain its functions from anywhere in the globe without the geographic boundaries (Abhijit, 2010, p. 45) [1].

Therefore, an online social network refers to a programme, service, site or system while an online community is understood as a specifically aimed group of people. For instance, a community *ESL printables* on Facebook unites English language teachers from all over the world. It creates a unified methodological space and its members can share their self-designed materials; promotes exchanging teaching experience and providing support; and moreover, facilitates teachers' continuous professional development.

References

1. Abhijit, R. (2010). Online Communities and Social Networking. In S. Dasgupta *Social Computing: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications* (pp. 45-54). Hershey, PA: IGI Global. Retrieved from http://doi:10.4018/978-1-60566-984-7.ch004

2. Albloly, A. (2020). New Trends Towards Using Social Networks As Teaching Electronic Portfolio. *The International Journal of Social Sciences and Humanities Invention* 7, 5812-5820.

3. Bommel, J. V., & Liljekvist, Y. (2016, October 5-7). Teachers' informal professional development on social media and social network sites : when and what do they discuss? [Paper presentation]. *Mathematics teaching, resources and teacher professional development*. ERME-topic conference, Berlin, Germany. Retrieved from http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-47751</div>

4. Chawinga, W. D. (2017). Taking social media to a university classroom: teaching and learning using Twitter and blogs. *International Journal of Educational Technology in Higher Education 14* (3). Retrieved from https://doi.org/10.1186/s41239-017-0041-6

5. Javaeed, A., Kibria, Z., Khan, Z., & Ghauri, S. K. (2020). Impact of Social Media Integration in Teaching Methods on Exam Outcomes. *Advances in medical education and practice 11*, 53–61. Retrieved from https://doi.org/10.2147/AMEP.S209123

6. Kind, T. & Evans, Y. (2015). Social media for lifelong learning. *International Review of Psychiatry* 27(2), 124-132.

7. Macià, M. & García, I. (2016). Informal online communities and networks as a source of teacher professional development: A review. *Teaching and Teacher Education* 55, 291-307. Retrieved from https://doi.org/10.1016/j.tate.2016.01.021

8. Shipps, B. & Phillips, B. (2013). Social Networks, Interactivity and Satisfaction: Assessing Socio-Technical Behavioral Factors as an Extension to Technology Acceptance. *Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research* 8(1), 35-52.

9. Silvestru, C. I., Bere, R. C. & Mihăilă, R. (2015). Using social media in online learning – approaches and effects. *11th International Scientific Conference eLearning and software for Education (eLSE)*, București, 2015, 142-147.

10.Yildirim, I. (2019). Using Facebook groups to support teachers' professional development. *Technology, Pedagogy and Education* 28(5), 589-609.

11.Zhang, D. & Guo, G. (2014). A Comparison of Online Social Networks and Real-Life Social Networks: A Study of Sina Microblogging. *Mathematical Problems in Engineering*. Retrieved from https://doi.org/10.1155/2014/578713

Mariia LYCHUK, Nataliya BILOUS, Svitlana ISAIENKO, Lesya GRITSYAK, Oleh NOZHOVNIK

AUTOMATED DELIVERY OF LANGUAGE CLASSES THROUGH THE SMART SENDER PLATFORM

Automated language teaching seems to be a recent cutting-edge solution and an emerging alternative to conventional distance learning. This trend is driven by the number of opportunities it brings to educational stakeholders such as reduction of expenditures associated with the delivery of the theoretical courses, selection of better-qualified teachers, and become international market players in the educational. The purpose of this research was to identify whether the English language e-classes that are automated and delivered through the Smart Sender platform influence the students' attendance and procrastination rates, their motivation, time management skills, and satisfaction. The study was mixedmethod research in which the qualitative methods were *complementary* to quantitative methods. The students' attendance and procrastination rates, their motivation and engagement, time management skills, thinking speed, and satisfaction were chosen to be the dependent variables. The questionnaire on learning motivation, engagement, and competence, the time management skills test, the mental speed test, and the originally designed course satisfaction questionnaire were used to collect data. The focus group discussion questionnaire was used to obtain verbal feedback for the participants. The Smart Sender platform proved to be an efficient tool that can be used to create a virtual integrated space for learning foreign languages as it can combine any apps and devices used by the learners with the instructional purpose. It can also be purposefully and flexibly used to address the issues of dropouts and procrastination in distance learning through automation of the lesson delivery based on the 'push' factor. It increases students' motivation, improves time management skills, and satisfaction. The quantitative findings showed that the EG students experienced a positive change in attendance, motivation and learning engagement, time management skills, and thinking speed due to the intervention. It was found that the delivery approach content met the participants' expectations and needs. It also contributed to the quality of language learning. The focus group discussion revealed that the intervention changed their learning behaviour and strategies.

See Demo Lesson: https://glabal.customer.smartsender.eu/lp/tMn1TDvQ

References

1. Abu-Ayfah, Z. A. (2020). Telegram app in learning English: EFL students' perceptions. *English Language Teaching*, *13*(1), 51-59. <u>https://doi.org/10.5539/elt.v13n1p51</u>

2. Colace, F., Santo, M., Lombardi, M., Pascale, F., Pietrosanto, A., & Lemma, S. (2018). Chatbot for E-Learning: A Case of Study. *International Journal of Mechanical Engineering and Robotics Research*, 7(5), pp. 528-533. https://doi.org/10.18178/ijmerr.7.5.528-533

3. Kohne, A., Ringleb, S. & Yücel, C. (2015). *Bring your own device*. Springer Vieweg, Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-658-03717-8

4. Talmo, T., Einum, E., & Støckert, R. (2014). *Bring your own device to language class – applying handheld devices in classroom learning*. In S. Jager, L. Bradley, E. J. Meima, & S. Thouësny (Eds), CALL Design: Principles and Practice; Proceedings of the 2014 EUROCALL Conference, Groningen, The Netherlands (pp. 352-357). https://doi.org/10.14705/rpnet.2014.000244

Melania LYVKA

WELCHE SPRACHE BRAUCHT KREATIVES SCHREIBEN? DAS EMOTIONALE UND KREATIVE LERNEN. GESCHRIEBENE SPRACHE. SPRACHE DES ART-COACHINGS

In der Disziplin Deutsch als Fremdsprache (DaF) und Deutsch als Zweitsprache (DaZ) finden verschiedene Fachsprachen, wie Sprache für Juristen, Ingenieure, Biologen, Künstler, Mediziner ihren Platz. Mittlerweile haben sich die Disziplinen herausgebildet, die Kreatives Schreiben als einzelne Studiengänge betreiben. Mittlerweile wurde kreatives Schreiben ein Studiengang an vielen Universitäten in den USA und anderen Ländern Europas. In manchen Ländern betreiben private Akademien, Institute und Weiterbildungsschulen diese Disziplin. Welche Kolorierung hat die Sprache des kreativen Schreibens? Und wie ist die Sprache des kreativen Coachings (Art-Coaching), in die das kreative und therapeutische Schreiben involviert ist?

Die Sprache des kreativen Coachings ist in ihrem Charakter beides: logisch-reflektiv sowie bildhaftsymbolisch und piktografisch. Hier wie auch im kreativen Schreiben, arbeiten erfolgreich zwei Hirnhälften zusammen: die rechte, die für das Emotionale und Künstlerische, das Sensitive, Spielerische steht, und die linke, die für das Logische und Abstrakte, steht. Ein wesentlicher Bestandteil der Kunsttherapie sowie des Art-Coachings ist das Schreiben – das kreative Schreiben und das therapeutische – das sich aus dem ersten gelegentlich ausdifferenzieren lässt.

Eine wichtige Prärogative des Schreibens ist es, die Welt ganzheitlich zu betrachten und erforschen – ob für Kinder oder Erwachsene – ganz nah an ihr zu sein. Im ganzheitlichen Lernen wird mit Gefühl, Körper und Verstand gelernt, so dass das im Schreiben sofort umgesetzt und verwendet werden kann. Die, die alle Sinne erweckt und erforscht? Eine Sprache, die spielerisch ist und mehr ins Sensitive übergeht, ist das kreative Schreiben wichtig. Virginia Satir, die bekannte Familientherapeutin, sagte dazu: "Das Wort, das nicht zum Bild geworden ist, lebt nicht." Kreative Übung für alle Sinne, die kreatives Denken und Imagination anregt sowie das ganzheitliche Betrachten der Welt stark fördert. Die Grundlage der geschriebenen Sprache ist nahes Beobachten der Welt – der äußeren sowie der inneren Welt.

Kreatives und therapeutisches autobiografisches Schreiben: Märchen Transformationsgeschichten, autobiografische Geschichten mit Kontextualisierung der eigenen Lebensgeschichte, die in der systemischen Kunsttherapie mit narrativen Elementen auch angesiedelt ist. Man schreibt in therapeutischen Kontexten Haiku, Memoires, Tagebücher, Journals, Memoires etc. In der Geschichte der Fiktion wurde viel geschaffen, was im Endeffekt zu einem fiktionalen Werk wurde, was zunächst nur etwas als eigenes Tagebuch galt.

Kreatives Coaching kann hier in den Trainings und Gruppencoachings Einiges leisten: sowohl fürs Beheben oder Auflockern von Blockaden als auch für Resilienz in den kreativen und sonstigen künstlerischen Schreib- und Schaffensprozessen zu stärken etc. Die Sprache des Art-Coachings enthält im Sinne der Bildhaftigkeit folgende Elemente: Metapher, Symbol, Visualisierung und reflektorischkognitive Prozesse. Art-Coaching bringt Emotion in Situationen, in denen es sich weniger gibt. l

Im Zentrum steht im kreativen Schreiben die Freude am Schreiben – insbesondere das Schreiben, wo die Freude im Fokus steht und als Selbsterlebnis zu erfahren ist.

Literaturquellen

1. Ganzheitliches Lernen, Freude am Schreiben: <u>https://www.uni</u> <u>hildesheim.de/psychologie/bln/Dokumente/Freude_entwickeln_im_Umgang_mit_geschriebener_</u> <u>Sprache.pdf</u>

Yuliia LUNHU

INSTITUTIONAL TRANSLATION THESE DAYS

Institutional translation can be defined in broad or narrow terms. In the widest sense, any translation that occurs in an institutional setting can be called institutional translation, and consequently the institution that manages translation is a translating institution. In Translation Studies, however, the label "institutional translation" is generally used to refer to translating in or for a specific organization. Institutional translation is typically collective, anonymous and standardized.

According to Schäffner, the fact that institutional translation is "typically collective, anonymous and standardized" requires institutions to ensure the lexical, grammatical and stylistic consistency of translations. Such standardization is achieved through "style guides and CAT tools, revision procedures, and mentoring and training arrangements". Thus, standardization may be regarded as one of the defining features of institutional translation.

Quality translations are the result of expert decisions made under variable workflow conditions, so a holistic lens is needed to (1) identify and foster the talent, resources and procedures that will lead to the best possible outcomes in each situation, and (2) reduce the risks that derive from less-than-optimal solutions.

This process is to a large extent a question of management. As expressed by Vlachopoulos, "the improvement of translation quality is as much a managerial challenge as it is a linguistic and technical one." From a quality management angle, the practices can support improvements in the same or other similar settings, by adapting human and material resources to the goals of each institution. It is presumed that, as opposed to profit-driven service providers, for institutional language services, the quality of translation and interpreting is aimed at effective and reliable communication. In many cases, not only at large international organizations but also in more modestly sized institutions (such as national legislative

bodies, the courts and other public departments), translation and interpreting quality is a requirement to ensure legal certainty and protect citizens' rights.

Translators who work on oral translation, either in a simultaneous or consecutive mode, are called interpreters. The professionalization of interpreting, however, is a fairly recent phenomenon. Because of the demanding skills required for simultaneous interpretation, these individuals are highly trained, extremely well educated, and well disciplined. These interpreters, now often called conference interpreters, were a major force in establishing interpreting as an independent profession and propelling the early theoretical development in interpreting studies. Interpreters who work in institutional settings often are considered liaison interpreters. "Liaison interpreting" (which is also called community, ad hoc, public service, contact, three-cornered, or dialogue interpreting) in its broadest definition includes interpreting activities that have interpreters interacting directly with at least two parties. Liaison interpreters typically work in consecutive modes. However, at times, liaison interpreters may choose to work in a simultaneous mode due to specific concerns (e.g., a time constraint). In other words, the mode of interpreting (e.g., simultaneous v. consecutive) is not a defining criterion for liaison interpreting; rather, the defining criteria are the visibility of an interpreter and other speakers' ability to directly challenge and control liaison interpreters' communicative strategies (generally in face-to-face settings). Several different types of interpreting (e.g., business interpreting, court interpreting, medical interpreting, signlanguage interpreting, and telephone interpreting) are all included in this form of interpreting.

As the early development of professional interpreting is heavily intertwined with laws, international politics, and the justice system, the development of theories, professionalism, and codes of conduct in interpretation has been associated with neutrality, detachment, and faithfulness to the original utterances. Conference interpreters work in remote booths, and are expected to produce accurate interpretations with machinelike precision and consistency. In these professional settings, interpreters often work for one specific client (the speaker), interpreting unidirectionally in isolated booths. The interpreter is removed from the immediate physical context and made invisible as a participant in the communicative process. Thus, the early development of interpreting research focused on interpreters' cognitive process, internalized competence, and linguistic transferring techniques.

References

1. Dysart-Gale, D. Communication models, professionalization, and the work of medical interpreters. Health Communication

2. Prieto Ramos, Fernando. 2017. "The Evolving Role of Institutional Translation Service Managers in Quality Assurance: Profiles and Challenges." In Quality Aspects in Institutional Translation, edited by Tomáš Svoboda, Łucja Biel and Krzysztof Łoboda, 59–74. Berlin: Language Science Press.

3. Pym, Anthony. 2008. "Translation vs. Language Learning in International Institutions: Explaining the Diversity Paradox." Cultus: The Journal of Intercultural Mediation and Communication.

Valentyna MALINKINA

USING TRANSLATION IN LEARNING ENGLISH

Translation is reproduction of the original language by means of another language with preservation of content and form. Integral reproduction of ideological content of the text must be based on stylistic originality another language. This is complex communicative process that includes transmitting appropriate meaning of a word or a sentence linguistically semantically and pragmatically.

To acquire the foreign language and understand it during learning students use translation. Most teachers believe that translation is a powerful tool to help the students understand foreign sentences and expressions better. Translation has played significant role in assimilation methods of language teaching that is acceptable for students with different levels of knowledge. However, some teachers do not agree using the native language in the class, they consider such approach unacceptable in foreign language learning.

In our opinion, translation is not just a mechanical reproduction of the text but also a creative process, in which translation carries sociolinguistic and socio cultural specifics another culture.

Foreign language learning, translation can be used as an effective medium for developing the learners' communicative competence and for teaching properties and types of meaning underlying semantic relationships, communicative language functions, sentential information structure, and discourse values [1].

Translation is a cognitive activity. Using translation at the lessons helps the students to learn new phrases and expressions, to understand main tasks, which teacher sets, the students can do exercises without tension, they can communicate to each other solving the language problems. At the lesson the students can develop their capabilities in data analysis and processing.

Most researchers agree with the opinion that translation contributes to the formation of a global communication and shared understandings between people worldwide, translation from English into another language, for example, Arabic, is considered as seriously problem in all fields of inquiry and it needs an urgent solution. Some Arab bilingual teachers believe that English at higher education institutions dominates Arabic that is unacceptable in Arab world.

Translation from English into Arabic, however, is an exhausting enterprise due to the "right-to-left orientation, multiplicity of scripts, frequent omission of vowels, and complex morphological structure" of the Arabic language, not to mention that "the number of different characters in use is close to 100 [2].

However, many researches showed that the level of student knowledge of the foreign language influences to use of translation to learn the foreign language.

Non using the native language by the students would negatively affect their progress in English learning.

Students' use of dictionaries, notes, electronic translation machines, etc., obviously plays a facilitative role in learning English as a second language. The integration of Internet technology into language classrooms is inevitable as it "demonstrates the shift in educational paradigms from a behavioral to a constructivist learning approach," which suggests that "the best way to learn a language is in interactive". Also, the Internet provides a stage for the real world where students observe, think, and question while learning the new language [3].

Thanks to interaction with other students, through communicative activities at the lesson, students are able to learn the new language easier and faster. Also, using translation in learning English will help to make direct contact with another foreign students, expand the worldview and improve their knowledge in English through communication as a powerful tool to learn the foreign. it will help the students to feel free in the language classroom environment.

Using translation in learning English can depend on the course of the student studying. In this case, translation as a teaching method for learning English can be used. The first -second students course of studying the language are certainly need to some explanation in their mother tongue especially when explaining difficult grammar rules that the students cannot understand in English.

However, students of the third-fourth courses must understand explanations in English. Using translation on senior courses will less interest in learning the language in its natural native context and it will affect performance.

Thus, analyzing the above, we may say, that bilingual method or approach to teaching English should be used when there is a need for it.

References

1. 1.Wang, L. (2005) The advantages of using technology in second language education. THE Journal, 32(10), 38–42.

2. Abu-Salem, H., Chan, P. K. (2006) English-Arabic cross-language information retrieval based on parallel documents. International Journal of Computer Processing of Oriental Languages, 19(1), 21–37.

3. 3.Chamot, A. U. (1987) The learning strategies of ESL students. In Wenden, A. L., Rubin, J. (Eds.), Learner strategies in language learning. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall. Pp. 71–83.

Iryna MASLIAYEVA

СЕМАНТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГЛЮТОНІМІВ-ІНСТРУМЕНТАТИВІВ

Феномен глютонії в парадигмі сучасних досліджень викликає неабияке зацікавлення науковців, адже проти житла, одягу та побуту їжа є більш стійкою, й, на думку деяких учених, формує окрему галузь мовознавства – «food studies», що в англомовних джерелах іменується кулінарною лінгвістикою [1, 4] і об'єднує вчених різних царин. Сьогодні студіювання найменувань страв, особливостей приготування, сервірування та споживання їжі, вивчення практик і традицій, які безпосередньо пов'язані з кулінарним мистецтвом, має важливе значення для висвітлення способу життя народу, його мови, релігії, сімейних взаємовідносин, господарських справ та ін., а відтак, відповідні розвідки становлять значний пласт для багатоаспектного дослідження феномену глютонії в межах різних наукових концептів. Як результат, продовжують з'являтися праці дисертаційних зразків, де вчені обґрунтовують не лише теоретичні основи дослідження глютонічного дискурсу, але й обирають новим предметом студіювання, окрім текстів художньої літератури (Л. Бісовецька, Н. Гудима, С. Ковпік, С. Філоненко), гастрономічні метафори та ідіоми (О. Лапиніна, О. Тєлкова, А. Дворнікова, С. Лісняк), рекламні тексти (А. Закутня, О. Плюта), книги рецептів (І. Іншакова, О. Остроушко) та блоги (Ю. Половинчак, О. Остроушко) [2].

Варто акцентувати на тому, що тексти художньої літератури являють собою значний пласт для студіювання глютонічної лексики, оскільки містять і опис продуктів харчування, і їхнє приготування / сервірування та споживання. Доволі часто поза увагою лінгвістів залишається окрема група лексики, яка має велику вагу в описі всіх їстівних процесів – знаки-інструментативи. За визначенням А. Олянича – це інструменти, які використовуються під час приготування та споживання їжі (виделка, ніж, тарілка та ін.) [3, с. 404]. Саме тому вважаємо за потрібне дослідити семантичний потенціал відповідних найменувань на матеріалі текстів українських авторок: С. Пиркало (есе «Кухня егоїста»), М. Матіос («Кулінарні фі<u>глі</u>») та Н. Гербіш (збірки «Теплі історії до кави», «Теплі історії до шоколаду»), узяті в Інтернеті.

Упадає в око те, що всі письменниці в межах творів надто активно послуговуються названими найменуваннями. Так, натрапляємо як на звичні для нашого побуту предмети, так і специфічні, а то й узагалі маловідомі середньостатистичній українській господині. До таких, скажімо, можна уналежнити знаки-інструментативи, функціональне призначення яких не зумовлене реаліями нашої країни, як-от: *сковорідка-«паельєра»*, *лобстеродавка, ножі для вустриць, виделочка для вишкрібання крабового м'яса, «аспарагусний чайник»* (4) і т. ін. Варто, очевидно, наголосити й на такому: семантичне значення деяких лексем складно декодується, адже такі інструментативи здебільшого використовуються для продуктів, які не поширені на території України або ж доволі рідко вживаються, оскільки являють собою предмети розкоші. Через це

авторки вдаються до необхідних пояснень у межах тексту. Подекуди у творах натрапляємо й на подвійну номінацію одного і того ж самого глютоніма з урахуванням лінгвістичних (у другому разі – соціальних) характеристик, особливості яких супроводжуються коментарями: Список інших ножів для фанатів цієї справи: для нарізки салямі та інших ковбас (просто міняє життєву філософію, якщо він гарний), для нарізки печеного м'яса, для рубаного м'яса чи часнику і приправ (італійці називають його меццалуна, півмісяць: він має дві ручки і напівкругле лезо), сокира для розділки м'яса, тупокінечний короткий ніж для вустриць, овочерізка, яку буржуї називають мандоліною (4).

Попри активне використання специфічних знаків-інструментативів у тексті фіксуємо й більш звичні для українського побуту предмети: тертушка, інструмент для видалення серединки з яблука, дошка для нарізання, міксер із кількома насадками, часникодавка, набір черпаків і ложок та лопаток з українського ялівцю, келихи, кухлі, гусятниця з товстими стінками, каструля з тефлоновим дном, піддони для печені (4) і т. ін. Напр.: Серед інших необхідних інструментів: дошки для нарізання, товкачка для картоплі, друшляк для спагетті, черпак, дерев'яна ложска, коркотяг, кілька салатних мисок різного розміру, мірна склянка, тефлонова сковорідка, три каструлі з нержавійки (4).

У творах Н. Гербіш так само фіксуємо велику кількість знаків-інструментативів, проте вони дещо відрізняються від уже аналізованого фактичного матеріалу, наявного в есе «Кухня егоїста». Певною мірою це пов'язано із назвами збірок «Теплі історії до кави», «Теплі історії до шоколаду», підтекст яких й мотивує частотність уживання інструментативів на позначення посуду для напоїв: *пластмасовий електричний чайник, турка, термокухлик, склянка-тюльпанчик, термос, паперове горнятко Starbucks, філіжанка, велика склянка для какао, джезва, френч-прес (2) тощо. З-поміж названих глютонімів є й ті, що являють собою традиційний посуд тієї чи тієї країни (напр.: турка, джезва, склянка-тюльпанчик – приладдя для приготування напоїв по-турецьки). Про це дізнаємося безпосередньо з контексту: А його помічник приніс мені смачного турецького чаю в традиційній склянці-тюльпанчику (2).*

У «Кулінарних фіглях» М. Матіос здебільшого натрапляємо на знаки-інструментативи на позначення кухонного посуду, що супроводжуються додаванням відносного прикметникового поширювача глиняний / глиняна: глибока тарілка або таріль (фіксуємо два можливих варіанти вживання одного й того ж самого іменника – у чоловічному та жіночому роді), миска, полумисок, глечик, бочечка (3). Окрім того, у творі репрезентовано значний пласт інструметативів, які являють собою запозичені лексеми. Проте варто наголосити: відповідні номени настільки увійшли до національно-мовної картини світу, що вже не сприймаються як іншомовні й демонструють здебільшого українські реалії, як-от: чавун або ж його демінутивна модифікація – чавунчик, казан (запозичення з тюркських мов), тісторубка (очевидно, – з кельтських мов), тортівниця (з італійської мови через посередництво німецької). Цікавим є те, що М. Матіос у художньому мовленні використовує й певні діалектні знаки-інструментативи, які засвідчують національний колорит, але при цьому не викликають ефект «культурного шоку», оскільки поряд із такими глютонімами письменниця подає короткі коментарі щодо їхнього семантичного значення: Накрити посудину кришкою (найкраще гуслянку сипати в глиняному глечикові чи в спеціальному дерев'яному глечикові з ручками (по-гуцульськи – гарчик), але можна і в емальованій каструлі) (3).

Отже, тексти сучасної української жіночої прози містять багатий фактичний матеріал для дослідження глютонічних назв загалом і знаків-інструментативів зокрема. Аналіз наявних лексичних одиниць дає змогу узагальнити: активне використання іншокультурних й власне українських знаків-інструментативів увиразнює той чи той етнічний лексикон, розширює семантичне багатство української мови й сприяє взаємозбагаченню культур.

Література

1. Culinary Linguistics: The chef's special Edited by Cornelia Gerhardt, Maximiliane Frobenius and Susanne Ley [Culture and Language Use 10] 2013, pp. 3–50.

2. Масляєва І. В. Назви страв у сучасному художньому мовленні : структурносемантичний та функціонально-стилістичний аспекти : дис. ... магістр. філол. наук : 10.02.01. Кривий Ріг, 2018. 100 с.

3. Олянич А. В. Презентационная теория дискурса : [монография]. Волгоград: Парадигма, 2004. 507 с.

4. 4.Traditional food in the perspective of culinary linguistics, International Journal of Multidisciplinary Research and Development Online, Volume 5; Issue 2; February 2018; Page No. 24–27.

5. Гербіш Н. Теплі історії до кави. URL : https://www.ereading.club/bookreader.php/1027855/Gerbish_-_Tepli_istorii_do_kavi.html

6. Гербіш Н. Теплі історії до шоколаду URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1041004/ Gerbish_-_Tepli_istorii_do_shokoladu.html

7. Marioc M. Кулінарні фіглі URL : https://www.ereading.club/bookreader.php/1023298/Matios_-_Kulinarni_figli.html

8. Пиркало С. Кухня егоїста URL : http://chtyvo.org.ua/authors/ Pyrkalo_Svitlana/Kukhnia_Ehoista_zb/

Hanna MEDIANYK

ВПЛИВ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ НА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мова — це базове середовище, де інформація циркулює, тому її роль є фундаментальною в міжкультурних дослідженнях. Необхідно мати мінімальний ступінь мовної еквівалентності між мовами досліджуваного та дослідника, щоб розуміти та інтерпретувати висловлювання. Безперечно, відсутність мовної еквівалентності — це бар'єр для комунікації и розуміння досліджень.

Теорія посилається на роль мови у координованому управлінні значеннями та правилами. Так, ця теорія висуває думку, що людська комунікація не є ідеальною. Для цієї теорії ціль комунікації — це координація, а для нас — комунікація, яка розвивається протягом досліджень це координація й вона розуміється як модель взаємодії між учасниками дослідження.

Теорія про міжкультурну комунікацію пропонує знання та джерела для ідентифікації та розуміння комунікативних різниць. Науковці пропонують моделі комунікативних культурних стилів; зазначають, що відмінності між словесними стилями також впливають на спілкування між людьми різних культур та, якщо їх ігнорувати, це приведе до розбіжностей у тлумаченні. Інші дослідники вивчаючи нелінійну комунікацію, зазначили, що, наприклад, людина з круговим стилем дискурсу може інтерпретувати іншу людину з лінійним стилем як пряму та пихату та навпаки: людина з лінійним стилем дискурсу може сприймати людину з круговим як нелогічну чи ту, що ухиляється від відповідей.

Аналізуючи проблеми невербальних жестів у міжкультурній комунікації зазначається, що під час розмови наодинці або в групі, погляд, жест, навіть посмішка можуть сприйматися порізному в культурах. Припускаємо, що такі відмінності можуть кардинально змінити атмосферу спілкування або вплив на розвиток дослідницького процесу, тобто, зменшити довіру, викликати сумніви тощо.

Процеси пізнання також різні в культурах. Процеси пізнання включають у себе: розуміння, порівняння, аналіз, синтез, оцінювання. Такий науковець, як Андерсен (1993) пропонує інтегрувати обговорення расі, класу та статі в дебати щодо дослідницького процесу та аналізу

даних. Це вимагає визнання складних та суперечливих ідентичностей та реалій, які формують колективний досвід людства.

Внесок теорій, які зосереджуються на ролі мови в міжкультурній комунікації, важливий для з'ясування ролі культури в процесах розуміння інформації. Вітгенштейн (1953) відокремлює мову та думку з аргументом, що мова організована за правилами, які базуються на культурному використанні. Згідно з теорією Еріксона (1989) люди інтерпретують реальність та інформацію через лінзу їхнього особистого досвіду, значну частину якого регулює культура, в якої вони зростали. Культура — це причина, чому у конкретного явища чи конкретної моделі поведінки можуть бути різні значення.

Серед багатьох внесків конструктивізму було виділено будову психічних схем. Психічні схеми складають собою систему пізнання, яка дозволяє нам інтерпретувати жести, висловлювання та дії інших. Конструктивізм наголошує на важливості соціокультурного фону в психологічних процесах вищого порядку за допомогою якого можна продемонструвати єдність культури з процесами пізнання та взаємозв'язок між навчанням, розвитком та відношення людини до її походження.

Ще один внесок у наше розуміння взаємозв'язку між культурою та процесами пізнання походить від традиції, яка вивчає вплив ролей та стереотипів на створення психічних схем та соціальну категоризацію. Процес соціальної категоризації сприяє упередженому позитивному ставленню до груп «власної культури» та упереджене негативне ставлення до груп іншої культури.

Підбиваючи висновок, теорії про категоризацію та соціальну атрибуцію сприяють розробці пояснень щодо сприйняття та інтерпретації поведінки інших у міжкультурному контексті.

Етнометодологія, що зосереджується на аналізі спонтанних розмов, розглядає мову як привілейований інструмент, який надає значення ситуації. З цієї точки зору, реальність інтерпретується, конструюється та підтримується через соціальну взаємодію.

Робота науковців зосереджується на рівні аналізу та припускає, що, в залежності від цілей дослідження міжкультурної комунікації, можна виділити два рівні аналізу: індивідуальний та екологічний. Етично-індивідуальні дослідження можуть включати в себе спроби показати універсальність явища; це також може бути підхід, схожий на позитивістські методології та пов'язаний з кількісними методологіями. Емічно-індивідуальні дослідження можуть включати дослідження суб'єктивної культури. Етико-екологічні дослідження — це холегеїстичні (світові) дослідження. Еміко-екологічні — це спроби показати, що деякі культури є високими, а інші — низькими.

Отже, існує багато літератури, яка намагається продемонструвати вплив культури на процеси пізнання. Дослідник мислить, інтерпретує та міркує на основі своїх культурних орієнтирів. Зіткнувшись з одним і тим самим явищем, два дослідника можуть зробити суперечливі висновки. Мовна та психічна карти — це культурні елементи, якими дослідник оперує при аналізі та побудові результатів.

Література

1. Спілкування між культурами, Тін-Тоомі, Стелла. 1999. Нью-Йорк: Гілфорд Прес.

2. Основні поняття міжкультурної комунікації: Вибрані читання. Беннет, Мілтон. 1998. Ярмут: Міжкультурна преса.

3. Перевизначення організаційних культур: інтерпретаційний антропологічний підхід до корпоративних наративів. Махадеван, Жасмін. 2009. <u>http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs0901440</u>.

ОСОБЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Англійська мова вважається міжнародною мовою дипломатії, торгівлі та бізнесу, тому що 90% світових угод укладається англійською мовою. Крім того, світові фінансові фонди та біржі, а також фінансові гіганти і великі корпорації використовують англійську мову незалежно від того, в якій країні вони знаходяться.

Відтак, якісне володіння англійською мовою на шляху інтеграції України в Європейське та світове співтовариство сприяє потужному розвитку ділових зв'язків та контактів, надає можливість вивчати та ефективно використовувати іноземний досвід, користуватися сучасними інформаційними технологіями, брати участь у міжнародних конференціях, семінарах та конгресах, проходити стажування в іноземних державах з метою вдосконалення фахової підготовки, проводити письмовий обмін діловою інформацією, виводити власний бізнес на міжнародний рівень, тощо.

У зв'язку з цим, знання особливостей економічної термінології є доволі вагомим у професійній діяльності та впливає на її ефективність. Таким чином, необхідно орієнтуватись в специфічних економічних термінах в англійській мові.

Термін являє собою слово, що характеризується не лише стильовою співвіднесеністю, а й певною замкненістю в системі лексики на означення понять якоїсь окресленої галузі знань. Він утворюються на засадах рідної мови або запозичений із нейтрального термінологічного банку, тобто являється міжнародним греко-латинським терміноелементом), так і із іншої мови, він повинен відображати ознаки даного поняття; значення терміну для спеціаліста рівняється значенню поняття. Одним із ефективних способів формування англійських економічних термінів являється собою конверсія, а саме: субстантивація, яка пов'язана з найбільшою цінністю іменника з метою номінації. Особливої уваги заслуговують конверсійні утворення – іменники, утворені від дієслів із постпозитивами. Наприклад, *check-in – місце, де споживачі платять за товар у супермаркеті; takeover – злиття компаній; bail out – вихід з економічних трудноців з чиєюсь допомогою, тощо.*

Крім того, англійська економічна термінологія є складним механізмом, де функціонують слова, які запозичені з інших терміносистем. Наприклад, з біології (mature – зрілий, високорозвинутий; to survive – виживати; hybrid – гібридний, той, що включає різні елементи), з медицини (honor – особа, що жертвує, фінансуюча організація), injection – вступ, вклад (наприклад, грошей в економіку); dead – недіючий, мертвий, застійний; body – орган, організація, суспільство; суть, зміст (документа); з політики і права (legal – юридичний; crisis – криза; law n закон; intervention–інтервенція;), з статистики (coefficient – коефіцієнт; bound – оцінка, межа, границя;), з математики (derivative – noxідна; constant – nocmійна величина; ratio – відношення; matrix – матриця) та ін.

Проте, найдинамічнішою частиною англійської економічної термінології, що займає левову частину у неї, є інтернаціоналізми, такі як: business, management, boss, partner, broker, contract, firm, marketing, finance, credit, assortment, тощо.

Також, у результаті високої частотності вживання складних економічних термінологічних одиниць призвело до необхідності формування скорочень та абревіатур. Відповідно до аналізу лінгвістичних досліджень, існують такі способи утворення скорочень та абревіатур: а) буквені скорочення; б) складові і часткові, що складаються з букви або складу й повного слова; в) змішані, що складаються з букв або складів, знаків і цифр; г) усічені слова. За способом вживання розрізняють: а) лексичні, що є повноцінними одиницями професійного усного та письмового спілкування; б) графічні, які не мають власної звукової форми, не є словами, не мають граматичних категорій і вживаються лише в письмовому мовленні. Наприклад, буквені (*ltd* –

limited – з обмеженою відповідальністю; VAT – value-added tax – податок на додану вартість); складові і часткові (Co – company – компанія; Incoterms – International Commercial Terms – прийняті в міжнародній практиці визначення комерційних термінів, які найчастіше зустрічаються в зовнішньоторгових контрактах; ecoefficiency – economic efficiency – економічна ефективність; Fco – franco – франко); змішані (US\$ United States dollar – долар США; £ cash – готівка, виражена у фунтах стерлінгах); усічені слова (advert – advertisement – реклама; тето – тетогапdum – службова записка) та ін.

Таким чином, щоб успішно вести бізнес з іноземними партнерами, необхідно знати особливості економічних термінів в англійській мові.

Література

1. Борщовецька В. Особливості англійських економічних термінів у процесі професійного спілкування. *Матеріали Міжнародн. наук.-практ. конф.* (Львів, 1-2 червня 2007 р.). Львів, 2007. Ч.1. С. 240 241.

2. Нежива О. М. Мовна економія в німецькій мові на прикладах складних і скорочених слів. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. наук. фах. вид.* К. Національний авіаційний університет, 2020. – № 41. С. 25-31. <u>http://dx.doi.org/10.18372/2520-6818.41.14583</u>

3. Тимченко І.І., Головченко Г.Т., Дерев'янко І.В., Остапенко Г.І. *Теорія і практика перекладу*. Харків, 2006. 284 с.

Nina NIKOLSKA

СВІТОВИЙ ДОСВІД ІННОВАЦІЇ У НАВЧАННІ ЧИТАННЯ

Відповідно до визначення, інновації «новий, поліпшений продукт або процес (або їх комбінація), який значно відрізняється від попереднього продукту або процесу, які є доступними потенційним користувачам. Інновації в освіті - це нововведення, які розглядаються як цілеспрямовані зміни, що вносять в освіту нові елементи і викликають його перехід з одного стану в інший.

Освітні організації (школи, університети, навчальні центри) додають свій внесок в інновації освітніх послуг, коли вводять нові або суттєво відмінні продукти і послуги, такі як нові навчальні програми, підручники або освітні ресурси, нові педагогічні методи, освітній досвід (електронне навчання, нові кваліфікаційні форми навчання). Заклади освіти додають свій внесок у процес інновацій, істотно змінюючи свої організаційні процеси виробництва своїх освітніх товарів та послуг. Наприклад, зміни можуть бути у груповій роботі вчителів; співпраця з іншими організаціями, застосовуючи новий маркетинг і методи зовнішніх зв'язків, нові форми спілкування з учнями та батьками.

Більше учнів використовували технології у класі, шкільній роботі. Проте, майже у всіх країнах учні зіткнулися з тим, що доступність настільних комп'ютерів і планшетів для використання на уроках знизилася. Комп'ютери та цифрові пристрої добре підходять для підтримки та отримання процедурних знань шляхом повторення і деталізації. Це вірно в багатьох областях, де комп'ютери є дуже хорошим засобом вивчення математика, але також для деяких аспектів оволодіння іноземними та рідною мовами. Комп'ютери також вже підтримують більшменш складні форми адаптивного навчання, наприклад, автоматично регулюючи складність пропонованих завдань відповідно до поточного рівня майстерності учня. Студенти у країнах ОЕСР більше використовують цифрові пристрої для навчання і тренувань. У період з 2009 по 2015 років частка 15-річних учнів, що використовують цю практику навчання хоча б раз на місяць,

збільшилася на 12 % пунктів у порівнянні з попереднім роком. Тільки в Фінляндії, Іспанії та Швейцарії вона знизився, хоча і в меншій мірі. Широке поширення цієї практики відбулося в Латвії, Данії і Швеції, у всіх трьох випадках зростання перевищило 30 % пунктів. Фінляндія зафіксувала найбільший спад в цій області приблизно на 16 % пунктів. Будь то розширення або скорочення, зміна у використанні цієї практики склало в середньому більше 14 % пунктів і показує помірний ефект в розмірі 0,28. Ця педагогічна діяльність часто зустрічається в більшості країн, хоча її рівні сильно розрізняються залежно від країни.

Основне нововведення в незалежному отриманні знань полягає в використанні комп'ютерів під час уроків для пошуку ідей та інформації. У галузі природничих наук і практика читання збільшилася в середньому приблизно на 20 % пунктів в регіоні ОЕСР, але вже стосувалися від 20 до 30% студентів на початку періоду навчання. Справжня новинка - в математиці, для якої вона майже не використовувалася 10 років, тому частка студентів, які використовують комп'ютери під час уроків для пошуку ідей та інформації з математики, зросла з 3 до 31%.

Інновації в практиці читання у початковій освіті були в середньому помірними, нижче, ніж з математики та природничих наук. В інноваціях було менше варіацій і розмахів у різних країнах порівняно з природничою та математичною освітою. Студенти в Норвегії, Швеція і Індонезія (хоча і за більш короткий період часу) зазнали найбільше інновації в своїй практиці викладання і навчання читання. У США, Новій Зеландії та Сінгапурі педагогічна практика, пов'язана з читанням, залишалася відносно стабільною.

Поширений фактор змін у практиці викладання і навчання читання в освітній системі полягають в значній зміні у використанні і доступності ІКТ на уроках читання. В іншому випадку інновації в практиці навчання читання можна простежити до системної специфіки зміни, а не загальні міжнародної моделі. Зміни в конкретній практиці не обов'язково відбуваються в одному і тому ж напрямку у різних системах. В Індонезії учні познайомилися з великою кількістю інновацій у практиці оцінювання; у Швеції і Норвегія, те, що найбільше змінилося для студентів, включало безліч інших областей, від спільного або індивідуального практичного читання, спрямованого на розвиток мови та художніх навичок. У цих трьох країнах обмежений доступ до комп'ютерів на уроках читання був серйозною проблемою.

Розшифровка відносин між буквою, словом і звуком є ключовим аспектом навчання читання. Розуміння цих відносин допомагає дітям швидко впізнавати знайомі слова і з'ясувати слова, яких вони раніше не бачили. Хоча у деяких дітей є інтуїтивне розуміння з цих відносин, фонетика, листування, візуалізація зображень з буквами і звуками. В середньому частка студентів, часто навчаються за цим стратегіям, збільшилася на 9 % пунктів в період з 2006 по 2016 рік. Беручи до уваги обидва напрямки змін, середнє абсолютне зміна з 2006 по 2016 рік склало 10 % пунктів, що відповідає невеликій величині ефекту 0,22. Частка учнів 4-х класів, які виконували вправи на регулярній основі сильно розрізняються в країнах ОЕСР, починаючи з 31% в Фінляндії. до 95% в Угорщині в 2016 році. Серед небагатьох скорочень - Північна Ірландія. (Сполучене Королівство) і Канада виділяються зі скороченням на 9 % пунктів, хоча поширеність практики залишається вище середнього. З іншого боку, поширення цієї практики є великим нововведенням в Нідерландах (+39 % пунктів)

Найбільшим нововведенням є практика самостійного придбання знань і виконання домашніх завдань, за якою слідують як механічне, так і активне навчання. Все більше учнів використовують комп'ютери під час уроків для пошуку ідей та інформації, а також більш систематично обговорюють домашнє завдання під час уроку. Хоча інновації в освітній практиці не обов'язково пов'язані з технологіями, інновації в доступності комп'ютерів, використанні інформаційних комунікаційних технологій (ІКТ) у шкільній роботі учнів фактично стали важливими рушійними силами змін за останнє десятиліття.

НАВЧАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СЛОВНИКІВ АВТОТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ

Українська термінографія неодноразово була об'єктом дослідження сучасних мовознавчих студій, де визначалися основні методологійні аспекти термінографування. Теоретичним проблемам укладання й класифікації термінологічних словників присвячено дослідження таких відомих науковців, як О.С. Герд, С.В. Гриньов, В.В. Дубічинський, Ю.В. Козлов, З.І. Комарова, М.В. Комова, І.М.Кочан, В.М. Лейчик, В.І. Перебийніс, В.Н. Перерва.

За авторством і статусом термінологічні словники можна умовно поділити на декілька груп: 1) невеликі лексикографічні додатки до підручників, посібників; 2) матеріали до словників як додатки до дисертацій; 3) практичні словники; 4) авторські словники; 5) академічні видання. Крім цього, словники охоплюють: а) кілька наукових галузей; б) одну наукову галузь; в) один з розділів цієї галузі. За кількістю ж мов маємо одномовні, двомовні, тримовні та багатомовні термінологічні словники [1, с. 44–53].

Доволі повною про словникарство є наукова розвідка «Українська термінографія: історія, теорія, практика», де заналізовано розвиток й утвердження словникарської справи в Україні загалом, і термінографічних галузевих видань для потреб навчального процесу в сучасних ЗВО зокрема: «З'являється новий різновид лексикографічних праць – термінологічні словники як навчальні посібники для забезпечення навчального процесу. До навчальних належать словники як цо відображають термінологію певної навчальної спеціальності чи ще обмеженішої тематики – курсу. Виходять словники, що відображають поняттєво-термінологічний апарат певної наукової теорії. Цей різновид словників, як правило, розвивають вищі навчальні заклади для забезпечення навчального процесу. Термінологічні словники, особливо тлумачні та тлумачно-перекладні, використовують у навчальному процесі як довідкову базу» [2, с. 53].

Для вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» залучаються до навчального процесу термінографічні галузеві видання, укладачами яких є викладачі кафедри українознавства ХНАДУ:

1. «Словник скорочень основних термінів автомобілебудування та ремонту транспортних засобів» є першою спробою в українській лексикографії зібрати й упорядкувати найуживаніші та найпоширеніші скорочення основних термінів автомобілебудування і ремонту транспортних засобів. Адже швидке й безперервне збільшення кількості наукової інформації, з одного боку, і широке розповсюдження складних, не однослівних найменувань, особливо в термінології і номенклатурі, з другого, започаткували свідоме прагнення науковців до скорочення обсягу текстів унаслідок уведення в нього різного роду абревіатур. Значну кількість складноскорочених слів та абревіатур (наприклад: авто, дизпальне, ТО-1, ВАЗ) фіксують перекладні російсько-українські словники, однак всебічно подати наукову лексики, дати її граматичну й орфоепічну оцінку може лише спеціальний словник скорочень.

2. У зв'язку з поширенням на українському ринку різних моделей вантажних і легкових автомобілів іноземного виробництва, зокрема зі збільшенням абревіатурних позначень, широкого розповсюдження набув «Англійсько-українсько-російський словник абревіатур автомобілебудування», завдяки якому студенти вивчають абревіаційні чужомовні запозичення.

3. У «Короткому російсько-українсько-англійському транспортному словнику (основні поняття організації перевезень на транспорті)» зібрано й упорядковано найуживаніші та найпоширеніші терміни транспортної термінологічної мегасистеми на рівні трьох мов – російської, української, англійської.

4. Реєстрові слова і словосполучення навчального видання довідкового характеру «Словник транспортних чужомовних запозичень» є терміноодиницями чужомовного походження і тлумачать: основні види транспорту, а саме: транспорт загального користування (залізничний, річковий, морський, автомобільний, повітряний, трубопровідний), промисловий транспорт (кліть, ліфт, канатна і монорельсна дорога), спеціалізований пасажирський транспорт (трамвай, метрополітен, тролейбус); номінації на позначення шляхів сполучення, засобів перевезення; назви технічних пристроїв, механізмів і споруд, що забезпечують перебіг транспортного процесу. Словник також містить лексику, що репрезентує поняття транспортної логістики, страхування, економіко-правових відносин, митного забезпечення фахової діяльності перевізників. Указуючи на джерела походження чужомовного запозичення, авторка подає орфографічні норми і наголошування, що відповідають чинним нормам і рекомендовані на сучасному етапі розвитку галузі. У словникових статтях зафіксовано тільки ті значення, що стосуються транспорту; часто після дефініції реєстрового слова наведено приклади слововживання та наявні в мові синоніми слова.

Отже, із запровадженням української мови як державної зросла проблема все ширшого використання національної мови в усіх галузях науки і техніки, у тому числі і транспортної галузі, що на сьогодення має достатню кількість галузевих довідкових видань. Однак варто вже орієнтуватися на вироблення електронних термінографічних видань, комп'ютеризувати термінографічну працю українських термінологів, максимально автоматизувати обробку науковотехнічної інформації з транспортної тематики, створивши єдиний електронно-термінографічний фонд.

Література

1. Кочан I. М. Українське термінознавство вчора, сьогодні, завтра // Мовознавство. – 2017. – № 6. – С. 44–53.

2. Українська термінографія: історія, теорія, практика: монографія // О.А.Покровська, Л.Я.Сапожнікова, С.М.Руденко. – Х.: ХДУХТ, 2015. – 134 с.

Oleksandra PALCHEVSKA

TERMINOLOGICAL SPHERE OF HUMANITARIAN DEMINING

The peculiarity of the terminological sphere of humanitarian demining is that it lies on the border of military terminology and terminology of emergency situations. Such a terminological system as the terminology of other high-tech fields of science and technology can be regarded as developing very dynamically. Many linguistic and extra-linguistic factors influence this. For example, the same nominations can appear in both terminological systems with different shades of meaning.

When processing and standardizing the terms of humanitarian demining and their subsequent translation, the following factors, which cause problems and misunderstandings, should be taken into account. For example, the mix of demining terms and the mining theory terms should be avoided. In the context of this remark, we propose to consider a key nomination for the English language term. According to Oxford English Dictionary included in ABBYY Lingvo x5 in the form of a noun, the nomination has several values (including nomadic ones):

1) an excavation in the earth for extracting coal or other minerals a copper mine [in sing.] an abundant source of something, especially information the text is a mine of information for biographers and historians;

2) a type of bomb placed on or just below the surface of the ground or in the water, which detonates on contact with a person, vehicle, or ship a subterranean passage under the wall of a besieged fortress, especially one in which explosives were placed to blow up fortifications
The British Free Library Encyclopedia has got 2416 articles with the "mine" component. Here are examples of fragments of some of them.

Mine - (weapon) Mine, in military and naval operations, a usually stationary explosive device that is designed to destroy personnel, ships, or vehicles when the latter come in contact with it. Submarine mines have been in use since the mid-19th century; land mines did not become a significant factor in warfare until a hundred years later.

Mine -weapon

King Solomon's Mines, novel by H. Rider Haggard, published in 1885. One of the first African adventure stories, it concerns the efforts of a group of Englishmen to find the legendary diamond mines of King Solomon.

Chile mine rescue of 2010, also called Chile mining accident of 2010,

rescue of 33 workers from the San Jose gold and copper mine on October 13, 69 days after the mine's collapse on August 5.

Thus, when the first and second fragments contain clear linguistic and extralinguistic markers of the "mine" (weapon) type which point to the semantics of the nomination, the third part, which deals with rescue, may be problematic for a person to perceive, whose basic knowledge of the English language is not high enough.

Anna PIKALOVA

ТИПИ «ЕМОТИВНОГО-Я» ІДЕНТИЧНІСТЬ БРЮСА ЛАНСКІ В ДИТЯЧИХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ

Поняття «ідентичність» постає як ключовий вектор сучасних лінгвістичних досліджень. Поняття «ідентичність» трактують як «усвідомлення приналежності об'єкта (суб'єкта) іншого об'єкта (суб'єкта) як частини і цілого, особливого і загального» [3, 6–7]. У сучасних лінгвістичних дослідження «ідентичність» розуміють як «дискурсивно й інтерпретативно конструйовану величину, що залежить від цілого ряду історичних, соціальних і культурних умов спілкування та дійсності» [2, 4]. Загалом, науковці визначають «ідентичність як сутність, що конструюється у дискурсі» [7, с. 19] або «в інтеракції» [6, с. 586]. Так, М. Баколц (М. Bucholtz) і К. Холл (К. Hall) пропонують шляхи конструювання ідентичності на основі таких принципів: емерджентності, позиціонування, індексальності, реляційності, парціальності [6]. Дослідження шляхів конструювання ідентичності дитячого поета розширює межі пропонованої концепції. Зокрема, урахування взаємодії емоційного і ментального дозволяють встановити конгруентність когнітивних і афективних компонентів ідентичності, що обумовлює принцип емотивного конструювання ідентичності дитячого поета [4, с. 57].

На підтвердження висунутої позиції пропонується репрезентація «емотивного-Я» ідентичності такого дитячого поета, як Брюс Ланскі (Bruce Lansky). У нашій роботі послуговуємося розумінням ідентичності дитячого поета, що конструюється «в процесі взаємодії з конкретним культурно-соціальним середовищем, на основі попереднього досвіду». При цьому ідентичність дитячого поета «визначається творчою активністю, що репрезентується мовленнєвою діяльністю, продуктами якої виявляються поетичні тексти» [5, с. 71-72].

Моделювання «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета здійснюється відповідно до когнітивних, афективних і поведінкових компонентів «Я-концепції» (за Р. Бернсом [1, с. 30]). Когнітивний компонент «емотивного-Я» ідентичності митця – це те, що формує способи емотивної інтерпретації діяльності, репрезентованої у дитячому поетичному дискурсі. Афективний компонент зреалізовує емоційно-оцінне відношення до знань і переконань, до себе і

до дітей. Поведінкова реакція являється відповіддю на емоції, і втілюється у дитячих поетичних текстах як продуктах творчої діяльності автора.

Дж. Мануель (J. Manuel) і М. Моріллас (М. Morillas) розглядають емотивний досвід як складні внутрішні події, спричинені зв'язком з сприйняттям, відчуттями, пізнанням, індивідуальною та соціокультурною поведінкою. Дослідники стверджують, що будь-яка подія, або думки та відчуття можуть бути причиною емоційної поді, пропонуючи модель емоційної події: «візуальний / слуховий досвід → почуття → думка → настрій → поведінка → більше почуттів, думок, дій, настроїв тощо» [11, с. 71].

Пропоновані вище концепції дозволяють виокремити когнітивні, афективні і поведінкові компоненти «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета, що корелюють їх схематичному оформленню: С (cognition) = візуальні / аудіальні події, досвід, знання, цілі, мотиви тощо $\rightarrow$ E (emotion) = емоції, відчуття, переживання $\rightarrow$ A (activity) = поведінкова реакція (поетична діяльність) як відповідь на емоції.

Б. Ланскі в одному з інтерв'ю, відповідаючи на питання про найбільш популярний його вірш "How to Torture your Teacher" [8], говорить, що «назва, безумовно, привертає увагу бешкетних дітей, але замість того, щоб описати те, що більшість людей вважає «болісними тортурами», вірш виявляється про ненавмисну поведінку дітей... Зробивши зайве, можна випробувати терпіння вчителів» [10]. До того ж, Б. Ланскі часто відвідує школи і проводить інтерактивні поетичні сесії, основною метою яких є допомогти дітям відкрити для себе задоволення від читання та написання віршів [9; 10].

Таким чином, схематична репрезентація «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета має таку модель: С (cognition) = розуміння психології дитини $\rightarrow$ E (emotion) = емоції, що викликані власними думками, $\rightarrow$ A (activity) = вірш "How to Torture your Teacher" [8], що призначений для дітей вікової категорії від 5 до 12 років.

Визначення складових «емотивного-Я» ідентичності Б. Ланскі дозволяє припустити актуалізацію такого типу як «гуморист» у вірші "How to Torture your Teacher" [8], оскільки гумористичне звучання вірша проходить через увесь поетичний текст. Так, неочікувана кінцівка актуалізує «гуморист» за допомогою поради автора. Якщо з початку і майже до кінця вірша поет радив робити речі, що на думку дорослих схарактеризовують погану поведінку дітей, то в останніх рядках поетичного тексту пропонується сказати вчителю, що він / вона – самий найкращий на світі вчитель: "But I'll sure miss you./ You're the best teacher/ I've ever had.". Лінгвостилістичні особливості поетичного мовлення автора у цьому вірші охоплюють іменники на позначення шкільних речей (pencil, desk, eraser, books), дієслова наказового способу ("... raise your hand...", "Lean your chair back,/ take off your shoes, and/ put your feet up on your desk..."), повтори ("Drop the eraser .... See how high ....", "Drop your books ... See how loud ..."), що зазвичай дещо видозмінені. Зазначений стилістичний прийом в поетичному тексті вербалізується також за допомогою заперечних окличних синтаксичних конструкцій ("No more pencils!/ No more books!/ No more ....!"). Виокремленні особливості поетичного мовлення репрезентують інший тип «емотивного-Я» ідентичності автора – «бешкетник».

Виокремлені типи «емотивного-Я» ідентичності Б. Ланскі актуалізуються в багатьох інших поезіях автора, наприклад: "My Teacher Sees Right Through Me", "Do not oversleep", "What I Found in My Desk", "Too Busy" та інші.

Аналіз ілюстративного матеріалу в лінгвостилістичному аспекті дозволяє виокремити «оптиміст», «витівник», «жартівник», «моралізатор», «кардіоцентрик» та деякі інші типи «емотивного-Я» ідентичності Б. Ланскі.

Отже, визначення компонентів «емотивного-Я» ідентичності Б. Ланскі та аналіз лінгвостилістичних особливостей дитячих поетичних текстів автора надають підстави для виокремлення таких типів «емотивного-Я» ідентичності поета, як «гуморист», «бешкетник», «оптиміст», «витівник», «жартівник», «моралізатор», «кардіоцентрик», що потребують їх подальшого висвітлення.

Література

1. Бернс Р. Развитие «Я-концепции» и воспитание / пер. с анг. и общ. ред. В.Я. Пилиповский. Москва : Прогресс, 1986. 420 с.

2. Громова В.М. Конструирование идентичности в интернет-дискурсе персональных объявлений : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19 / В.М. Громова ; Удмуртский государственный университет. – Ижевск, 2007. – 19 с.

3. Киселев И.Ю. Формирование идентичности в российской провинции / И.Ю. Киселев, А.Г. Смирнова. – Москва ; Ярославль : Институт психологии РАН, 2001. – 152 с.

4. Пікалова А.О. Принцип емотивного конструювання ідентичності англомовного дитячого поета. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія : «Філологія. Соціальні комунікації». Том 29 (68). № 2. 2018. С. 56–60.

5. Пікалова А.О. «Казкар» як тип «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Германістика та міжкультурна комунікація. Вип. 2. 2019. С. 69–78.

6. Bucholtz M., & Hall K. Identity and interaction: a sociocultural linguistic approach. *Discourse Studies*. London : SAGE Publications, 2005. Vol 7, (4–5). P. 585–614.

7. Koller V. How to analyse collective identity in discourse – textual and contextual parameters. *Critical Approaches to Discourse Analysis across Disciplines*. 2012. Vol. 5 (2). P. 19–38.

8. Lansky, Bruce. *No More Homework! No More Tests!* Minneapolis : Meadowbrook Press, 2010. 82 p.

9. Lansky, Bruce. (2013, March). Goodreads Author. *In Goodreads.com*. Retrieved May 15, 2020, from <u>https://www.goodreads.com/author/show/1733.Bruce_Lansky</u>

10.Lilyn, G. (2016, July 1). Interview with Bruce Lansky. *In Scifiandscary.com*. Retrieved May 15, 2020, from <u>https://www.scifiandscary.com/interview-bruce-lansky/</u>

11.Manuel J., & Morillas M. Extensionalist semantics, cognitive linguistics and emotion expressions. *Anglogermanica Online*. 2002-2001. № 1. P. 69–76.

Tetiana POHORIELOVA

ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Нова концепція вищої освіти в Україні базується на розвитку у майбутнього фахівця таких характеристик, як конструктивність, мобільність, динамізм, професіоналізм, мотивація до постійного самонавчання та професійного самовдосконалення. [1]

Специфіка підготовки економістів будь якого профілю полягає у першу чергу у розвитку інтегрованої компетентності, пов'язаної зі здатністю ефективно здійснювати комунікативні функції, приймати самостійні рішення, брати на себе відповідальність.

Отже, сучасні навчальні програми з усіх академічних дисциплін, в тому числі ділової іноземної мови мають бути професійно інтегрованими. В якості основного орієнтиру якісної підготовки студента повинна виступати модель особистості фахівця та специфіка його майбутньої професійної діяльності.

Незважаючи на важливість та актуальність цієї теми, вона й досі залишається достатньо актуальною, оскільки деякі викладачі закладів вищої професійної освіти, що готують фахівців на

рівні бакалавра та магістра, формально ставляться до необхідності створення педагогічних умов щодо якісної професійної підготовки майбутнього фахівця, не мають чіткої методологічної концепції формування його професійної компетентності.

Сьогодні технології викладання іноземних мов за професійним спрямуванням пропонують широке коло нестандартних методів і форм, результатом застосування яких у навчальному процесі стає активний спосіб свідомого засвоєння студентами фахового матеріалу іноземною мовою. Однією з таких технологій є проблемно-орієнтований підхід до організації навчального процесу та самостійної роботи студентів.

Проблемне навчання це система методів та прийомів, які застосовуються для створення проблемної учбової ситуації, з метою залучення студентів у активну самостійну діяльність щодо її розв'язання.

Сучасний підхід до вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти ставить перед студентами завдання не тільки оволодіти мовними знаннями і мовленнєвими навичками, а й розвинути логічне мислення, творчі вміння щодо виконання самостійної навчальної діяльності.

Завданням викладача є створення умов щодо активного відпрацювання студентами програмних мовних та мовленнєвих умінь та навичок (читання, говоріння, аудіювання та письма) шляхом наближення навчального процесу до умов природної комунікації, і разом з тим використання мовного матеріалу професійного змісту, до якого розроблено низку проблемних завдань.

Важливим психологічним аспектом успішного застосування проблемних методів навчання є створення сприятливої, творчої атмосфери, що спонукатиме студентів активно виконувати поставлені завдання.

Педагогічний досвід викладання навчальних курсів «Ділова іноземна мова», «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів ІІ - V курсів спеціальності «Міжнародний менеджмент» дозволив визначити найбільшу ефективність проблемних видів індивідуальної, парної, групової та командної аудиторної та поза аудиторної роботи, що дозволяють успішно сформувати відповідні іншомовні професійні компетенції.

На початковому етапі підготовки досягненню цієї мети сприяють такі види навчальної діяльності, як проектна робота в малих групах, завданням якої є спільний пошук можливості вирішення поставленої проблеми з подальшим обговоренням всією аудиторією варіантів, що пропонуються.

Достатньо ефективною щодо підвищенні мотивації до вивчення іноземної мови є кейсметодика, яка дозволяє створити нестандартну проблемну ситуацію на основі реальних життєвих або професійних подій.

Активній інтеграції мережі Інтернет у навчальний процес на різних етапах іншомовної підготовки студентів сприяє застосування Веб-квест технології, яка дає можливість охопити окрему проблему або тему, та здійснити дослідження на міждисциплінарному рівні. З метою поглиблення рівня знань студента з певної тематики можливо застосувати Веб-квест методику для організації як короткострокової, так і довгострокової дослідницької роботи.

Такі форми аудиторної роботи, як круглий стіл, панельна дискусія, дебати теж сприяють активному формуванню у майбутніх економістів іншомовної комунікативної компетентності.

Комунікативно-контекстний підхід у роботі з іншомовними текстовими матеріалами інтегрує в собі технологію розвиваючого навчання та забезпечує створення педагогічних умов щодо формування уміння вільно користуватись іноземною мовою для вирішення завдань професійного спрямування.

Регулярне застосування цієї технології під час аудиторної та самостійної роботи допомагає майбутнім економістам розвинути вміння ефективно працювати з інформацією, здобутою в іншомовних джерелах, а також зрозуміти професійну значущість досліджуваного матеріалу.

Усі вищезазначені методики активно застосовуються нами на практичних заняттях з іноземної мови зі студентами І-IV курсів спеціальності «Міжнародний менеджмент», що є дуже

важливим для ефективного здійснення майбутньої професійної діяльності, адже типові та проблемні комунікативні ситуації безпосередньо пов'язані з участю фахівця у галузі міжнародного менеджменту у ділових зустрічах; проведенням презентацій та переговорів, організацією прес-конференцій, веденням ділового листування, обговоренням та укладанням договорів і контрактів; вирішенням ділових питань по телефону, відеоконференції тощо.

Отже, завдяки трансформації навчальної діяльності у модельовану професійну відбувається розвиток та вдосконалення як мовної, мовленнєвої так і базової професійної компетентності студентів.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

2. Dodge, B. Some Thoughts About WebQuests 1995-1997. URL: http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html

Yevhenia PYNTIUK

АРХІТЕКТУРНА МЕТАФОРА ЯК ЗАСІБ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНТИНУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НІМЕЦЬКОЇ ФАХОВОЇ МОВИ АРХІТЕКТУРИ ТА БУДІВНИЦТВА

Базовою складовою будь-якого процесу фахової комунікації виступає термін як засіб точної вербалізації понять на позначення об'єктивної дійсності конкретної професійної сфери знань, проте під час дослідження особливостей континуального розвитку фахових мов все частіше релевантним стає вивчення специфіки вживання метафоричного переосмислення у міжкультурній комунікації фахівців. Таким чином, поряд з лінгвістичними працями щодо значення і функцій терміна фахової мови однією з найбільш дискусійних лінгвістичних проблем стає дефініція поняття «професійна метафора».

Огляд сучасних лінгвістичних розвідок показує, що і досі статус та роль професійної метафори на матеріалі конкретних фахових мов, а саме німецької фахової мови архітектури та будівництва (далі НФМАБ), залишаються поза увагою лінгвістів. На думку Й. Нідергаузера, відсутність досліджень метафор у фахових мовах пов'язана з історичним вектором аналізу метафоричного переосмислення та поширеним твердженням про необхідність однозначного трактування термінів фахової мови [2, с. 290]. У рамках нашого дослідження ми розглянули процес становлення архітектурної метафори у концептуалізації німецької фахової мови архітектури та будівництва.

Дж. Лакофф і М. Джонсон зазначали: «Нові метафори спроможні створювати нові реальності». Можна по-різному трактувати значення терміну «архітектурна метафора». З точки зору теорії архітектури, це – спеціальний знак чи форма. Ми ж трактуємо цей термін з мовознавчої перспективи. Саме тому ми пропонуємо власну дефініцію цього поняття. Архітектурна метафора НФМАБ, на наш погляд, це – лексична одиниця професійного дискурсу архітекторів, зодчих і т.д. (фахівців у галузі архітектури та будівництва), яка виникає у процесі мисленнєвої діяльності людини унаслідок формування асоціативних зв'язків з об'єктами, процесами, явищами у сфері архітектури та будівництва, а також відображає процес взаємодії людини з навколишнім світом і осмислення результатів її діяльності. При цьому, слід враховувати, що процес метафоризації не можна охарактеризувати лише як набуття словом нового значення на основі подібності предметів чи явищ, його результати слід експлікувати як нові абстрактні поняття [3, с. 161].

Одним з важливих етапів нашого дослідження є детермінація метафори. З позицій когнітивної лінгвістики, на цьому етапі провідну роль відіграє кореляція таких когнітивних

структур як «джерело» (source domain) та «мішень» (target domain). У результаті фіксації досвіду взаємодії людини з дійсністю, у свідомості людини виникає більш конкретне знання (сфераджерело). Сфера-мішень є менш конкретною (за рівнем градації). Зміст когнітивного потенціалу архітектурної метафори полягає у структуризації сфери-мішені із перспектив сфери-джерела [1, с. 10].

Референція метафоричного переосмислення часто передбачає асоціативну зовнішню схожість. Наприклад, термін *die Mycorrhiza* належить до сфери-джерела «Біологія» і позначає «симбіотичне співжиття між грибами і рослинами». У сфері-мішені «Архітектура» цей термін трактується наступним чином: мікориза – 1) підземне сполучення нової будівлі з будівлею, що була раніше побудована (схожість за характером розміщення); 2) нові будівлі можуть бути приєднаними до будівель, що були раніше побудовані [4]. Останнє значення реалізується у метафорі через схожість за функціоналом: обидві частини будівлі виконують факультативну чи обов'язкову функції. Метафори НФМАБ ми упорядкували, систематизували і класифікували наступним чином:

Таблиця 1

	Класифікація метас	рор никав за сферою-джерелом	
Сфери-джерела метафор у НФМАБ		Приклади	
Природничі	Медицина	die Bandage, die Orthese, das	
науки		Implantat	5,9
	Біологія	die Chrysalis, der Kern, das	
		Spurenfossil	
	Психологія	die Levitation	
	Лісівництво	Schneise schlagen	
	Оптика	Schatten seiner selbst	
Мистецтво	Скульптура	das Postament, Venus von Milos,	
		abgießen	,8
	Література	der Palimpsest	
	Театр	der Caché	
Гастрономія		die Käseglocke, die Nudelpresse,	
		auskratzen	,4
Предмети	Текстиль	roter Faden, Futter, Schleier	
побуту та текстильні	Побутові	der Rucksack, die Matrjoschka	4,1
вироби	речі		
Техніка		die Verzahnung, das Emaillieren	
			,8

Класифікація метафор НМАБ за сферою-джерелом

Отож, у НФМАБ ми виокремлюємо такі сфери-джерела метафор: природничі науки (медицину, біологію (зоологію, ботаніку, біомеханіку), лісівництво та оптику), мистецтво (види мистецтва, художньо-творча діяльність яких репрезентується знаками іконічного типу: скульптура, література, театральне мистецтво), гастрономію, предмети побуту та текстильні вироби, а також техніку. Особливої уваги, на наш погляд заслуговує сфера-джерело «Біомеханіка»: наприклад, термін «aufbiegen» для обраної сфери-джерела має значення «загинати наверх/розгинати», для сфери-мішені метафоричне значення згаданого терміна полягає у архітектурному рішенні – використати отвір у фасаді і створити так званий ефект «трансформації куба» (наприклад, споруда One Roof Apartment у Японії) [4].

Як наслідок, стає очевидно, що континуальний розвиток сфери архітектури та будівництва зумовлює появу у НФМАБ нових понять, переосмислення значень вже наявних, формування абстрактних понять і їх фіксацію у професійному дискурсі архітектури та будівництва.

Література

1. Lakoff G., Johnson M. METAPHORS We Live By. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1980. 243 p.

2. Niederhauser J. Metaphern in der Wissenschaftssprache als Thema der Linguistik. Metapher und Innovation. Die Rolle der Metapher im Wandel von Sprache und Wissenschaft. Bern, Stuttgart, Wien: P. Haupt, 1995. S. 290-298.

3. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство: підручник. Львів: Світ, 1994. 216 с.

4. https://www.uni-weimar.de/architektur/raumgestaltung/archives/487.

Oleksandr POLISHCHUK

ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ

Мова є основним засобом опосередкування вищих психічних функцій. І людей завжди цікавило питання того, як же зароджується в людині мова.

Існувала суперечка між глобальними підходами, які намагалися пояснити формування людської мови шляхом захоплення реальної інформації деякими вродженими структурами, призначеними для побудови мови, яка існує в нервовій системі людини ще до того, як він навчився говорити.

Інший основний підхід стосувався спроб знайти ті можливості, які є у дитини під час розвитку, що пояснювало б появу мови. Зараз фокус вивчення мови перейшов від спроб пояснити існування мови загалом до вивчення більшої кількості локальних подій у процесі розвитку мовлення. Більше того, глобальні теорії існують на фоновому рівні.

Є ряд дослідників, які досі дотримуються ідей Хомського про розвиток мовлення. Багато дослідників, які перебувають у більш широкій соціально-когнітивній, соціально-функціональній парадигмі. Деякі дослідники, не говорять про специфіку розвитку мовлення. Вони просто пояснюють цей процес вродженими загальними когнітивними механізмами.

Боротьба відбувається між тими, хто загалом пояснює розвиток мовлення когнітивними процесами, і тими, хто розуміє розвиток спілкування як розвиток мовлення, розвиток соціальних взаємодій між людьми та появу мовлення як одного із засобів соціальної взаємодії.

Ми можемо спостерігати досить цікаві зіткнення між цими фракціями. Наприклад, однією з причин є феномен взаємної винятковості, що стосується цікавих даних про те, як придбання нового слова відбувається вперше, при його першому поданні. Коли це явище було виявлено, виявилося, що ряд авторів одразу вирішили, що це яскравий прояв того, що дитина сприймає комунікативну систему в цілому. Дитина покладається на однакове уявлення про комунікативну системи. Він автоматично робить висновки про існування такої комунікативної системи. Така ситуація навчання є специфічною для мови.

З іншого боку, автори, які апелюють до процесів уваги та пам'яті, завжди намагаються пояснити дані, отримані представниками соціально-функціонального підходу, через неминуче з'являється акцент, який робить інша людина на об'єкті. Тому ця боротьба триває донині, і весь інтерес полягає в тому, до якого формулювання, до якої моделі вона врешті-решт приведе нас.

Література

1. Cheek, A., Cormier, K., Repp, A., & Meier, R. P. (2001). Prelinguistic gesture predicts mastery and error in the production of early signs. *Language*, 77 (2), 292-323.

2. Chomsky, N. (1986). Knowledge of language. Its nature, origin and use. Westport: Praeger Publishers.

3. Owens, R. E. (2005). *Language Development: An Introduction*. Boston: Pearson.Pearl, L., & Sprouse, J. Syntactic islands and learning biases: Combining experimental syntax and computational modeling to investigate the language acquisition problem. *Language Acquisition*, 20 (1), 23-68

4. Pearl, L., & Sprouse, J. Syntactic islands and learning biases: Combining experimental syntax and computational modeling to investigate the language acquisition problem. *Language Acquisition*, 20 (1), 23-68

Taras PYTS

НІМЕЦЬКА НАЗВА РЕМІСНИКА SCHLEIFER У ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ

Вплив середньовічного ремесла, з лінгвістичної точки зору, не обмежувався поширенням нових назв професій, ремісничих процесів, інструментів, пристроїв, виробів та ін., а також відобразився у прізвиськах. Однією з німецьких назв ремісників, що поширились у польській мові, є Schleifer (свн. slīfen, двн. slīfan, снн. slipen), що позначав точильника, що займався гострінням зброї та інструментів. У зв'язку з цим, цікавим для з'ясування є питання діалектного походження цієї назви ремісника у польській мові, де вона відображена наприкінці XVII ст.: nie każdy slifierz o tym wie (Poznań, 1689) [7]. Трохи раніше датується польська особова назва Szlifierz: Albertus Szlifierz (Kraków, 1661) [10, с. 55]. Найраніші свідчення про цю форму назви ремісника знаходимо в алеманському наріччі – нижньоалеманському: Johans der Schlifer (Freiburg, 1333) [3, с. 109], Margareta Sliferin (Freiburg, 1442) [3, 104] та високоалеманському діалектах: N. Schliffer (Freiburg im Uechtland, поч. XV ст.), Gillianus Hartzkopf dictus Sliffer burg. de Friburgo (Freiburg im Uechtland, 1411), Uli Sliffer (Freiburg im Uechtland, 1455), Thoma Schlyffer, Mertellach (Freiburg im Uechtland, 1555) [13, с. 151]. Також назва точильника засвідчена в обох середньонімецьких наріччях. У західносередньонімецькому наріччі вона задокументована у пфальцькому говорі: Haneman Slyffer (Worms, 1376) [2, т. 2, с. 523], а в східносередньонімецькому у верхньосаксонському: Fricze Slyffer (Zwickau, 1429), Friczsch Slyffer (Zwickau, 1432) [6, 232], Francz Slyffer (Zwickau, 1452) [9, c. 294], Lorencz Slyffir (Zwickau, 1452) = Lorencz Sleiffirs seligin gelaßin witwe, Steffan Slyffir (von Beruf Schleifer) (Zwickau, 1460) [6, с. 232] і тюринзькому говорі: Sliffer, Nickel (Altenburg, 1466) [11, с. 291]. В останньому діалекті знаходимо цікаві свідчення про зміну форми прізвиська упродовж життя однієї людини. Початкова дифтонгізована форма монофтонгізується, однак згодом повертається попередній варіант однак вже зі зміною s>sch: Nickil Sleiffer (Altenburg, 1465) = Nickil Slyffer (Altenburg, 1466) = Nickil Schleifer (Altenburg, 1474) [4, с. 290]. Форма назви шліфувальника з монофтонгом і нотується також у західнонижньонімецькому наріччі у другій половині XV ст., наприклад в остфальському діалекті: Bartolmeus Slifer (Stolberg, 1463), Simon Slyfer (Hildesheim, 1567) [14, т. II, с. 519]. Однак форма Slifer/Slyfer є верхньонімецькою. Нижньонімецький відповідник у цьому ж діалекті – Slyper/Sliper: Bertolt Slyper to Volkmershusen (Braunschweig або Lüneburg, 1333), Hene Sliper (Goslar, 1434), Claus Slipers (Esebeck, 1585) [14, т. II, с. 519]. Те саме у померанському діалекті: Thid. Swertsliper (Greifswald, 1392) [1, с. 416]. Зазначимо також, що польська мова запозичує форму назви ремісника, яка ще не зазнала дифтонгізації. Саме така форма починаючи з XV ст. витісняє форму з монофтонгом у східносередньонімецькому наріччі, наприклад у тюринзькому: Sleiffer, Nickel (Altenburg, 1476) [11, с. 108], Hans Sleiffer, Schwertfeger (Altenburg, 1488) [4, с. 290] чи верхньосаксонському говорах: Hanns Schleifer (Zwickau, 1479) [6, с. 232], Lorencz Sleiffirs gelaßin witwe. Veit Sleiffir (Zwickau, 1452) [9, c. 298], Mats Schleiffer (Oschatz, 1538), Schleiffer (Cavertitz, 1530) [8, c. 90]. Натомість у східнофранкському діалекті така форма фіксувалась ще у XIV ст.: Sleiffer Heintz de

Celle (Ansbach, 1315) = sleifer de Wasserzelle (Ansbach, 1361-1364), Schleiffer Fritz, Bürgermeister (Ansbach, 1469) [12, c. 204], die Schleiferin (Plauen, 1542) [5, c. 178].

Отже, польські назва ремісника і прізвисько демонструють запозичення двох ранньоверхньонімецьких форм фіксацій назви точильника: верхньонімецької Slif(f)er/Slyffer (> п. slifierz) і південнонімецької Schlif(f)er/Schlyffer (> п. Szlifierz). У них відбувається зміна s>sch перед l, що характерна німецькій мові. У польській мові у назві точильника та відпрофесійному прізвиську відбувається зміна німецького суфікса -er на -ierz.

Література

1. Bahlow H. Niederdeutsches Namenbuch. Wiesbaden: Sänding, 1972. 572 S.

2. Brechenmacher J. K. Etymologisches Wörterbuch der deutschen Familiennamen. Limburg a. d. Lahn: C.A. Starke, 1957–1963. Bd. 1–2.

3. Dziuba B. Familiennamen nach Freiburger Quellen des 12.–15. Jahrhunderts. Freiburg: Eberhart Albert Verlag, 1966. 196 S.

4. Grünert H. Die altenburgischen Personennamen. Tübingen: Niemeyer, 1958. 571 S.

5. Hellfritzsch V. Familiennamenbuch des sächsischen Vogtlandes: auf der Grundlage des Materials der Kreise Plauen und Oelsnitz. Berlin: Akad.-Verl., 1992. 234 S.

6. Hellfritzsch V. Personennamen Südwestsachsens. Die Personennamen der Städte Zwickau und Chemnitz. Leipzig: Universitäts-Verlag GMBH, 2007. 702 S.

7. Kartoteka Słownika języka polskiego XVII i 1. połowy XVIII wieku [Електронний pecypc]. URL: http://www.rcin.org.pl/publication/20029.

8. Neumann I. Die bäuerlichen Familiennamen des Landkreises Oschatz. Berlin: Akademie-Verl, 1970. 242 S.

9. Protze H. Das älteste Zwickauer Stadtbuch (1375-1481) und seine Sprache. Frankfurt [u.a.]: Lang, 2008. 319 S.

10.Rudnicka-Fira E. Antroponimia Krakowa od XVI do XVIII wieku: Proces kształtowania się nazwiska. Katowice: Wadawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2004. 608 S.

11.Ruhland W., Riehm H. Häuserbuch der Stadt Altenburg in Thüringen 1450–1865: Die Innenstadt. Marburg, 2005. 503 S.

12.Schäfer G. Ansbacher Namenbuch mit einer Sammlung der ältesten Personennamen bis 1500 und einer Untersuchung nach ihrer Entstehung und Bedeutung. Inaug.-Diss. Erlangen, 1952. 252 S.

13.Studerus G. Die alten deutschen Familiennamen von Freiburg im Uechtland. Inaug.-Diss. zur Erlangung der Doktorwürde. Sursee, 1926. 221 S.

14.Zoder R. Familiennamen in Ostfalen. Hildesheim: Olms, 1968. Bd. I-II.

Maksym ROHANOV

БІЛІНГВАЛЬНА КУЛЬТУРА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Культура білінгвізму достатньо складний процес, оскільки він включає об'єкти дослідження різних наук і тим самим, викликає особливий інтерес у науковому світі. Поняття «культура» (лат. culture), на думку лінгвістів, походить від древнього colere – обробка, поліпшення. Спочатку поняття «культура» вживалося у зв'язку з обробкою землі (agriculture). Починаючи з XVII століття, відзначається тенденція позначення цим терміном всього, що створено людиною. Причому, у рамках богословського трактування культура сходить до культу, віри, традицій, вищого сенсу буття, а у буденному житті характеризує властивості людини у сфері соціальної поведінки: тактовність, повага до інших людей, делікатність, уміння знайти міру вчинку.

У громадських науках термін знайшов своє місце лише в XX віці в певних трактуваннях, різними представниками різних наукових шкіл, що підкреслює об'єктивну складність даного феномену. Культура, в розумінні учених, – це і специфічний спосіб діяльності (Э. Маркарян) [4] і сукупність знакових систем (Ю. Лотман) [3], як форму буття і спілкування людей різних епох і культур (В. Біблер) [1]. Але, незважаючи на відмінності в поглядах на природу і функції культури, проведений аналіз наукових джерел дозволяє стверджувати, що в якому б контексті не розглядалася культура, вона завжди вказує на процеси поліпшення.

Культура завжди співвідноситься з людиною, є продуктом його праці і в той же час – чинником розвитку особистості, реалізовуючи тим самим свою найважливішу людинотворчу функцію. Культура, мова і мислення є трьома нерозривно пов'язаними видами громадської діяльності, які відрізняються один від одного за своєю суттю і специфічним ознакам. Питанням їх взаємодії присвячена безліч наукових праць в області психології, психолінгвістики, філософії, педагогіки, лінгводидактики.

На сучасному етапі розвитку суспільства економічні і культурні контакти між різними країнами стають усе більш важливішими. У цих умовах інтенсивніше розвиваються мовні контакти, що призводять до виникнення проміжних мовних систем, що характеризуються особливими рисами. Проте досить часто різниця в мовах і мовних підсистемах, які використовують учасники мовного спілкування, відображає соціальну неоднорідність учасників спілкування. І, навпаки, етнічно відмінні групи тих, що говорять зазвичай використовують різні мови і мовні підсистеми, де розрізнення можуть торкатися також комунікативної культури. Зазвичай розбіжності в комунікативний тактиці бувають пов'язані з культурними відмінностями між людьми, із різницею в оцінці деяких мовних явищ або мовних дій в тому чи іншому соціальному середовищі.

Відомо, що розвитком мови рухають два начала – одно стихійне; воно належить до внутрішніх законів мовного ладу; друге – культурно регламентуюче, ґрунтоване на оцінці відбору мовних засобів, витікаючи від освітніх верств суспільства і спрямоване на створення загальнолітературної мови. Останнім часом при обговоренні проблем розвитку загальнолітературної мови і національної культури, виникають проблеми мовної комунікації, білінгвізму, діалогу культур, їх взаємодії і взаємовпливу та формування білінгвальної культури у працівників закладів вищої освіти.

Мова пов'язана з національною психологією і самобутністю народу, являється засобом передачі національних традицій, стереотипів, звичок. Отже, засвоєння будь-якої другої мови супроводжується засвоєнням нової мовної картини світу. На думку Е. Яковлевої, мовна картина світу – це світобачення крізь призму мови, впорядкована, соціально значуща система мовних знаків, яка містить інформацію про навколишній світ, відображення об'єктивної дійсності засобами конкретної мови [5, с. 47].

Ідеологія процесу білінгвальної культури виховання студентської молоді на основі загальнолюдських цінностей це певна система поглядів, цілей, ідей, що характеризує їх як сферу духовного виробництва, продукт якого – не тільки засвоєння нових знань, а й присвоєння духовних цінностей і особистісних смислів, розкриття сутнісних сил і діяльнісних здібностей майбутніх педагогів, формування в них особистісних орієнтирів і визначеної ієрархії у відносинах зі світом і з собою на основі гуманістичних ціннісних орієнтацій. В умовах вишів ця мета досягається, насамперед, через засвоєння змісту гуманітарної освіти, іноземної мови, опосередковане духовним світом педагога, де освіта – не тільки вивчення предметів, а розвиток особистості у навчальному процесі, де на першому плані виступає особистість, суб'єкт, його інтерес, а навчальні предмети – тільки засіб у цій системі виховання.

Вихолощення аксіологічного складової процесу освіти привели до занепаду моралі не тільки серед студентів, а й серед вчителів. У цьому світлі визначальними для педагога, стали вміння

працювати з новими і модними технічними засобами навчання, а також суто предметні знання. Досвідчений педагог завжди здатний спрямувати процес вивчення іноземної мови так, щоб факти і ціннісні орієнтири іншомовної культури збагачували культуру рідну. У контексті нашого дослідження духовноморальне виховання і розвиток майбутнього вчителя іноземних мов представляється можливим тільки через культуру, яка, як відомо, виступає змістом іншомовної освіти.

Звідси до основних завдань виховання білінгвальної культури у студентів слід віднести такі: ознайомити їх із сучасними науковими підходами до проблем культури, духовності особистості; розкрити на теоретико-методологічному рівнях сутнісні характеристики білінгвальної культури як світоглядного, культурологічного, комунікативного феномену людського буття; розвивати орієнтацію майбутніх педагогів на вічні духовні цінності культури; розвивати духовно-чуттєвий світ особистості вчителя, емоційно-образне мислення, здатність сприймати життя на основі ідеалів краси, добра і любові; формувати почуття духовної єдності поколінь, поваги до культури та історії як рідного народу так і інших країн; культивувати кращі риси української ментальності - працелюбності, милосердя, патріотизму, доброти та інших доброчинностей; виховати риси висококультурної людини, яка володіє знаннями про рушійні сили людської діяльності, досвідом етичних відносин, має позитивний духовноморальний потенціал і життєтворчу компетенцію; сформувати особистісну світоглядну орієнтацію на духовні цінності і моральні ідеали народу; стимулювати емоційне переживання студентами особистої причетності до рідної культури й усвідомлення національно-культурної самоідентифікації особистості. При цьому до змісту навчального матеріалу застосовуються наступні принципи: національно-культурної наступності; науковості; генералізації знань; міжпредметних зв'язків навчання; проблемності викладу; життєво-практичної спрямованості змісту; зв'язку духовносвітоглядного розвиваючого змісту навчання з індивідуальними цілями і життєвими планами майбутніх педагогів. На матеріалі виховних заходів студенти – майбутні вчителі іноземної мови виконують спеціально розроблені викладачем творчі завдання, мета яких застосувати отримані знання і сформувати стійкий інтерес у пошуку істини, стимулювати пізнавальну активність особистості в розвитку її рефлексивних і аналітикосинтетичних навичок мислення, сприяти емоційне переживанню і співпереживанню студентами, творчого проектування і самоорганізації своєї діяльності, розвивають комунікативні і культурно-спрямовані якості майбутнього педагога.

Отже, засвоєння національної мовної картини світу іншого народу сприяє формуванню білінгвальної культури студентів, що осягнули устої, звичаї, культуру народу – носія мови. Критеріями сформованості білінгвальної особистості майбутнього вчителя є: сформованість міжкультурної комунікативної компетентності, толерантності по відношенню до носіїв мови та їх культури, а також самооцінка як суб'єкта рідної культури країни мови, що вивчається.

На основі аналізу сучасної зарубіжної та вітчизняної літератури з питань білінгвізму, білінгвального спілкування та культури спілкування стає очевидним, що проблема білінгвальної культури спілкування в освітянсьому просторі майже не висвітлена у педагогіці і тому потребує більш детального вивчення. Педагогічній науці бракує теоретичного обґрунтування змісту та структури, методів, засобів і форм виховання білінгвальної культури спілкування, критеріїв, показників та рівнів її вихованості, що дозволяє констатувати недостатню розробленість даної педагогічної проблеми. Є потреба у комплексному підході до пошуку ресурсів та механізмів формування білінгвальної культури спілкування майбутніх викладачів.

Література

1. Библер В. С. На гранях логики культуры: Книга избранных очерков / В.С. Библер. – М., 1997. – 440 с.

2. Боченкова М. Билингвизм и билингвальная среда как социокультурный и психолого-педагогический феномен / М. Боченкова // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – Т. 2. – С. 591–595.

3. Киченко О. С. Юрій Лотман: реконструктивні стратегії в семіотиці: / О. С. Киченко // Монографія. – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012. – 156 с.

4. Панасюк Л. В. Диглосія: до аналізу категорії білінгвізму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2099 ISSN 2075146X. Витоки педагогічної майстерності. 2014. Випуск 14 27

5. Слепцова Е. Педагогические аспекты формирования билингвальной культуры личности будущего учителя: дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.01 «Общая педагогика та история педагогики» / Слепцова Евгения Викторовна. – Рязань, 2011. – 221 с.

Iryna ROZGHON

THE IMPORTANCE OF SOFT SKILLS FOR TODAY'S LABOR MARKET

The processes of globalization encourage the development of new trends in education, the creation of modern educational technologies to find alternative forms of education, strategies for innovative learning, consideration of education in the context of culture and creativity. Strategic goals of education are changing fundamentally and new educational paradigm and innovational teaching methods are possible only after renewing methods and forms of managing educational processes.

In social sense, skills is an action formed by repeating one action or information, it's characterized by a high level of mastery or opportunity to make action without conscientious regulation and total control. At the level of skills a person acts automatically, without thinking about every what to do and how to make next step, while actions that are nor skills need constant intellectual activity. The biggest difference between "soft skills" and "hard skills" is that "soft" skills difficult to learn from books or just doing your work. Nowadays the main thing is information and it's extremely important to get all the necessary information at the right time.

Of course, hard skills show your education, all you degrees, many year of working and important experience, understanding of subject and your ability to work as a professional. Soft skills shows whether you can work in team, how you manage all the difficulties, are you familiar to time management, and how you deal with you work time. Also soft skills include communication, listening, and empathy. A lot of employee would look for and prefer person with good soft skills than person that has two higher education – great hard skill, but it cost nothing if they can't work with other people, are not able to manage their time, passive and closed with clients and coworkers. Even if you don't have excellent technical and job-specific skills, but you are ready to learn and you share values of the company – you are in!

The results of research conducted at Harvard University and at the Stanford Research Institute, show that professional success depends 85% on soft skills and 15% on hard skills. [1]

If you work in customer-based company, you offer your product and services for clients it is particularly crucial to hire workers that will keep in touch with your client ant will show values, importance and uniqueness of your product. It takes a bunch of soft skills to listen and hear your client requests and needs, be helpful and provide a polite service.

So, when you fill your resume, after naming every institution you have been studying in, every degree you got and course you have finished, you should list all your personal qualities, demonstrating what benefit you will bring in team, and proof it with real cases. And furthermore you have be thoughtful about anything your write, because it have to be specific, show the employer that you have all the qualifications for the job and you are exactly the person they have been looking for. The more specific you are in resume ant the better you match all the qualifications, the bigger chance you will be chosen for an interview. Instead of listing all the places you have worked, it demonstrates the skills that you have to offer an employer. Also, remember that you don`t have to name all of skills, it depends on the job you are applying for. For example, you do not have to write that you are punctual if you will work from home

and you should avoid whiting general and useless words to describe yourself, such as motivated, creative, strategic, and focused, so on. Be selective, honest, and specific or invest your time to tailor your resume to the specific job listing. [2]

For better understanding and analyzing of soft skills, they have been divided into classification of soft skills.

• Individual skills: positive thinking, optimism, ability to set clear goals, customer orientation and focusing on the result

• Communication skills: good manners, friendly communication, easy perception and understanding different points of view, ability to give an opinion clearly, respond reasonably, in a time, politely and clearly.

• Administrative skills: work in a team, unite and motivate colleagues, train and develop employees, prevent risks, clearly plan and manage time.

Using soft skills also involves the need to work with different patterns of behavior in identical situations, deeply understand your own interests, quickly and clearly set priorities, choose only the best alternatives, quickly adapt to new challenges, be stress resistant and be able to achieve the set goals.

There are many methods how to train yourself and get bigger range of soft skills, for example leadership, management, teamwork, personal development, presentations, sales, different courses, thematic books and films. You can also find apps for your private computer or phone so you can train anytime and any place.

Soft skills are not only important for grooving your own reputation. It also affect to your employer's reputation. The way you interact with clients, provide services influence on what people think about the company. In the world of modern technologies, when new professions appear every time we develop something new, it's extremely important to learn and improve yourself all the time. You have to be openminded, true, and active; have desire and ready to work in any conditions and any time. You must have many soft skills to make your work easies, better and more affective.

References:

1. Янковська О. Звіт за результатами І Національного Форуму «Бізнес і університети» [Електронний ресурс]. /О. Янковська, М. Саприкіна ; Центр «Розвиток КСВ». — К., 27 листопада 2013 р. — Режим доступу :

http://csrukraine.org/wpcontent/uploads/2014/04/ForumReport_Final.pdf.

2. Brewer L. The top 6 skills today's employers want [Електронний ресурс] / Laura Brewer // Work in progress. — Режим доступу : <u>http://iloblog.org/2014/04/11/the-top-6-skills-todays-employers-want/</u>.

3. James J. Heckman Hard Evidence on Soft Skills [Електронний ресурс] / J. James Heckman, Tim D. Kautz // Working Paper 18121 ; National Bureau of Economic Research. June 2012. — Режим доступу : http://www.nber.org/papers/w18121

Yuriy ROZHKOV

ПОНЯТТЯ, ВИДИ І СПОСОБИ НОМІНАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Номінація, на нашу думку, – багатозначний термін, позначають: 1) процес найменування; 2) результат цього процесу, саме найменування; 3) розділ лінгвістики, що вивчає структуру актів найменування. Під номінацією також слід розуміти номінативну функцію слова. Залежно від різновиду базових слів номінація ділиться на первинну і вторинну. Первинна номінація - це

первісне найменування, для якого характерно «просте» ставлення, що відображає елементи дійсності (head – the head of parliament). Вторинна номінація – це використання вже наявних у мові номінативних засобів у новій для них функції наречення (cold – unfriendly, unkind).

У даній роботі вторинні номінації розглядаються як лексичні одиниці, утворені в своїй більшості на базі вихідних значень слів, які певним чином трансформуються. При цьому використовується звукове оформлення вже існуючої в мові лексичної одиниці. Вторинні лексичні одиниці не просто називають певні фрагменти реальності, а формують уявлення про них, певним чином концептуалізують їх в людській свідомості [6, с. 112]. Це нове бачення предмета, актуалізація його окремих якостей і властивостей, видозміна враження про реалії.

Терміни «штучне ім'я» і «природне ім'я» містить тільки «Словник російської ономастичної термінології», проте його автор, Н. І. Подільська, на наш погляд, нечітко розрізняє позначені цими термінами явища [12, с. 491]. У нашому дослідженні ми пропонуємо під штучної номінацією розуміти номінації, які чинять свідомо, але з усвідомленими порушеннями стандарту. Це може бути контамінація шляхом міжслівного накладення, «скрепи» з усічених частин окремих слів, випадки заміни однослівних найменуваннь фонетично близькими словами. Свідомий відступ від правил, реалізація нерегулярних типів словотворення веде до створення великої кількості оказіональних словотворів. Номінації, що відповідають нормам і утворюються природним шляхом, називають природними номінаціями. Відповідно до штучної і природної номінації нами виділяються чотири види номінацій:

1. Номінації, що відповідають нормам і утворюються природним шляхом (нормальні, або природні номінації, первинні номінації): radical left, gastarbeit.

2. Мутації, тобто номінації, які характеризуються стандартністю, але виникають в мові непомітно для його носіїв (вторинні номінації). Це номінації, що виникли на основі метафори, метонімії. Вони засновані на асоціативному мисленні, що відбиває реальний взаємозв'язок явищ і предметів навколишньої дійсності: monetarism, democracy та ін.

Важливу роль у створенні експресивної образності грають структури, в яких спостерігається порушення семантичної узгодженості. Наприклад, в назві «The Window of Opportunity» іменник window містить лексему конкретності і має також співвідноситися з конкретним іменником, в той час як в наведеному прикладі воно співвідноситься з абстрактним іменником opportunity, що підвищує подібний, а отже, і експресивний потенціал заголовка.

3. Номінації, створювані свідомо, номінації ціленаправленого наречення, спрямоване на введення назви в громадський лексикон, – це штучні номінації: daughter - daughter of the people, average commissioner, note broker, landowner.

4. «Патологічна» номінація, що представляє відхилення від норми і виникає в результаті впливу факторів екстралінгвістичні характеру: computer-mediated communication, Homo Interneticus. Перші два види відносяться до природної, останні – до штучної номінації. Однак штучність номінації завжди спирається на природні процеси називання. Далі виділимо основні способи номінації політичної лексики в англійській мові.

5. Словосполучення: англ. cold war – «холодна війна», cold warrior– «прихильник холодної війни», do not know (субстантивация словосполучення) – «коливається виборець», New Left - «нові ліві», New Right – «нові праві », Old Left -« старі ліві », radical left -« ліво-радикальні групіровкі », radiradical right -« крайні праві », shuttle diplomacy -« човникова дипломатія ».

6. Політичні ідіоми. У політичній лексиці, яка не є за походженням термінологічною, як більш емоційно забарвленого шару виділяються політичні ідіоми мови масової комунікації. У плані тематичної класифікації, як випливає вже з їх назви, це головним чином лексика, що позначає різні реалії та явища зовнішньої політики, а також внутрішньополітичного життя. Теорія номінації на сучасному етапі розвитку характеризується достатньою обгрунтованістю в теоретичному плані, розробкою окремих областей ономасіології в якості особливих сфер лінгвістичної науки на основі спеціалізації і розвитку того чи іншого категоріального апарату. Однак, в силу неоднозначного тлумачення дослідниками певних термінів з'являються деякі різночитання в процесі вирішення теоретичних проблем. Звісно ж, що подальший розгляд завдань теорії номінації в першу чергу повинен уніфікувати існуючу термінологію, спиратися на стандартну метамову, що дозволить створити цілісну однозначно інтерпретовану і зрозумілу теорію номінації.

Література

1. Арутюнова, Н. Д. Пропозиція // Лінгвістичний енциклопедичний словник / гл. ред. В. Н. Ярцева. М., 2002. С. 136-137.

2. Вардзелашвілі, Ж. А. До питання про тлумачення терміну «номінація» в лінгвістичних дослідженнях // Славістика в Грузії: зб. науч. ст. Тбілісі, 2000. № 1. С. 62-68.

3. Голев, Н. Д. Про засади номінації та методі їх дослідження // Матеріали наук.

конф., посв. 50-річчя утворення СРСР. Вип. 5. Лінгвістика. Теоретичні питання російської мови і його говірок. Томськ, 1972. С. 94-99.

4. Кубрякова, Е. С. Теорія номінації та словотворення. М., 2010. С. 222-303.

5. Прошина, З. Г. Англійська мова та культура народів Східної Азії: монографія. Владивосток, 2001. 473 с.

6. сетарій, Д. С. Номінація, мотивація і етимологія слова (на матеріалі назв тварин). Вільнюс, 1984. С. 3.

7. Телія, В. Н. Номінація // Лінгвістичний енциклопедичний словник / гл. ред. В. Н. Ярцева. М., 2002. С. 336.

8. Уфімцева, А. А. Лексична номінація (первинна нейтральна). М., 2010. 88 с.

9. Уфімцева, А. А. Лінгвістична сутність і аспекти номінації / А. А. Уфімцева, Е. С. Азнаурова, Е. С. Кубрякова, В. Н. Телія // Мовна номінація. М., 1997. С. 7-19.

10.Харитончик, З. А. Про номінативних ресурсах мови, або До дискусії про концептуальної інтеграції // Обрії сучасної лінгвістики: Традиції і новаторство: зб. в честь Е. С. Кубрякова. М., 2009. С. 412-422.

11.Evans, V. Cognitive Linguistics Introduction / V. Evans, M. Green. Edinburgh, 2006. 830 p.

12.Evans, V. Lexical concepts, cognitive models and meaning-construction // Cognitive linguistics. 2006. № 17-4. P. 491-534.

13.Geeraerts, D. Introducing Cognitive Linguistics / D. Geeraerts, H. Cuyckens // The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics. Oxford; N. Y., 2007. 220 p.

Bronislava RUBINSKA

ПРО ПОТЕНЦІАЛ ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНІСТІ В СФЕРІ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛИСТІВ –ФІЛОЛОГІВ

В сучасній педагогічній літературі становиться питання про реформування вищої школи за рахунок розробки дидактичних засад одного з видів компетентністей — методологічної компетентністі. Це може бути вирішено за рахунок перегляду та оновлення змісту навчання. Не зважаючи на велику кількість публікацій вчених, все ще недостатньо реалізується компетентністний підхід в освітньому просторі України. Однією з причин цього є панування описового способу формування компетентності студентів-філологів, практика навчання спрямована на констатацію фактів, категоризацію явищ і не розроблена методика, яка формує компетентністі в процесі сумісної діяльності викладача та студентів.

На сучасному етапі розробки досліджуваної проблеми на засадах сприйняття компетентністно-орієнтованої парадигми організації навчальної діяльності у вищій школі як провідної в цілому та через призму формування ієрархії компетентністей студентів вищих навчальних закладів зокрема ми вважаємо за можливе розвинути концептуальні положення, обґрунтовані у працях В.Байденко, Н.Бібік, Є.Бондаревської, А.Вербицького, В.Гузеєва, І.Зимньої, М.Кларіна, В.Краєвського, А.Маркової, Л.Петровської, О.Пометун, Дж.Равена, О.Савченко, В.Сєрікова, С.Сисоєвої, В.Сластьоніна, Л.Сохань, Е.Тоффлера, П.Худомінського, А.Хуторського, О.Цокур, І.Якиманської.

Вчитися студента може стимулювати компетентнісний підхід.[6] Ми згодні з позицією педагогів, які розглядають навчання як складне явище, що включає у себе не тільки саму діяльність, але й особистісне ставлення до нього і до предмету діяльності як особистісної так і предметно-орієнтованої. Одним з стратегічних завдань вітчизняної освіти в контексті вимог Болонського процесу (згідно А.Алексюк, Б.Бокуть, Я.Болюбаш, І.Зязюн, Л.Кондрашова, В.Кремень, Н.Кузьміна, З.Курлянд, О.Молібог, Н.Ничкало та інші), є підготовка майбутнього висококваліфікованого фахівця, спроможного у своїй професійній діяльності до спільної діяльності.(М.М.Бахтін, О.О.Леонтьєв, З.В.Корнаєва, І.Л. Бим та інші учені). Це одна з найважливіших компетентністей.

Згідно важливим документам Ради Європи кожна сучасна людина для її успішної життєдіяльності потребує сформованість ряду компетентністей.[1] Це такі компетентністі як: грамотність, компетентність у мовах, математична компетентність та компетентність у науках, технології та інженерії, цифрова компетентність, особиста, соціальна та навчальна компетентність, громадянська компетентність, підприємницька компетентність, компетентність у мовах самообізнаності і вираження. «Компетентність у мовах — це здатність ефективно використовувати різні мови для спілкування»[1,с.46-47]. Оновлений зміст навчання студентів — філологів повинен включати точний перелік відібраних компетентністей, здійснений на основі певних сучасних принципів. Компетентнісна основа в сучасних умовах є базою для підготовки кваліфікованих фахівців різних царин, зокрема — у галузі підготовки студентів-філологів. Методологічна компетентнісь є невід'ємною складовою частиною усіх вищезазначених компетентністей. Дослідження реалізації компетентністно-орієнтованої освітньої парадигми у формуванні методологічної компетентності студентів-філологів становить перспективу наших подальших досліджень.

Література

1. ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning [Electronic resource]. — Available at: https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competenceslifelong-learning.pdf.

2. Закон України про освіту [Електронний ресурс] / Режим доступу: ukrainepravo.com/law-making/bill_enacted_into_law/zakon... Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-viii "Про освіту".

3. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

4. Зимняя, И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентносного подхода в образовании. Авторская версия [Електронний ресурс] / И. А. Зимняя. Режим доступу: КиберЛенинка: https://cyberleninka.ru/article/v/kompetentnosnyy-podhod-v-podgotovke-studentov-vysshih-uchebnyh-zavedeniy-kak-faktor-rosta-konkurentosposobnosti-vypusknikov/

5. Лаврентьєва О.О. Розвиток методологічної культури майбутніх учителів природничих дисциплін у процесі професійної підготовки:теоретико-методичний аспект: [монографія]/ О.О. Лаврентьєва;за ред.проф. Л.О.Хомич. — Київ:КНТ, 2014.—с.456.

6. Малихін О.В.Теоретичні основи реалізації компетентністного підходу в організації самостійної освітньої діяльності:монографія/ О.В. Малихін, І.С.Гриценко. — Київ.:НУБіП України, 2016. — с.286

7. Про вищу освіту [Електронний ресурс] / Режим доступу: zakon.rada.gov.uazakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-vii Про вищу освіту

8. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року" [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://dlse.multycourse.com.ua/ua/print_page/theme/108 2.1 НУШ — докорінне реформування освіти в Україні

9. Рубінська Б.І. Методичні рекомендації щодо проведення навчально-педагогічної практики студентів ОС «Бакалавр» зі спеціальності 035 «Філологія»" гуманітарнопедагогічного факультету. Київ.:НУБіП України 2016. – 36с.

10.https://dystosvita.blogspot.com/2018/01/2018.html?m=1

Svitlana RUDENKO

ГРАМАТИЧНА КАТЕГОРІЯ РОДУ Й ГЕНДЕРНА МАРКОВАНІСТЬ ІНСТРУМЕНТАТИВІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ГЛЮТОНІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Глютонічний дискурс (від лат. *gluttio* – ковтати, споживати) вбирає корпус лінгвістичних знаків з широким спектром плану вираження (від слова до тексту) та плану змісту (репрезентація харчової картини світу в складі кулінарного коду, а також прагмасемантична аксіологічна категоризація у складі гендерного, антропоцентричного, анімастичного, мантичного та інших культурних кодів). Інструментативи – один із семантичних розрядів глютонії, до якого належать одиниці на позначення устаткування та начиння для приготування та споживання їжі (теплового, холодильного, роздавального, механічного, мийного тощо).

Мета нашого дослідження – розглянути взаємозв'язок між граматичною категорією роду й гендерною маркованістю інструментативів в українському глютонічному дискурсі.

Різними аспектами гендерного аналізу мовних знаків в різних типах дискурсу займалися А.М. Архангельська, Є. Бартмінський, О.В. Бєлова, Н.Б. Годзь, О.В. Квас, О. Кісь, Е. Рош, Л.О. Ставицька, Т.М. Сукаленко та ін. Як зазначено у виданні «Сучасна лінгвістика: термінологічна енціклопедія», «гендер створюється суспільством як організована модель соціальних відносин між жінками й чоловіками, що визначає їхні роль і місце в суспільстві та його елементах. Гендер є продуктом розвитку культури й соціуму, він має ознаки інституційності, ритуалізованості, релятивності й конвенційності».

Категорія граматичного роду формувалася під впливом складних взаємодій біологічного роду, граматичного роду та культурного роду. Семантичний та морфологічний складники граматичного роду значною мірою зумовлені цією взаємодією. Засобами вираження родових класифікацій у різних мовах можуть бути займенники, іменники, відносні частки, займенникові артиклоїди, ізафетні показники, артиклі, афікси, зокрема й узгоджувальні конструкції.

У лінгвокультурній свідомості українців рід і стать зазвичай пов'язуються між собою, наприклад, через гендерний стереотип, відбитий у прикметі: якщо зі стола падав *ніж* (ч.р.), то гостем буде чоловік, якщо ложка (ж.р.) – то жінка. Оскільки глютонічний інструментатив *ніж* у народній традиції завжди співвідносився з чоловічим началом, з його допомогою намагалися вплинути навіть на майбутню стать дитини: щоб народився хлопчик, жінка мала носити в кишені *ніж*.

В українців, як в решти східних слов'ян, посуд наділявся родо-статевими ознаками: *горщик* / *горщиця; казан / казаниця, гладишка / гладишун, діжа / діж* (пор. *кавун / кавуниця*). Здебільшого предмети, які мали жіночий рід, вербалізували концепт «якість», оскільки їхнє застосування під час приготування їжі мало виключно позитивний ефект. Ця інформація контрастує стосовно інших реалій із традиційним слов'янським культурним стереотипом сприйняття жінки, з одного боку, як продовжувачки роду, берегині родинного вогнища, а з іншого – як утілення ритуально нечистого начала (у патріархально орієнтованому суспільстві).

У Поліссі деривати жіночого роду *горщиця* й *казаниця* можуть позначати те саме, що *горщик* і *казанок*, але без ручки. Протиставлення за статтю часом набувало оціночного характеру: у *гладишці* сметана виходить, у *гладишуні* – ні (житомир.).

Як зазначав український етнограф XIX ст. Петро Іванов, у Харківській губернії, купуючи новий горщик, його простукують і дослухаються до гулу (звуку). Якщо звук глухий, то це *горщик* – борщ у ньому не буде вдаватися. Якщо ж звук тонкий, дзвінкий – *горщиця*, – усе зварене в ньому буде смачним.

За українськими повір'ями, діжа може бути жіночою й чоловічою, причому жіноча позначалася загальновживаним словом діжа (діжка), а чоловіча – утвореним від нього словом чоловічого роду: діж, діжун, рідше – діжур, дижак, дяжон. За П. Івановим, визначався рід цього інструментативу на підставі партитивних характеристик: під час купівлі нової діжі перераховують клепки: діжа, діж, діжа, діж і т.д. Якщо на останню клепку випаде слово «діжа» - хліб буде вдаватися, якщо ж «діж», то тісто із дна буде синє, на ньому буде синя смужка у вигляді шнура – хліб невдалий. Якщо в новій діжі не заквашувалося тісто, то припускали, що помилково або через незнання куплено діж, і його переробляли на діжу, вставляючи або виймаючи одну клепку. Сприйняття діжі як живої істоти увібрали й українські паремії. Оскільки діжа усвідомлювалася як конгломератив концептів «якість» і «достаток», апперцепція цього інструментативу в антропоцентричній площині сприяла формуванню паралелізму діжа – голова, закодованого у фразеосистемі української мови: кле́пки розсо́хлись у кого; кле́пку загуби́ти; немає (не вистачає, бракує) однієї (третьої, десятої і т. ін.) клепки [в голові́] у кого, кому, зневажл. – бути дурнуватим, несповна розуму. Кле́пку вставля́ти (вста́вити) кому, ірон. – повчати, на розум наставляти кого-небудь. Сприйняття діжі як живої істоти увібрали й українські паремії. Згідно з повір'ями, бродіння тіста залежить від стану діжі такою ж мірою, як і від старанності господині. Тому про погано випечений хліб говорять: «Чи діжа здіжилась, чи хазяйка сказилась?». Іноді на неї іронічно «перекладали відповідальність» за смак продуктів: «Винувата *діжа*, що не йде на душу їжа», «Винувата *діжа*, що не смакує».

Як показує досвід викладання дисципліни «Фахова мова та ділова комунікація» студентам, що здобувають освіту за спеціальністю «Технологія харчування», урахування взаємозв'язку між граматичною категорією роду й гендерною маркованістю інструментативів в глютонічному дискурсі дає можливість не втрачати зв'язку між поверхневими фреймами, що мають лінгвістичні виміри, з глибинними ментальними структурами свідомості, характерними для визначення української ідентичності.

Yaroslav RUDYK

МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУ: ТЕСТИ НЕ ВТРАЧАЮТЬ АКТУАЛЬНІСТЬ

Щоб обгрунтувати методологічні засади обстеження інтелекту, необхідно насамперед здійснити екскурс в область тестової діагностики, проаналізувати знакові методики, розкривши при цьому теоретичні підвалини, на яких вони побудовані. Мабуть, найпростіше сконструювати тест навчальних досягнень, оскільки в такому тесті від розробника вимагається помістити у текст завдання, які охоплюють весь обсяг навчального матеріалу, засвоєного учнями чи студентами з певного навчального предмета чи блоку навчальних дисциплін. Звісно, що операцію зазначеного відбору не можна назвати надто простою, оскільки обсяг передбачених для засвоєння знань та умінь великий, а обстеження обмежене у часі. Як наслідок, розробник концентрується на базових знаннях та уміннях або складає такі завдання, вирішення яких вимагає низки знань та умінь, а не поодиноких фактів. Як бачимо, суб'єктивний чинник у таких тестах повністю побороти не можна, оскільки у кожного розробника буде своє бачення базових знань та умінь чи притаманна тесту широта охоплення знань та умінь, передбачених для вивчення та засвоєння. Попри це тести навчальних досягнень постачають задовільну інформацію щодо академічної успішності учнів чи студентів. Але вони не дають відповідь на запитання: чому різні учні чи студенти отримують різні бали за результатами такого обстеження.

Часткову відповідь на поставлене запитання можна отримати, якщо обстежити навчальні уміння учнів чи студентів, пам'ятаючи про те, що в основі будь-яких умінь знаходяться відповідні здібності. У формуванні навчальних здібностей істотним етапом є розвиток готовності до навчання. Готовність до навчання розвивається, звичайно, як в процесі навчання, так і на основі тієї підготовки, що дає попередній етап навчання. Здібність до навчання не згасає з віком, як схильні стверджувати ті, хто пов'язує її рівень з певними віковими періодами. Більше того, навчальні здібності невпинно зростають, розвиваючись і формуючись. І якщо в юному віці результативність навчальної діяльності вища, ніж в зрілому, то це не через вищі навчальні здібності, а завдяки слабшій дії факторів, що негативно впливають на результат навчання.

Щодо навчальних здібностей можна зазначити наступне: вони не залишаються незмінними для даного індивіда з часом; навчальні здібності набувають різних значень для різних індивідів; навчальні здібності можна більш-менш достовірно зафіксувати за допомогою відповідних тестів; навчальні здібності позначаються на темпі і глибині засвоєння навчального матеріалу. Останній факт враховується навчальними закладами і освітніми відомствами в організації навчання. Індивідам з високими навчальними здібностями надають можливість навчатися швидше або засвоювати навчальний матеріал на поглибленому рівні.

Введення в обіг терміну "академічні здібності" спричинене не тільки чисто науковими, але й практичними потребами. Приймаючи індивідів на навчання, заклади освіти хочуть знати, наскільки якісно їхні учні чи студенти зможуть опанувати навчальні програми. Батьки, перш ніж віддати свою дитину до уподобаного закладу освіти, хотіли б знати, чи посильним є його навчальний план і програми для їхньої дитини. Державні органи управління освітою переймаються думками на зразок: чи не є надто легкими навчальні програми для окремих учнів чи студентів.

Усе це спонукає віднайти спосіб прогнозування академічних успіхів учнів чи студентів. Достовірним таке прогнозування буде в тому випадку, якщо в ньому в основу покласти змодельований (спрощений) процес навчальної діяльності майбутнього учня чи студента Найдоцільніше в зв'язку з цим пропонувати при вступі до закладу освіти для вирішення завдання, аналогічні до яких (вимагають тих же і того же рівня здібностей) вони будуть вирішувати в процесі навчання. Так з'явилися тести, що моделюють навчальну діяльність учнів і студентів, тобто тести навчальних здібностей. Аналізуючи структуру навчальної діяльності, розробники таких тестів підбирають відповідні завдання, модернізують їх, щоб домогтися найсильнішого позитивного кореляційного зв'язку між результатами тестових випробувань і академічними показниками учнів чи студентів [1]. Ці тести використовуються переважно при вступі учнів чи студентів до закладів освіти. Так чи інакше, використовуються переважно при вступі учнів чи студентів до закладів освіти. Так чи інакше, використовуються заначеного роду тести, вдається серед загалу відібрати тих, хто, у більшості, зможе успішно справитися з навчальними завданнями. Крім того, такі тести використовують у процесі моніторингу ефективності діяльності закладу освіти у контексті розвитку навчальних здібностей учнів чи студентів.

Література

1. Ільїн В. В. Методика тестового контролю успішності навчання студентів: монографія / В. В. Ільїн, П. Г. Лузан, Я. М. Рудик. – К. : НАКККіМ, 2010. – 224 с.

Inna SAVYTSKA

ЕПІСТЕМОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ СВІДОМОСТІ

Проблема свідомості займає важливе місце в філософській проблематиці, адже вона є однією з головних тем філософії, оскільки в центрі філософської думки - принаймні, з часів Сократа - стоїть конкретна людина як усвідомлено діюча істота, як істота наділена свідомістю світу і самого себе. Ставлення свідомості до буття, форми індивідуальної і суспільної свідомості, способи адекватного самосвідомості - ці та інші аспекти проблеми свідомості так чи інакше досліджуються в будь-який значною філософській системі. Без вирішення проблеми свідомості неможливо будувати науку про людину.

Епістемологічні аспекти проблеми свідомості в наш час привертають до себе увагу цілого ряду філософських напрямків і наукових шкіл - від феноменології і аналітичної філософії до когнітивістики і психології. Серед факторів, що визначають сучасний стан епістемологічних досліджень, відзначаються наступны: криза сцієнтизму - наукове знання перестає розглядатися як основна форма знання, все більший інтерес викликають когнітивні комплекси, пов'язані з різними історичними і духовними практиками, що виходять за рамки традиційних уявлень про раціональність. Особливим предметом дослідження стає семіотична структура знання. Ставлення знання і об'єкта виходить вже за рамки чисто пізнавальних ситуацій: складаються комплексні практики, де крім пізнання, розглядаються функціонування знання в інших типах діяльності, зокрема, інженерії, проектуванні, управлінні, навчанні тощо.

Дана тема є однією з актуальних в сучасному світі, вона охоплює велике коло проблемних питань в сучасній світовій філософії. Сучасний етап розвитку епістемології настійно вимагає осмислення нових проблем, висунутих суспільним життям і науковим пізнанням. Це стосується і проблематики штучного інтелекту, і бурхливого розвитку інформаційних технологій, і тих масштабних перетворень, які демонструє нам сучасне інформаційне суспільство. В цьому відношенні особливо актуальними постають питання соціального пізнання. Важливо з'ясувати, в чому полягає новизна соціальної епістемології, тобто новизна її теоретичних підстав. Наукові відкриття і досягнення набувають все більш суттєвий вплив на соціальні інститути і структури суспільства.

Епістемологічні аспекти проблеми свідомості виключно актуальні. Однак час вимагає більш глибокого розгляду багатовимірної смисловий панорами цієї проблеми під кутом саме глобальної кризи земної цивілізації. Адже всі дії людини і людства визначаються свідомістю - її інтересами, цілями, світоглядом. У цьому контексті можна говорити не тільки про індивідуальну, групову, масову, національну, релігійну, наукову свідомість і т.п., а ширше - про людський розум. Важливо осмислювати не тільки його творчі досягнення та можливості, але, що особливо важливо, його біологічну і земну обмеженість, пов'язану з цим типові самообмани і негативні властивості, тобто такі якості масової людини, як невгамовне споживацтво, агресивність, надмірне свавілля. Саме ці якості багато в чому зумовлюють цілі і способи діяльності людини. І питання в тому, чи можливо їх змінити. Якщо це неможливо, то доля нашої цивілізації плачевна. Важка місія філософа полягає в підтримці оптимістичної перспективи, віри в благі можливості нашого розуму. Однак це разом з тим передбачає завдання, що нагадує в чомусь завдання, поставлене Кантом в його критиці чистого і практичного розуму, але вирішуване на більш глибокому рівні як завдання критики

людського розуму в цілому. Адже ми повинні віддавати собі звіт, що наш людський розум може привести цивілізацію на край загибелі.

Методологія соціального пізнання повинна будуватися на принципах об'єктивності, єдності логічного та історичного, соціальної теорії та практики. Особливостями соціального пізнання є те, що воно ґрунтується на ідеях світоглядно-методологічного плюралізму, розумінні необхідності подолання полярності об'єктивістських та суб'єктивістських підходів у соціальній теорії, спрямованості на інтерпретацію суспільства як динамічного соціального поля, взаємокорекції інтересів суспільства та особистості. Саме повернення науці всього багатства соціального і культурного життя, в яку вона де-факто занурена, і є головна ідея і проект, що лежать в основі соціальної філософії науки. Повернути все надлишкове соціокультурне зміст, від якого сучасна наука намагається в значній мірі відволіктися, до сукупного образ наукового дискурсу - це значить зрозуміти науку гідно, як глобальну соціальну і світоглядну проблему. Подальші перспективи дослідження цієї теми вимагають поглибленої уваги до зв'язків знання із різними сферами суспільного життя та пошуків виправданих методик введення результатів таких розвідок в освітній процес.

Inna SERHIIENKO

TRENDS IN MEDIA EDUCATION IN THE CONDITIONS OF PHILOLOGICAL PROFILE OF SENIOR SCHOOL

Psychological and pedagogical thought considers the construction of the educational process in the direction of productive research of pedagogical activity of the teacher (V. Zagvyazinsky, P. Kan-Kalyk, V. Kraevsky, V. Slastyonin) [1].

The phenomenon of innovation makes it possible to review the educational process from the standpoint of updating the traditional, which has consistent compliance with standards, the state educational system, and reorientation of pedagogical activities of teachers by changing functions of modern teachers - leading students to independent learning. The teacher, using the latest information technologies, intensifies the presentation of educational material by consolidating the information of the subject content.

This way, we can talk about the actualization of the role of the facilitator-teacher, along with the function of reproduction of subject knowledge, which reproduces the modern achievements of the humanities / natural sciences. The pedagogical context of information innovations is primarily to strengthen the independent work of students, as well as to achieve dynamism and consistency in the presentation of educational material.

In this perspective, the concept of "teacher of innovation" is understood as a person who in the content of innovative pedagogical activities develops didactic support, which relates to both didactically processed content in the field and the latest achievements in the field, practically oriented and appropriate in general education. institution. Consideration of the change in the functionality of the teacher-innovator involves a reflection of the presented achievements, as well as their pedagogical activities, it is primarily a self-analysis of empathic, collaborative skills and the implementation of the facilitator role. The educational content of the learning model "1 student - 1 computer" [2] is determined taking into account the integrative trends in the field of education (it is an electronic resource with multimedia and interactive support).

Multimedia didactic support of the proposed model provides educational navigation, which greatly contributes to the individualization of learning. Work with the body of the terminological system, laid down in the content of the standard educational component, as well as the procedure of searching through electronic search of subject information activates the cognitive interest of students; contribute to the

increase of educational achievements; direct students to independently search for the necessary information, encourage it to comprehend and reflect on the processed educational information.

Pedagogical innovations, constituted based on the use of information and communication technologies are the prerogative of the modern development of national education, a single educational space, realize the purpose - to predict the development of education, specific design, and planning, predict results, determine standards that meet educational goals. One such project is the project "1 student - 1 computer" [2], which represents an alternative electronic learning environment, the essence of which is to extrapolate subject knowledge by combining visual and audio accompaniment.

Information and communication technologies are designed primarily to promote the systematization of the program and methodological material:

1) under the new model of software and methodological information support not so much the student adapts to the content of education, as didactically organized socio-cultural experience adapted to the personality of the student of a certain age, his mental potential, and individual characteristics;

2) the components of the innovative information and methodological complex realize a specific goal that determines the result of their use: problem-modular programs, tools for teachers and students, respectively, reflect the various tasks of cultural development of the individual.

Educational and methodological support in the content of media education at the profile stage of philological direction involves the development and use [2]:

1. E-content-textbooks in electronic form, which provide interactivity of communication, development of thematic presentations.

2. Multimedia content (animation is provided).

3. Digital content - interactive digital materials in electronic form (SKOOOL, simulators).

4. Learning Management System (LMS) - programs for organizing the learning process (e-learning, lesson designer, tests).

5. Computer applications (Word, Excel, Paint, Power Point; SKYPE).

Levels of media education at the stage of philological profile:

1) elementary literacy of educational and cognitive types of solved problems solved by software, the basis for solving the problem are the criteria proposed by the teacher, electronic textbook, cognitive base and methods of solving problems: universal methods of educational and cognitive activities (reading, writing, listening); educational space: personal life experience; adapted sources of information);

2) functional literacy (specific, real, socially adaptive types of problems to be solved; the basis for solving the problem are the developed rules, norms, algorithms; cognitive base and methods of problem-solving: information, scientific concepts, instructions, rules, norms; educational space: adapted sources of information, interpersonal communication, personal experience);

3) competence (general, transformative types of solvable problems; the basis of the solution are problems; theories, scientific ideas, trends; cognitive base and methods of problem-solving: information, scientific concepts, rules, norms, concepts, theories, scientific ideas; educational space: sources of scientific information, extracurricular sources of information, independent production of information).

Taking into account the specifics of the philological profile, media special courses aimed at developing a culture of speech, acquaintance with the specifics of writing student research work of philological profile/information processing of information at the level of affiliation and semanticization (work with corpus linguistics) are developed quality.

References

1. Енциклопедія освіти : [голов. ред. В. Г. Кремень]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

2. Європейський освітній простір: стан та основні напрями співробітництва / [упоряд. Т. О. Пушкарьова, В. Б. Рогова та ін.]. – К. : Шкільний світ, 2013. – 144 с.

Natalia SHARMANOVA

УЖИТОК МОВНИХ КЛІШЕ В АКАДЕМІЧНОМУ ДИСКУРСІ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Основні мовні засоби академічного дискурсу спрямовані на інформування, пізнання, засвоєння знань із певних суспільних царин. Для академічного спілкування характерними є такі дискурсивні параметри: значна кількість наукової термінології, оперування абстрактною лексикою; ужиток власне наукової фразеології, стійких термінологічних словосполучень; інтертекстуалізація у вигляді цитувань і посилань на першоджерела; наявність чіткої композиційної структури; монологічний характер текстів; візуалізація наукової інформації за допомогою схем, таблиць, графіків, діаграм, знаків тощо. Вагому роль в академічному спілкуванні відіграють його граматичні маркери: вживання в текстах переважно абстрактних іменників, відносних прикметників, наявність безособових дієслів та окремих дієслівних видо-часових форм на позначення певних явищ і фактів; використання дієприслівникових і дієприкметникових зворотів, які надають додаткову об'єктивну оцінку дій і предметів, стандартизованих іменниковоприйменникових конструкцій, різнотипних складних речень.

Особливе функційне навантаження в досягненні успішної академічної комунікації покладається на використання всіма учасниками освітнього процесу мовних кліше.

Більшість мовознавців схиляються до думки, що мовні кліше – це такі усталені мовні одиниці, яким властиві постійний склад компонентів, звичність звучання та чітко окреслена сфера застосування. До мовних кліше належать конструкції, побудовані за відповідними моделями словосполучень і речень, які функціонують в професійному мовленні.

Кліше – це найбільш звична форма відображення тематико-ситуативної специфіки наукового мовлення й репрезентації індивідуальної манери викладу інформації.

Ужиток мовних кліше у процесі опанування курсу «Українська мова як іноземна» для студентів-іноземців є дуже важливими, адже по суті вони виконують подвійну функцію: (1) полегшують процес засвоєння академічних знань та (2) створюють комфортні умови для перебування іноземних громадян у чужому для них освітньому середовищі.

Оскільки основною метою академічної дисципліни є формування цілісної системи знань студентів про мову, збагачення словникового запасу, розвиток усного й писемного, монологічного й діалогічного мовлення студентів-іноземців, удосконалення їхніх умінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності в науково-навчальній та соціально-культурній царинах спілкування, то активно слід використовувати такі різновиди мовних кліше: 1) етикетні кліше з українського мовленнєвого етикету; 2) кліше-зачини і кліше-висновки (починаючи розгляд теми / питання; підсумовуючи все сказане; дає змогу стверджувати; насамперед треба / варто / потрібно / необхідно / зазначити), які допомагають структурувати й узагальнювати наукову інформацію; 3) видільні кліше задля акцентування на головних аспектах у темі чи в тексті: пріоритетна роль належить; заслуговує на увагу; 4) стверджувальні кліше, аби обґрунтувати думку, підтвердити її фактами: факти свідчать; дослідження показало; переконливим доказом; 5) уточнювальні кліше: для утвердження є такий факт; факти ґрунтуються; відзначимо / зауважимо, що і т. п.

Таким чином, виправданість ужитку кліше в академічному дискурсі визначається у першу чергу їх функційністю, тому варто розглядати їх як прагматичні стереотипні одиниці, застосування яких закріплене за певними комунікативними ситуаціями і які організують репрезентують індивідуальну манеру викладу, організують усю систему наукового стилю: абстрагування, логічність, аргументованість, об'єктивність, точність. Ужиток кліше в академічній сфері перш за все забезпечує іноземним громадянам якісне засвоєння програмного матеріалу з української мови як іноземної та комфортну комунікацію в українському соціумі.

Vasyl SHYNKARUK

НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ МОВ

В умовах глобалізації сучасного суспільства відбувається пожвавлення міжнародного спілкування між представниками науки, техніки й економіки різних країн і знання іноземних мов є необхідними для більш глибокого взаєморозуміння та отримання доступу до новітньої фахової інформації. Відповідно, в університетах України впроваджуються ефективні методики навчання іноземних мов спеціального вжитку, щоб студенти змогли успішно займатися професійною діяльністю в іншомовному середовищі. Для лінгвістів, у свою чергу, актуальною залишається проблема класифікації фахових мов і дослідження їх особливостей.

Спочатку вивчення фахових мов стосувалося виключно професійно орієнтованої лексики, тобто термінів, що наразі виокремилося в окрему галузь – термінознавство, предметом вивчення якого є утворення і практичне вживання термінології. Деякий час лінгвісти зацікавилися також синтаксисом та композиційно-структурними ознаками фахових текстів. Проте зараз з'явилася тенденція розглядати фахові мови в їх цілісності, звертаючи увагу на комунікативнофункціональні особливості спілкування в межах певного фаху, і враховувати зв'язок тих мовних засобів, які забезпечують комунікацію між спеціалістами, що працюють у певній сфері професійної діяльності.

Інтеграція України до світового наукового простору дає можливість студентам вищих навчальних закладів займатися академічною та професійною діяльністю й брати участь в розвитку культурних, економічних, технічних інновацій на міжнародному рівні. Звичайно, вивчення іноземної мови для спеціальних цілей є необхідною умовою для приєднання до глобального наукового співтовариства і тому багато вітчизняних дослідників займаються проблемами викладання іноземних мов студентам нефілологічних спеціальностей, а саме майбутнім вчителям, економістам, юристам, медикам та фармацевтам, військовослужбовцям, фахівцям технічних спеціальностей, ставлячи на меті не лише навчити їх галузевій термінології, але й розвинути навички професійно-орієнованого спілкування, вміння формулювати власні точки зору на професійну тематику тощо

Важливість теорії та практики викладання іноземних мов для спеціальних цілей обумовлюється потребами у спілкуванні між фахівцями різних країн та в різних галузях знань. Безперечно, сучасні методики мають інтегрувати не тільки вже розроблені підходи, але й залучати нові засоби та методи навчання, а також спиратися на досягнення в галузі термінознавства, лінгвістики фахового тексту та дискурсу.

Valentyna SNITSAR

COGNITIVE APPROACH TO LEGAL TRANSLATION

Legal translation as part of a broader cross-linguistic professional communication domain is, undoubtedly, a *cognitively-conditioned linguistic intermediation activity* as it draws on intensive processing of subject-specific knowledge via speech. Translation of a legal text into another language essentially means that "a text composed in one dual semiotic system is to be "replaced" by a text written in the target language and communicating legal issues in a manner that should be comprehensible in the target legal system" (Chromá 2007: 198). Wagner (2003: 178) points out that "to use legal language accurately, translators must understand all the mechanisms of the law, the way legal texts are drafted, interpreted and applied in practice".

Thus, sufficient legal knowledge of both the source law and the target law, is of paramount importance for a translator. In legal translation, legal knowledge is "the knowledge of propositions of law in a narrow sense and the knowledge of legal culture in a broad sense, including legal systems, legal order, legal institutions, history, legal practices and practitioners" (Salmi-Tolonen 2004: 1180-1181).

Therefore, the translator is required to do a *conceptual analysis* by means of which he/she is able to identify and assess the most important differences between the source and target legal systems. The conceptual analysis will enable the translator to find the most suitable equivalent in the target language that will best serve the purpose of translation.

As noted by Cao (2007: 59), "law in one legal system may not be the exact law in another". Thus, in order to identify the essential characteristics of the concepts of the contrasted legal systems, the primary sources of the particular law (legislation, doctrine, case law, customary law) should be examined. For example, legal terminology pertaining to the Common Law system like that of the United States or Great Britain is unlikely to have an appropriate terminological counterpart in the legal language developed within the Civil Law system. As noted by Triebel (2009 : 172–173), "the terms, such as *force majeure, good faith, vicarious liability, constructive knowledge, remedy, equity, deed, trust, consideration, breach, and negligence* have different meanings in the Common Law and Civil Law contexts". Hence, legal translators need to be well-versed in the intricacies of the source and target legal systems.

According to *the cognitive approach* to legal translation, a legal text has to be considered within a particular legal system and culture. The cognitive approach to legal translation focuses on the following (Sandrini 1996 : 343; Šarčević 1998 : 282): *the law type* (Common Law/Civil Law, etc.), *the sources of law* (case law, legislation, parliamentary conventions, etc.), *international/domestic legislation, the areas of legal practice* (civil /administrative/agency/family law, etc.), *comparative legal and linguistic information* (scope of application, structure/classification, legal effect of both the SL term and the TL term), *the degree of abstraction of legal terms and concepts, the legal text type/s and genre/s, text function, legal terminology* (generic /system-bound law terms, etc.)

In the comparative legal analysis, each term must be scrutinized as part of the conceptual network of its legal system and branch of law. Take, for instance, the concept of *theft* in the English law and its equivalent *крадіжка* in the Ukrainian law. Although the terms refer to the same notion in the contrasted legal systems, there are conceptual differences in the respective laws as to what constitutes *theft*. The offence of *theft* is set out in s.1 (1) of Theft Act 1968 which provides that "a person is guilty of theft if they <u>dishonestly</u> appropriate the property belonging to another with the intention to permanently deprive the other of it". The Criminal Code of Ukraine defines *theft* as a covert stealing of somebody else's property ("крадіжка – <u>таємне</u> викрадення чужого майна" (ККУ, ст.185)). As can be seen, there is only a partial overlap in the meanings of the SL and TL terms.

Another example that illustrates partial equivalence is the English legal concept of robbery and the Ukrainian legal concept *po36iü*. In the English law, *robbery* is "the offence of using force against any person, or putting them in fear of being subjected to force, in order to commit a theft" (Theft Act 1968, s. (8)(1)). The Criminal Code of Ukraine defines *robbery* as an assault for the purpose of taking possession of somebody else's property, accompanied with violence dangerous to life and health of an assaulted person, or with threats of such violence (*"po36iü* – напад з метою заволодіння майном, поєднаний з насильством, небезпечним для життя і здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства" (ККУ, ст. 187)). As illustrated by the definitions above, the Ukrainian term *po36iü* has a wider semantic scope than the English term *robbery*, since the Criminal Code of Ukraine stipulates that the violent act may be dangerous to life and health. Given these subtle differences in their legal definitions, the SL and TL terms are partial equivalents.

To sum up, a conceptual analysis of the SL and TL legal terms is necessary in order to determine the degree of equivalence between them. Translation may not only require a comparative conceptual analysis of the SL term and its potential equivalent in the TL, but also some comparative research into the wider legal context. Therefore, a comparative legal analysis is an important tool for legal translators in their attempt to apply an appropriate translation strategy.

References

- 1. Cao, D. (2007). Translating Law. Cleveland: Buffalo: Toronto: Multilingual matters Ltd.
- 2. Chromá, M. (2007). Cross-cultural Traps in Legal Translation. In *Intercultural Aspects of Specialized Communication* (2nd ed.). Candlin C. & Gotti M. (eds). Bern: Peter Lang, 197-221.
- 3. Criminal Code of Ukraine (CCU) / Кримінальний Кодекс України (ККУ). 2001. Available at: http://zakon3.rada. gov.ua /laws/ show/2341-14
- 4. Salmi-Tolonen, T. (2004). Legal Linguistic Knowledge and Creating and Interpreting Law in Multilingual Environments. In *Brooklyn Journal of International Law*, 29 (3), 1167-1191.
- 5. Sandrini, P. (1996). Comparative Analysis of Legal Terms: Equivalence Revisited. In *Terminology and Knowledge Engineering*. Galinski C.& Schimitz K.D. (eds). Frankfurt: Indeks, 342-351.
- Šarčević, S. (1998). Creativity in Legal Translation: How Much is Too Much. In *Translation in Context: Selected Contributions from the EST Congress*. Chesterman A., Salvador S. & Gambier Y. (eds). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Co., 281-292.
- 7. Theft Act 1968. Available at: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1968/60/contents
- 8. Triebel, V. (2009). Pitfalls of English as a Contract Language. In *Translation Issues in Language and Law*. Olsen F, Lorz A. & Stein D (eds). Basinstoke: Palgrave Macmillan, 147-181.
- Wagner, A. (2003). Translation of the Language of the Common Law into Legal French: Myth or Reality. In *International Journal for the Semiotics of Law*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 177-193.

Ruslan SOPIVNYK

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «СОЦІАЛЬНО КОРИСНІ ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ» В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що проблема формування соціально корисних якостей була й залишається об'єктом уваги багатьох учених. Дану проблему вивчали вчені різних галузей знань: психологи, педагоги, філософи.

На рубежі 20 та 21 століття виникло поняття соціально корисних лідерських якостей, а також з'явилась потреба у відокремлені цих якостей від загальних, які притаманні лідеру.

Однак, не зважаючи на переважність індустріальної освіти та націленості на формування у майбутніх фахівців здебільшого професійних якостей, соціальні якості особистості існували завжди, в будь яку епоху. Трактування поняття «якість» є широкою універсальною філософською категорією. Ще давньогрецький філософ Аристотель визначив її як «видову відмінність» однієї сутності від іншої [1]. На сьогоднішній день поняття «якість особистості» можна ототожнити з термінами «риси особистості», а якість сформовану до автоматизму прийнято називати «навичками». Дослідження в області формування соціальних якостей та навичок почалися в США приблизно в 1960-і роки, а в бізнес-середовище ці терміни увійшли ще пізніше, в кінці дев'яностих [2].

Видатний український філософ, Г. С. Сковорода, у своїх працях неодноразово звертався до життєвої необхідності формування соціальних якостей, як таких, від яких залежить гармонійне існування особистості: «Життя наше - шлях, що тече як річка».

Олексій Лосєв, визначний російський філософ і філолог, вважав, що життя - це становлення та неперервний процес змін, а видатна історична та релігійна особистість мати Тереза, сформувала загальнолюдські людські якості у своєму маніфесту, в якому наголосила, що саме ці якості є найвищою цінністю у людському житті.

Наразі, зі зміною напрямку освіти, формування цих якостей набуває актуальності і в системі педагогічних наук.

International Journal of Managing Projects in Business опублікував дослідження, яке демонструє, що основні складності при виконанні робочих обов'язків створює людський фактор. Дослідники резюмують важливість сформованості у лідерів угруповань саме соціальних якостей, широко розвинутих м'яких (soft), життєвих (life) навичок (skills) в управлінні персоналом для якіснішого та більш швидшого досягнення поставленої суспільно корисної мети.

Джина Уотсон Мітчелл в своїй дисертації аналізує дані опитувань і рекомендує університетам включати розвиток соціальних якостей в свої навчальні плани [2].

За даними World Economic Forum, серед найбільш затребуваних універсальних соціальних якостей виділено, насамперед, якості особисті, що одночасно націлені на реалізацію в людині креативності, здатності до переконання, комунікативні властивості, навички управління часом, та в цей же час несуть на собі користь для суспільства, тобто всі її особисті досягнення реалізовані гуманним шляхом [3].

Дослідження, проведені в Гарвардському університеті та Стенфордському дослідницькому інституті наочно довели, що сформовані соціально корисні якості у лідерів соціальних угруповань позитивно впливають на професійну реалізацію їх співробітників на 85 %, ніж якості, які забезпечують реалізацію hard skills (15%) [4,5].

Таким чином, на основі аналізу психолого-педагогічної літератури, сучасних досліджень у галузі вивчення особистісних якостей, необхідних успішному працівнику XXI сторіччя та власних узагальнень ми виокремили визначення: соціально корисні лідерські якості — це низка психологічних і соціальних властивостей, які допомагають людині будувати продуктивні стосунки із соціальним оточенням, в одночас, допомогаючи їй реалізуватися у професійній та особистісній сфері, досягати поставленої мети та дотримуватися етичної поведінки, закону, моралі та суспільно прийнятим нормам керування людськими ресурсами [6].

Література

1. Основні поняття та визначення у сфері якості. [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://www.info-library.com.ua/books-text-9628.html

2. Что такое soft skills и как их развить. [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://cutt.ly/jjvjpvu

3. Emma Ch. These are the 100 most in-demand skills of 2019? According to LinkedIn / World Economic Forum. [Електронний pecypc]. – режим доступу: <u>https://www.cnbc.com/2019/01/08/the-25-most-in-demand-technical-skills-of-2019-according-to-linkedin-.html</u>

4. Иванов Д. В. Путь к вершине. Факторы успеха // Управление развитием персонала. 2010. № 2. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <u>https://grebennikon.ru/ author-3753.html</u>

5. Креативне мислення, «гнучкі навички» і конкурентоспроможність на ринку праці військовослужбовців, випускників курсів у межах проекту «Україна – Норвегія». Менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. для професійної підгот. військовослужбовців ЗС України звільнених у запас / М. Р. Личковська, Т. Г. Доброва, Г. В. Музиченко [та ін.]; [авт. передм. О. Я. Чебикін]. Одеса: Гельветика, 2018. С. 216-233. [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2158/1/Creative%20thinking.pdf

6. Сопівник Р. В. Виховання лідерських якостей студентів аграрних вищих навчальних закладів : монографія. Київ: «ЦП «Компринт», 2012. 514 с.

INTERNET SHORTENINGS AS A MEANS OF REPLENING THE LANGUAGE VOCABULARY

The Internet is a riot of shortenings and abbreviations, determined by the specifics of communication in it, namely the need to take into account time limits of communicators, to pass on maximum information with little effort, swiftly and in accessible volumes. One cannot but consider here the growing cost of electricity consumption. The online time is reduced due to the brevity of the massages sent and received. There is no need whatsoever to reread and correct language mistakes like frend, bildin. Language as a means of communication performs a pronounced social function that affects its structure and determines its development. Network communication in digital format requires a comprehensive scientific study; it is insufficiently covered in the linguistic literature and, hence, stipulates the topicality of this study. The aim of the work is to identify the linguistic, communicative and structural-semantic specifics of English Internet shortenings. Internet communication has become an objective linguistic reality, as it is the most common form of virtual communication in the world, which ignors canonical principles of genre, rules, spelling. There are numerous works on certain aspects and classifications of Internet abbreviations in English (Kirichenko O.A., Medvid O.M., Smirnov F.O., Chumak) [1; 2; 3; 4]. Shortenings and abbreviations consist of a combination of letters taken in different combinations in the target lexical unit: e.g., etc., NB, asap. Gradually, this way of written communication gets into oral speech and is finally fixed there: I'd like to have it done asap.

Internet communication has long been carried out with the widespread use of well-known and firmly established abbreviations *bbfn - bye bye for now; btw - by the way; fyi - for your information; iac - in any case; imho - in my humble opinion; otoh - on the other hand; lol - laugh out loud.* Communicating online with short phrases, capacious and concise expressions, marking emotions with pictures, users develop their new language of communication, built on combination of graphic symbols and words. Symbolic images spread very quickly, becoming almost common Internet slang. Slang words eventually lose their emotional color, passing into the category of everyday vocabulary, provided that they have the characteristics of words. They receive the status of keywords with their specific characteristics (short spelling, presence of vowels and consonants, syllables, unambiguity): lol usually means *Laugh Out Loud* or *Lots of Laughs* or even *Lots of Love* depending on content.

The Internet community inevitably shifts to this mode of communication as the fast flow of information makes it inappropriate to use long sentences with correctly constructed phrases and accurately selected words: the dialogue - *WRU*? - *AFK*! *BRB*. –*WTH*? - *SC*! *TITLE* means: - Where are you? - Away from keyboard. Be right back. - What the hell? - Stay cool! Talk to you later [12]. Combination of letters and numbers makes alphanumeric abbreviation. The number 2 denotes preposition to, adverb too and prefix to-: 2day (today), L2M (listening to music), N2M (not to mention). Similarly, 4 can replace preposition for and morpheme -fore: B4 (before). 8 –morphemes -eat or -ate: *GR8 (great), L8R (later), M8 (mate)*. Many numbers are part of abbreviations: *NE1 anyone; X-1-10 exciting*. Numbers are a completely mathematical way of recording lexical information about known facts and events: 24/7 (all the time), i.e. twenty-four hours a day and seven days a week. 9/11 relates to the terrorist attack on New York's twin buildings on September 11, 2001, and has become a clear marker of those tragic events. There are already thousands of such abbreviations, which in foreign sources are called chat abbreviations: *143 I love you; 4ever forever; AAF as a friend; A/S/L/M/H? age, sex, location, music, hobbies; BBL be back later; BBS be back soon; AAR at any rate; B4N bye for now; BAK back at the keyboard; F2F face to face.*

From a psycholinguistic standpoint, Internet abbreviations facilitate the acquaintance period and encourage communication. Virtual communication has a number of features that fundamentally distinguish it from real communication: 1 - anonymity: in virtual communication, there is concealment or presentation of false information about oneself. The network allows great freedom of expression and

action (up to insults, obscene expressions), as the risk of exposure and negative evaluation by others is minimal. 2 – voluntariness and desirability of contacts. The Internet user voluntarily enters into contacts, avoids them or can break them at any time. 3 – the difficulty of retaining the emotional component of communication and, at the same time, a strong desire for emotional content of the text, which leads to the creation of special marks to denote emotions. 4 – written form of communication, which is based on modern spoken language with its desire for maximum brevity of information. Communication in Internet chats is hasty, fast and is extremely simplified. Here it is considered a special chic to speak simplified language, which contradicts the norms of ordinary communication.

One of the most well-founded theories of shortening is the concept of language economy. The essence of economical use of language is to pass on maximum information per time unit, i.e. to increase the communicative role of language. In modern language shortening is also used as a stylistic device, and Internet users show their amazing ingenuity and imagination here: *XOXO hugs and kisses, YOYO you're on your own,* GRRRR growling, H&K hug and kiss, HA hello again, *TTTT these things take time.* According to the statistics in the Internet database "there are currently 4195875 registered English shortenings" [5]. Online communication is similar to eloquence in writing and is based on all the laws of rhetoric and psychology of communication. Among the abbreviations of everyday words, there is a tendency to abbreviate "long" words: *add - address, agro - aggression, broom - bathroom, ez - easy; f - female; grl - girl; jbc - just because; k - kiss; lil - little; lv - love; ppl - people.*

Phrases and terms are also reduced: AFAIK - as far as I know; ASLMH Age/Sex/Location/Music/Hobbies. A distinctive feature of abbreviations in online texts is the reduction of not only terms but also phrases and even entire sentences: TTUTT - To Tell You the Truth, ATOU - Always Thinking of you, BWDIK - But What Do I Know?, YMML - You Make Me Laugh. Abbreviations often include numbers and symbols: @? at, @teotd - at the end of the day, 1 - one or won, nel - anyone, % (oo) - T%k - took, & (and) - b& - band, CUl8r - see you later; ?4U - question for you; 2U2 - to you too; 2MFM - too much for me; =w= - whatever; *G*? giggle or grin; *H*? hug; *K*? kiss.

Initial abbreviations are widely used in the network and formed from the initial letters or sounds of the words included in the phrase, and in terms of pronunciation are divided initial abbreviations or letter abbreviations are pronounced the way the letters sound: OIC = Oh, I see, CU = See you, R = are and initial abbreviations-acronyms consist of the initial sounds of the words of the phrase: *CYT see you tomorrow, CID crying in disgrace, CUZ because, CYL see you later, FUD fear, uncertainty, and doubt, GAL get a life, GIWIST gee, I wish I'd said that, GOL giggling out loud, IWALU I will always love you, JAS just a sec, KIT keep in touch, LULAB love you like a brother, LULAS love you like a sister. LYL love you lots.*

Sound abbreviations are formed when there are vowels inside them. Initial abbreviations that coincide with English words by sounding are called homoacronyms, i.e. acronyms homonymous with ordinary words: HAND have a nice day, BAG busting a gut, BEG big evil grin, DUST did you see that, FISH first in, still here, POTS plain old telephone service, SED said enough darling, TOM tomorrow, TOY thinking of you.

In addition to these acronyms and abbreviations, there is a third type of lexical abbreviations – truncation: *tlp (telephone), ppl (people), pls (please)*.

The tendency to unusual and non-standard forms of communication is another reason for the spread of abbreviations. Lexical innovations are born in casual language, in a narrow social environment, often among young people who deliberately violate the rules by protesting against them. At the same time, the well-known, often used word acquires a freshness, expressiveness and novelty. The Internet language does not help to improve the knowledge of spelling and syntactic rules of communication participants. The impact here is somewhat different – a new style of Internet communication is being formed, which is not unique to the Internet communication - chats, blogs, forums, conferences, e-mail, instant messaging, social networks. The formed abbreviation lexical units are considered as Internet slang and allow interlocutors to finish each other's sentences. In network texts specific forms of abbreviations are

used: replacement of a word, or its part with the name of a letter or number homonymous in sound. Shortenings help to save time in the network and increase the expressiveness of the text.

The language of Internet users is differentiated by age and profession, level of knowledge of computer technology, the interests of users or their activities. There is a subtext of programmers with its shortenings, of web-designers, system operators, hackers, fans of computer games. Each group of users has their own set of abbreviations, unknown to others, familiar to other groups partly or in full.

References

1. Кириченко О. А. Новації у мові комп'ютерних користувачів // Філологічні трактати. – 2010. – Т.2., №3. – С. 51-55.

2. Медвідь О.М. Комп'ютерний сленг // Вісник СумДУ. – 2005. – №6 (78). – С. 50 – 56.

3. Смирнов Ф.О. Искусство общения в Интернете. Краткое руководство. – М: Издательский дом Вильямс, 2009. – 240 с.

4. Чумак Л.М. Складноскорочені слова як особливий клас слів у сучасній англійській мові // Вісник Житомирського державного університету. - 2008. – С. 212-215.

5. The Acronym Finder. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.acronymfinder.com

Oksana TEPLA

LANGUAGE PORTFOLIO AS A LINGUODIDACTIC TECHNOLOGY

Технологія мовного портфеля набула широкого поширення за кордоном у галузі середньої і вищої освіти, і її використання регулюється низкою офіційних документів, розроблених Радою Європи. Паспорт, мовна біографія, досьє лежать в основі структури означеної технології. Шість рівнів володіння іноземною мовою і описи цих рівнів визначають реалізацію технології мовного портфеля незалежно від цільового призначення.

Варто зазначити, що зарубіжний досвід визначення домінантних рис навчальних можливостей технології мовного портфеля є доволі вагомим, тоді як у вітчизняній системі освіти ця лінгводидактична категорія не представлена ні системно, ні послідовно.

Базовими методологічними постулатами для впровадження технології мовного портфелю в освітній процес можна вважати такі лінгводидактичні принципи: змістовні прийоми навчання; функції навчання (освітня, виховна та розвивальна); дотримання законів конструктивістської педагогіки, згідно з якою учень визначає мету і зміст освіти, особистісно-діяльнісний підхід до навчання; людиноцентристський підхід до процесів мовного спілкування, відповідно до якого мова виступає засобом формування професійно спрямованої мовної особистості. Крім того, у впровадженні аналізованої технології потрібно брати до уваги принципи свідомості, наочності, доступності, межпредметної і міжкультурної взаємодії.

Зміст навчання іноземної мови з використанням технології мовного портфеля ґрунтується на змісті загальноєвропейських компетенцій володіння іноземною мовою. Однак, застосовуючи означену лінгводидактичну технологію у курсі навчання іноземної мови за професійним спрямуванням, навчальний матеріал потрібно добирати з урахуванням сфери професійної діяльності майбутнього фахівця, переліку його загальнокультурних і професійних компетенцій, зазначених в освітній програмі.

Отже, змістову лінію навчання на основі технології мовного портфеля, навчальні матеріали, перелік завдань для студента, критерії оцінювання компетенцій, потрібно розробляти на професійної спрямованості студента.

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ МАГІСТРІВ В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Міжнародні інтеграційні процеси, у які все активніше включається Україна, мають великий вплив на зростання значення міжмовної фахової комунікації, а відтак – фахової мови як засобу передачі інформації. Фахова мова тісно пов'язана з певною галуззю і характеризується використанням галузевої, міжгалузевої, загальнонаукової термінології, професіоналізмів та професійних жаргонізмів, а також загальновживаної мови, оскільки не існує автономно.

Проблема формування навичок та культури мовлення майбутніх фахівців у різних галузях науки знаходиться у фокусі уваги багатьох досліджень. Цю проблему в різні часи вивчали мовознавці Н. Бабич, І. Білодід, В. Виноградов, І. Вихованець, Б. Головін, С. Єрмоленко, А. Коваль та інші.

Результати наших досліджень свідчать, що серед основних вимог до сучасного магістра є вимоги, націлені на підготовку молодого покоління до життя в багатокультурному суспільстві, а саме: готовність до продовження навчання, професійної діяльності в умовах іншомовного середовища; знання державної та, щонайменше, однієї з іноземних мов на рівні професійного й побутового спілкування; здатність до ефективної комунікативної взаємодії.

Таким чином, особливого значення у професійній підготовці магістрів набувають такі вимоги як вміння вести продуктивний професійний діалог, у тому числі іноземною мовою з представниками інших країн, культур, націй. Це, перш за все, пов'язано з вибором Україною курсу на європейську та світову інтеграцію. В галузі вищої освіти зазначена тенденція виявляється у розширенні співробітництва між університетами, участі у програмах обміну студентами, аспірантами, науково-педагогічними і науковими працівниками, а також у міжнародних освітніх і наукових програмах та фондах; організації міжнародних наукових і науково-технічних конференцій, симпозіумів, конгресів, семінарів, круглих столів; співпраці з інформаційними центрами ЮНЕСКО та України; проведенні спільних наукових і науково-технічних досліджень із зарубіжними лабораторіями і вищими навчальними закладами; відрядженні за кордон науковопедагогічних кадрів для викладацької та наукової роботи [1].

На нашу думку, володіння навичками фахового мовлення магістра освіти – це дотримання мовних норм у галузі освіти; знання лексики й термінології обраного фаху, вміння доречно й правильно добирати мовні засоби відповідно до ситуації спілкування.

Теоретичний аналіз проблеми свідчить, що для виконання поставлених завдань доцільно відтворювати елементи соціокультурного оточення та формувати на цій основі навички фахової міжкультурної комунікації магістрів в навчальних умовах через максимальне насичення навчальних матеріалів аутентичними аудіо-, відео- та друкованими матеріалами.

З цією метою значна увага приділяється відбору навчального матеріалу з урахуванням таких принципів: парної диференціації з рідною культурою; діалогу культур; дидактичної культуродоцільності; достовірності; інформативності [2].

Орієнтація навчального матеріалу на формування навичок фахового мовлення в контексті міжкультурної взаємодії зумовлює необхідність запровадження таких форм і методів його організації, які адекватно відповідають цьому змістовому наповненню та дають змогу студентам оптимально його засвоїти.

Тренінг як педагогічна технологія, яка спрямована на формування навичок професійного спілкування магістрів іноземною мовою з урахуванням міжкультурних контактів, вимагає збалансованої реалізації традиційних та інтерактивних форм і методів навчання.

Основним принципом їх використання в тренінгах є активність учасників, яка опирається переважно на групову роботу. Так, в якості основних форм і методів групової роботи в запропонованій тренінговій технології виступають фрагменти традиційних методів навчання

(основна мета – повідомлення магістрам необхідної соціокультурної інформації); групові дискусії (спрямовані на розвиток особистісних якостей, формування мотивації до міжкультурного спілкування); ігрові методи (розвиток у магістрів уміння здійснювати міжкультурну комунікацію); методи розвитку соціальної перцепції (в процесі навчання міжкультурної комунікації та формування міжкультурної компетенції здійснюється розвиток перцептивних та інтерактивних комунікативних умінь магістрів); психогімнастичні методи (в підготовці до міжкультурного спілкування спрямовані на зміну конкретних вербальних та невербальних умінь магістрів, набуття навичок використання комунікативних технік, а також розвиток особистісних якостей).

Наприклад, групова дискусія в тренінгу може бути використана як з метою надання можливості учасникам побачити проблему з різних сторін (це уточнює взаємні позиції, зменшує опір сприйняттю нової інформації від викладача та інших членів групи), так і в якості способу групової рефлексії через аналіз індивідуальних переживань (це сприяє згуртованості групи, вихованню толерантності і одночасно полегшує саморозкриття магістрів) [3].

Таким чином, тренінг на основі ретельно дібраного аутентичного матеріалу дає змогу магістрам оперувати термінологією майбутнього фаху, подолати «мовний бар'єр», оволодіти новими полікультурними знаннями та уміннями, експериментувати з різними стилями міжкультурної взаємодії, вільно застосовувати отримані знання та навички у реальних ситуаціях міжкультурного фахового спілкування.

Література

1. Воротняк Л. І. Особливості формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах. Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка. Вип. 39. Житомир, 2008. С. 105–109.

2. Вейзе А. А. Чтение, реферирование и аннотирование иностранного текста: Учебное пособие. Москва: Высшая школа, 1985. 127 с.

3. Євтух М. Б. Проблема етнонаціонального розвитку: український і світовий контексти. Київ: Стилос, 2001. 206 с.

Natalia YAMNYCH

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN TERMINOLOGIES

Information and communications technology or (ICT) is extensional term for information technology (IT) that stresses the role of unified communications and the integration of telecommunications (telephone lines and wireless signals), computers as well as necessary enterprise software, middleware, storage, and audio-visual systems, which enable users to access, store, transmit, and manipulate information.

Information and communication technologies unleashed an explosion with no history of ways of communicating at the beginning of the 1990s. From there, the Internet went from being an expert instrument of the community scientific to be an easy-to-use network. Network that modified social interaction patterns. ICT are those computational and computer tools that process, store, summarize, retrieve, and present information represented in the most varied way. It is a set of tools, supports, and channels for the treatment and access to information. They constitute new media and channels to shape, register, store and disseminate informational content.

ICT comprises both the internet-enabled devices as well as the mobile, powered by wireless networks. It also includes traditional technologies, which include landline, radio, and television broadcast. Most importantly, all of these are still used today, along with Artificial Intelligence (AI) and Robotics.

ICT is mostly used in IT (Information Technology). However, ICT represents itself as a border to link with the hardware component of the system to the software. Components of an ICT system is unpredictable and continues to grow throughout the world. However, some of the components such as computers and telephones have existed for decades. But others, like smartphones, digital TVs, and robots, are present entries to the ICT world. Some examples of these technologies are the digital whiteboard, blogs, podcasts and, of course, the web.

The term ICT is also used to refer to the convergence of audio-visual and telephone networks with computer networks through a single cabling or link system. There are large economic incentives (huge cost savings due to elimination of the telephone network) to merge the telephone network with the computer network system using a single unified system of cabling, signal distribution and management. Information and Communication Technology (ICT) is the term that stresses the role of integrated communications, telecommunications, computers and computing devices, necessary enterprise software, storage devices, middleware, and the audiovisual systems which allow users to store, transmit, manipulate and access any information. In other words, ICT is the convergence of telephone networks and audio visual systems with computer networks through a single cable network etc.

ICT is a broad subject and the concepts are evolving. The term covers any product that will store, retrieve, manipulate, transmit or receive information electronically in a digital form, e.g. personal computers, digital television, email, robots. For clarity, Zuppo provided an ICT hierarchy where all levels of the hierarchy "contain some degree of commonality in that they are related to technologies that facilitate the transfer of information and various types of electronically mediated communications". Theoretical differences between interpersonal-communication technologies and mass-communication technologies have been identified by the philosopher Piyush Mathur. Skills Framework for the Information Ages one of many models for describing and managing competencies for ICT professionals for the 21st century.

In modern society ICT is ever-present, with over three billion people having access to the Internet. With approximately 8 out of 10 Internet users owning a smartphone, information and data are increasing by leaps and bounds. This rapid growth, especially in developing countries, has led ICT to become a keystone of everyday life, in which life without some facet of technology renders most of clerical, work and routine tasks dysfunctional. The most recent authoritative data, released in 2019, shows "that Internet use continues to grow steadily, at 6.6% globally in 2019 (3.3% in developed countries, 8.7% in the developing world); the number of Internet users in developing countries has doubled in five years (2014-2019), with two thirds of all people online now living in the developing world."

Favorably, the gap between the access to the Internet and mobile coverage has decreased substantially in the last fifteen years, in which "2015 [was] the deadline for achievements of the UN Millennium Development Goals (MDGs), which global leaders agreed upon in the year 2000, and the new data show ICT progress and highlight remaining gaps." ICT continues to take on new form, with nanotechnology set to usher in a new wave of ICT electronics and gadgets. ICT newest editions into the modern electronic world include smart watches, such as the Apple Watch, smart wristbands such as the Nike+ FuelBand, and smart TVs such as Google TV.

ICT are widely used in daily life in various spheres:

- Education: ICT has enabled students, teachers and researchers to gain knowledge with the help of computers and the internet. Internet, digital libraries and electronic sources of information are becoming more popular among students all over the world. ICT has opened new opportunities in the education sector such as Massive Open Online Courses (MOOCs) etc.

- Industry: ICT has contributed in the industrial sector right from production, planning, control systems, supply chain and management etc. Buying and selling of bonds in the stock markets have been made possible only due to the contribution of the ICT sector. Research and development activities utilise the latest computer technologies and the information available from different sources such as internet etc.

- Science and engineering: In present development in science and engineering largely rely on computers and telecommunication technologies. For example, Computer aided design (CAD) and

Computer aided manufacturing (CAM) programs are used in many fields of engineering and manufacturing processes. It helps engineers in analysing and designing complex structures such as thermal power plants, automotive vehicles etc.

- Medicine: application of ICT in the field of medicine has immense possibilities. For example, MRI, in which the computer combines the pictures and produces 3D images of bodies organs. New Emerging Technologies such as robotic surgeries performed by specialists from remote locations utilise Information and Communication Technologies.

- Entertainment: ICT has also provided a boom to the entertainment industry. Various entertainment options such as online games, streaming music, digital television broadcast, satellite radio, etc have been made possible with the help of internet connections via computers, mobile phones, cable connections or through Wi-Fi, 4G technologies etc.

Advantages of Information and Communication Technology (ICT):

Faster communication: in the past, transmission of messages and news took a longer time to reach its destination. However, with the advent of the internet and other ICT options, communication became faster and more efficient. Messages sent via emails, messaging apps such as WhatsApp, Telegram etc. became faster and at an instant.

Lower cost of communication: use of internet became more cost effective than the traditional modes of communication such as postal service, courier service or traditional telephones. Large amount of data can be accessed at very low cost due reduction in the cost of internet services due to development of ICT Technologies such as 4G internet services.

References

1. Journal of Technology, Learning and Assessment (JTLA, n.d.). Accessed 12/14/04: http://www.bc.edu/research/intasc/jtla.html. Specifically, see Volume 2, Number 3. A Feasibility Study of On-the-Fly Item Generation in Adaptive Testing by Isaac I. Bejar, René R. Lawless, Mary E. Morley, Michael E. Wagner, Randy E. Bennett, and Javier Revuelta.

2. Batchelder, Lisa (May 2000). Gifted students. Accessed 12/14/04: http://www.brainconnection.com/topics/?main=fa/gifted-students.

Mykhailo YANISIV, Myroslava ISHCHUK

АВТОРСЬКІ НЕОЛОГІЗМИ В РОМАНІ ДЖОРДЖА МАРТІНА «ГРА ПРЕСТОЛІВ» ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Відомо, що особливістю художнього тексту такого жанру, як фентезі, є те, що він дає свободу авторській фантазії і дозволяє автору ввести в оповідання будь-які вигадані художні елементи з метою надати яскраву характеристику персонажам роману, опису незабутніх подій, краси довкілля тощо. Головним інструментом втілення задуму автора є вербалізація, іншими словами, реалізація думок, почуттів, емоцій з допомогою слів, сталих словосполучень, фразеологічних одиниць, порівняльних конструкцій. Саме автентичний переклад неологізмів викликає значні труднощі для перекладачів, оскільки їм – неологізмам, "притаманне розмовне забарвлення, афористичність, образність, лаконізм" [1, С.35]. Спроба їх дослівного перекладу призводить до неточностей, а часом до недоречностей і погрішностей у відтворенні авторських задумів, більше того, може навіть порушити гармонію відтворення, що, в свою чергу, може призвести до неправильного тлумачення читачем.

При перекладі авторських неологізмів важливо звертати увагу на лаконічність і влучність передачі думки автором першотвору. Передати значення авторського неологізму з однієї мови на іншу – завдання надзвичайно складне для перекладачів, оскільки прагнення точності перекладу не повинно зводитися до калькування чи дослівного перекладу. У багатьох випадках перекладач змушений відмовитись від створення так званої "предметної точності через те, що вона часто неможлива за відсутністю відповідного поняття у мові перекладу або небажана за стилістичними нормами" [2, C.17].

Мовознавці пропонують наступні способи розкриття значення авторських новотворень засобами іншої мови. Необхідно, насамперед, брати до уваги той факт, що точний переклад є можливим, якщо він зберігає загальний зміст і спосіб творення авторського неологізму. Якщо значення створеної автором лексичної одиниці потребує певних видозмін її окремих складових частин, то цей спосіб перекладу відображає до певної міри творчу, а не буквальну передачу змісту [2, C.72]. Наступним способом перекладу авторського неологізму можуть слугувати адекватні відповідники, що є у мові перекладу, при цьому, перекладачам потрібно знайти такий відповідник, який якнайповніше передає самобутній і яскравий колорит авторського стилю оригіналу, отже вимагає від перекладача глибоких знань рідної мови.

На думку мовознавців для адекватної передачі авторських неологізмів необхідно, перш за все, добре розуміти їх зміст, що допоможе зробити переклад більш змістовнішим та емоційно забарвленим. При передачі авторських новотворень дуже важливо, на думку І.Корунця, зберігати форму вираження думки, оскільки саме такий підхід до їх перекладу є найбільш плідним та ефективним [3, C.97].

Різна система понять мови оригіналу накладає певний відбиток на мову перекладу, тому не слід перекладати новоутвір шляхом послідовної заміни елементів однієї системи мови елементами іншої. Переклад, у такому випадку, слід робити шляхом "звертання до змісту висловлювання, занурення у нього, абстрагування від його складових" [3, С.104]. Перекладачеві, на думку І.Корунця, треба глибоко знати «культуру обох народів, що є носіями мови-оригіналу, і мови, на яку здійснюється переклад» [3, С.15]. Фонові знання включають знання фольклору, географії, антропоніміки, історії, літератури, музики, живопису тощо, які допомагають перекладачу знаходити в рідній мові еквіваленти авторських неологізмів першотвору. Добираючи еквівалент, перекладач повинен знайти такий відповідник, щоб зміст авторського новотвору та його відповідник рідною мовою співпадали, не змінюючи при цьому його образності у мові перекладу. За відсутності в мові ідентичного образу, перекладач повинен вдатися до пошуку такого адекватного відповідника, який би відповідав менталітету та культурі мови перекладу. Проілюструємо це прикладами з роману Дж. Мартіна «Гра престолів»:

Lyanna had only been sixteen, a child-woman of surpassing loveliness.

Ліанні ж було усього лише шістнадцять років, жінка-дитя виняткової краси. (В. Данмер)

Ліанні було всього шістнадцят, юна дівчина вабила до себе чистою сяючою красою (В.Бродовий)

Ліанні було всього шістнадцять — неймовірно мила дівчина-дитина (Н.Тисовська)

Як видно із наведених прикладів, авторський неологізм a child-woman, український перекладач В.Данмер, намагаючись якнайповніше передати зміст новоутвора, використав при перекладі лексичну трансформацію, зробивши акцент на слові жінка (жінка-дитя), те саме спостерігаємо і у перекладі Н.Тисовської, при цьому вагомішим словом є дівчина (дівчинадитина), тоді як перекладач В.Бродовий замінив новоутвір автора першотвору простим словосполученням 'юна дівчина'.

Отже, адекватна передача авторських неологізмів залежить, перш за все, від глибокого розуміння їх змісту, що допоможе зробити переклад точнішим та емоційно забарвленим, а також від збереження форми вираження думки авторських новотворень, оскільки саме такий підхід є найбільш плідним та ефективним.

Література

1. Герасименко К. В., Фролова І. Є. Особливості перекладу реалій фентезійних творів Дж.Мартіна/ К. В.Герасименко, І. Є.Фролова //Теоретичні та прагматичні проблеми перекладознавства і методики навчання перекладу. / Збірник студентських статей / – вип. 16. – Харків, 2015.– с.33-39

2. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія : на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою / Р.П. Зорівчак. – Львів : Вища школа, видавництво при Львівському університеті, 1983. – 172 с.

3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник / І.В. Корунець. –Вінниця: Нова Книга, 2000.– С. 98- 128.

4. Джордж Мартин. Гра престолів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://read-online.in.ua/read/hra_prestoliv/

Natalia YAREMENKO

THE ROLE OF MOTIVATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING TO STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALTIES

Introductions. In the modern society, in the era of European integration processes, the status of a foreign language as a subject is changing. Taking into account the increasing interest to a foreign language as a means of communication, the modern methodology focuses on achieving higher results. One of the key elements of the language learning is the motivation of students to study this subject.

Accordingly, the aim of the publication is to summarize the constituent elements of motivation while learning English.

Materials and methods. While working on the publication, such research methods as the methods of analysis and synthesis of scientific literature were used to understand the nature of the problem under consideration.

Results and discussion. It has been established that the motivational aspect is crucial for the activation of all psychological processes of intellectual activity: thinking, perception of information, understanding and analyzing of knowledge, learning the material, developing dialogical and monologic speaking. The reasons for students' high motivation to dialogical speaking (communication on various topics, a large number of creative tasks that make the classes interesting) are identified. It has been found that the creation of positive motivation to learn a foreign language is facilitated by the creation of psychological comfort during the organization of the educational process (atmosphere of good will in class, hand-holding to students, conversations on interesting and modern topics). Such activities as Round Robin, Timed Pair Share, Inside-Outside Circle, Find Someone Who, Pairs Compare and Find-the-Fiction are the activities which encourage students to take an active part in classes.

Based on the analysis of scientific literature, several approaches to the teaching a foreign language (behavioral, inductive and conscious, cognitive, integrated) can be distinguished.

At the heart of behavioral approach is the interaction of "stimulus" and "reaction". According to this approach, the main task of learning is to get skills through intensive training, the quality of which is directly related to psychologically comfortable learning conditions. In this case the motivation is of secondary importance

The integrated application of the approaches mentioned above contributes to the creation of positive motivation, taking into account the level of students' knowledge and their psychological characteristics.

Inductive and conscious approach is based on intensive practical work on numerous examples, which gradually leads to the acquisition of rules and linguistic actions.
Cognitive approach is implemented via the assimilation of the elements of the theory, which is achieved as a result of studying phonetics, grammar and word-formation rules. Here the foreground is the motivation to study a foreign language.

The integrated approach is put into practice by a combination of conscious and subconscious components of the learning structure.

Conclusions. However, researchers and educators increasingly emphasize the expediency of using a differentiated approach to learning, which, in their opinion, is conditioned primarily by the existence of psychologically different types of personality. This, in turn, corresponds to a personal approach to the training of professionals-to be, which is the central one to the system of higher education.

Yulia YELOVSKA

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Проблема формування іншомовної лексичної компетентності на різних етапах навчання є не новою, однак в умовах нинішньої кризової ситуації, спричиненої встановленням карантинних обмежень, це питання набуває актуальності й потребує додаткового осмислення з позиції новітніх викликів, які ставить перед викладачем іноземної мови жорстка необхідність запровадження дистанційної форми навчання.

Відсутність можливостей безпосереднього спілкування із здобувачами освіти ускладнює процес навчання іноземних мов, змушуючи викладача-філолога опановувати новітні інформаційно-комунікаційні технології та Інтернет-ресурси, які сприяють формуванню відповідних іншомовних знань, умінь і навичок. Використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання й онлайн-ресурсів на заняттях іноземної мови, зокрема англійської, неодноразово ставало предметом вивчення вітчизняних і зарубіжних фахівців (Андронік Н., Донець С., Дубей Т., Паппас Ч., Романюха М., Юрченко Д. та ін.). Увагу науковців привертають не лише Інтернет-платформи з широким колом функцій, що забезпечують доступ до фактичного представлення навчальних матеріалів у різних формах (завантаження текстових документів, аудіочи відео- файлів, створення переліку вправ різних типів, завантаження здобувачами освіти власних робіт тощо), здійснення дистанційного контролю отриманих знань і навичок із відповідних тематичних розділів (он-лайн тестування та оцінювання результатів), як-от: Moodle або Google-Classroom.

Окремого зацікавлення з боку філологів і викладачів набувають й окремі веб-ресурси, (Kahoot, Quizlet, Padlet), що дають змогу викладачу компенсувати певні незручності дистанційної освіти, сконцентрувати увагу та підвищити інтерес студентів до процесу навчання. Так, наприклад, на етапі формування рецептивних і репродуктивних лексичних навичок зазначені вище веб-сайти пропонують викладачу створити власний лексичний мінімум з певної теми та розробити систему ігрових вправ за моделями: Flashcards, Learn, Match, Spell, Test тощо [2]. Задля ефективного запам'ятовування та продукування здобувачами освіти вивчених лінгвоодиниць в нагоді стають опції Kahoot, де учасники в ігровій формі змагання тренують викладачу реалізовувати етап автоматизації лексичних одиниць на понад фразовому рівні, створюючи можливості для ведення дискусії, створення проектів, обміну коментарями з того чи того дискусійного питання з уживанням вивченого лексичного матеріалу.

Такі ресурси звичайно не можуть повністю замінити заняття з іноземної мови в режимі реального спілкування, але суттєво полегшують умови дистанційного навчання, сприяють ефективному засвоєнню навчального матеріалу й отриманню здобувачами освіти додаткових soft skills. Подальші наукові пошуки вбачаємо у вивченні ресурсних можливостей зазначених інформаційно-комунікаційних технологій та розробці он-лайн курсів з англійської мови для студентів філологічних і нефілологічних спеціальностей.

Література

- 1. http://kahoot.com
- 2. http://quizlet.com

Roksolana ZHARKOVA

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Питання становлення і формування мовної особистості актуальне завжди, адже мовна грамотність, риторичні вміння, стилістично доцільне мовлення з дотриманням усіх норм літературної мови – ознака сучасної інтелігентної людини. Сутність поняття мовної особистості, національно-мовну свідомість, мовні здібності, мовне чуття, мовний смак, мовно-ціннісні орієнтації, мовну поведінку розглядали у своїх працях чимало науковців (А. Богуш, М. Вашуленко, В. Виноградов, Н. Голуб, О. Горошкіна, Ю. Караулов, К. Климова, Л. Мацько, Л. Паламар, М. Пентилюк, Т. Симоненко, Л. Скуратівський, Л. Струганець, І. Хом'як).

Як зазначає А. Богуш, мовна «високорозвинена особистість, носій як національномовленнєвої, так і загальнолюдської культури, який володіє соціокультурним і мовним запасом, вільно спілкується рідною, державною та іншими мовами в полікультурному просторі, адекватно застосовує набуті полікультурні знання, мовленнєві вміння і навички у процесі міжкультурного спілкування з різними категоріями населення» [1, с. 36]. Поряд з питанням формування мовної особистості стоїть проблема мовленнєвої культури, яка «починається із самоусвідомлення мовленнєвої особистості. Вона зароджується і розвивається там, де носіям національної мови не байдуже, як вони говорять і пишуть, як сприймається їх мова в різних суспільних середовищах, а також у контексті інших мов» [3, с. 30]. Педагогічний дискурс визначає такі аспекти формування мовної особистості: аксіологічний, теоретико-пізнавальний та культурологічний. Кожен з них посвоєму розкриває сутність мовного вибору та мовної поведінки, яка виражає загальнокультурні та етнонаціональні ціннісні орієнтації мовця.

Вважаємо, що сьогодні доцільно акцентувати саме на процесі формування мовної особистості, її мовленнєвої культури та поведінки під час здобування освіти у початковій, середній та вищій школі. Адже кожен здобувач освіти через «об'єктивний аналіз власних знань, бажання покращити їх, розуміння необхідності говорити правильно і знати більше» [2, с. 26] може досягти рівня високої культури володіння рідною мовою. Звичайно, у ЗВО це залежить від «дидактичної системи й ефективних методик розвитку мовної особистості студента засобами української мови, національної культури, системи ціннісно-оцінних орієнтирів (соціально-культурних та морально-етичних)» [2, с. 26].

Окреме питання – культура мовлення та мовна особистість студентів-педагогів (С. Вдович, К. Климова, Л. Мамчур, Г. Палиця, М. Пентилюк, О. Семеног). Зважаючи на поширення нової філософії освіти як науки про людину, К. Климова пояснює, як «компетентнісна, особистісно орієнтована, комунікативна, гуманістична і когнітивна парадигми [...] закладають надійне методологічне підгрунтя формування мовнокомунікативної професійної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей» [4, с. 28]. В центрі – образ педагога-гуманіста, елітарного взірця мовленнєвої поведінки, здатного мотивувати і надихати своїх учнів до самопізнання й самоусвідомлення. Прикладів таких вчителів немало і в художній літературі, їхній досвід треба

пізнавати, щоби образ вчителя міг «постати перед освітянською громадою неповторною індивідуальністю, яка глибоко шанує українську мову і має знання мови і літератури в поєднанні з традиціями національного виховання, вважає їх часткою свого світогляду і світосприйняття, характеризується розвиненим мисленням, інтелектом, виразним мовленням, гарною дикцією, мовленнєвою моральністю, мовним чуттям» [5, с. 6].

Мовна особистість майбутнього педагога конструюється під час навчання у ЗВО з допомогою теоретичних і практичних курсів, лінгводидактичних дисциплін, навчально-виховної роботи, участі у філологічних гуртках, творчих вечорах, книжкових презентаціях тощо. Значимим у цій справі є вивчення курсів педагогічної риторики та культури мовлення, теорії мовної комунікації, а також літературно-мистецьких дисциплін. Читання й декламування художніх тестів, рефлексування, інтерпретація, колективне обговорення прочитаного підвищують рівень студентської мовленнєвої саморепрезентації, впливають на навички професійної комунікації.

Література

1. Богуш А.М. Формування мовної особистості на різних вікових етапах: монографія. Одеса: ПНЦ АПН України, 2008. 272 с.

2. Гриджук О.Є. Мовна особистість як актуальний об'єкт дослідження в сучасній лінгводидактиці. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2016. IV (42). Вип. 87. С. 24 – 27.

3. Карась О.Д. Мовленнєва культура – основа розвитку і становлення української мовної особистості. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2020. 28 (2). С. 120 – 127.

4. Климова К.Я. Проблема формування комунікативної мовної особистості вчителя у контексті нової філософії освіти. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики.* 2007. Вип. 6 (16). С. 25 – 28.

5. Семеног О., Базиль Л. Мовна особистість учителя в художній літературі: навч. посіб. К.: Фенікс, 2008. 224 с.

RESEARCHES SUPERVISED

Daria ANDREIEVA, Oksana CHAIKA

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ЗАПЕРЕЧЕНЬ НА МОРФЕМНОМУ РІВНІ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ

Заперечення - це афікс, або слово, що вказує на відсутність у предмета, певних якісних ознак, дій або стану [1: 46]. Переклад заперечень може бути важким завданням для перекладача, особливо коли мова йде про переклад з англійської на українську. Пов'язано це з тим, що заперечення можуть виражатися на багатьох мовних рівнях. При перекладі з англійської заперечення можуть передаватися різними засобами. Ці рівні в оригіналі та перекладі не обов'язково будуть співпадати, що можна пояснити тим, що в англійській мові, у реченні, допустиме лише одне заперечення на відміну від української.

При перекладі заперечення на морфемному рівні, його функцію можна передавати за допомогою різних засобів, а саме заперечної форми дієслова, заперечних префіксів (префіксації, суфіксації) або заперечних слів [2: 56].

Передача заперечення за допомогою префіксів є однією із найрозповсюдженіших у англійській мові. Найбільш вживаними префіксами з заперечним значенням у англійській мові є: il-, ir-, im-, in-, -un-, dis-, mis-, de-, anti- [2: 57].

1. Префікси іп- іш-, іl-, іг-, -un- при перекладі на українську виражаються за допомогою префікса не-. Наприклад: англ. incorrect – укр. неправильний, невірний; англ. improbable – укр. неймовірний, неправдоподібний; англ. illegal – укр. незаконний; англ. unusual – укр. незвичайний.

2. Слова з префіксом dis- або de- при перекладі на українську перекладається, за допомогою повної семантичної передачі, тобто у мові перекладу використовується слово найближче за значенням. Наприклад: англ. dislike — укр. не любити; англ. disunite — укр. роз'єднувати, розділяти; англ. debar — укр. позбавляти права адвокатської практики, англ. decolour — укр. знебарвлювати.

3. Слова з префіксом anti- перекладаються на українську з використанням префіксів противо-, анти-.

Наприклад: англ. antiaircraft – укр. протиповітряний, англ. antifascist – укр. антифашист.

4. Слова с префіксом mis- на українську перекладаються з використанням слів невірно, неправильно, або за допомогою використання словосполучень. Наприклад: англ. misunderstand – укр. невірно зрозуміти, англ. misunderstood – укр. невірно зрозумілий, англ. misleading – укр. що вводить в оману.

5. Деякі англійські суфікси також можуть виражати запереченя.

Суфікс -less вказує на відсутність того, що виражено іменником. Суфікс -free використовується для того, щоб позначити відсутність чи нестачу чого-небудь. При перекладі на українську ці суфікси можуть виражатися за допомогою префікса без- або частки без, все залежить від значення слова. Наприклад: англ. homeless — укр. бездомний, англ. calorie-free — укр. без калорій, англ. cholesterol-free — укр. без холестерину, англ. salt-free — укр. без солі [3: 40].

Вживання всіх суфіксів та префіксів у англійській мові використовується для того, щоб досягти більшої емоційності. Під час перекладу є важливим максимально зберегти зміст і при цьому передати форму слова. Тому правильне використання перекладацьких засобів можуть полегшити роботу перекладача, а також зробити зміст перекладу більш чітким та зрозумілим для читача.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. — 5-те вид. — К. ; Ірпінь : Перун, 2005. - 471 стр.

 Верба Г.В., Верба Л.Т. Довідник з граматики англійської мови. – К.: Освіта, 1995. – 320 с.

3. Умерова М.В. Як переводити англійські заперечення. // Питання філологічних наук. - М .: Вища школа, 2005. - № 6, - 45 с.

4. Klima, E.S. Negation in English. In J.A. Fodor & J.J. Katz (Eds.), The structure of language. - New Jersey: Prentice-Hall, 1964 – 432 p.

Yelyzaveta ARTEMCHUK

TRANSLATION AND INTERPRETATION IN DIPLOMACY: MEANING TECHNOLOGICAL PROGRESS

Over the last century various ethnic groups have become more aware of their identity and rights. In some countries ethnic minority groups have demanded the right to education, media and other services in their own languages, at times leading to armed conflict with the majority groups in their countries. In the last few decades contact between nations has increased, as more and more countries take an active — and interactive — role in international affairs. Both of these processes have led to an awareness of linguistic rights as human rights. At the same time as English has gained currency as an international language and as the most commonly used diplomatic language, international organisations are recognising the various languages of member states as official or working languages for their proceedings, both oral and written. In diplomacy, now more than ever before, interpreters and translators are of vital importance.

Documents exchanged between countries in the past were written in the single vehicular language then in use in Europe: Latin. In the 18th century French had become the generally accepted diplomatic language, so much so that even diplomatic notes addressed to the British Foreign Office by the Legation of the USA were written in that language. The 20th century saw a gradual emergence of English as a second and later even dominant diplomatic language. At the same time, a growing number of countries insisted on the use of their own language in diplomatic correspondence and joint diplomatic documents. As a result the United Nations admitted to five languages at its inception (Chinese, English, French, Russian and Spanish), to which Arabic has later been added by informal agreement. In the European Union, all twelve languages of the members are currently in use and their number is bound to grow as new members will be admitted. Translation and interpretation have therefore become a major element in present-day diplomatic life [1, 39].

In diplomacy one of the main drawbacks of the growing need for translation is cost. Several years ago it was calculated that the translation of one single page to all official languages of the UN amounted to the value necessary to cover the cost of living for one person in India for a whole year! When one takes into account the number of international organisations, and the thousands of pages translated almost daily it is easy to subscribe to the proposal of introducing Esperanto as the language for international communication.

Another drawback to the use of translation in multilateral diplomacy is the complexity of the task of producing equivalent documents in different languages.

Diplomatic interpreting is a very specialized field. It requires the same skills needed to interpret in other fields, plus other technical, cultural, ethical and diplomatic knowledge and abilities, and self-confidence, courage, stress control, and refraining from showing personal emotions and opinions. It includes a broad range of elements and factors that make communication possible at presidential level, ministries, international organizations, and other organizations.

There are two main types of interpretation: consecutive and simultaneous.

In consecutive interpretation, the interpreter listens to the speaker and takes notes, and when the speaker chooses (at intervals of anything from a few minutes to half an hour), renders the speech into the target language.

In simultaneous translation, the interpreter sits in a booth and listens to the speaker through headphones, then instantly renders the speech into the target language, a few seconds to a minute behind the speaker. Although quality and accuracy are not as high as in consecutive interpretation, speed and intensity are higher.

Interpretation — and translation — pose some difficulties in diplomacy, for example, cost, lack of accuracy, and the difficulty of translating exactly the same concepts to a different language.

Now information and communication technologies have significantly altered the manner in which international relations are performed nowadays. Some argue that "negotiations conducted via the Internet remove the trappings of direct communication". Easier and faster means of transportation have also allowed for a proliferation of summit meetings in various multilateral groupings. Not all experts accept that summits cure all ills and some continue to think that "quiet diplomacy without publicity, presidents, and prime ministers is still imperative" [2, 209]. and that traditional diplomacy will survive.

The technical innovations derived from instant communication have altered the manner in which information is conveyed, and that is reflected in the increasing use of remote interpreting, which means that interpretation can occur not only instantly, but also irrespective of the interlocutors' location. Present-day and, above all, future interpreters will have to adapt to these changes that are shaping the world at tremendous speed [3, 173-174].

The speed and quality of translation is improving due to scientific and technological progress, and translators need to adapt to today's globalized world. But computerization and progressive robotics in the provision of services contribute to the fact that translators will become less popular.

References

1. Language and Diplomacy. Ed by J. Kurbalija and H. Slavik, 2001, 335 p.

2. Eubank, Keith (1966). The Summit Conferences 1919-1960. Norman, Oklahoma: University Of Oklahoma Press, 225 p.

3. Baigorri-Jalón, Jesús (2004). Interpreters at the United Nations: A History. Translated by Anne Barr. Salamanca, Spain: Universidad de Salamanca, 181 p.

Daria BABAK, Bronislava RUBINSKA

ANALYSIS OF INTONATION AND OTHER NONVERBAL MEANS OF COMMUNICATION IN PUBLIC SPEECH

A public speech is an oral monologue in order to achieve an impact on the audience. In the field of business communication, the genres are used the most commonly : report, information, welcome and trade speech.

We can take into consideration 5 stages of the basis of the classical scheme of oratory :

1) selection of the necessary material, it means the content of public speaking;

2) Drawing up a plan and distribution of the collected material in the required logical sequence;

3) " Verbal expression ", literary processing of language;

4) Learning and memorizing the text;

5) Proclamation.

As for intonation in public speech, then it is one of the main components of effective presentation of information. Using a different tone of voice, we can provide information to listeners in different ways. There are sentences with a rough tinge, commanding or a derogatory form.

Intonation expressiveness of oral speech involves skills use of different types of emphasis, taking into account the pace of speech, doing a pause, changing the pitch. Emphasis is one of the main elements of intonation, presented with the selection of syllables in a word or word in a sentence, phrase. The tempo of the speech together with the emphasis and melody are organized speech. It is manifested in the intonation of both a single word and a group of words. For example, stressed syllables in a word are pronounced more slowly, and unstressed - a little faster.

Also there is such important factor as using grammatical pauses. They are a means of grammatically arranging text. Logical pauses are related to the content, logic of speech. With their help, the speaker breaks down the flow of words into meaningful parts. It is supposed to be the division or combination of words into speech beats.

Under "Speech beat" we mean a segment of a phrase, integral in meaning, united intonation and separated on both sides by pauses. To acquire the skills of logically expressive sound of the language, one must first learn to break phrases into speech beats, quickly defining in them the main content. The habit of speaking in speech beats will make your language not only slender in form, understandable for transmission, but also deep in meaning.

In addition to voice, intonation, his facial expressions and gestures have a certain significance for the speaker.

The expression of the speaker's face, his posture and gestures are additional means of expression. Public speech is the result of a complex spiritual and physical process. In the human brain and body there is a continuous flow of emotions, feelings, ideas, physical movements. Gestures are inextricably linked with the flow of thoughts and changing feelings of the speaker, their rhythmic coincidence with intonation, emphasis and pauses helps to focus the audience on certain important parts of the speaker, show his attitude to the statements and arouse a similar attitude.

But the speaker should remember that even he or she has a stormy temperament, the spokesperson should refrain from excessive gestures. It distracts attention, interferes with listening, perception of thought. It is difficult to give advice on the use of gestures. Here the individuality of each speaker is revealed, however there are certain general requirements. Gestures can not be "borrowed", they must express the temperament, feelings of the speaker, to match the personality, the opinion of the speech. They must be restrained, economical, natural.

According to psychologists, 25% of speech is perceived visually. The sight of a man standing still for a long time tires the listeners. During a long report, an experienced speaker changes position. A step forward at the right time enhances the importance of a place of speech, helps to focus attention on it. Stepping back, the speaker seems to give the audience the opportunity to "rest" and then moves on to another position of speech. It is not necessary to walk, to move in different directions during performance.

The skill of the speaker is manifested by increasing the impact of gestures, facial expressions. It is argued that the best gesture is one that is ignored by the audience, is that organically merges with the content of the speech.

Psychologists distinguish several types of hand gestures:

• The index finger usually points to a specific person or

subject, direction.

• A clenched fist is an emphasis on a certain aspect of something

question.

• The palm facing up can have several meanings: the speaker suggests

weigh the proposed plan or evaluate an action; facing down - means disagreement, refusal

All the above non-verbal ways of communication are very important, but still the main tool of the speaker is the voice. It should be loud enough, strong, flexible and expressive. The speaker relies on proper breathing and practiced diction.

We can conclude that the quality of the voice occupies a particularly important position in public broadcasting. The speaker must take into account the fact that the quality of his voice creates a certain idea about him in accordance with stereotypical characteristics, which, although not always true, but affects his assessment by the audience and, consequently, the effectiveness of perception of the message. And that the information was perceived by listeners it is necessary to love them and the subject! When the speaker communicates with the audience and enjoys it, they also enjoy it.

References

1. Intonation of Presentation in Academic Style. Rubinska Bronislava, Ханча A.C.STUDIA LINGUA:Актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов. [Зб. наук. праць] Київ. : ЦП «КОМПРИНТ»,2018. –С. 118–121.

2. Київський міський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій// Бібіотека. URL: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=742

3. Надеина, Татьяна Михайловна Просодическая организация речи как фактор речевого воздействия: Дисс. д-ра филол. н. – 10.02.19 – Теория языка. Москва, РАН, Институт Языкознания, 2004, 428 с.

4. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. – 2-ге вид., стер. – К. : НАДУ, 2011. – 128 с.

5. Петрова Т.О.Фонетичні та граматичні особливості усного підготовленого монологу переконання англійською мовою// Теоретичні питання культури, освіти та виховання (збірник наукових праць, вип, 39). – Київ: Київський Національний Лінгвістичний Університет. Національна Музична Академія України ім. П.І. Чайковського, 2009. С. 115-119.

Daria BABAK, Halyna SYDORUK

SPECIFICS AND ESSENCE OF SYMULTANEOUS TRANSLATION

Статтю присвячено розгляду синхронного перекладу, його різновидам, складності та перевагам його використання. У роботі з'ясовано поняття «синхронний переклад», «перекладачсинхроніст», «послідовний переклад».

У сучасному світі переклад відіграє особливу роль, тому що без перекладу, а особливо усного, міждержавні контакти, співпраця, конференції, симпозіуми, зустрічі були б нездійсненими. Синхронний переклад – це дуже складна й робота, що потебує високої кваліфікації, і яку можуть виконати не всі, а лише деякі перекладачі, яких називають синхроністами. Перекладачі-синхроністи перекладають мову оратора практично одночасно. Вони сприймають текст оригіналу на слух і лише один раз, в умовах дефіциту часу, а їх максимальна затримка перекладу становить близько п'яти секунд. Згідно норм Міжнародної асоціації перекладачів усні перекладачі повинні добре володіти рідною та робочими іноземними мовами. Також їм мають бути притаманні такі якості, як аналітичне мислення, вміння узагальнювати та швидко пристосовуватися до ситуації, здатність концентрувати увагу, гарна пам'ять, ораторські здібності, миттєва реакція, інтуїція, тактовність та дипломатичність.

Саме цей вид перекладу дозволяє промовцю не робити затяжних пауз, чекаючи перекладу. Це робить його мову більш природньою та посилює його взаємодію з аудиторією. Завдяки

синхронному перекладу вдалося скоротити час заходів, особливо міжнародних зустрічей, де використовувалося кілька робочих мов, у два і більше разів. Це зробило його незамінним для проведення масштабних політичних і економічних зустрічей, конференцій, форумів.

Синхронний переклад, без сумніву, є найбільш трудомістким і складним з усіх видів перекладу. Важливо також розуміти, що синхронний переклад поділяється на кілька видів. Найпоширенішим різновидом є синхронний переклад "на слух", коли перекладач сприймає, зазвичай, через навушники безперервну мову оратора і здійснює переклад частинами, по мірі надходження інформації.

Другий вид синхронного перекладу – це так званий "переклад з аркуша" з попередньою підготовкою або без неї, коли перекладач завчасно отримує письмовий текст промови і, корегуючи під час мовлення, перекладає у відповідності з наданими матеріалами. Цей переклад є видом усного перекладу, що наближається до письмового, оскільки інформація сприймається не на слух, а за допомогою зору, у вигляді тексту, але озвучується перекладачем [1].

Третім, найбільш рідкісним різновидом перекладу є синхронне читання заздалегідь перекладеного тексту. Перекладач, слідкуючи за промовою, зачитує заздалегідь підготовлений текст, та при необхідності, вносить корективи, якщо промовець під час виступу відступає від написаного заздалегідь тексту.

До специфічних особливостей діяльності синхронного перекладача можна віднести також менший, ніж у інших видах перекладу, масштаб перекладацьких дій. Якщо в інших видах перекладу об'єктами окремих перекладацьких дій виступають, як правило, окремі фрази та надфразові єдності то в синхронному перекладі перекладацькі дії здійснюються над інтонаційносмисловими одиницями типу синтагм і ритмічних груп, синтаксичними блоками та іншими частинами висловлювань [2].

Основними перевагами синхронного перекладу у порівнянні із послідовним, де перекладач крок за кроком перекладає фрази або речення за оратором, а оратор в свою чергу робить логічні, комунікативні паузи, надаючи перекладачеві час для перекладу, є:

-те, що особа яка виступає не змушена чекати поки перекладач здійснить переклад, а може повністю сконцентруватися на своєму виступі.

– час проведення заходу із застосуванням синхронних перекладачів зменшується практично вдвічі у порівнянні із послідовним перекладом.

-під час організації міжнародних конференцій або симпозіумів, досить прийнятною та частою ситуацією є те, що більша кількість учасників вільно володіють основною іноземною мовою виступу і надавали б перевагу слухати думку оратора в оригіналі, а не збиватися із думки перервами на послідовний переклад. Саме тому синхронний переклад набагато частіше застосовується у таких заходах.

– використовуючи послуги синхронного перекладу та спеціального обладнання ви матимете змогу організувати захід із використанням декількох іноземних мов, чого ви не зможете здійснити при послідовному перекладі.

Розглядаючи складність синхронного перекладу, слід наголоситит на необхідності швидкої реакції перекладача. Синхроніст повинен миттєво реагувати та сприймати на слух слова та словосполучення. Мабуть, найважча роль випадає на долю синхроніста, коли йому доводиться мати справу з невизначеними або досить багатозначними одиницями мови, з якої треба перекладати. Йдеться, зокрема, про відеофільми та коментарі до слайдів, які в якості наочних посібників все частіше використовуються на міжнародних конференціях. Щоб працювати безпомилково в такому темпі, перекладачеві доводиться звертатися з проханням подивитися відеозапис до початку засідання або отримати наперед підготовлений текст виступу.

Робота перекладача-синхроніста вимагає постійної уваги та концентрації. Саме це призводить до того, що через 20-30 хвилин безперервного перекладу у синхроніста з'являється втома артикуляційного апарату, мова стає менш чіткою та знижується самоконтроль, після чого в перекладеному тексті виникають серйозні помилки. Конкретно з цієї причини режим роботи

синхронних перекладачів припускає, як мінімум сорокахвилинний відпочинок після двадцяти хвилин роботи. Саме тому, щоб зменшити складність синхронного перекладу, перекладачеві потрібна витривалість і відповідна підготовка, здатна виробити мовну реактивність [3].

Для успішного виконання синхронного перекладу потрібно мати широкий та універсальний набір еквівалентів, мати гарну базу знань і добре знати ситуацію та вміти правильно її застосовувати. Синхронний переклад в більшості випадків можливий завдяки вірогідному прогнозуванню, що лежить в основі багатьох видів людської діяльності. Для того, щоб ступінь вірогідності в синхронному перекладі був більш високим необхідно, перш за все, добре обмірковувати тему, яка обговорюватиметься.

На сьогоднішній день без перекладу життя сучасного суспільства неможливе. Він займає все більш вагоме місце в діловому житті кожної країни. Синхронний переклад – це живе мистецтво, в якому всі елементи коригуються, видозмінюються і створюються заново.

Література

1. Швачко, С.О. Проблеми синхронного перекладу: Навчальний посібник. – Вінниця: Фоліант, 2004. – 112 с.

2. Максименко, О.В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 168с.

3. Кіщенко, Ю. Головні особливості усного перекладу // Наукові записки. – 210. № 1. – с.210-213.

Kateryna BABII, Oksana TEPLA

ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ПЕРЕКЛАДАХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА АНГЛІЙСЬКУ

Серед сучасних проблем перекладознавства чільне місце посідають питання відтворення фразеологічних одиниць засобами мови перекладу. Це зумовлено характерними рисами та складністю структурно-семантичної системи фразеологічних засобів, відтворення яких пов'язане з певними труднощами в мовному, культурологічному, соціальному та історичному аспектах.

Мета наукової розвідки - дослідити типологію перекладацьких відповідностей фразових одиниць і класифікацію способів їхнього перекладу засобами іншої мови; визначити їх співвіднесеність в обох мовах.

Таке зіставлення дає змогу більш точно і глибоко проаналізувати фразеологічні одиниці порівнюваних мов, встановити співвідношення між ними в міжмовному аспекті та виокремити основні напрями розвитку фразеологічних систем англійської й української мов.

Порівняльний аналіз фразеологічних одиниць у зіставлюваних мовах дає змогу виділити дві непропорційні в кількісному відношенні групи:

1. Фразеологічні одиниці, що мають фразеологічні відповідники в іншій мові: skin and bones- шкіра та кістки.

2. Фразеологічні одиниці, що не мають в іншій мові еквівалентних фразеологізмів (їх значення відтворюють за допомогою синонімів або з використанням описового методу): *white Christmas – час Різдва зі снігопадом.*

Серед фразеологізмів першої групи виокремлюємо еквівалентні одно- та різноструктурні пари.

Особливим типом українсько-англійських фразеологічних відповідностей є фразеологічні одиниці, що відрізняються один від одного реаліями, між якими наявні родо-видові, видо-родові, видо-видові, різні метонімічні відношення, а також подібності за функцією та інші.

Еквівалентні фразеологічні одиниці можуть збігатися за лексичним складом, але різнитися стилістичною належністю або емоційним відтінком компонентів. Емоційне забарвлення навіть одного зі складників змінює відповідний відтінок у значенні фразеологізму загалом.

Порівняльний аналіз фразеологізмів англійської та української мов дає змогу дійти висновку про велику схожість фразеологічних одиниць обох мов як в аспекті змісту, так і в аспекті вираження, а також про загальні напрями і закономірності будови цих одиниць в англійській та українській мовах. Фразеологічні одиниці як особливі одиниці мови посідають чільне місце в системі зіставлюваних мов, виконуючи тотожні функції.

Alla BAMBURA, Oksana CHAIKA

STRUCTURE OF ENGLISH BUSINESS MONOMIALS AND POLYNOMIALS: OVERVIEW

All business monomials in English can be divided into two broad categories: one-component and multi-component. One-component monomials consist of only one lexical unit. Multicomponent monomials include two or more (several) lexical units. It should be noted that the criterion for determining whether a term is monocomponent or multicomponent is not its external form in any particular language, but the international internal form. If the international internal form of a monomial consists of one element, and the equivalent in any language consists of several elements, then such a business monomial is considered one- or monocomponent. Multicomponent monomials occupy an important place in the studied subsystem. Among the multicomponent monomials in English for Business, for example, two-component business monomials dominate. According to the morphological feature of the key term, we distinguish between nounal, adjectival and verbal monomials.

As suggested by Chaika (2019), monomial characteristics are relevant for algebraic expressions in mathematics and term expressions in linguistics. That is why the below may describe what is meant by these common features, in particular.

- A monomial, in mathematics (algebra) includes a non-zero term: for example, a is a monomial in one variable a, $2af^5$ is a monomial in two variables a and f, 7v consists of only one variable v, 3nm / 2k is a monomial of three variables n, m, k. In terminologies, the term cluster *letter of credit* includes two variables *letter* and *credit* as contrasted with the Ukrainian monomial *akpedumus (akredytyv)*, which is a mono-term as it is monocomponent.

- A polynomial stands for an algebraic expression consisting of two or more mathematical terms in the case of addition or subtraction: 6s + 2tw - a binomial that consists of two monomials and three variables *s*, *t*, *w*; 7a - 5b is a binomial composed of two monomials 7a and 5b and two variables *a* and *b*. In terminologies, examples of a polynomial in English (business and law) can be represented with different groups or subgroups. The most frequently used are polynomials that belong to the group of legal doublets and that of triplets. For instance, please follow a few legal doublets in English: *fit and proper*, in which we have two terms united and grammatically connected with the conjunction *and* (similarly to addition in mathematics), *heirs and successors, signed and sealed*, etc. The group of legal triplets and some business term clusters hardly falls behind: *null, void and of no effect* – a polynomial that consists of three terms, two of which are mono-terms and one is of a compound syntactical pattern *no effect* as expressed by negation of the noun.

In the English terminological business corpus we trace the following parallels, for instance, see a few below:

(i) Business monomials in English: *dividend* – one-component monomial, *payment* – one-component monomial, *payment receipt* – two-component monomial with two variables of *payment* and *receipt*;

- Business polymonials (mainly binomials) in the English business corpus: *fees due and payable* where the key term is *fees* expressed by the plural noun and its variables are *due* and *payable*, *to enter into and sign a contract* – a business polynomial that consists of two parts: *to enter into a contract* and *to sign a contract*.

Then we propose to consider the classification of English business monomials following the classification by Chaika (2019). One of the distinguishing features looks at the number of components / terms in the structure of a business monomial, on the one hand, and on the other, it should be noted that morphological and syntactic features cannot be ignored.

It is also worth noting that the writing of many English business monomials may differ, for example, 1) *value-added tax* and *value added tax*, 2) *cash flow*, *cash-flow* and *cashflow*. Complex syntax is natural of business monomials in English.

In addition to the mentioned business monomials and polynomials business people can use a lot of professionalisms. Such units are related to professional activity / occupation and function most often in the oral language of a particular profession, so it is difficult to find them in terminology dictionaries. The nature of business monomials and polynomials, the analysis, the description both in English for Business and in terms of algebraic logic, the development of scientific research and the production of intelligence results leave a wide field for further study by scientists.

References

1. Chaika, O. (2019) Monomial Variables in English Audit Terminology. International journal of philology. Vol. 10, №1, 2019, p. 100 – 108.

2. Chaika, O. (2019) A Dive for Determinants of Ukrainian and English for Audit and Accounting as Languages for Specific Purposes / Oksana Chaika // Man. Computer. Communication: scientific proceedings / Ed. O. Levchenko. Lviv Polytechnic University. – 1 CD-ROM. ISBN 978-966-941-389-5.

3. Chaika, O. (2019) Binomials in English Audit Terminology. International Journal of Philology, Vol. 10, no 3, Kyiv, NUBIP, pp. 68-73. DOI: http://dx.doi.org/10.31548/philolog2019.03.068

4. Chaika, O., Zakatei, Yu. (2019) Monomials in English for Law, International Journal of Philology, Vol. 2 (14), pp. 114-121.

5. Rohwer, R., Freitag, D. (2004). Towards Full Automation of Lexicon Construction. Proceedings of the Computational Lexical Semantics Workshop at HLT-NAACL 2004, pp. 9-16. https://www.aclweb.org/anthology/W04-2602.pdf

6. Valeontis, K., Mantzari, E. (2006). The Linguistic Dimension of Terminology: Principles and Methods of Term Formation. 1st Athens International Conference on Translation and Interpretation Translation: Between Art and Social Science, 13 -14 October 2006. https://www.researchgate.net/publication/253024944

ОСНОВНІ ПАРАМЕТРИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ І НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ПРОЦЕСУ СУБ'ЄКТИВАЦІЇ ВСІХ АСПЕКТІВ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Підготовка студентів до навчального процесу є одним з основних етапів успішного засвоєння матеріалу та подальшої їх адаптації у навчальному середовищі. Важливим аспектом при цьому є процес суб'єктивації. Суб'єктивація тісно повязана з таким поняттям як «суб'єкт», який відповідно то академічного тлумачного словника означає: 1) Істота, здатна до пізнання навколишнього світу, об'єктивної дійсності й до цілеспрямованої діяльності; 2) Особа, група осіб, організація і т. ін., яким належить активна роль у певному процесі, акті[2]. Тобто суб'єктивація полягає у тому, щоб сформувати суб'єктів з активною позицією. Зазначимо також і те, що під час навчального процесу важливою є психологічна підготовка студента, яка допоможе вирішити подальші професійні завдання.

Щоб всі аспекти підготовки студентів були проаналізовані та застосовані на практиці потрібно зважати на основні параметри науково-методичних і навчально-методичних засобів. Для отримання повного науково-методичного забезпечення потрібно мати базу з певних матеріалів і документів, які мають встановлену структуру з описаним змістом і перебігом навчального процесу, що в подальшому дають свої результати. При цьому до основних компонентів за Т.І. Туркотом входять: «державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін; програми навчальної, виробничої та інших видів практик; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи» [3].

Аналізуючи навчально-методичні засоби, звернемо увагу на ключове слово «засоби», тобто це те, що використовується для покращення практичних навичок студента. Наприклад, навчальнометодичний посібник, де є інформація про методику викладання певної дисципліни, методичні вказівки, а також, як ми згадували вище, організація розвитку і виховання особистості. Для ефективної підготовки студентів доцільно використовувати спеціально розроблені матеріали, які матимуть чіткі плани, щоб студент розумів суть і зміст заняття, міг з легкістю підготувати і знайти додаткову інформацію та володіти ключовими поняттями. Щодо навчально-методичних посібників думка поділилась. Провівши опитування серед студентів стало зрозуміло, що вони також хочуть мати право обирати собі підручник на конкретну дисципліну. Коли студент сам обирає собі підручник методом голосування, або ж викладач готує додатковий матеріал з наданих студентом джерел, то зростає інтерес до навчання, адже студент починає відчувати свою вагомість під час навчального процесу. Потрібно також і не забувати про способи мотивації та заохочення студентів. Цей навчальний процес можна порівняти з робочим процесом, що в подальшому зіграє позитивну роль у професійній діяльності студента. Навчальний процес = робочий саме тому, що студент повинен відчувати таку ж відповідальність за сказане і зроблене, а викладач у цьому випадку прирівнюється до керівника, який заохочує студента. Виведемо таку формулу: Мотивація + Доцільна підготовка матеріалу з боку викладача+ Бонус/Заохочення = Позитивний результат студента.

Для кращого засвоєння матеріалу студента потрібно іноді вводити в «стресову ситуацію». Це проявляється у тому, щоб на занятті не було постійного і однотипного подання інформації, а під час тестових контролів завдання повинні варіюватися, щоб студент не звик до знайомого і однакового формату.

Зауважимо, що основні параметри науково-методичних і навчально-методичних засобів для процесу суб'єктивації всіх аспектів підготовки студентів базуються на сферах діяльності

студентів. Так як я філолог, то у моєму випадку доцільно розглянути сфери діяльності на гуманітарно-педагогічному факультеті. Виділяємо: сфера професійної праці, сімейно-побутова, соціально-культурна, сфера суспільної діяльності. Розглядаючи професійну працю, застосовуємо таке поняття «уява», адже вона є підґрунтям когнітивних процесів, а також будемо керуватися поняттям читання літературних джерел. Щоб читання, а потім і вимова студента були наближеними до носіїв мови, потрібно розвивати свою уяву при спілкуванні, а також формувати художній досвід. Це необхідно для того, щоб вміти передавати емоційність, яку несе автор.

Згідно з сказаним вище, до навчально-методичних підручників висуваємо такі вимоги: 1)представленість сфер спілкування; 2) забезпечення відповідної інформації щодо подальшого застосування, а до навчально-методичних матеріалів: 1) висвітлення теми заняття; 2) конспекти і плани лекцій; 3) наявність контрольних запитань для перевірки; 4) забезпечення інформацією з подальшим опануванням, критичним аналізом, осмисленням і формуванням інтересу до пізнавальної діяльності.

Отже, доцільно підібрані науково-методичні та навчально-методичні засоби будуть спрощувати і покращувати підготовку студентів, при цьому викладачу буде легше подавати матеріал, маючи базу, за основу якої беруться відповідні науково-навчально-методичні засоби, які також допоможуть в організації самостійної роботи студентів.

Література

1. Рубінська Б.І. Діяльнісні характеристики спілкування студентів: вищий рівень аналізу Проблеми Освіти ,2013.- випуск№74,частина І.- С235-236.

2. Тлумачний словник // Українська мова : енциклопедія / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови; редкол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. — 824 с. : іл. — ISBN 966-7492-19-2.

3. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник [Електронний ресурс] / Т.І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.

Alla BAMBURA, Halyna SYDORUK,

СТРУКТУРА АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ ТА СПОСОБИ ЇХНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Однією з найбільш складних тем є способи перекладу фразових дієслів (ФД). Фразове дієслово – це поєднання простого дієслова (що складається з одного слова: *come, put, go*) і прислівника або прийменника (*in, off, up*), що являє собою єдину семантичну та синтаксичну одиницю: *come in – входити; give up – відмовлятися, залишати*.

Багато вчених досліджували цю тему – О. Кунін, Р. Сайд, Ф. Палмер, Т. Макартур, Р. Кірк, С.Грінбаум намагалися всебічно дослідити феномен фразових дієслів.

Практично кожне дієслово греко-латинського походження, що асимілювалося в англійській мові, можна замінити відповідним фразовим дієсловом: to find out – to discover, o blow up – to explode, які перекладаються однаково. Перше дієслово означає відкривати, дізнаватися, досліджувати, а друге – підірвати, вибухнути. Слід зазначити, що носії мови надають перевагу фразовим дієсловам, оскільки вони максимально пов'язані з іншими частинами мови і забезпечують ефективність спілкування. Вивчення фразових дієслів забезпечує збагачення словникового запасу, розвиває пам'ять та критичне мислення. Одне й те саме дієслово з різними прийменниками має абсолютне різне значення: get along – ладити, get away – від'їжджати, get

away with – miкamu вiд покарання, get back – повертатися, get by – зводити кінці з кінцями, get down to – приступати до, get in – проникати, попадати. Тут зміна прийменників приводить до зміни значення всього виразу. На даному етапі розвитку мови фразові дієслова виділяють в окрему підсистему англійської мови, яка потребує детального вивчення при перекладі, тому що існує декілька способів перекласти фразове дієслово, при цьому досвідчені перекладачі радять заздалегідь перевірити слово в словнику, а також виписати для себе ті фразові дієслова, які найважче запам'ятати, третьою порадою є застосування фразових дієслів у щоденному житті, ф також вчитися заміняти звичайне дієслово фразовим і орієнтуватися у їх диференціальних ознаках та чітко вивчити граматичну структуру, аби застосовувати фразові дієслова відповідно до норм мови.

Фразовим дієсловам притаманна ідіоматичність – значення фразового дієслова в цілому не виводиться зі значень окремих його компонентів. ФД мають здатність утворювати пасивні конструкції, долучати адвербіальні прийменники до та після іменника, а також підкреслювати й конкретизувати зміст.

ФД мають свою класифікацію. Р. Кортні розрізняє ідіоматичні вислови – give up, дієслова, які вживаються тільки з певним прийменником або прислівником – agree to, комбінації дієслово + прислівник – eat up, фразові дієслова, які завжди приймають it у функції додатка: jump to it, зворотні фразові дієслова – pride yourself on. Автор наголошує на тому, що не потрібно плутати фразові дієслова з фразелогізмами та ідіомами [1]. Все це впливає на подальший переклад фразових дієслів. Цікавим є те, що фразові дієслова набули такої популярності, що використовуються навіть у діловому мовленні та в офіційно-діловому стилі, де вони надають чіткості та лаконічності. Саме тому варто розглянути особливості їхнього перекладу, де образ оригіналу повинен бути збереженим.

При перекладі надзвичайно важливо визначити семантичну структуру та інформаційний зміст, відчути нюанси вихідного тексту з перекладеним, врахувати концептуальні особливості фразових дієслів. ФД позначають дію, стан, просторові та тимчасові характеристики. При перекладі з англійської та українську важливо також звернути увагу на семантику української мови, тому що навіть префікси допомагають нам зробити відповідний переклад. Вони відображають характер чи стан описаної дії. Наприклад, розглянемо такі слова *розтанцюватися – розважатися – розмалювати- роз їхатися – розлюбити*. Це підтвердження того, що навіть за допомогою одного префіксу можна здійснити переклад фразових дієслів, які означають посилення чи припинення дії, поділ чогось на частини або дію у зворотному напрямку та інші. Найчастіше вживаються префікси *ви-, роз-, від-, за-, с-, при-, о-, по, про-, під*.

Оскільки ФД є єдиною смисловою, синтаксичною і семантичною одиницею, то неправильним буде переклад кожної частини окремо, адже втратиться весь сенс, і отримувач не буде задоволений такою якістю перекладу. Знову ж таки варто згадати, що зміна прийменника у фразовому дієслові спричиняє зміну всього речення: *trade off – поступитися, обміняти, trade in – також означає обміняти, але з доплатою*. Саме на це слід звертати увагу, оскільки різниця не є суттєвою, проте основний сенс змінюється. Незважаючи на переклад, який є в словнику, потрібно орієнтуватися також і в контексті тексту, тому що не завжди автор вживає фразове дієслово з відповідним значенням, це також може бути просте дієслово з прийменником.

 Φ Д перекладаються і за допомогою доповнення, тобто його не викидають з тексту, а намагаються описати. Важливо згадати, що є дуже багато відповідників не лише в українській мові. Коли переклад здійснюється навпаки з української на англійську, то таке дієслово зі значенням говорити можна перекласти декількома варіантами: *speak up, speak, speak for, talk into, talk away, talk out of, talk off, breathe of.* Це є англійські еквіваленти, але вони теж мають своє власне значення, хоча стосуються і просто іменника «розмова» чи дієслова «говорити». Потрібно зважати також на певні трансформації при перекладі, такі як: генералізація (to walk off forward – *прямувати; to hurry in – спішити*), контекстуальна заміна (можна розглянути фразове дієслово *take off* у фразі *take money off him*, саме фразове дієслово має значення знищити, збавити, знімати,

але для надання фразі експресивності доцільно використати такий переклад як вимагати, тобто ця фраза перекладеться як: «Вона вимагала у нього грошей»), конкретизація (to come forward – виступати наперед; to look up – витріщитися) та вибір відповідника (to search for – шукати, to settle down – оселитися). Саме ці трансформації забезпечують максимально точний та правильний переклад. Варіантний відповідник при цьому є оптимальним варіантом. Перекладач дослідивши контекст тексту, певні його умови, потім може обрати відповідник. Слід також зазначити, що найбільш вживаними є фразові дієслова з такими постпозитивами: to, out, down, through, at, in, on, тому що вони багатозначні. Перекладач повинен також розрізняти дієслівно-прислівникові і складені або аналітичні дієслова.

Для максимально точного перекладу ФД можна застосовувати морфологічний та синтаксичний способи. Оскільки ФД є єдиною семантичною єдністю, то перекладати її слід в цілому, а не окремі її частини. При перекладі також слід враховувати особливості менталітету та застосовувати відповідні трансформації. ФД надають виразності та експресивності тексту в цілому.

Література

1. Кортни Р. Английские фразовые глаголы / Р. Кортни. – М.: Рус. Яз., 2001. – 767 с

Bohdan BANKOVSKY, Kyrylo HAVRYLETS

ПРИЙОМИ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ЛЕКСИКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Юридична лексика - це сучасна мова, яку використовують юристи та законодавців у своїй професійній діяльності [1, с. 305]. Юридична лексика включає в себе специфічну термінологію, яка дозволяє давати визначення і назви юридичним термінам. Можливі декілька методів перекладу юридичної лексики на українську мову. Перший, це коли в українській мові існує еквівалент іншомовного терміну. Проте, коли в українській мові не існує відповідного еквіваленту, можуть бути використані наступні прийоми перекладу.

1. Описовий прийом - це передача значення слова або словосполучення за допомогою поширеного пояснення значення. Приклад: (англ.) "John is guilty of involuntary manslaughter" - (укр.) "Джона звинувачують у ненавмисному вбивстві" [2, с. 460].

При перекладі значення вихідного словосполучення "involuntary manslaughter" пояснюється через деталі та опис.

2. Прийом калькування - переклад вихідного слова або словосполучення частинами з наступним складанням цих частин. Приклади: (англ.) "Multiple accredit" - (укр.) "множинне акредитування"; (англ.) "асcomplice of attempt" - (укр.) "співучасник замаху" [3, с. 137].

3. Конкретизація - це заміна слова або словосполучення вихідної мови з більш широким значенням словом або словосполученням мови перекладу з більш вузьким значенням. Як правило, лексиці англійської мови властива менша конкретність, ніж еквівалентним лексичним одиницям української мови. Тобто одному слову в українській мові, яке охоплює більш широкий клас денотатів, в англійській мові, може відповідати два або кілька слів, кожне з яких виражає більш вузьке, диференційоване поняття і відноситься до більш обмеженому класу денотатів. Наприклад: (англ.) "The direct salesforce in this company consists of part- or full-time paid employees who work exclusively for the company". – (укр.) "Власні торгові представники в цій промисловій фірмі складаються з робітників неповного або повного робочого дня, які працюють тільки на дану

компанію" [4, с. 89]. При перекладі цього речення можна побачити, що вихідна фраза "The direct salesforce in this company" має більш конкретне значення.

Проаналізувавши всі вищезазначені приклади, ми робимо висновок, що юридична лексика має такі самі шляхи передачі з англійської на українську мову як і будь-яка інша професійна лексика. Проте головною проблемою перекладу юридичної лексики є її багатозначність всередині юридичної сфери. Тому головним при виборі найбільш прийнятного прийому перекладу юридичної лексики є те, що варто підходити до перекладацької проблеми професійно, і враховувати соціологічної маркованості юридичного тексту, що можуть дати підставу для вибору саме цього прийому перекладу.

Література

1. Червонюк В.І. Елементарні початку загальної теорії права - право і закон. Москва: Колос, 2003. - 378 с.

2. Клименко Л.В. Семіотичні аспекти юридичних сентенцій англійської мови // Мовні і концептуальні картини світу: Зб. наук. пр. – К.: Прайм-М, 2002. – Вип. 6. – Кн. 1. – С. 186-194

3. Давиденко А.Л. До проблеми терміна "ділове українське мовлення" // Мова та її функціонування. – Вісник ЛДУ. – Вип.25. 1996. – С. 138–141.

4. Золотова Г.А. З історії вироблення загально граматичної концепції в українському мовознавстві // Функціональна граматика: Тези доповідей Міжнародної конференції. – Донецьк, 1991.– С. 89–90

Anastasia BOBOKALO, Olha RYZHAI

ОСОБЛИВОСТІ НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ

Життя людини важко уявити без найважливішої потреби – спілкування, тобто міжособистісної та міжгрупової взаємодії, «основу якої становить пізнання один одного і обмін певними результатами психічної діяльності (інформацією, думками, почуттями, оцінками тощо» [1, с. 9]. Існує два види реалізації спілкування: вербальне, тобто словесне, та невербальне – несловесне. Відтак навіть акт мовчання, незважаючи на відсутність словесного вираження, вважається найбільш інформативним з усіх невербальних каналів [2, с. 14].

Ще на початку 20 століття у лінгвістичній літературі почалось дослідження природи невербальних засобів, їх місця та ролі у комунікації (праці М. Аргайла, Р. Бердвістела, Є. Верещагіна, І. Горєлова, М. Григор'єва, А. Козиренко, Г. Колшанського, В. Костомарова Г. Крейдліна, Г. Уайнрайта, Б. Успенського, А. Хілла, Т. Черданцевої, Ю. Фаста тощо.)

Не існує єдиного визначення терміну «невербальна комунікація», суть якого, полягає в тому, що це система знаків, що використовуються у процесі спілкування і відрізняються від мовних засобами та формою виявлення.

Як бачимо, невербальне спілкування посідає важливе місце у нашому житті. Це зазначав ще Г. Колшанський, підкреслюючи, що несловесні знаки – це не залишок, який виділяється з мовної системи, а «особливий функціональний компонент парамовної системи, тобто та комунікативна підсистема, яка доповнює функцію вербальної комунікативної системи» [3, с. 232]. Невербальна комунікація, тобто мова тіла є невід'ємною частиною будь-якого публічного виступу. Досвідчений оратор знає, що успіх його доповіді залежить не тільки від її структури та інформативності, а й від її подачі. Особливе значення у процесі спілкування має, звичайно, оптико-кінесична система. Як зазначають дослідники, «вираз обличчя, поза, жести, коли йдеться про сприйняття співрозмовника як особистості, набагато ефективніші, ніж його словесне вираження» [4, с. 63].

Мабуть, немає важливішого інструменту для спікера (оратора), ніж його погляд, оскільки зоровий контакт формує якісне глибоке спілкування з аудиторією.

Жести, як виражальні рухи рук та інших частин тіла, є найбільш поширеними невербальними знаками. А. Ф. Коні в «Порадах лекторам» пише: «Жести пожвавлюють мовлення, але ними варто користуватися обережно. Виразний жест повинен відповідати змісту і значенню даної фрази чи окремого слова. Занадто часті, одноманітні, метушливі, різкі рухи руками неприємні, приїдаються і дратують.» [5]. Для будь-якої аудиторії важливо розуміти, які почуття передає спікер (оратор) своєю промовою. Саме вираз обличчя відповідає за весь спектр емоцій доповідача.

У рамках дослідження було проведено опитування за допомогою соціальної мережі Instagram, де респондентам поставили запитання як: «Чи вважаєте ви мову тіла важливою під час публічних виступів?» та « Особисто для вас, що є найважливішим аспектом мови тіла?». На рисунку 2 зазначено що для 37% опитаних студентів мова тіла є важливою під час публічних виступів, 33% – дуже важливою, 21% – не задумувався, та 9% опитаних відповіли, що мова тіла є не важливою.

На рисунку 3 зазначено, що для більшості опитаних, вираз обличчя є найважливішим аспектом мови тіла (21%), наступні в рейтингу – жести (18%), потім зоровий контакт та осанка (15%), інтонація (13%), позиція (12%) та інше (6%).

Рис.2. Значимість мови тіла під час публічних виступів

Рис.3. Найважливіші аспекти мови тіла

Джерело: побудовано авторами на основі результатів опитування

Отже, аналізуючи все вище зазначене, можемо зробити висновки, що невербальна комунікація відграє важливу роль в житті людини, а особливо під час публічних виступів, оскільки може розповісти про неї більше, ніж вона сама.

Література

1. Чмут Т.К., Чайка Г.Л., Лукашевич М.П. Етика ділового спілкування. К., 2003.

2. Богданова В. В. Молчание как нулевой акт и его роль ввербальной коммуникации. Языковое общение и его единицы. Калинин, 1987. С. 12-18.

3. Погосова В.В., Лобунько Л.Н. К вопросу о паралингвистических средствах в языковой коммуникации. Сопоставительное изучение языков и культур. Ставрополь, 2000. С.231-236.

4. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001.

5. Пиз А. Язык телодвижений. — Нижний Новгород., 1992.

Mariia BOITSOVA

INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE

Being aware of the semiotic and multimodal relationships within a multimodal ensemble will allow us to discover hidden messages and meaning relationships among different multimodal elements present in diverse documents. In this case, the target document was a lesson from a website for language learning.

Following a vision of language learning as the development of linguistic, social, cultural, and critical skills, Byram proposed his ICC model as an alternative to enhance the process of language learning beyond the traditional linguistic/communicative abilities. Byram mentions four competences involved in language learning: linguistic, pragmatic, sociolinguistic, and intercultural. Byram's view of ICC composed of five dimensions: attitudes, knowledge, skills of interpreting and relating, skills of discovery and interaction, and critical cultural awareness.

The dimension of attitudes of openness and curiosity refers to the learners' eagerness to decenter from their own cultural perspective and learn from others in a dialogue of equality and friendship. Likewise, knowledge is defined as the set of information about the cultural products, practices, and interactive procedures of other cultures. The skills of interpreting/relating allow learners to decipher and associate documents and events from other cultures and to understand their significance in relation to the learners' own cultural system. Hence, the skills of discovery/interaction refer to the ability of operating attitudes, knowledge, and skills of relating and interpreting in real-time communication in order to discover new cultural elements. Finally, Byram describes the skill of critical cultural awareness as the learners' "ability to evaluate, critically and on the basis of explicit criteria, perspectives, practices and products in one's own and other cultures and countries". These skills aim at developing intercultural speakers capable of interacting and maintaining successful relationships with speakers of other cultures as well as keeping aware of the importance of freedom, democracy, and cooperation. However, the way cultural products and symbols operate might be better understood from a multimodal perspective of interactions.

A Multimodal View of Communication

Understanding the ICC dimensions gives us hints about how intercultural communication happens. Nonetheless, the role of symbols and socially created signs needs to be addressed in order to comprehend the semiotic dimension of communication. As Kress explains, communication is a process that involves paralinguistic elements in the creation of messages. Therefore, a wider view of communication should acknowledge the existence, transformation, and use of all types of socially constructed signs of communication. This is precisely the focus of multimodality. In this sense, multimodality is the study of the creation, evolution, and nature of the different social signs used in communication. The particularity of this approach is the acknowledgement and focus on a wide variety of communicative modes going beyond a purely linguistic view of language. In order to understand this perspective of communication, we need to know the main concepts related to multimodality. These concepts are:

Semiotic resources: In van Leeuwen's words: "the actions, materials and artifacts we use for communicative purposes". In other words, everything used to communicate and create meaning or the base units of a multimodal document.

Modes of communication: The semiotic resources are organized and materialized in modes of communication. These modes are grouped according to their communication origin. The New London Group lists five modes of communication: linguistic, audio, spatial, gestural, and visual.

Intersemiotic relationship: The relationship of meaning construction and connections among semiotic resources, modes of communication, and their underlying meanings in a multimodal ensemble.

References

1. Álvarez, J. A.. Language, learning, and identity in social networking sites for language learning: The case of Busuu (Unpublished doctoral dissertation). University of Arizona, Tucson, USA.

2. Byram, M. (2008). From foreign language education to education for intercultural citizenship. Bristol, UK: Multilingual Matters.

3. Guichon, N., & McLornan, S. (2008). The effects of multimodality on L2 learners: Implications for CALL resource design. System, 36, 85–93.

4. Sigrid Norris, Multimodal Communication

Yuliia BULAVNOVA, Oksana TEPLA

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ І РЕДАГУВАННЯ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Науково-технічний прогрес та посилення міжнародного співробітництва в економічній і технічній галузях актуалізують роль термінологічної лексики в сучасних мовах. У зв'язку з цим виникає гостра потреба у перекладі великої кількості науково-технічної літератури, чим і зумовлено дослідження терміносистеми як опорного словника мови спеціальностей, з'ясування теоретичних питань, дотичних до термінології, особливостей деривації та функціонування термінологічної важливе для перекладача – особливостей їхнього відтворення, розвитку та взаємодії з розмовною і літературною мовами.

Особливості перекладу лексики наукового тексту полягають у логічній послідовності, лаконічності, об'єктивності викладу інформації, відсутності конотативного значення, вживанні синонімів.

Процес перекладання – це багатоаспектне явище, що поєднує такі кроки: 1) зорове або слухове сприйняття інформації нерідною мовою, розуміння її змісту; 2) аналіз повідомлення іноземною мовою і узагальнення рідною мовою; 3) відтворення змісту рідною мовою.

Частотною синтаксичною помилкою під час перекладу українською мовою наукових текстів є неправильний добір українських відповідників до загальновживаних слів, дослівний переклад усталених словосполук.

Чимало труднощів під час перекладу текстів наукового стилю спричиняють дієприкметник. Потрібно брати до уваги, що активні дієприкметники теперішнього часу, утворені від дієслів І і ІІ дієвідміни, в українській мові непродуктивні у творенні й вживанні. Варто не забувати, що українського висловлювання завжди пов'язане з процесом, а не предметом, тому логічний наголос у реченні зазвичай падає на присудок, а не на підмет. Зважаючи на це, найбільш частотним стилістичним огріхом у наукових текстах є надуживання віддієслівними іменниками на -нн (я).

Отже, мовне оформлення науково-технічної літератури потребує шліфування. Завдання редактора — забезпечити дотримання норм стандартизації викладу, досягти чіткої мовної структури технічного тексту, сприяти покращанню розуміння та засвоєння матеріалу.

Anastasia CHEREDAIKO

THE EFFECTIVE METHODS OF ENRICHING LEARNERS' ACTIVE VOCABULARY IN GRADE 7

Vocabulary is one of the essential language components in learning English language. Without a proportional vocabulary, anyone will have troubles with speaking, reading, listening and writing, in other words, the first one is language learners, especially English vocabulary learners. It means that learning vocabulary is very important, especially for Junior High School students. They must master English vocabulary and grammar rules for communicating with others. Vocabulary influences not only the study but perception progress, also the of us by other people. A word is going through several stages before passing to the active part of vocabulary. That is why methods for strengthening active words should be constructed in order to help teachers in their practice. In our research I focused on effective methods of enriching active vocabulary in 7th grade learners. The purpose of my study was twofold: first, to examine the peculiar characteristics of passive and active vocabulary; second, to consider methods of strengthening active vocabulary through interesting for younger learners ways.

In the first stage, I gave a plan of my research procedure. Planning usually starts with something like a general idea. For one or another reason it seems desirable to reach a certain objective. Frequently more fact finding about the situation is required. If this first period of planning is successful, two items emerge: namely, an "overall plan" of how to reach the objective and secondly, a decision in regard to the first step of action. Usually this planning has also somewhat modified the original idea.

In the second stage, I acted according to the plan. The action stage involves implementing the plan whilst recognizing the need for flexibility and judgement. Even so, it may sometimes be necessary to revert to the planning stage if the proposed actions cannot be implemented. First, I tried to figure out the reason why students are afraid of using new vocabulary and how do they feel about experiments I proposed to them. After it, I replaced all the plague and frequently used words with the help of simple game "Taboo". Second, it was the stage was to give as many possible synonyms to the new topic vocabulary.

On the third stage, I observed results. I chose the *participant observation* as the main method of data collection because observation fosters in depth and enrich understanding of a phenomenon, situation and the behavior of the participants in certain setting. Observation methods are useful to researchers in a variety of ways. They provide researchers with ways to check for nonverbal expression of feelings, determine who interacts with whom, grasp how participants communicate with each other, and check for how much time is spent on various activities. Participant observation allows researchers to check definitions of terms that participants use in interviews, observe events that informants may be unable or unwilling to share when doing so would be impolitic, impolite, or insensitive, and observe situations informants have described in interviews. Participant observation, for many years, has been a hallmark of both anthropological and sociological studies. In recent years, the field of education has seen an increase in the number of qualitative studies that include participant observation as a way to collect information.

Qualitative methods of data collection, such as interviewing, observation, and document analysis, have been included under the umbrella term of "ethnographic methods" in recent years.

The last stage was the reflection. Reflection is a characteristic of action research to the extent that this type of research can justly be characterized as reflective practice. In the literature on action research, reflection seems to be used in two ways. On the one hand, reflection is used in a contemplative sense, mainly as a form of awareness, and, on the other, reflection is used in a more active sense, as a lever for change. Reflection in action research, in the contemplative sense, is seen as minding, which means paying attention to and being aware of what takes place. It is a mental process whereby a teacher thinks about things by going back over them; it is a way of becoming aware of salient assumptions and ideas.

This paper has investigated the most effective methods of enriching active vocabulary in 7th grade learners. I have outlined the methods I tried, they are:

- method of replacement frequently used words with the help of the game;
- method of using computer games for enriching vocabulary;
- method of using projects and class games.

The findings of the study shows us that one of the most effective ways to make students activate new vocabulary is to refuse use of frequently used vocabulary. Surely, I should do it with the help of interaction. I had managed to improve active vocabulary of the 7th grade learners of the Uman School #4 in a few weeks, using this strategy. Also, I would like to mention that considerable progress of enriching active vocabulary was made with the help of modern technologies, especially online games and platforms for studying. My research shows that games and projects are a great way to activate passive vocabulary. Instead of going home and memorizing word lists, they actually get to use them, which, in turn, helps them remember more. Games can also help students to get rid of inhibitions when it comes to actually speaking the language, which is a problem for many students. Projects help them to be more creative and spontaneous when using the language, helping them overcome shyness. In fact, these methods can help students enhance their communication skills in general, even outside of the classroom. The modern world and modern youth demands modern solutions, so that is why we need to reconsider the usage of the gadgets during the classes. In my school years, the usage of mobile phones was forbidden and students who broke the rules were punished. The research showed that teachers should not see in using the Internet only distraction, but also it is a great tool to motivate and engage students.

In conclusion, I have obtained results proving that there are many ways for making vocabulary improvement more engaging and interesting.

Viktoria CHEREPYANA, Pavlo SMOLIAK

ПРАКТИЧНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Здобувачі вищої освіти в процесі навчання так чи інакше розвивають навички міжособистісної взаємодії, спілкуючись з науково-педагогічними працівниками, колегами, в процесі підготовки до занять тощо. Проте опанувати соціальні навички можна значно ефективніше за умови активної участі в різноманітних гуртках, наукових товариствах, студентському самоврядуванні, клубах, спілках. Така діяльність формує здатність самостійно приймати рішення, працювати в команді, управлінські, комунікативні якості.

Тому на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України функціонує "Школа лідерства", керівником якої є Ніколаєнко Станіслав Миколайович. Найбільш

пріоритетними цілями школи є допомогти студентам розкрити себе і свої можливості, надати всі необхідні інструменти для саморозвитку, вдосконалити комунікативні здібності, лідерські якості, досвід командної роботи тощо.

Крім того, в навчальний план впроваджено спеціальний курс "Лідерство та адміністрування", на навчальному порталі Національного університету біоресурсів і природокористування України розміщено електронний курс "Лідерство та адміністрування" [10]. У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студенти повинні оволодіти такими компетентностями: вміння самостійно працювати і критично мислити, здатність діяти за морально-етичними принципами, а також організовувати спільну діяльність, зорієнтовану на досягнення суспільно важливих цілей тощо.

Процес формування особистісних, соціально значущих якостей у студентів покладається також на наставника групи. Його діяльність повинна включати в себе планувальну, організаційну, координаційно-спрямовуючу, мотиваційну, діагностичну, інформаційно-комунікативну, ціннісно-орієнтаційну, контрольно-коригуючу функції. З метою підвищення психологопедагогічної майстерності наставника кафедра педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України організовувала науково-методичний семінар, в рамках якого проходять практичні заняття, пропонуються майстер-класи та тематичні лекції щодо здорового способу життя, національно-патріотичних виховання цінностей молоді. міжособистісних взаємин у студентських групах. Неодноразово піднімалося питання про важливість "soft skills" як для викладачів, так і для студентів. Варто також відзначити, що науково педагогічні працівники практикують заохочувальне емоційно-позитивне ставлення, виховують соціальні навички за допомогою інтерактивних форм і методів (ділових, рольових ігор, дискусій, тренінгів, кейс-методу тощо) та мотивують студентів до участі у різних формах соціальної активності, наукових клубах, студентському самоврядуванні, круглих столах, групових дискусіях.

Використання вищенаведених методів, форм, прийомів роботи з організації формування соціальних навичок студентів буде успішним та ефективним за умови комплексної та цілеспрямованої діяльності; з урахуванням індивідуальних особливостей та механізмів впливу соціокультурного впливу на особистість.

Література

1. Ніколаєнко С.М. та ін. Програма виховання студента: «Фахівець, громадянин, патріот». Навчально-методичний посібник / С.М.Ніколаєнко, В.Д.Шинкарук, Д.М.Рудень, Р.В.Сопівник, І.В.Сопівник, Г.В.Петрів, А.О.Кушнір, В.В.Мойсєєв, О.П.Давидова. – К.: «Ай Си Ес - Актив», 2016. – 75 с.

2. Електронний навчальний курс «Лідерство та адміністрування» – URL: https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3945

Viktoria CHEREPYANA

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «SOFT SKILLS» МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

На сучасному етапі розвитку суспільства, що характеризується процесами глобалізації, автоматизації та роботизації процесів, значно змінюються погляди на професіограму спеціалістів. Аби бути конкурентоздатним на ринку праці, недостатньо володіти лише професійними знаннями, уміннями, та навичками. Виникає необхідність у розвитку соціальних навичок.

Варто звернути увагу на результати досліджень, які були проведені в Гарвардському університеті та у Стенфордському дослідному інституті. Вони свідчать про те, що професійна

успішність завдяки «soft skills» визначається у 85% випадків, в той час як «hard skills» складає лише 15%.

«Soft skills» (англ. «гнучкі», «м'які» навички) – це сукупність універсальних надпрофесійних навичок, які відповідають за високу продуктивність і не пов'язані з конкретною предметною областю. Дослідники по-різному трактують поняття «м'які» навички. К. О. Коваль розглядає цей термін як перелік особистісних характеристик, які пов'язані зі здатністю успішно взаємодіяти з оточенням. [2]. На думку С. Наход, «м'які» навички – це комплекс неспеціалізованих надпрофесійних «гнучких компетентностей", що впливають на успішне виконання професійних обов'язків будь-якого профілю. [3]

Оскільки для різних видів діяльності ключовими є різні види «soft skills», їх сталого переліку і класифікації не існує [1, с. 240]. Зазвичай, виділяють три основні категорії «м'яких» навичок:

1) Індивідуальні;

2) Комунікативні;

3) Управлінські.

Є й інша класифікація, за якою виділяють 4 типи "soft skills":

1. Соціальні компетентності: емоційний інтелект, гнучкість і прийняття критики, комунікабельність, вміння вести переговори.

2. Лідерські компетентності: здатність приймати рішення, сформувати команду, вирішувати конфлікти, відповідальність, наставництво.

3. Інтелектуальні компетентності: вміння бачити, аналізувати і розв'язувати проблему, здатність до навчання, креативність.

4. Вольові компетентності: орієнтованість на результат, керування часом, стресостійкість, самоорганізація. [4]

Проведений аналіз праць науковців дозволив нам визначити поняття "soft skills" майбутніх педагогів професійного навчання як ряд універсальних психологічних характеристик особистості, властивостей та вмінь, які доповнюють професійні знання та є необхідними для успішної педагогічної діяльності в закладі вищої освіти.

Майбутня професійна діяльність студентів професійного навчання передбачає взаємодію з людьми, здатність генерувати абсолютно нові ідеї, проявляти ініціативу, знаходити нестандартні рішення проблем, вести за собою інших. Тому ми дотримуємось думки, що до структури соціальних навичок майбутнього педагога професійного навчання мають бути включені лідерські якості, креативність, комунікабельність, емоційний інтелект, когнітивна гнучкість, здатність до критичного мислення, вміння працювати в команді, вести переговори, управління часом, осмислення і прийняття рішень.

Отже, успіх у виконанні професійних обов'язків майбутніх педагогів професійної освіти залежить від наявності організаційних, комунікативних, управлінських, ораторських здібностей, які є складовими "soft skills".

Література

1. Длугунович Н.А. Soft skills як необхідна складова підготовки іт-фахівців / Н.А. Длугунович // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2014. – № 6. – С. 239–242. – URL: <u>http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_tekh_2014_6_47</u>.

2. Коваль К. Розвиток "soft skills" у студентів – один із важливих чинників працевлаштування. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015. № 2. С. 162–167.

3. Наход С.А. Значущість «soft skills» для професійного становлення майбутніх фахівців соціономічних професій / С.А. Наход // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Сер. 5 Педагогічні науки: реалії та перспективи; вип. 63: збірник наукових праць. -К.: вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. -С. 131-136.

4. Янковська О. Звіт за результатами І Національного Форуму «Бізнес і університети» [Електронний ресурс]. / О. Янковська, М. Саприкіна ; Центр «Розвиток КСВ». — К., 27 листопада 2013 р. — URL: <u>http://csrukraine.org/wp-</u> content/uploads/2014/04/ForumReport_Final.pdf.

> Anna CHERNETSKA Inna SERHIIENKO

SOFT SKILLS AS A PREREQUISITE IN TODAY'S LABOR MARKET

Why are skills a prerequisite in today's labor market? This topic is probably important for everyone, because sooner or later everyone will go to work, and to be accepted, you need to have communication skills, language skills or personal habits, that is, soft skills. It is these skills that will help you in your career growth, as well as make a positive impression on your employer.

Soft skills are the skills that we use every day at work. And they are very important for getting a job. After all, the employer will choose the best of the best. Someone who can communicate perfectly with people, whether they are colleagues or clients, so these skills will be important for most employers. They value such people because such employees develop, make a great contribution to the organizations where they work, and, of course, the company develops with them. You are also more likely to get a promotion if you are valued at work as a highly qualified employee with a lot of skills.

Soft skills are also called skills of the future. After all, it is assumed that almost all technical work will be performed by artificial intelligence. This way, your seemingly important skills, such as language proficiency, can be easily replaced in the future. But as far as communication with people and leadership qualities are concerned, no technique can replace real people.

If you don't have soft skills, chances are you won't get a position or job. After all, the lack of these skills can limit your potential, you will not be as "ideal" an employee as you could be. By developing leadership skills and sociability, you can achieve great results that will have a positive impact not only on your personal life and condition but also improve interaction with others.

And don't think that you don't have soft skills, because you are deeply mistaken. Researchers have proven that everyone has such skills. Some need to be developed, some need to be studied, but this is a very complex process. It takes constant practice and discipline to apply them in real life. You can also acquire some skills throughout your life without even realizing it. But if you still want to improve your soft skills and need to develop them to work in a particular field, then you can follow these rules:

1. It's important to learn as much as possible about the company you want to work for and determine which of your soft skills need to be developed the most and which should be learned.

2. Watch online training or courses about the field of activity in which you work or want to work.

3. Constantly train your skills so that they improve each time. You can practice with your friends. This will give you confidence and you will be more relaxed during the interview.

Today, the labor market does not guarantee that you will be able to stay at your job. After all, work formats, demand, and technologies change every time. Therefore, we need to develop together with technology. In particular, it is the development of your soft skills and adaptability to different situations. For example, during the pandemic, workers and managers had to quickly switch companies to online work, and do it in such a way as not to lose customers and demand. Solving these problems depended entirely on people with soft skills.

If you want to be in demand in your job market, then it is soft skills that play an important role when writing a resume, for example, the presence of various soft skills in your resume can attract the attention

of the employer, he will offer to meet, and already at the interview, you will be able to demonstrate that you have these skills. So, to be in demand in the labor market, you need to:

• Be able to communicate effectively with people. This skill will allow you to express your opinion clearly and teach you how to listen and connect with the other person during a conversation.

• Be able to collaborate properly with your colleagues and clients. This will help you achieve success and trust in your industry.

• Be able to do multiple things at the same time. It is important in today's labor market an employee can switch from one task to another. For example, if the boss gives several projects at the same time, and they urgently need to be completed. Such people are very much in demand in various fields of activity.

• Be able to quickly adapt to new conditions. For example, if you are new to this job. Rapid adaptation of the employee indicates that he has quite high skills of self-organization and self-control.

Thus, soft skills are very important for a person in terms of work. To be in demand in a particular field of activity, you need to develop yourself as a person and your skills. After all, as we have already analyzed, soft skills include not only professional skills, but also the ability to communicate with others, the ability to adapt to different environments and sometimes perform more tasks than the average employee, because for your boss you will be a model of a person who wants to develop himself and the activities in which he works. Developing communication, leadership, and language skills can contribute to rapid career growth and success.

References

1. 20 soft skills that determine professional success. 2017 access online: https://hr-portal.ru/story/20-myagkih-navykov-opredelyayushchih-professionalnyy-uspeh

2. Superprofessional skills: what do you need to develop to be a sought-after specialist? Access online: https://4brain.ru/blog/nadprofessionalnye-navyki-chto-neobhodimo-razvivat-chtoby-byt-vostrebovannym-specialistom/

3. Hard skills and Soft skills: the differences between these concepts and why they are important when applying for a job Access online: https://hrlider.ru/posts/hard-skills-i-soft-skills

4. https://moluch.ru/archive/91/19964/

5. What Are Soft Skills? Definition and Examples of Soft Skills Table of Contents What Are Soft Skills? How Soft Skills Work Types of Soft Skills How to Get Soft Skills. Alison Doyle. 2020. Access online: thebalancecareers.com/what-are-soft-skills-2060852

Victoria DEREVINSKA, Svitlana KHRYSTIUK

APPROACHES TO DEFINING AND CLASSIFYING COMMUNICATION STRATEGIES IN ENGLISH

The study of linguistic communication behavior participants inevitably addresses the problem of communicative strategy as the discourse basic constitutive characteristic. The communicative strategy is one of the central part in the process of analyzing any type of discourse, because strategy is the main component of both the addressee's intentions and interpretations, determining the interactive characteristics of the communicative situation.

According to one of the most common approaches to interpreting the term "communicative strategy" in discourse, the latter is defined as the implementation of the speaker's intentions, his global and local goals. This approach can be described as intentional, since it relates to the strategy awareness to realize the addressee's intention.

Since the intentional approach is focused on the addressee's strategic program, the speech actions plan, then another area of communicative strategies, no less common in modern discourse, focuses on the communication program effectiveness. It can be described as an activity approach, based on the category of efficiency or effectiveness, which defines the communication strategy as a component of the heuristic intentional program of discourse planning, its conduct and management in order to achieve cooperative result, efficiency.

The approach is aimed at the addressee's program success. Thus, the addressee is closely linked to the cognitive aspect of interpreting the communication strategy, since the communication effectiveness has the effect of influencing one of the communicators on the other's perception model. According to the cognitive approach, the communicative strategy acts as a means of influencing the interlocutor by linguistic means: it is a kind of "violence" against the addressee, aimed at changing his world model, transforming his conceptual consciousness.

This approach involves analyzing the communication strategy, taking into account the following parameters:

a) the level of the communicators' conceptual consciousness;

b) status-role and psychological characteristics of communication participants;

c) level of proficiency in lexical, grammatical, socio-linguistic and other knowledge.

Of course, these discursive approaches focus on different aspects of the same communicative phenomenon.

Another perspective of the contemporary linguistics' communicative strategies is to identify the discursive strategy attributes, the component of the heuristic intentional discourse-planning program, to implement and manage it to achieve effectiveness. Thus, O.S. Issers defines three main characteristics of communication strategy: predictability, controllability, flexibility.

In addition to these characteristics, the communication strategy is characterized by a dynamic deployment, because it is constantly adjusted according to the communication participants and the discourse context, which is constantly updated and modified. The peculiarity of the communication strategy deployment is the communication correlation, realized at the moment of interaction, with the previous steps and its impact on the subsequent communicative actions.

In our opinion, the important characteristic of a communicative strategy is its ritualized nature, "when certain strategies and their respective goals and conditions of activity are fixed by certain social institutions" [4: 193], which is especially important for the study of institutional discourse.

One of the strategy most important characteristics in contemporary discourse is its awareness of cognitive and pragmatic phenomenon. In particular, the strategy is defined as a cognitive program of interaction, related to the addressee's knowledge and aimed at both changing its world model, and transforming a conceptual consciousness. The strategy's cognitive component is the mutual orientation of the communicators to the common frame structures. In the strategy study as a pragmatic phenomenon, the priority is given to the interactants' socio-role status, the purpose of communication, the prediction of the addressee's potential response.

The problem of the communicative strategies classification remains a debate in modern discourse. Thus, strategies as a set of discourse purposeful actions may be different in nature: T. van Dijk and W. Kinch [2: 153-211] distinguish supply strategies, local coherence strategies, product strategies and macro strategies.

Defining the communicative strategies' typology O. Issers bases an intensely genre type of communicative action and identifies major and auxiliary strategies. The main strategies are the most significant at a certain stage of communicative interaction in terms of the motives and goals hierarchy and are related to the influence on the addressee, his world model, his system of values and behavior.

According to most scientists, a universal typology of communication strategies that can be applied to all areas of communication is unlikely or possible as a generalized one. An example of such typology is the strategies' identification regarding both positive and negative politeness in the perspective of the "face and politeness' phenomenon by P. Brown and S. Levinson.

Thus, the communication strategy takes into account both the communication situation characteristics and the area of communication. Therefore, as Oleshkov notes, the most complete typologies of communication strategies are those that are linked to a particular type of discursive interaction or communication area. Thus, the institutional features of discourse are crucial in isolating and describing relevant communication strategies.

References

1. Elizarova G.V. Linguacultural aspects of language communication. Culture and foreign language teaching. St. Petersburg. 2005.

2. Kazartseva O.M. Culture of speech communication: theory and practice of communication: Textbook. Profit. Moscow: Flint: Science, 2001. 496 p.

2. Яшенкова О.В. Fundamentals of the theory of language communication: a textbook. Manual. Kyiv: VK "Academy", 2010. 312 p.

3. Fetzer A. The pragmatics of political discourse. Explorations across cultures. John Benjamins Publishing Company, 2003. 252 p.

4. Van de Walle L. Pragmatics and Classical Sanskrit. A pilot study in linguistic politeness. Amsterdam: John Benjamins Publishing House, 1993. 454 p.

5. Velevchenko VF Communicative strategies and tactics of the speaker in modern English emotional discourse. Bulletin of Cherkasy University. 2010. S. 99–106.

6. Pevneva IV Features of realization of communicative strategies in confrontational situations of communication. 2009. № 321. S. 30—31.

Yevhenia DUBIENOK, Yuriy ROZHKOV

ОСОБЛИВОСТІ ЛІТЕРАТУРНОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ 5-7 КЛАСІВ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Одним з головних вмінь на уроках зарубіжної літератури в школі ми вважаємо усне мовлення.

Робота з розвитку мовлення - це цілеспрямований і організований процес збагачення словникового запасу дітей. Вона спирається на наступні принципи: взаємозв'язку мовного розвитку з комплексом морального й естетичного виховання; взаємозв'язку мовного розвитку й поглибленням знань учнів з літератури й удосконалюванням аналітичних умінь; принцип практичної спрямованості роботи з розвитку мовлення; принцип системності; принцип урахування міжпредметних зв'язків.

<u>Основні напрямки з роботи по розвитку мовлення:</u> словниково-фразеологічна робота, спрямована на збагачення словникового запасу школярів і на активізацію його вживання; навчання школярів усним і письмовим висловленням різних жанрів; робота з посилення емоційності й образності мовлення.

Робота з розвитку мовлення проводиться на спеціальних уроках і на уроках, присвячених вивченню літературних творів.

Види уроків з розвитку мовлення: уроки навчання творчим роботам з життєвих вражень і творів мистецтва; уроки навчання усним відповідям, доповідям; уроки навчання творам; уроки аналізу письмових робіт школярів.

Крім уроків, відведених для розвитку мовлення, у шкільній практиці виділяються спеціальні уроки для розвитку усного й писемного мовлення. На уроках удосконалюються спеціальні вміння учнів. Наприклад: урок з розвитку мовлення школярів може бути побудований наступним чином:

Вступне слово вчителя (як зразок усного мовлення).

II. Словникова робота

I.

Ш. Бесіда або діалог з учнями (на даному етапі школярі вчаться формулювати питання й відповіді)

IV. Переказ або оповідання (вправи на розвиток зв'язного мовлення школярів).

V. Виразне читання (розвиток уміння школярів виразно читати прозаїчні або ліричні тексти).

VI. Прослуховування авторського або акторського читань (тобто навчання виразному читанню за зразком).

VII. Обговорення виразного читання акторського або учнівського (розвиток уміння коментувати читання тексту).

Заключне слово вчителя (коротко зробити висновок).

Деякі елементи уроків з розвитку мовлення використовуються при аналізі літературного твору. Наприклад: схема уроку аналізу літературного твору з елементами розвитку мовлення.

1 урок. Вступне заняття.

I. Живе слово вчителя.

II. Бесіда або діалог з учнями.

III. Перекази раніше прочитаного.

IV. Пояснення незрозумілих слів, тлумачення.

2 урок. Читання й аналіз літературного твору.

I. Виразне читання тексту.

- II. Складання плану.
- III. Різні види переказів.
- IV. Усні й листовні відповіді на питання.

V. Робота над текстом літературного твору (з'ясувати точку зору, образотворчі виразні засоби).

3 урок. Висновок.

- I. Узагальнююче слово вчителя.
- II. Відповіді на конкретні питання.
- III. Твір.
- IV. Творчі досвіди учнів.

На уроках з розвитку мовлення школярі одержують не тільки певні вміння, але й певні знання: знання з теорії творів; знання з теорії літератури (образні засоби й композиції мовлення); знання з лексикології (синоніми, антоніми, пароніми); знання з фразеології.

На проведення цієї роботи шкільна програма відводить спеціальні години, у програмі зазначена система знань і вмінь з розвитку мовлення.

У середніх класах у процесі розбору літературних творів учні виконують спеціальні вправи з культури усного мовлення.

Таким чином, одним з головних вмінь при формуванні певної компетентності на уроках зарубіжної літератури в школі ми вважаємо усне мовлення.

Робота з розвитку мовлення - це цілеспрямований і організований процес збагачення словникового запасу дітей.

Робота з розвитку мовлення опирається на визначені принципи, головними з яким, на нашу думку, є принцип взаємозв'язку мовного розвитку й поглибленням знань учнів з літератури й

удосконалюванням аналітичних умінь та принцип практичної спрямованості роботи з розвитку мовлення.

Крім уроків, відведених для розвитку мовлення, у шкільній практиці виділяються спеціальні уроки для розвитку усного й писемного мовлення. На проведення цієї роботи шкільна програма відводить спеціальні години, у програмі зазначена система знань і вмінь з розвитку мовлення.

У середніх класах у процесі розбору літературних творів учні виконують спеціальні вправи з культури усного мовлення.

Daria DROZHDINA, Yuriy ROZHKOV

ВВІЧЛИВІСТЬ ТА ЛЕКСИЧНІ ПРИЙОМИ ЇЇ ВИРАЖЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВ

Людську діяльність неможливо уявити без мовного спілкування. Для того, щоб мовний акт протікав безконфліктно і доброзичливо, в ньому необхідна присутність елемента ввічливості, який є однією з базових складових міжособистісного спілкування. Проблема важливого мовного спілкування була завжди актуальна. В даний час цій проблемі приділяється чимало уваги. Серед зарубіжних дослідників назвемо П. Браун і С. Левінсона, Р. Лакоффа, К. Крісті та Г. Каспера. У своїх роботах вони досліджують категорію ввічливості на матеріалі різних мов з позиції тендерного, когнітивного і соціокультурного аспекту. У даній роботі ми розглянемо поняття ввічливості і лексичні засоби її вираження в англійській мові.

Багато людей вважають, що чітко розуміють поняття «ввічливості». Однак, визначення «ввічливості дати не так просто, як здається на перший погляд. Адже кожна людина трактує його абсолютно по-різному. Т. В. Ларіна зазначає: «Ввічливість розуміється як національно-специфічна комунікативна категорія змістом якої є система ритуалізованих стратегій комунікативної поведінки (мовного і немовного), спрямованих на гармонійне, безконфліктне спілкування і дотримання суспільно прийнятих норм при інтеракційній комунікації» [2, с.17].

Вона пише про те, що в різних країнах і культурах є своє розуміння ввічливості, яке відбивається в мові. Н. І. Формановська пише: «Ввічливість – це абстрактна від конкретних людей етична категорія, яка отримала свій відбиток і в мові, що звичайно слід вивчати лінгвістиці» [5, с.77].

У словниках («Словник з етики») поняття «ввічливість» розуміється, як «моральна якість, що характеризує людину, для якої повага до людей стала повсякденною нормою поведінки і звичним способом поведінки зі співрозмовником» [1, с.46].

Виходячи з усіх цих визначень, ми можемо зробити висновок про те, що ввічливість – це повага до людей, дотримання правил пристойності і етикету, прояв вихованості, це невідьємний компонент будь-якого комунікативного акту.

Кожен мовний рівень має свій набір маркерів ввічливості. Розглянемо докладніше засоби вираження ввічливості на лексичному рівні. Існують також граматичний і синтаксичний рівні, які нерозривно співіснують з лексичним. Тому, розглядаючи засоби вираження ввічливості на лексичному рівні, слід також звертатися до граматики або синтаксису.

У сучасній англійській мови велика кількість стійких виразів, які використовуються для вітання, відмови, подяки, прощання, вибачення і т. д., носії англійської мови використовують їх у відповідних мовних ситуаціях автоматично.

Наприклад, в рівно соціальних ситуаціях спілкування для вітання використовуються такі ввічливі форми як:

- Hello!

- Nice to meet you!

- How are you?

- У нерівносоціальних ситуаціях використовуються:

- - Good morning!
- -Good evening!
- - Good afternoon!
- - Welcome!

Тут варто зазначити, що в англійській мові немає розмежувань між займенником «ти» і «ви». Для їх дефініцій використовуються "you".

Кажучи про норми мовного етикету, слід приділити увагу зверненням в англійській мові, які відіграють важливу роль в міжособистісному спілкуванні та здатні створювати певний комунікативний настрій між співрозмовниками. Н. Г Тирнікова пише про те, що основу важливого комунікативного акту становить етикетна рамка, основними елементами якої є звернення при вітання та прощанні, а також етикетні вкраплення у вигляді вибачень, прохань, подяк і т.д. [4, с.11]. Слово "Маdam" використовується для ввічливого звернення чоловіка до жінки, слово "sir" вживається при зверненні до чоловіка, рівному або старшому за віком, посаді, званні або соціальному положенні. Так звертаються солдати до офіцерів, школярі до вчителя, продавці до покупців. Наприклад:

- Good afternoon! I need a double room for three days.

- Yes sir. Give me your passport, sir.

«Sir» і «Madam» є можливими формами звернення лише до тих, чиє прізвище або офіційний титул невідомі. Необхідно запам'ятати, що після звернень «Mr» і «Mr» обов'язково повинно вказуватися прізвище, інакше це буде звучати вульгарно і неетично. «Miss» без зазначення прізвища використовують покупці по відношенню до продавця, відвідувачі до офіціанток і т.д. Хоча останнім часом таке звернення стало носити принизливий характер. В англійській мові вважається ввічливим звертатися до родичів, вживаючи зменшувально пестливі форми. Наприклад звернутися до бабусі можна:

- Grandmother!

- Grandma!
- Nanny!
- Gran!

Для вираження ввічливого вибачення в англійській мові використовуються такі лінгвістичні одиниці, як:

- Excuse me;
- I am sorry;
- Forgive me;
- I apologize for;
- I beg your pardon.

Вираз «Excuse me» вживають перед тим, як перервати співрозмовника або попросити про допомогу, а «I am sorry» використовується, якщо щось відбулося. Наприклад:

- Excuse me, would you mind if I opened the window?
- I am sorry, never meant to hurt you/
- Sorry, that all this happened.
- Sorry, what did you say?

«Forgive me» має більш яскраве емоційне забарвлення, використовується для глибокого жалю або каяття. Наприклад, «I am really sorry, would you ever forgive me». В даному випадку використовується лексична одиниця «really», яка використовується для того, щоб надати більшу ввічливість вислову. Фрази «I apologize for» і «I beg your pardon» - стилістично більш ввічливі способи вираження вибачення. Найбільш ввічливими лексичними одиницями при прощанні є:

- Goodbye ;

- Take care;

- See you tomorrow;

- Good night i т.д.

Для подяки в англійській мові існує чимала кількість лексичних одиниць висловлення подяки. Найбільш вживані є:

- Thank you;

- Yes, please;

- No, thank you;

Для експресивності використовуються прислівники посилення:

- Thank you so much for;

- I am very grateful to you.

Для офіційного вираження подяки використовують фрази:

- I would like to thank you;

- I would express my gratitude / appreciation.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що мовні засоби вираження ввічливості в кожній культурі різні. Вони характеризують як окремого носія мови, так і всю його націю в цілому. Ми приділили увагу лише лексичним засобам вираження ввічливості при вітанні, вибаченні, подяці, прощанні. Також ми зрозуміли, що для категорії ввічливості характерний певний рівень формальності, який виражається за допомогою лексики високого і нейтрального тону. Завершити роботу хотілося б такими словами: «Будь ввічливим з кожним!».

Література

1. Гуссейнова А. А. Словарь по этике / А. А. Гуссейнова. – М.: Политиздат, 2005. – 403 с.

2. Ларина Т. В. Категория вежливости в английской и русской коммуникативный культурах / Т. В. Ларина. – М: Академия, 2003. – 495 с.

3. Панкеев И. А. Энциклопедия этикета / И. А. Панкеев. – М: Олма-Пресс, 2002. – 384 с.

4. Тырникова Н. Г. Русский речевой этикет как одно из проявлений статусно-ролевых отношений / Н. Г. Тырникова. – М: Филол. этюды, 2001. – 265 с. – (№4).

5. Формановская Н. И. Речевой этикет и культура общения / Н. И. Формановская. – М: ЭКСМО, 1989. – 150 с.

Yelyzaveta FILIPOVA, Hanna MEDIANYK

POLYLINGUAL CULTURE AND INTERACTION OF LANGUAGE AND CULTURE FOR THE FUTURE TEACHER OF FOREIGN LANGUAGE

Language is the treasure of the national culture of the people who speak that language. All life experience and all achievements of culture are recorded in language and reflected in it. In the study of any language, especially a foreign language, it must be borne in mind that any language has a national expression, that is, it is expressed in the form of a specific national language, reflecting the national spirit and the national culture of the people who speaks that language.

Language is linked to national psychology and identity. It is a means of transmitting national traditions, stereotypes and habits. So, the acquisition of any second language is accompanied by the acquisition of a new linguistic picture of the world. According to E. Yakovlev, the linguistic picture of the world is a worldview through the prism of language, is ordered, a socially significant system of

language signs, which contains information about the surrounding world, reflection of objective reality by means of a particular language.

Thus, the assimilation of the national linguistic picture of the world of another people contributes to the formation of a polylingual personality, has comprehended the principles, customs and culture of the people - native speaker of the language. A polylingual personality is characterized by a high level of knowledge of languages (native and foreigns), the formation of intercultural communicative competence, a polylingual language consciousness and subject code, which has a national linguistic picture of the world of the different nations.

The criteria for forming a polylingual personality are: formation of intercultural communicative competence, tolerance towards native speakers of the language and their culture, and self-esteem as subjects of the native culture of the country of the language being studied.

Based on analysis of current foreign and domestic literature on issues of polylinguism, polylingual communication and communication culture, it is clear that the problem of the polylingual culture of communication is almost not covered in pedagogy and therefore requires more detailed study.

Effective and meaningful language communication plays a major role in political, economic, cultural, educational, social and cultural rights psychological, methodological and any other activities. Of current problems in teaching a foreign language are harmonization within the individual mind of the two senses context - native and foreign-speaking, that is, formation of polylingual consciousness. It is individual in nature, but it is related to the national culture of the people, who have the language of study, and its formation depends on a number of conditions: measures of language proficiency, the measures of learning, social belonging, etc.

At the current stage of development of society, economic and cultural contacts between different countries are becoming increasingly important. In this context, language contacts are developing intensively, leading to the emergence of intermediate language systems with special features. Often, however, the differences in languages and language subsystems used by participants reflect the social heterogeneity of the participants. And on the contrary, ethnically distinct groups of speakers usually use different languages and language subsystems, where differences can also relate to communicative culture. Typically, differences in communicative tactics are related to cultural differences between people, with differences in the assessment of certain linguistic phenomena or speech actions social environment. There may be a question of whether it is legitimate to address bilingualism in one set of sociolinguistic issues. The issue of multilingualism is therefore of particular importance. In a global environment, the dissemination of the foreign languages in the modern world is the study of the peculiarities of the functioning of the English language as a language of inter-ethnic communication.

Thus, when deciding on the formation of polylingual competence in future teachers, we should first of all instill in students - future foreign language teachers respect and interest in the competence of another people, the ability to objectively assess the phenomena of competence of another people, encourage students to learn as much as possible is studied, considering the possibility of mutual enrichment of cultures. Only in this case will it be possible to speak of a dialogue of cultures in the broadest sense of the word, which presupposes mutual understanding and mutual enrichment. Students must understand that knowing a foreign language and using it correctly is possible only by knowing the world of people who speak this language. Hence, the pedagogical aspect of determining the content and structural components of the polylingual competence of the future foreign language teacher is to determine the conditions and factors that will promote the development of students of pedagogical universities as polylingual and bicultural personality: stimulating activity, independence, inner freedom; the use of reflection in the process of personal and professional development and development of the student's personality; design and organization of the educational process on the basis of dialogue of cultures, personal and professional values defined by humanistic and creative paradigms; widespread use of the creative approach in the educational process.

References

1. Bochenkova M. (2016) Bilingualism and the bilingual environment as a socio-cultural and psychological-pedagogical phenomenon. *Scientific and methodical electronic journal "Concept"*. - 591–595. [in Russian]

2. A new dictionary of methodological terms and concepts (theory and practice of language teaching). - *[Electronic resource]*. - Dictionary access mode: <u>http://methodological_terms.academic.ru/1163</u>

3. Khabibulina Z. (2011) Analysis of the concept of "bilingual communication" in the psychological and pedagogical literature and its role in the European system of higher education. *Young scientist.* №6. - Vol. 2. - P. 165–168. [in Russia]

4. . Domina V. (2017) The Components of the Bilingual Culture of the Future Teacher of a Foreign Language. Visnyk of Luhansk National University – Siverodonetsk: LNU, №8, p. 56-64. [In Ukraine]

Alina HALEVYCH, Oksana CHAIKA

ENGLISH TEMPLATES FOR FORMAL CORRESPONDENCE

Formal correspondence is a commonly used form of communication in business. It is a written form of communication between organizations, firms, official authorities between each other and separate parties. Nyzhnikova (2011) underlines that in today's world the role of business letters is very important because international relations are in the fast-growing development stage [1:4].

Next, office correspondence promotes understanding among employees of a business or even departments of an organization. There are different kinds of business correspondence, which are typically used. According to Oxford Handbook of Commercial Correspondence, the most general types of business correspondence include the following:

- (I) Internal Correspondence;
- (II) External Correspondence;
- (III) Sales Correspondence;
- (IV) Personalized Correspondence [2].

Please see further a number of templates in line with the mentioned types.

Type 1. Internal Correspondence

This is an email from Chief Executive Officer to Marketing Manager. *Sam*,

As discussed yesterday, please update the presentation for our customers in Europe. The deadline is till Monday, March 15.

Also check the latest news according to the published quarterly reports. *Thanks.*

Best regards, Amanda

Type 2. External Correspondence

The below is an example of external communication in the form of an invitation letter.

142

Dear Mr Kolchovsky,

We would like to invite you to attend The Fastmarkets Copper Seminar, which will be focused on a leading role of copper in renewables and electrification boom.

Date and Time: March 11-12, 2021, 07:00 – 12:15 EET

Venue: the seminar will be organized at our platform. The organizer will create the conference and send the link with the password to each registered participant on March, 10th.

Participation and registration: free of charge upon registration. May I kindly ask you to confirm your participation until March 9, 2021.

We look forward to hearing from you and meeting at the seminar.

Kind regards, Brian Twist Commodity Events

Next is an example of sales correspondence. It is exemplified in the form of an offer to a prospect.

Type 3. Sales Correspondence

Dear Mrs Prince,

You were recommended to us by your trade association and I am writing on behalf of our Head of Sales in the Middle East, who is interested in importing Handmade Persian carpets to the UAE.

Could you please send us a catalogue of your collections and price list, quoting your most competitive prices?

We have a large store in Dubai and will probably buy a lot of carpets if the quality and prices of your products are suitable.

Many thanks.

Best regards, Dalil Kassab

On top of the three mentioned types, the following template refers to personalized correspondence. Personalized correspondence can be short or lengthy.

Type 4. Personalized Correspondence *Jack*,

Please update me on the market developments.

See you before the staff meeting in my office.

Best regards, Jessica To sum it up, the four templates of formal correspondence in English as demonstrated are for the research purpose here and the list is not exhaustive. However, it is important to differentiate among various styles and mind the business risks which may arise out of miscommunication or choice of the correspondence type.

References

1. Nyzhnikova L.V. Business correspondence and office work in English: methodological manual / L.V. Nyzhnikova // National University «Odesa Academy of Law». – Odesa: Feniks, 2011, 78 p.

2. A. Ashley, Oxford Handbook of Commercial Correspondence, New Edition, Oxford University Press, UK (2003), 298 p.

Kyrylo HAVRYLETS, Oksana CHAIKA

ACQUISITION OF ENGLISH AND THE ENGLISH HUMOUR: SOCIO-CULTURAL FACET

When learning any language, there is an acquaintance with the culture of the country whose language is being studied, because the language is a certain reflection of culture and history. For example, in English there are many words borrowed from French, such as *court, servant, guard, prince, vassal, government, serf, village, etc.* Most of these words came into English after the Norman conquest of England in 1066.

In the foreign method of teaching a foreign language, various definitions of authentic texts are considered, namely: *semi-authentic texts, edited authentic texts, roughly-tuned authentic texts, near-authentic texts, authentic-looking texts, learner authentic texts.* Authentic texts contain both language difficulties and national-specific concepts - realia [1: 17]. But it is believed that the use of non-educational texts is methodologically ineffective. Therefore, methodical processing of texts is carried out [2: 68]. Methodological authenticity assumes that the educational text must comply with certain rules that apply to the construction of the statement, typical of communication situations, accepted in this society.

The usage of English jokes and humorous stories in the classroom of foreign language will increase the motivation of students, will strengthen the concept of the country studied language, and reveal the culture and traditions. Undoubtedly, English jokes should be accompanied by comments, explanations of the peculiarities of the country of the studied language.

The basics of English humor include a clear understatement. Statements such as "It's a bit chilly, is not it?" or "I'm just a bit tired" often used when it's terribly cold outside and exhausted. Reduction is closely related to irony. Expressions such as "Lovely weather we are having at the moment" or "Turned out nice again, did not it?", Are used when it rains or the weather deteriorates sharply as soon as you leave the house without an umbrella [3: 111]. English people do not like to show their emotions, so they often resort to irony to hide what they really feel.

Both belittling and irony depend on the tone in which the statement is made. For example, a mother sees her 11-year-old son watching TV instead of doing homework. Pointing to the screen, Mom says, "Don't let me distract you from your duties, son, but when you're finished with your serious studies there, maybe we could have a rest and do a little bit of Maths" [3: 111]. This can be said both with irony in the voice and quite seriously.

Introducing students to the cultural heritage of the country, telling them about famous people: artists, writers, composers, you can use the following jokes:

Prof.: Tell me one or two things about John Milton.
Stud.: Well, he got married and he wrote "Paradise Lost". Then his wife died and he wrote "Paradise Regained" [4: 33].

Or use jokes about the education system in the UK:

- Has not Harvey ever married?

- No, and I do not think he intends to, because he's studying for a bachelor's degree [4: 33].

The meaning of a joke is in the ambiguity of the word "*bachelor*" - 1)single man, 2)scientific degree. The formation of socio-cultural competence of students as a result of learning with the usage of jokes and humorous stories increases the level of their linguistic knowledge at the senior stage of learning. It should be emphasized that the process of formation of socio-cultural competence of students will be more effective when used in English humor lessons, and make the lessons more interesting and vivid.

References

1. Makarova, L.N. Computer culture of future specialists in the context of their personal development / L.N. Makarova et al. // Pedagogical informatics. - 2003.- No. 3. - 24p.

2. Medvedeva, E.A. Fundamentals of information culture (course program for universities) / E.A. Medvedeva // Sotsis. - 1994. - No. 11. - 72p.

3. Sukhina, V.F. Man in the world of informatics / Radio and communication, 1992 .- P. 251.

4. E. N. Kornilova Rhetoric is the art of persuading: URAO, 1998 - P.54

Vlad HERMASH

ENGLISH AND UKRAINIAN FOR JOB APPLICATIONS

What's the best way to write a letter to apply for a job? Your letter should detail your specific qualifications for the position and the skills you would bring to the employer. Your job application letter is an opportunity to highlight your most relevant qualifications and experiences. An effective cover letter will enhance your application and increase your chances of landing an interview.

A letter of application, also known as a cover letter, is a document sent with your resume to provide additional information about your skills and experience to an employer. The letter of application is intended to provide detailed information on why you are are a qualified candidate for the job.

Your application letter should let the employer know what position you are applying for, what makes you a strong candidate, why they should select you for an interview, and how you will follow up.

English application for jobs

What to Include in Your Cover Letter

As with all cover letters, a job application letter is divided into sections:

- The heading, which includes your name and contact information.
- A greeting addressed to a specific person, if possible.
- The <u>introduction</u>, which should include why the applicant is writing.
- The body, which discusses your relevant qualifications.
- The close, which thanks the reader and provides contact information and follow-up details.
  - Your <u>signature to end the letter</u>.

Sample Cover Letter Used With a Job Application John Donaldson 8 Sue Circle Smithtown, CA 08067 909-555-5555 john.donaldson@emailexample.com August 15, 2020 George Gilhooley Times Union 87 Delaware Road Hatfield, CA 08065 Dear Mr. Gilhooley, Lam writing to apply for the programmer position

I am writing to apply for the programmer position advertised in the Times Union. As requested, I enclose a completed job application, my certification, my resume, and three references.

.....

Thank you for your time and consideration. I look forward to speaking with you about this employment opportunity.

Sincerely, John Donaldson

Ukraine: application for jobs

• A greeting.

• Vacancy (Indicate which vacancy you are applying for and where you found out about it. Demonstrate your interest in getting a job)

• Experience (Focus on your professional achievements, knowledge and work skills. Briefly describe what you have achieved in your previous jobs)

• Call to action. Encourage your employer to examine you in more detail using phrases:

- You will find more details in my resume.
- I will be happy to answer any of your questions.
- I would be grateful if you could call me.

• Completion of the letter. At the end of the cover letter, thank you for your attention to your candidacy:

- Thank you for your attention to my candidacy;
- Best wishes, (full name);
- Sincerely, (full name).

Sample Cover Letter Used With a Job Application

Good afternoon, dear Alexander Valerievich!

On your site it.in.ua I learned that your company has a vacancy for a Programmer. After reviewing the list of requirements for the candidate, I came to the conclusion that I can apply for this vacant position. Given my experience in IT (more than 12 years), I will be able to effectively perform all my tasks and responsibilities.

You can find more detailed information about my professional skills and previous work experience in the resume attached to this letter. I am waiting for an invitation to an interview to answer all your questions, tell you more about your professional experience and potential.

Thank you for your attention to my candidacy.

Inna HNATOVSKA, Olha DOBRYNCHUK

ДИДАКТИЗАЦІЯ КРЕОЛІЗОВАНИХ ТЕКСТІВ НА УРОЦІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

У повсякденному житті люди постійно зустрічаються із так званими креолізованими текстами. За визначенням Ю.О. Сорокіна й Є.Ф. Тарасова креолізовані тексти – це тексти, «фактура яких складається з двох негомогенних частин: вербальної (мовної/мовленнєвої) і невербальної (яка належить до інших знакових систем на відміну від природної мови)» [3, с. 180]. Все частіше вербальні повідомлення супроводжуються зображеннями. Інтерес до проблеми візуалізації тексту обумовлений вимогами сучасної комунікації. «Ілюстрування нині все ширше стає елементом текстової освіти. Рівень інтегрованості всіх образотворчих засобів, так само як і інших знакових утворень, в єдиний текстуальний простір друкованих та електронних видань досить високий», – зазначає В.М. Березін [1, с. 162].

У нашій роботі ми вирішили дослідити можливості дидактизації креолізованих текстів, зокрема інтернет-мемів, на уроках німецької мови. «Інтернет-мем» — це коротка інформація, фраза, зображення, мелодія тощо, яка миттєво стала популярною і яка відтворюється в мережі Інтернет, як правило в нових контекстах» [2, с. 118]. Саме завдяки тому, що інтерне-меми часто зустрічаються в інтерне-мережах і стали досить звичним явищем інформаційного суспільства, на нашу думку, вони можуть також мотивувати учнів до вивчення німецької мови.

Інтерне-меми переважно поєднують у собі два простори: вербальний та невербальний і їх головною ознакою є емоційна забарвленість. Отже, щоб вдало дидактизувати інтерне-меми потрібно в першу чергу вміло підібрати інтернет-меми, адже не усі вони можуть бути придатними для використання на уроці з навчальною метою. При виборі інтерне-мемів потрібно оцінити їх зміст з точки зору зрозумілості, емоційності, актуальності теми, а також відображення в них комунікативних ситуацій повсякденного життя. Як зауважує Т.А. Пода: «Інтерне-меми рідко несуть якусь інформацію напряму, вони часто відсилають до вже призабутого, пропонуючи віднайти нові змісти. Вони створюють умови для самостійного творення змісту, для нового прочитання» [2, с. 118]. Саме тому інтернет-меми можуть бути чудовим засобом для формування комунікативної компетентності учнів.

Отже, розглянемо більш детально декілька способів дидактизації інтернет-мемів. В першу чергу ми вважаємо доцільним опрацювати невербальну частину тексту, тобто зображення. У першому завданні пропонуємо обговорити зображення та висловити свої припущення щодо побаченого.

1. Seht euch das Bild an und beantwortet die Fragen:

- Wen seht ihr?
- Wo ist das Tier?
- Was macht das Tier?

- Welche Laune hat das Tier? (froh, glücklich, erschrocken, wütend...)

2. Was könnte das Tier "sagen"? Schreibt das in eine Sprechblase. Wählt die Form der Blase und entsprechende Schrift. Präsentiert eure Ergebnisse in der Gruppe. Besprecht sie.

147

Як бачимо, друге завдання дає можливість учням пофантазувати та висловити припущення щодо вербальної складової інтернет-мему. Це завдання також спрямоване на формування письмового мовлення. Після виконання цього завдання із учнями можна проаналізувати спільності та відмінності їх варіантів та визначити основні емоційні настрої запропонованого зображення, на думку учнів: *Ist die Katze eher froh, erschrocken oder wütend?*

Наступним етапом роботи із інтернет-мемом буде опрацювання та аналіз вербальної його частини. Пропонуємо такі завдання:

3. Lest den Text laut vor. Vergleicht den Text mit euren Texten. Hattet ihr recht? Welche Laune hat die Katze? Warum ist sie froh?

Отже, у третьому завданні ми пропонуємо учням порівняти власні тексти із текстом оригіналу та висловитися щодо своїх попередніх припущень.

Також вербальна частина інтернет-мему дає можливість для тренування граматичних навичок, зокрема вивчення/повторення/закріплення таких граматичних тем: будова минулого часу *Perfekt*, використання допоміжних дієслів *haben* та *sein*, зворотній порядок слів у реченні, порядок слів із додатками в *Dativ* та *Akkusativ* тощо. Тут можна запропонувати учням, наприклад, таке завдання:

4. Findet und unterstreicht im Text <u>Perfekt</u>. Woraus besteht es? Erklärt das Gebrauch der Hilfsverben und ihre Position in den Sätzen. "MEIN CHEF HAT MIR" EINEN SCHÖNEN TAG GEWÜNSCHT...

ALSO BIN ICH NACH HAUSE GEFAHREN.

Отже, підсумовуючи, ми можемо стверджувати, що неадаптовані автентичні креолізовані тексти, зокрема інтерне-меми, можуть бути цікавими за змістовим наповненням та актуальними для сучасного школяра. Вони здатні мотивувати до вивчення німецької мови, і, безумовно, володіють дидактичним потенціалом.

Література

1. Березин В.М. Массовая коммуникация: сущность, каналы, действия. М. : РИПхолдинг, 2003. 180 с.

2. Пода Т.А. Інтернет-меми як феномен інформаційного суспільства. Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. 2017. № 1 (25). С.117-120.

3. Сорокин Ю.А., Тарасов Е.Ф. Креолизованные тексты и их коммуникативная функция. Оптимизация речевого воздействия : коллективная монография. М. : Высшая школа, 1990. С. 180-186.

Andriy HONCHAROV, Yuriy ROZHKOV

ЖАНР НАУКОВОЇ СТАТТІ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ НАУКОВИХ ЖАНРІВ

Як справедливо відмічено, «всі аспекти організації тексту перетинаються та комбінуються на рівні жанру», тому конкретний аналіз творів, які належать до одного жанру, допоможе виявити способи організації тексту, в середині жанру та його лінгвостилістичні особливості і тим самим буде сприяти уточненню да виділенню даного жанру з його різноманітностей.

Для нашого досліду найбільший інтерес представляє жанр наукової статті, так як він є не просто найбільш яскравим і одним з найрозпосюдженіших прикладів наукового тексту, але ядром наукового дискурсу. В цьому жанрі реалізуються всі категоріальні ознаки наукового дискурсу. Тут представляється рішення або підходи до розглянутої конкретної наукової проблеми. Жанр

наукової статті справедливо вважається прототипом наукового дискурсу. Багаточисельні приклади цього жанру, різні форми видань, формують модель жанру, свого роду жанровий канон, в відповідності з яким будуються наступні наукові статті.

Однак, на жаль, в лінгвістичній літературі жанр наукової статті описаний не достатньо. Автори, які досліджують наукові тексти, виділяють багато уваги аналізу лекцій, рецензій, доповідей, тоді як стаття – прототип наукового дискурсу – залишається за межами наших інтересів.

За час роботи над дослідженням нам не трапилось жодного визначення наукової статті, хоча деякі вчені пропонують описання її конститутивних ознак, необхідних для визначення специфіки даного жанру.

Так Л.І. Мешман виділяє так звані композиційні категорії, які в сукупності представляють собою ніби інваріант наукової статті [65, 19]. До них відносяться заголовки і анотації (разом вони формують тематичне ядро), введення (дефініція), основна частина (експлікація і конкретизація), висновок (спеціалізація)(див.додаток В). Схематично подібна інваріантна модель даного жанру може бути представлена в виді зчеплення формальних композиційних гілок, які поетапно реалізують комунікативні наміри автора і знаходяться в відношенні лінейно-ієрархічного взаємозвязку. Конститутивною або «відмінною жанровою» ознакою наукової статті Л.І. Мешман [65, 19] вважає стабільність композиційно-змістової організації, «яка реалізує творчий процес вираження ходу думок автора в їх співвідношенні з дійсністю», іншими словами, «це злиття двох начал: динамічного (зміст) та статистичного (композиційна організація). Автор відмічає, що композиційно-змістова організація статтей, присвячених різним наукам, може мати свої специфічні особливості, які залежать від предмета науки і традицій друкарського мистецтва.

Перш за все, необхідно відмітити, що наукова стаття являється первинним жанром наукового дискурсу, і конститутивні характеристики цього типу дискурсу в повній мірі реалізується в тексті статті. Зміст цього жанру, як і інших видів наукових текстів, повністю визначається його конститутивними ознаками, тому жанротворчими характеристиками наукової статті є її формальні особливості.

В відповідності з виявленими дистинктивними характеристиками які дозволяють розрізняти жанри в середині одного типу дискурсу (обєм, структура і канал), жанр наукової статті має середній обєм, клішовану структуру і письмовий канал реалізації. Говорячи про те що стаття має середній об'єм, слід пояснити, що з кількісної точки зору цей жанр наукового дискурсу займає проміжне положення між тезисами (малий об'єм) та монографією (великий об'єм). Кількісний показник (число сторінок) не може бути жорстко встановленим через широке різноманіття наукових статей і особливостей їх побудування в різноманітних напрямах науки. Письмова форма викладу не потребує додаткових пояснень.

Найбільш важливими характеристиками наукової статті з точки зору формування жанру є особливості її структури. Практика показує, що стаття, як і будь-який інший витвір наукової літератури, побудована по доволі визначеним правилам, які характерні для наукової літератури в цілому, але в той же час володіє деякими особливостями, які пов'язані з задачею цього твору – постановка або вирішення однієї наукової проблеми.

Стаття характеризується певною структурою, яка складається з комунікативно-значущих відрізків тексту. Кожен комунікативний блок є змістовою частиною цілого тексту і виконує певну функції, які підпорядковані загальній комунікативній задачі. Виділяються наступні види комунікативно-значущих відрізків тексту:

- Заголовок, який виражає основну ціль тексту, направляє адресата на перспективний виклад ідеї і задає певні рамки такому викладу;

- Основна частина тексту, в якій розкривається тема статті та викладається вирішення поставленої задачі;

- Заключення, в якому формулюються висновки.

Однак, подібна композиційна структура характерна для багатьох жанрів наукового дискурсу, (наприклад, монографії). Крім того, вона підвладна значному варіюванню (жорстка – в технічних текстах і текстах наук, м'яка – в текстах гуманітарного змісту) і тому не може бути визнана конститутивною ознакою жанру статті. На наш погляд серед усіх структурних особливостей, які виділяються різноманітними авторами в текстах наукових статей, тільки дві з них можна вважати конститутивними. Це певна система посилань на вихідні данні. Саме ці дві характеристики в співзвучності з задачею, об'ємом і каналом реалізації повністю формують жанр статті і дозволяють виділити його з багатьох інших жанрів. Насправді, встановлена система посилань є невід'ємною ознакою будь-якої наукової статті. Її використання вважається обов'язковим параметром. Безумовно, подібна система посилань присутня і в інших жанрах (дисертація, монографія але, на відміну від композиційної структури, вона не являється гнучкою, оскільки не змінюється в залежності від області науки. Сполучення даної характеристики з ознакою не великого об'єму дозволяє відрізнити жанр статті від жанру монографії з повною визначеністю. Вихідні дані є підтвердженням факту опублікування статті в збірці подібних творів. Цей критерій представляється обов'язковою, конститутивною ознакою жанру статті, так як при її відсутності можна говорити про чорновик, проект, макет, статті, про будь-який інший жанровий різновид наукового дискурсу, але статтею такий текст стане тільки після його публікації. Звісно цією ознакою володіють і інші жанри наукового дискурсу, наприклад тезиси, монографія, але їх можна успішно розрізнити по іншим характеристикам.

Таким чином, конститутивними ознаками наукової статті пропонується вважати наступні характеристики: середній об'єм, письмовий канал, система посилань і вихідні дані. На основі цих ознак можна зформулювати визначення наукової статті. Під науковою статтею ми розуміємо первинний жанр наукового дискурсу, задачею якого являється постановка та вирішення однієї наукової проблеми, яка має середній об'єм, систему посилань та вихідні дані.

Kyrylo HREBENIUK

EDUCATION OF MULTICULTURALISM AMONG UKRAINIAN STUDENTS OF THE PHILOLOGICAL DEPARTMENT

The content of multicultural education is aimed at creating conditions for the socio-cultural identification of the person, which determines her status during participation in intercultural dialogue and provides her with primary experience in studying culture, at forming ideas about the cultural and ethnic diversity of the world both in space and in time; to promote tolerance and respect for the right of every people to preserve cultural identity; equipping the student with a conceptual apparatus that enables the fullest description of the multicultural environment. Students' understanding of the technologies of reconstruction of values of cultural communities involved in dialogue, which is the first step towards understanding the motives, instructions and biases of participants in dialogue of cultures; to develop the ability of students to critically absorb multicultural reality.

In the process of planning the content of multicultural education, it is necessary to take into account the socio-cultural specifics of the environment in which students are located and their individual characteristics [1].

The specificity of multicultural education methods is determined by the dialogical nature of the functioning and development of culture, the level of ethno-cultural identification of the student, the level of knowledge about the multicultural environment, their emotional culture and culture of behavior, requiring the use of active methods, such as: conversation, discussion, dialogue, modeling, design, reconstruction, reflexive methods, role-playing games [2]. The goals of multicultural education are tolerance, interchange, interaction, active solidarity,

150

understanding. Multicultural education - this is a process of targeted socialization of student youth, aimed at mastering the system of national and universal human cultural values, the formation of communication skills, allow students to carry out intensive intercultural interaction, and understand other cultures.

Multicultural education provides:

• assimilation of patterns and values of national and world culture, cultural, historical and social experience;

• formation of socio-attitude and value-oriented student youth's propensity for intercultural communication exchange, development of tolerance towards other societies, peoples, cultures and social groups;

• active social interaction with representatives of different cultures while maintaining its own cultural identity [1]

A teacher should help students realize that there are many values in the world that some of these values derive from the traditions of a people and are a logical achievement for them of their experience and historical development.

In our time of rapid scientific and technological development embodies multiculturalism in a concentrated form, not blurred either by the factor of time or space [3: 453]. Multicultural education helps to reduce social tension. It forms an individual who is ready for intercultural dialogue, expands the opportunities of multicultural space and creates conditions for the development of the individual.

During the educational process, socially important qualities of the student's personality are formed. Realizing the multicultural potential of educational content requires an interdisciplinary approach. No single educational discipline, like educational measures, can reveal all ethnic diversity and ensure the successful process of multicultural education of a student. That is why the first and the most important problem for the system education of the future is integration, creating a single educational and information space.

References

1. Bulgarian V. Culture and multicultural education/V. Bolgarina, I. Loschenova//Path of education - 2002.- No. 1 .-S.2-6.

2. Sweet A. Multicultural education and education - a step towards the integration of education of Ukraine into a single general cultural space//Scientific bulletin of Nikolaev State University: Zb.prats.- Mikolaïv:MDU,2005.-S.212-217.

3. Karmin A. Culturology. - SPb.: Lan, 2001.-830s.

Anastasia HUD, Halyna SYDORUK

МИКОЛА ЛУКАШ – МАЕСТРО УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ

Народився Микола Лукаш 19 грудня 1919 року в Кролевці Чернігівської губернії в сім'ї Олексія Яковича і Василини Іванівни Лукашів. Свої лінгвістичні здібності виявляв змалку. Ще в дитинстві засвоїв їдиш – до революції єврейське населення Кролевця становило четверту частину від загальної кількості селян. Якось він утік із циганами та буквально за кілька днів навчився їхньої мови. В семирічці опанував французьку, німецьку та англійську мови.

В архіві стародавніх документів М. Лукаш вишукував папери, дотичні до Коліївщини, переписував їх і перекладав з польської та латини українською мовою. Мало не задарма готував

ці матеріали для Костя Гуслистого: той саме працював над книгою про Коліївщину. Зароблені кошти М. Лукаш витрачав на книжки. В 1930-ті роки букіністичні крамниці були заповнені «конфіскатом» засуджених письменників і науковців. Цінні видання збували за копійки. На відміну від М. Лукаша, продавці не дуже тямили в книжках. Перекладач знався на них чудово: зібрав усі 10 томів «Історії України-Руси» Михайла Грушевського, «Исторические монографии» Миколи Костомарова, «Описание старой Малороссии» Олександра Лазаревського, твори Михайла Максимовича.

Діапазон перекладацької діяльності Лукаша величезний: тут світовий епос, лірика і драма, йому до снаги були твори різних художніх напрямів і течій. Він зупиняв увагу переважно на вершинних творах митців різних епох і народів, демонструючи багаті можливості українського слова. Миколі Лукашу, першому в Україні, вдалося перекласти «Фауста». За його переклад українською мовою бралися Іван Франко, Михайло Старицький, Дмитро Загул, але подужати всю поему Гете ніхто не зміг — далі першої частини жоден із них не просунувся. Микола Лукаш працював над ним 18 років. Саме Микола Лукаш чи не вперше в європейській літературі здійснює сміливий експеримент, перекладаючи українською мовою поезію Федеріко Гарсії Лорки, написану галісійським діалектом іспанської мови, послуговуючись гуцульським діалектом.

Володіючи феноменальним словниковим запасом із самих глибин народної мови, не боявся М. Лукаш інших творчих ноу-хау, здебільшого вдало використовуючи в своїх перекладах маловживані українські слова, зокрема суто поліські, сам створює неологізми.

У другому томі мемуарів «Наш Лукаш» Дмитро Павличко згадує: «У ті роки Лукашевого «Фауста» читала вся інтелектуальна Україна. Тувім українською мовою звучав краще, ніж в оригіналі. Лукаш використав таке несподіване лексичне багатство нашої мови, так гнучко та слухняно йшла за його рукою могутня плеяда тувімівських метафор, така іронія виблискувала з кожного речення перекладу, що я був зачарований тим усім. Лукашева мова – як небеса, побачені в телескоп. Міріади слів, які годі спостерігати простим оком, виступають у його мові зі своїм глибинним світлом» [1].

Вражає кількість митців, чиї твори були перекладені Миколою Лукашем. Це Роберт Бернс і Вільям Шекспір, Льюїс Керролл і Джон Мільтон з англійської; Генріх Гейне і Йоганн Гете, Фрідріх Шиллер і Рільке з німецької; Гійом Аполлінер, Артюр Рембо, Густав Флобер і Гюго з французької; Сервантес і Кальдерон, Лопе де Вега і Гарсіа Лорка з іспанської; Джованні Боккаччо і Джанні Радарі з італійської; Адам Міцкевич і Юліан Тувім з польської, Мацуо Басьо та багато інших середньовічних поетів з японської.

"Образно кажучи, Миколу можна порівняти з диригентом оркестру, в якому він вловлює партію кожнісінького оркестранта. Це унікальна особливість його таланту! А що вже казати про "Декамерон" Джованні Боккаччо, котрий українські читачі зачитували до дірок!» – писала Мирослава Лещенко. При цьому маестро майже не користується чернетками, пише немов би одразу "по-білому", дуже рідко вносить правки у вже опубліковані переклади. Не всі його експерименти, очевидно, виявляються вдалими з погляду практики перекладу, проте Микола Лукаш натхненно, як ніхто інший, продовжує й продовжує заповнювати прогалини в українській літературі, збирає багатющий лексикографічний матеріал, перекладає з англійської, німецької, французької, італійської, іспанської, литовської, російської, польської та багатьох інших мов.

Однак геніальна творчість Миколи Лукаша припадає на час невпинної русифікації України, коли українська література всіма засобами зводиться до іміджу смішної, суто "селянської" або, навпаки, винятково офіціозної, паркетної.

Особливістю перекладацького почерку М. Лукаша є вміння знаходити в себе, на рідному грунті, спільне з іншими народами у звичаях, побуті, одязі, мотивах фольклору і навіть історії. Так, на сторінках «Дон Кіхота», присвячених життю й пригодам іспанця, що потрапив у турецьку неволю, перо перекладача торкається струн українських невільничих плачів та дум, бо турецька неволя була сумною реалією не лише української, а й іспанської історії.

Дослідивши життя і творчість Миколи Лукаша, можна зробити висновок, що Лукаш – це людина із великої букви, майстер слова і думки, великий творець історій українською мовою. Така людина, як Микола Лукаш заслуговує на нашу пам'ять та шанування його неперевершеної творчості.

Література

1. Савчин В. Микола Лукаш — подвижник українського художнього перекладу: монографія. – Львів: Літопис, 2014. – 374 с.

Anastasiia HUD, Oksana TEPLA

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПРИСЛІВ'ЇВ І ПРИКАЗОК

Художній текст є надзвичайно непростим утворенням. А художній переклад – це двобічний процес, на який впливають численні фактори. Зокрема під час перекладу постають такі питання: чи повинен переклад орієнтуватися на мову-джерело, чи на мову перекладу, або чи варто пристосовувати оригінал до певних прагматичних настанов? Українська й англійська художні літератури не лише написані різними мовами, вони представляють неоднакові культури і мають лінгвістичні, літературні та культурно-соціальні відмінності.

У процесі перекладу художніх текстів перед перекладачем постають нелегкі професійні завдання, зокрема це стосується перекладу хронологічно-віддалених творів, коли перекладачеві потрібно шукати золоту середину: зберегти для сучасного читачача, з одного боку, часову віддаленість, відтворити тогочасний дух, з максимальною точністю картину світу, характерну для сучасників автора, а з другого боку, не архаїзувати надмірно текст. Власне, кожний художній твір є викликом для перекладача: тут треба попрацювати і з жанром, і з авторським стилем, взяти до уваги соціокультурні фактори і підтексти чужої мови. Перекладач художнього твору не повинен оминати кожну дрібницю. Увага до авторського задуму – ось одна з провідних засад перекладача художньої літератури.

Література посідає окреме місце серед інших мистецьких творів. Літературний текст деколи долає значні труднощі на шляху до свого читача, якщо цей читач є носієм мовної системи, відмінної від мовної системи автора твору. Тому переклад повинен бути професійним.

Для того, щоб перекладений з іншої мови літературний твір був якнайбільше наближений до оригіналу, потрібне його редагування. В процесі редагування перекладної літератури редактор завжди виконує творчі завдання, але водночас є й дослідником.

Отже, редакторська праця потребує неабиякого вміння, досвіду й терпіння. Перед редактором постають два завдання – перевірити текст на наявність помилок і виявити виняткову сприйнятливість до індивідуального стилю перекладача.

Yelizavieta IHNATCHENKO, Oksana TEPLA

ХАРАКТЕРНІ РИСИ ОФІЦІЙНОГО ТА НЕОФІЦІЙНОГО ДИСКУРСУ

Традиційно виділяють два види дискурсу: офіційний та неофіційний. Мова офіційного дискурсу – це мова офіційних та наукових текстів. Незалежно від того, чи текст є офіційним чи

неофіційним дискурсом, він призначений для певного адресата, що визначає комунікативну спрямованість мовленнєвого твору. На вагомість цього чинника вказують багато лінгвістів. Однак у дослідженні мовленнєвої природи твору залишається ще багато суперечливих питань: нема одностайності у розумінні об'єкта спрямованості мовленнєвого впливу, не окреслено його призначення в тексті, незважаючи на те, що він є елементом акту комунікації.

Засоби вираження фактору адресата поділяють на засоби відкритого і прихованого впливу. Чинниками відкритого впливу є: а) чіткий поділ наукового тексту; б) символіко-графічне оформлення наукової інформації; в) створення заголовку тексту.

Якщо говорити про неофіційний дискурс, то класифікація засобів впливу не є такою точною, як у ситуації з офіційними повідомленнями, але вчені все-таки виокремили певні риси, зокрема відсутність будь-якого символічного оформлення.

Чинниками прихованого впливу на адресата є:

а) інформативністьна рівні психіки, а не реальних знань;

б) поєднання на перший погляд абсолютно несумісних понять, недотримання логіки і будьяких законів цілісності.

Отже, вищенаведене дає змогу дійти висновку: кожній мові притаманний набір лексичних та граматичних одиниць, характерними для того чи іншого стилю. Досліджуючи офіційний дискурс, очевидним є те, що об'єктивність викладу матеріалу зумовлює більшу порівняно з неофіційним дискурсом потребу у вживанні пасивних конструкцій, імперсональних форм. Ці засоби забезпечують конкретність і логічність наукового дискурсу. Неофіційний дискурс має іншу мету і комунікативну спрямованість порівняно з офіційним, тому інтелект тут відіграє не першочергову роль.

Maksym IVASHCHUK

TRANSLATION SHIFTS FOR TRANSLATION MOVIE TITLES

By title we mean any name that the author (or team of authors) gives to his work. This can be the title of a scientific treatise, the title of a novel, the title of a film, the title of a periodical, the title of a car model, etc. As a rule, the title tries to reflect the essence of the work in the most concise form, so its translation into another language requires not only knowledge of a foreign language, but also knowledge and understanding of linguistic and cultural traditions of the native speakers. In our article we will limit ourselves to the peculiarities of the translation of only one subset of the title titles, namely the titles of the films. But much of what will be discussed in the article can be easily transferred to other cases.

The modern definition of the term "film" is quite broad. Films are created for different purposes, they can be entertaining, educational, educational and other. Films are a product of cultural activity. They are created by certain peoples and reflect the peculiarities of cultures. Films are an influential means of conveying values, ideas and information.

Film translation is a very important area of creative and commercial translation. Most films made abroad must be translated into Ukrainian in order to be released in Ukrainian cinemas [3]. A modern translator in the film industry must be able to translate films of any genre, because interest in films shot abroad will never disappear. Visual elements the film does not need translation, giving it universal power of communication.

The names of movies need special attention in terms of translation. The title of the film plays an important role in understanding the genre of the film, establishes a connection between the title and the content, attracts the attention of potential viewers with its originality. In the early twentieth century, the titles of the films resembled newspaper headlines.

When making a film, filmmakers were hesitant about whether the film should tell life stories and thus the title should become a metonymy of reality, whether the plot of the film should be fictional and metaphorical, and the title - as in the novel. In the first case, the film should be something like a visual report, similar to a newspaper, and with the appropriate title [1].

The title is a way to give the viewer the opportunity to find out at a glance whether to watch this movie or not. Based on this, the title should be characterized by the accuracy of expression of the meaning of the film, ie clarity and simplicity of form, it should be clear to everyone. Attracting the attention of viewers, any title of the film should be easily perceived, read without difficulty [2].

The title simultaneously performs the following functions:

1. signal (attracts the reader's attention);

2. informative (gives an idea of the film);

3. meaningful (conveys the main theme or idea) - determines the relationship of the title with the entire content of the film.

According to the analysis, when translating the titles of films, certain techniques and transformations are used [3]. The first method is calcing, or direct transmission of the title of the film (literal translation). Here are some examples:

«The Adaptation» — «Адаптація» (2004), «Address Unknown» — «Адреса невідома» (2001), «Escape Plan» — «План втечі» (2013), «З Days to Kill» — «Три дні на вбивство» (2014), «Dear John» — «Любий Джоне», «Wrath of the Titans» — «Гнів Титанів», «Supernatural» — «Надприродне».

The second translation technique is transliteration (letter reproduction) and transcription (sound reproduction) of proper names. The following movie titles are translated as follows:

«Avatar» — «Аватар», «Avalon» — «Авалон», «Pearl Harbor» — «Перл Харбор», «John Carter» — «Джон Картер», «Gladiator» — «Гладіатор».

The third way of translation is cultural adaptation. This is done taking into account extralinguistic factors so that viewers can understand the cultural elements and they are not alien to them. Such a transformation is to involve certain semantic objects that are relevant to the plot of the film. We have noticed the use of such transformations in the translation of film titles: addition, removal, replacement. This method requires a translator of a high level of cross - cultural competence. Here are examples of the application of the transformation of the addition of lexical units in the translation of the title of the film.

«The Grinch» — «Грінч, викрадач Різдва». As you can see, a whole phrase was added to the translation, which describes the fact that this is a Christmas movie.

Thus, the analysis of the ways of translating the titles of films shows that the choice of a certain translation strategy is influenced by a number of reasons. But we believe that the level of cultural and communicative competence of the translator plays a major role in choosing the right translation strategy, taking into account the most appropriate to certain situations realities, because translation is closely linked to rethinking phenomena and events. Thanks to adequate translation, multilingual cultures not only cease to be alienated, but also expand the horizons of their own cultures.

References

1. Translation Goes to the Movies, Michael Cronin, Routledge, 2008. – P. 168.

2. Translation Strategies and Techniques in Audiovisual Translation of Humour, Ewelina Bruzdziak, GRIN Verlag, 2012. – P. 78.

3. Formation of cross-cultural communicative competence in the process of training international specialists, Shevchenko O.L., 2012. – P. 265.

ZOOM ЯК ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

З урахуванням ситуації сьогодення неможливо уявити навчальний процес без практики використання різноманітних онлайн-платформ, програм, сервісів, додатків, каналів для обміну інформацією, тобто месенджерів. Додаток Zoom, як платформа для відеоконференцій, не є винятком [4].

Світова тенденція до глобалізації у сфері перекладацького бізнесу вже призвела до виникнення за кордоном великих міжнародних перекладацьких агентств, які все частіше набирають кадрів для роботи в дистанційному режимі. Тому, крім розвитку особистості майбутнього перекладача, ми за допомогою використання віддалених онлайн форм навчання можемо формувати навички технічного й технологічного рівня, прививаючи уміння майбутнім перекладачам з електронної обробки даних, веб-дизайну, комп'ютерної графіки і т.д. На думку І. Ізмайлової, характерними рисами розвитку перекладацької компетентності в міжнародному масштабі є спеціалізація, інтернаціоналізація і комп'ютеризація.

Відповідно, останнім часом багато уваги приділяється дистанціюванню навчального процесу із застосуванням інноваційних технологій навчання. За допомогою таких на всіх рівнях долаються труднощі традиційної системи навчання перекладу як вважає К.Скиба.

Одним із головних аспектів навчання перекладу є комунікація. Саме комунікативна компетенція — знання культури мови оригіналу і мови перекладу, й інші екстралінгвістичні знання і презентабельність визначає багато в чому майстерність усного перекладача, за І. Ізмайловою. Під презентабельністю ми розуміємо уміння перекладача професійно подати свій переклад.

Як відомо, Zoom передбачає ідеальну відео-комунікацію та онлайн співпрацю і співтворчість студента та викладача за умови наявності й відповідності деяких інших критеріїв, наприклад, якість інтернет-зв'язку, швидкість інтернет-подання сигналу, рівень технічного забезпечення, тощо. Додаток Zoom можна вважати легким для забезпечення особистісно-орієнтованого підходу у підготовці майбутніх перекладачів. Головною дійовою особою навчального процесу у вищому навчальному закладі є студент. Задача викладача певної дисципліни полягає у простеженні динаміки розвитку, визначенні особистісних переваг у роботі з навчальним матеріалом, тобто пізнанні студентів як особистостей, розкритті їхнього перекладацького потенціалів та розширенні сфери розвитку індивідуальних здібностей.

У безкоштовному варіанті програми Zoom можуть працювати 100 людей упродовж 40 хвилин.

Після реєстрації викладачу дисциліни потрібно лише запланувати конференцію на певний час. Створюється автоматичний ідентифікатор – дев'ять цифр, які потрібно повідомити всій групі чи старості групи (див. Рис. 1).

Потім автоматично генерується посилання для переходу на конференцію, яке можна надіслати, наприклад, електронною поштою чи месенджером: Viber, Telegram, WhatsApp і т.д.

Звичний процес навчання проходить у два етапи. Перший складається із двох щаблів: ознайомлення з матеріалом (знання) і застосування конкретного матеріалу (навичок) за допомогою використання функції демонстрації екрану. Платформа Zoom надає можливість подачі теоретичного матеріалу через ілюстративне чи графічне зображення, посилання та відео для перегляду, перелік тестових питань (англ. *check-list*) для закріплення знань і різноманітного опрацювання творчих завдань, виконання яких дистанційне. У другому етапі відбувається формування складних мовленнєвих умінь. На думку І. Ізмайлової, власне на такій моделі грунтується запропонований трьохступеневий підхід до навчання усного перекладу як складної вторинної мовленнєвої діяльності: знання, навичка, уміння.

мп ко-ференцию панировать конференцию инция Zoom Okiana Paichnyk		zoom
emuere Zoom Oksana Pasichnyk		
enques Zoom Oksana Pasichnyk		
(The Septem 23, 2020 V 10:30 10:	Start a Meeting Start or join a video meeting on the go	Войти в конференцию
arts_1+ + 0 alien +	start or join a video meeting on the go	волги в конференцию
торанощанся конференция Часовой понс; Хальсенки -		Войти в
цина балакан нарифики лакие Zoom имеется огранитение по времение Ай канкут для препадай стремя наи более участникам. ите тарификий плац, чтобы получить доступ к неогранительных групповых еснферен и показывать больше это сообщение		
фикатор конференции	2 -+	
фикатор конференции дать аетомалически 🕜 Идентификатор персональной конференции 792-584-7494	5	Версия: 4.6.10 (20033.0407)
н Буется пароли конференции		
зображение егор О Бол — Билл. Участнико О Бол — Билл		
фон 🔿 Зауч компьютера 🔿 Зауз толефона и компьютера Родитороветь	Join a Monting Slipe Up Sign In	New Meeting - Join Schedule Share Sch
ap.	⊲ 0 □	O čom
look 🕜 Google Календарь 🔘 Другие календари		Подключиться к
енные параметры -		конференции
SAR EXAMPLES	000	An or a family and a second second second second
снить вод раньше организатора		995-718-401
лочать заук участников при води назлически записывать конференцию на локальный компьютер		Decara Radivine
изаниятия знантивых клафофистию из ускулития сональство		Sarcewers, size wer dit Budyare condeponded
Santawaposatis Otsiena		He regardination tage
		Restored and example
		Eaite Oturia

Рис. 1

За допомогою ZOOM з'являється хороша можливість здійснювати навчання майбутніх перекладачів з особистісно-орієнтованим підходом. Крім звичайних пар-відеоконфенцій, викладач має можливість організовувати онлайн-консультації студентів у зручний для обох сторін навчального процесу час.

Методика дистанційного навчання перекладу на сьогодні постає новою формою й переводить на інший рівень взаємодію педагога й здобувачів освіти. Такий підхід передбачає виконання різноманітного типу електронних завдань, прослуховування текстів, тестування, перекладання усне чи письмове. Головне, що вирізняється у процесі навчання, це зворотний зв'язок. Академічна свобода вчителя дозволяє обрати викладачеві форми й методи реалізації дистанційного навчання, які задовольняють освітні потреби обох сторін навчального процесу. Отже, платформа Zoom може стати чудовою альтернативою.

References

1. Ізмайлова І.Г. Питання про формування професійної компетенції у студентів спеціальності "переклад" у сучасних умовах. Режим доступу: <u>http://ap.uu.edu.ua/article/509</u>

2. Пасічник О. Як технічно організувати дистанційне навчання – покрокова інструкція. Режим доступу: <u>https://nus.org.ua/articles/yak-tehnichno-organizuvaty-dystantsijne-navchannya-pokrokova-instruktsiya/</u>

3. Скиба К.М. Професіографічний підхід до побудови компетентнісної моделі перекладача / К.М. Скиба // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. -2015. - № 23. - С. 105-110. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip 2015 23 122 4. Платформа Zoom https://zoom.us/

Kate KARMAZINA, Yuliia LUNHU

VALUE OF DIGITAL COMMUNICATION

What is Digital Communication, Exactly?

Simply said, digital communication involves an organization's online communication efforts. Most organizations today use a wide range of online channels - from their website to mobile chat to blogs - to connect with current and prospective customers, employees, and other stakeholders. They need digital marketing professionals who have a keen understanding of how to leverage this convergence of technology and messaging to their advantage. Digital communications professionals are responsible for everything from creating online brand assets to building an engaged social media audience.

The Value of Digital Communication

Begin by asking a few questions. What does communication mean? More specifically, how important is digital communication in your life? Whether in personal life or in a business setting, conversation and engagement have, in many cases, moved primarily from face-to-face to digital in nature.

From a personal point of view, communication is a valuable part of building relationships and friendships. Using words, body language, and other nonverbal cues, recipients will be able to understand your thoughts, needs, and wants.

In the business world, communication is an extremely important component of success. It adds value to companies' services and products, establishes authority and voice, and makes it simple to gather necessary feedback from customers.

While it's easy to see the value in communication, we're at a strange crossroads where physical and digital communications converge. Generally, it doesn't take much tech-savviness to understand how to use each independently. But how do they interact with each other? As the divisions between the two are dissolving and digital communication is simply becoming communication, are you properly prepared and equipped to effectively engage and converse with people?

Ensuring that everyone has the right skills for an increasingly digital and globalised world is essential to promote inclusive labour markets and to spur innovation, productivity and growth. Several types of skills are needed: technical and professional skills, including ICT specialist skills for workers who drive innovation and to support digital infrastructures and the functioning of the digital eco-system; ICT generic skills for workers and citizens alike to be able to use digital technologies; and ICT complementary "soft" skills, such as leadership, communication and teamwork skills, required for the expanding number of opportunities.

Train this skills to be successful in Digital Communication

Employers across industries are looking for digital communication professionals with a variety of specific skill sets.

Along with the above areas of expertise, there are also many "soft skills" that will serve you well in a digital communication career, including:

Flexibility – Those who thrive in digital communication tend to be people who are highly adaptable, as priorities in this discipline often shift quickly. "Flexibility is highly valued in these roles," explains Dr. Powers. "Hiring managers want employees who can easily acclimate to changes."

• A commitment to lifelong learning – Ongoing education is important for staying marketable and at the forefront of the field, Dr. Powers says. "It's impossible to predict future changes but the most successful digital communication professionals are committed to lifelong learning to stay ahead of the rapid pace of change."

• A passion for storytelling – Digital communications are often rooted in the art of persuasion, and one of the best ways to persuade your audience is by crafting a strong narrative.

• Empathy – Being a strong communicator involves gaining a strong appreciation for your audience and what drives them. Once you're able to put yourself in the shoes of other people you're trying to influence, you can establish more meaningful – and more effective – connections with them.

• Curiosity – "Being inquisitive will carry you a long way," says Dr. Powers. "The best digital communication practitioners are those who crave a deeper understanding of the people, processes, and channels of communication."

How to Improve Communication Skills through a Screen

From an interpersonal perspective, any type of positive communication is healthy. Here are a few tips for improving communication skills in a digital world:

• Utilize social media. Social media is one of the best opportunities for effective communication in the digital world, and is often regarded as the best way to build or grow relationships on the internet. To begin improving your digital communication skills, social media is an excellent place to start. The most effective social media platforms for professional communication are Facebook, Twitter, and LinkedIn. Facebook is the most complete social experience and incorporates photos, videos, messaging, and virtual groups. Twitter is perfect for brief conversations and reaching out to people you may or may not know. LinkedIn is essentially the "business version" of Facebook and is a great way to network within your industry or career field.

• Take advantage of texting. When used the correct way, SMS text messaging can be a useful digital communication tool. Texting is best for sending short messages, because most don't require a lengthy explanation or response. The major mistake people make here is substituting phone calls with text messages. In the business world, texting is rarely appropriate.

• Phone calls are still important. Effectively communicating in a primarily digital world requires picking up the phone from time to time. If all communication is done from behind a screen, you will quickly lose the ability to relate to people and will instead become conditioned to engaging solely with words on a screen. It is vital to strike a healthy balance between digital communication and real world communication.

• Web conferencing opens up new possibilities. For businesses, web conferencing has opened up a world of new opportunities. Using resources like ClickMeeting.com, you can hold effective business meetings with employees, clients, and board members, regardless of physical location. Taking advantage of web conferencing resources will enable better communication while on the road or out of the office.

• Skype to stay in touch. Along the same lines of web conferencing, Skype and other video chat sources can help to develop personal relationships while physically separated from the other person. These digital tools are closest to "real life" communication. Not only can you use your voice, but with video chat, you can also read body language and show expression.

References

1. Mitchell Roshong, Communicating in the Digital Age, APTD.

2. <u>www.oecd.org/employment/future-of-work.htm</u>,

3. Leslie Doyle, What is Digital Communication & Why Are Skilled Professionals in Such High Demand?

Anastasiia KHODARCHENKO, Marianna GOLTSOVA

GAMING TERMINOLOGY AND SLANG IN THE ENGLISH LANGUAGE

Slang is a very informal usage of words and phrases for a more colorful or peculiar style of expression that is shared by the people in the same social subgroup. There are many different types of slang such as computer slang, sports slang, military slang, musicians' slang, students' slang, underworld slang, etc. Slang is the usage of highly informal words and expressions that are not considered standard in the speaker's dialect or language.

The popularity of video games on the Internet provokes gamers to create special terms. Nowadays, slang helps the online society to communicate and cooperate. Willing to look modern and advanced, young people begin to use words and phrases, geniuses that differ from the generally accepted speech norm. Abbreviations, foreign words are used and processes, phenomena, neologisms are created to designate new devices.

All the words and phrases that are used by online gamers can be divided into several categories.

1) The names of games, their abbreviation, and abridgment: LoL(League of Legends), WoW (World of Warcraft), COD (Call of Duty); DOTA (Defense of the Ancients); CS (Counter—Strike); GTA (Grand Theft Auto); WOT (World of Tanks).

2) Terms and abridgment, which are used by all the gamers independent from the game type or a plot: LMAO (laughing my ass off); KISS (keep it simple, stupid); IMO (in my opinion); Smurf or smurfing (when players who have a great experience in a video game, create new accounts for the purpose of disguising themselves as new players and use their skills to defeat inexperienced opponents with ease); Noob (to describe a person who doesn't have any expertise in a particular area, especially computing. It is derived from the word "newbie," and in the world of video games it refers to a new player who does not have any skills in playing video games).

There are several ways of forming slang such as:

1) Reverse word formation: to crack wise — wisecrack — joke, chuck a joke, humor;

2) Borrowing: browserspiel (English Browser — a 'window' for viewing the network and German Spiel — a game) is a browser game, free of charge.

3) Affixation: hacker someone who cracks a console, or a game, for a better experience of that console;

4) Contraction: gottum got him, got them;

5) Abbreviation: sometimes used in computer games Meat — meat meaning beginner; QFT — «quoted for truth». It is used to express the gamers' agreement with the statement or an opinion of another gamer; W8 — «wait». It is a request to wait for another player;

6) Word composition: user—friendly — easy to use an interface, such as a program;

7) Metaphorization: To lag means «to slow» due to excessive memory use or a slow Internet connection. This problem is quite common in graphics—intensive or player—intensive environment, lag causes a huge slowdown in a character's movement, often leading to disaster; Be on the blink — to work bad;

Computer slang has the following functions:

a) expressive — metaphor, subtlety, spontaneity, at times comic interpretation of slang terms;

b) emotionally evaluative;

c) the function of categorization and systematization;

d) nominative – slang is a lexical subsystem, where the surrounding reality are assigned their names coexisting with lexical units of literature language norm;

e) communicative - slang mainly represents a way of speech interaction of individuals;

f) time—saving — slang vocabulary allows you to fit into narrower temporal and spatial linguistic framework.

There are the most popular categories of online games such as shooter games, RPG – massively multiplayer online role—playing game and MOBA – multiplayer online battle arena and slang related to these games, because players can communicate freely.

Shooter game is a type of action game, which often tests a player's speed and reaction time. The main idea of these games is to use some kinds of weapon for shooting opponents. Usually this weapon is a gun, or some other long—range weapon.

A common resource found in many shooter games is ammunition.

The main aim is to shoot opponents and to pass missions without the player's character death. The examples of shooter games are «Red orchestra», «Counter—strike», «Call of duty», «Medal of Honor», «Battlefield», «Unreal Tournament» and etc.

The following slang lexical units belong to shooter games:

• Arty = short form of artillery. «Squad leader, we need an arty at B sector!»

• Beat—Em—Up — a game in which a player controls a character who runs through levels beating up minor enemies, usually followed by a boss fight.

• Camper = a character shoots enemies in a hiding position.

• Hack—and—Slash — a beat—em—up with weapons instead of fists.

• Head—Shot — to kill someone in the head resulting in an instant kill on an online match

• Reacon — short form of reconnoiter. «Who will go to reacon?»

• Run—and—Gun — a side—scrolling action game with a moving character and lots of shooting.

• Speed hack — cheat which is used by dishonest players, it can provide a very high speed.

• Stealther — any of a class that can become literally invisible. Assassins sneak up on the foe, and slice their

• Throats with a single stroke. Rogues, assassins, archers, and minstrels/bards often have the ability to stealth.

Another popular game is MMORPG or massively multiplayer online role playing game. It is a game when players assume the roles of characters in a fictional setting. This game gives players a possibility to experience a role of magical beings. Every character has different capability, which goes away from reality. Magical words are mainly used in such games.

The best examples of this category are «Word of Warcraft», «New World», «Ragnarök Online», «Perfect World», «Lineage», etc. There are several examples of the slang lexical units based on the game «Perfect World»:

• Bot or Buffbot — A character created to support other characters, usually a healer who stay behind the main character or a group of characters and lengthen their life during the game.

• Buffs — Spells that enhance strength, power, or other abilities. It is mainly used by a bot or a buffbot.

• Tank — one of the heavily armored fighting classes, usually without magical ability or with limited magical ability, such as paladins, warriors, champions, heroes, etc.

• Caster — any of the wide variety of magical spell—casting classes such as mages, wizards, shamans, etc. Casters have their very own set of work they do.

• INC — a dangerous monster, a group of monsters, or a group of enemies a player is «facing» – in other words, it appears in the player's way.

• MOB — a dangerous monster.

• Pat — short for «patrol», a wandering mob. «Be careful around you a pat!»

• Twink — a low—level character wearing gear far, far superior to what they could afford on their own.

MOBA or multiplayer online battle arena is a game that combines elements of RPG and strategies. There are two teams of players fighting on the arena. All players can choose only one character from the list of heroes, which can become stronger during the game. The target of playing is the destruction of the main building of the enemy's team. The most popular examples of this category are «Dota», «League of Legends», «Smite», «Vainglory» and «Heroes of Newerth».

The most common examples of slang units from the game are:

• Abuse — using of bags of the game for winning.

• Assist — help your teammate to kill enemy. «Assist me»

• CD — cool down. It's a period of time needed for the next using of skill or ultimate.

• Creeps — units, controlled by the computer program. They usually belong to players, enemies and can be neutral.

• DPS — «damage per second» is an ability of the hero to do damage.

• DD — «damage—diller», a player having a big meaning of DPG. «This guy can kill me. He is DD»

• Easy line — a place on the arena, where playing is easier.

• Farm — «farming» is a process of killing enemy's creeps to get a gold. «You need farm»

• FB — «first blood». The first killing during the game.

• Hardline — place on the arena, where playing is harder.

• Pick — choosing the heroes from the list. «Our pick is stronger»

• Push — destroying buildings of the enemy's team. «Push top»

It should be mentioned that slang lexical units belonging to each category are unique and diverse. Only true lovers of a particular game are able to understand each other using relevant slang in their communication.

The language used in the gaming world ebbs and changes as new games, patches and upgrades are released, and as play evolves. Slang is an open system and a dynamic element of language. As a linguistic phenomenon, youth slang is most closely related to society. It updates our language with new words that reflect the changes in our lives.

Anna KHODCHENKO, Bronislava RUBINSKA

ПРО ВИКЛАДАННЯ ДЕКЛАМАЦІЙНОГО СТИЛЮ ЗА ДОПОМОГОЮ КАЗОК З ВИКОРИСТАННЯМ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ

Дослідження багатьох вчених лінгвістів показали, що декламаційний фоностиль не є застарілим і використовується в публічному мовленні, яке базується на багатьох його рисах особливо у випадках урочисто-підведеної мови. [8; с.10].

Інші дослідники розрізняють ще релігійно-проповідницький фоностиль та стиль казок.[9;c.216 – 217]. Проповіднику потрібно донести свій голос до задніх рядів у церкві, особливо коли він говорить з кафедри у приміщенні з поганою акустикою. Ядерний тон, який є підвищеним у звичайному мовленні стає вузьким висхідним тоном або рівним, так що його можна майже заспівати. А з іншого боку, досвідчений вікарій може застосовувати підвищений тон голосу у неформальній бесіді.

Ми б хотіли показати як можна працювати з текстом казки" The Three Billy Goats" для навчання студентів-перекладачів 1 курсу, яка демонструє як розповідач встановлює контакт з аудиторією. Потім студенти, використовуючи сценарій можуть озвучувати живих героїв казки та неживі предмети за допомогою такого стилістичного засобу як звуконаслідування. Їх діалоги можуть зробити розповідь театральною, а слухачів перетворити у інтерпретаторів, зробити їх активними учасниками що створюють смислові нюанси казки. Слід також відмітити, що неможна нехтувати таким важливим аспектом спілкування як рухи тіла, жести та вираз обличчя, В

лінгвістичній літературі підкреслюють, що при демонстрації тексту казки на відео на екрані ми бачимо як розповідач робить емфатичний наголос у словах, рухи його рук та різні жести та навіть як блимають очі. Відеозапис показує ритмічну синхронність у розмові. Все це можна використати у відборі текстів для електронних підручників та посібників. Розглянемо яким чином та за допомогою чого можна навчати декламаційному стилю.

Через пошук інноваційних технологій навчання в сучасному педагогічному процесі відбулася заміна застарілих технічних засобів навчання сучасними мультимедіа.

Мультимедійне інформаційне середовище навчання використовує певну логіку організації навчання. Мультимедіа є кращими сучасними засобами навчання вербальним аспектам комунікації. Студенти навчаються слухати і розуміти зміст від носіїв мови в нормальному або наближеному до нормального темпі, вони також чують різні акценти, мовленнєві та інтонаційні моделі, тембральні характеристики голосу та можливі способи змінювати висоту та тембр голосу. Філологи також навчаються імітувати жести, рухи тіла та вираз обличчя. Виступ у декламаційному стилі перед аудиторією в ролі дає студенту самовпевненість у собі, розкутість, що не завжди досягається при використанні інформаційних текстів. Все це потребує розробки методики навчання декламаційному стилю за допомогою мультимедійних засобів. Отже метою є розробка методики вдосконалення декламаційних вмінь за допомогою мультимедійних засобів.

Щоб досягти поставленої мети вдосконалення вмінь розповідача ми пропонуємо серію вправ для виконання перед оглядом казки, під час перегляду та після перегляду. Перший тип вправ це рецептивні не комунікативні вправи на розпізнавання моделей, вивчених на заняттях з фонетики. Студентам підбирається фрагмент тексту, який проектується на екран, одночасно з цим студенти слухають фрагмент з відеофільму та дивляться на зразки інтонограм з поступово низхідною шкалою двох видів: рівною та розбитою.

Наприклад, "In the following paragraph find out syntagms with the Broken Descending Stepping Scale. Identify its function. Repeat it orally in the role of a narrator".

На екрані студенти бачать такий текст та ряд інтонограм. Вони слухають і обирають потрібну інтонограму.

"Compare two ways of expressing requests. Which of them sounds pleading, plaintive? На екрані студенти бачать текст з розміткою та відео фрагмент з фразами.

Прослухавши текст, вони роблять свій вибір.

Другий тип вправ-умовно-комунікативні. Студенти грають ролі живих тварин або предметів, наслідуючи звукам, які є типовими для них. Завдання може бути таким: "Read and act the following onomatopoeia in three different ways, trying to imitate a walk of an animal with light or heavy steps over a bridge."

"Trip-trap! Trip-trap! Trip-Trap!"

Друга група прав пов'язана з аналізом сценарію.

Наприклад, a)"Look through the introduction .Lay stress-tone marks as you think they should be, judging from the expressions and gestures of the speaker.Read it to each other.". Під час виконання цієї вправи на екрані з'являється слайди з різними жестами розповідача без озвучування.

b) Now compare your version with the real one. Студенти дивляться уривок з початком розповіді з озвучуванням і порівнюють зі своїми версіями, а викладач демонструє відповідні інтонограми на екрані.

Наступна група вправ виконується під час перегляду фільму. Вони є комунікативними та продуктивними. Студенти отримують ролі та озвучують фрагменти відеофільму. Наприклад,

"Act as if you were

- a) The tiniest Billy Goat Graff.
- b) The middle size Billy Goat Graff.
- c) The Huge Billy Goat Graff.
- d) The Troll.

Третя група вправ виконується після перегляду усього фільму-казки.

163

Перша підгрупа вправ є мовною і пов'язана з аналітичними діями студентів щодо значення інтонаційних моделей казки. Наприклад,

"Look at these sentences, expressing different feelings and emotions: anger, pain, fright, meanness, satisfaction. Rate them as very emotional outbursts, putting 5, 6, 7 on the scale 1-7. Natural utterances will be allotted 1. Then define the type of intonation pattern and the nuclear tone on the scale."

Ці речення виводяться на екран та супроводжуються диктором. Після того як студенти розташували речення на своїх екранах комп'ютерів, остаточний результат виводиться викладачем на екран викладача і коментується їх рівень емоційності в залежності від використаних інтонаційних моделей.

Друга підгрупа вправ є комунікативною і продуктивною і пов'язана з розвитком творчих здібностей студентів Наприклад,

"Act one of the dialogues, extend it adding some phrases of your own. Use non-verbal communication skills support to interpret it. Watch the oral interpretation of your group-mates. What verbal and non-verbal means did they use and how did they affect you?"

Сучасні мультимедіа дають також можливість записати виступ студентів на парі та прослухати і побачити кращі висловлювання, а потім зробити з них компіляцію і порівняти з інтерпретацією носіїв мови.

References

1. 975 Rekomendatsiia 2006/962/IeS Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady (IeS) Pro osnovni kompetentsii dlia navchannia protiahom usoho zhyttia" vid 18 hrudnia 2006 roku(2006). Available at:

1. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_9752.http://osvita.ua/legislation/law/2231/_2006.pdf.

2. 2231/Zakon Ukrainy "Pro osvitu"(Pryiniattia vid 05.09.2017. Nabrannia chynnosti 28.09.2017). Available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19_2017.pdf.

3. Rubinska B.I. (2013). Diialnisni kharakterystyky spilkuvannia studentiv: vyshchyi riven analizu [Activities characteristics of students' communication; highest level of analysis]// Problemy osvity. – 2013. – Vyp. 74, Ch. I. – S235-236.

4. Karpenko O. O. (2005). Transformatsiia navchalnoi knyhy v umovakh informatyzatsii vyshchoi osvity[textbook's transformation in conditions of higher education informatization] : dys. ... kand. ped. nauk : 07.00.08 / O. OKarpenko . – Kh., 2005. – 235 s.

5. Teoretycheskaia fonetyka anhlyiskoho stylia. [Elektronnyi resurs]:ucheb. / pod. red.-Sokolova M.A., Hyntovt K.P., Tykhonova Y.S., Tykhonova R.M. / Rezhym dostupu: jesuspremium.weebly.com/blog/_2017. pdf .

6. Dvorzhetskaia M. P.(1978). K probleme lynhvystycheskoi effektyvnosty rechevoho teksta: (na materyale anhlyiskoi skazky) [To the problem of linguistic effectiveness of speech text based on the material of English fairy tale)] .// Lynhvystyka teksta y obuchenye ynostrannыm yazыkam. – Kyev. Vyshcha shkola. – 1978, 201 – 205.

7. Rubinska B (2016). The choice and Organization of the Materials into Communicative Minimum for Textbooks for Students of Non-humanities Profile / B.Rubinska Modern Science—Moderní věda –2016 (4), 164–175.

8. Katherine T. Rohrer. Poetic metre, musical metre and the dance in Percell's songs. Available at: https://books.google.com/books?isbn=05214417497..Patterns of Spoken English: An Introduction to English ... - Google Books

9. Phonetics & Phonology (First published in1987). Routledge is an imprint of Taylor & Francis, an informal company, 216-217. Available at: https://books.google.com > ... >. pdf.

10.Dvorzhetska M. P., (2013). Phonostylistics and Rhetoric in Speech Communication . Available at: https://elibrary.ru/elibrary_28794270.pdf.

11.11.http://www.slovnyk.ua/services/translit.php.

Viktoriia KOLODIAZHNA, Marianna GOLTSOVA

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ БАНКІВСЬКИХ ТЕРМІНІВ

Сьогодні у період розвитку економічних відносин та прогресивних економічних реформ, як ніколи важливою є комунікація в області економіки та, відповідно, коректна передача такого невід'ємного пласта мови, як банківська термінологія. Тому наразі все більше уваги приділяється дослідженню специфіки та способів перекладу англомовних банківських термінів засобами української мови.

Bank (має походження від італійського слова "banko" – лава, стіл, на яких міняйли розкладали монети) та визначається як фінансово-кредитна установа, яка здійснює різноманітні види операцій з грошима та цінними паперами і надає фінансові послуги уряду, юридичним та фізичним особам: "A bank is a financial institution and a financial intermediary that provides almost all payment services and a bank account is considered indispensable by most businesses, individuals and governments".

Таким чином, банки виступають невід'ємною ланкою в акумулюванні фінансових ресурсів, тому, термінологія в даному аспекті, займає ключову роль в процесі ділової комунікації.

В текстах економічного спрямування можливим є використання: однослівних термінів, термінів-словосполучень, сталих словосполучень та термінів - складних слів.

Серед однослівних термінів можна зауважити такі як: *bank, deposit, interest, loan*та інші.Терміни-словосполучення складають переважну частину загальної кількості англомовних банківських термінів. Кількість їх компонентів може коливатися від двох до чотирьох одиниць.

Двокомпонентні терміни-словосполучення (складають близько 78% від загальної кількості англомовних банківських термінів-словосполучень): banking group, leasingobligation, creditsale, sundryaccruals, budgetroщo.

Трикомпонентні терміни-словосполучення (28,3%): fixed conversation rate, level payment amortization, emerging markets fundta інші.

Чотирикомпонентні терміни-словосполучення (3%): accrued benefit valuation method, fixed income back office, fixed capital depreciation ratio.

П'ятикомпонентні терміни-словосполучення зустрічаються досить рідко, в середньому на них припадає до 1% від загальної кількості англомовних банківських термінів-словосполучень: *net cash provided by banking activities, fixed basic public switched telephony* та інші.

Сталі словосполучення, за якими закріплене певне термінологічне значення: *marginsecurity, netinvestment, cashmachine*.

Поміж термінів – складних слів виділяємо: transaction, cardholderтощо.

Отже, оскільки банківські терміни – це переважно складні терміни або термінисловосполучення, то вони є основною проблемою перекладу банківського тексту. Відмінності в англомовній та україномовній варіантах банківської термінології викликають труднощі в процесі ділової комунікації, тому необхідними є вміння та навички добирати правильний спосіб перекладу тієї чи іншої одиниці зі спеціальними значеннями для творення адекватних текстів (див. табл. 1).

Таблиця 1

Спосіб		Приклад застосування	
Переклад за	а допомогою	The <i>lessee</i> can be evicted for non-payment of rent.	
лексичного еквівалента		<u>Орендар</u> може бути позбавлений права оренди	
		через несплату орендної плати.	
		After purchasing the <i>assets</i> of the firm the third	
		person obtains rights and duties of the former member.	

Способи перекладу банківських термінів

	Після купівлі <u>акцій</u> фірми третя особа отримує	
	права та обов'язки колишнього власника.	
Транскодування:		
1) транскрибування	1) The <u>clearing banks</u> maintain accounts at the	
	Bank of England.(Клірингові банкипідтримують	
	рахунки в Банку Англії).	
2) транслітерування	2) You give the bank money and the <u>clerk</u>	
	writes a cashier's check, charting a small fee for the	
	service.(Ви даєте банку гроші і <u>клерк</u> виписує	
	банківський чек, стягуючи невелику плату за	
3) змішане	обслуговування).	
транскодування	3) Only corporate bank's clients can receive	
	the <i>over-draft</i> . (Тільки корпоративні клієнти банку	
4) адаптивне	можуть отримати <u>овердрафт</u>).	
транскодування	4) The bank should provide details about the	
	amendments these stock books propose, as well as their	
	current status.(Банк має надати детальну інформацію	
	про поправки, запропоновані в цих книгах фондових	
	цінностей, а також про їх нинішній <u>стан</u>).	
Калькування	<u><i>Price risk</i></u> – is the risk of the loan price change	
	resulting from the raising or falling of the current level of	
	the interest rates.(Ціновий ризик – це ризик зміни ціни	
	боргового зобов'язання внаслідок росту чи падіння	
	поточного рівня процентних ставок).	
Описовий переклад	Any bank doesn't provide the credit if you have an	
	$account$.(Жоден банк не надасть кредит, якщо у вас ϵ	
	<u>несплачена боргова вимога</u>).	
Контекстуальна заміна	You've probably heard of the dividend investing	
	strategy - buying shares of companies that pay good,	
	quality dividends. (Ви, можливо, чули про стратегію	
	інвестування дивідендів – придбання акцій компаній,	
	які платять хороші, <u>високі дивіденди</u>).	
Генералізація	The guide <i>goes far beyond</i> answering the question,	
	"What is stock?" (Цей довідник виходить далеко за	
	<u>межі</u> відповіді на питання: "Що таке акція?"	

Джерело: сформовано автором на основі [2].

Отже, переклад англомовних банківських термінів має низку особливостей, які є характерними даному прошарку лексики. При перекладі використовується велика кількість різноманітних способів, для досягнення найбільш точного відтворення значень фахових понять. Адже, адекватний переклад англомовної банківської термінології вимагає попередньої систематизації їхнього значення в контексті. Переклад термінологічних одиниць, як правило, здійснюється не лише за допомогою застосування україномовних відповідників, але й за допомогою використання таких способів перекладу, як: транскодування, калькування, описовий переклад, контекстуальна заміна та генералізація.

Література

1. Архарова Т.В. Особенности терминологии банковской системы. Збірник праць молодих учених Народної української академії [редкол.: В.І. Астахова (голов. ред.) та ін.]. Х.: Вид-во НУА, 2012. с. 99-103.

2. Грищук Н.І., Бялик В.Д. Специфіка та способи перекладу англомовних банківських термінів. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). №1. Ч.2, 2020. с. 53-57.

3. Хацер Г.О. Особливості перекладу термінів-словосполучень та складних термінів (на прикладі текстів банківських звітів). Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». №1, 2017. с. 86-89.

Diana KOROTKA, Marianna GOLTSOVA

NON-VERBAL COMMUNICATION IN NEGOTIATION

Nonverbal communication describes the process of shared cues between people, which goes handin-hand with public speaking. This can include eye contact, frequency of glances, blink rate, gestures, facial expressions, postures, gate and more. By understanding non-verbal signals during communication, you can understand how the interlocutor is attuned, how he really relates to what was said, he is open or closed, interested or bored. During communication, from 55 to 70% of information people receive through non-verbal means, and only 30-45% comes from words.

Negotiation experts typically advise us to meet with our counterparts in person whenever possible rather than relying on the telephone or Internet. As convenient as electronic media may be, they lack the visual cues offered by body language in negotiation help convey valuable information and forge connections in face-to-face talks. Without access to gestures and facial expressions, those who negotiate at a distance have trouble accurately reading each other's tone and building rapport. But what, exactly, do negotiators learn from nonverbal behavior and body language in negotiation?

Shaking hands is a part of business communication and must comply with the rules of etiquette. It should be short, energetic, and medium in intensity. At the same time, one should not forget about non-verbal signals that will help determine the partner's attitude.

If, during a handshake, the interlocutor turns your palm down, grabs it with the other hand, or pats you on the shoulder – he or she demonstrates power and superiority. A sluggish handshake from a lazy, passive person, wet hands are the signs that a partner is nervous.

Look and facial expression are closely related and are important elements of non-verbal communication in business. A calm, benevolent look, accompanied by a friendly smile, symbolizes sympathy, interest, and a positive attitude of the partner.

A look at the floor indicates a desire to stop communicating, upward – about fatigue, on the sides – that he is bored. A gaze indicates hostility or dominance. You should not trust the interlocutor, who avoids eye contact, often looks from one object to another ("running gaze"), blinks, looks away.

A person with the correct posture makes a favourable impression. Good posture implies a straight back, straightened shoulders, and a confident head position. It should be relaxed and natural.

A stooped back indicates tightness, insecurity. An even more painful impression is made by drooping shoulders and head, which can be taken for a manifestation of passivity and submissiveness.

Gestures are movements of the hands that accompany words and emotions. There should be moderate gesture at a business meeting. Frequently repetitive, abrupt, fussy movements are unpleasant and annoying to partners.

Gestures play a big role in non-verbal communication, but it is extremely important to interpret them correctly. For example:

•openness – hands turned palms up, unbuttoning a jacket;

• protection – arms crossed on the chest;

- doubt scratching the ear, neck, rubbing the chin;
- •uncertainty interlacing fingers, tapping on the table, rubbing the back of the neck.

Communication is a key part of a healthy society so it's never too early to teach these skills. The ability to communicate and correctly understand the interlocutor is one of the most important conditions for successful negotiations.

References

1. Matthew Harvey (2018) Body Language. New York

2. Michael A. Wheeler (2003) Nonverbal Communication in Negotiation. Harvard Business School

Yuliia KOTSIUK, Hanna MEDIANYK

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОЗРІЗІ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Інформаційна революція і надзвичайний зріст поширення знань породили нову еру - еру знань і інформації, яка безпосередньо впливає на економічну, соціальну, культурну і політичну діяльність всіх регіонів світу. Уряди в усьому світі визнали ту роль, яку інформаційні та комунікаційні технології можуть грати в соціально-економічному розвитку. Ряд країн, особливо розвинутих і деякі країни, що розвиваються, розробляють політику і плани, спрямовані на перетворення їх економіки в інформаційну економіку і економіку, засновану на знаннях.

Такі країни, як США, Канада і низка європейських країн, а також азіатські країни, як Індія, Сінгапур, Малайзія, Південна Корея, Японія і такі південноамериканські країни, як Бразилія, Чилі та Мексика, а також Австралія і Маврикій або вже розробили комплексну політику і плани в сфері інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ), або знаходяться на просунутій стадії реалізації цих програм в своїх економіках і суспільствах. Деякі з цих країн розглядають ІКТ і їх використання з метою соціально-економічного розвитку як одну з областей, де вони можуть швидко встановити глобальне панування і отримати величезну віддачу з точки зору створення багатства і високоякісних робочих місць. З іншого боку, деякі інші країни розглядають розвиток і використання ІКТ в своїй економіці і суспільстві в якості ключового компонента своєї національної концепції підвищення якості життя, знань і міжнародної конкурентоспроможності.

Швидке вдосконалення технологій стимулювало процес глобалізації:

- транспортні технології дозволили значно прискорити доставку товарів на далекі відстані при менших витратах.

- Існують ще більш примітні досягнення в галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

- Телекомунікаційні засоби використовуються для зв'язку один з одним у всьому світі, для миттєвого доступу до інформації та для зв'язку з віддалених районів.

- За допомогою Інтернету можна отримувати інформацію практично про все, що завгодно, і обмінюватися нею. Він також дозволяє відправляти електронну пошту і розмовляти по всьому світу за мізерну плату.

Зокрема, глобалізація стає основним фактором, що впливає на доходи і умови життя людей. Кастельс (2004) пише про зростання четвертого світу, викликаному нерівністю в доходах людей в одній і тій же країні. Він стверджує, що відбувається поляризація в розподілі багатства на глобальному рівні, збільшується нерівність в доходах всередині країн і росте злидні в більшості розвинених і країн, що розвиваються. Як видається, найбільше нерівність спостерігається між міськими та сільськими районами, причому становище сільського населення гірше, ніж в містах.

Незважаючи на те, що був розроблений ряд теорій про природу і вплив процесу глобалізації, існує згода в тому, що зросла взаємозв'язок між людьми, бізнесом і регіонами впливає на життя людей на місцевому рівні.

Використання інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) може дозволити забезпечити розвиток на основі доступу до нових ринків, підвищення конкурентоспроможності та доступу до знань і навичок, якщо вони будуть застосовуватися для вирішення місцевих умов і індивідуальних проблем.

Багато досліджень показали, як найбільш малозабезпечені верстви населення змогли скористатися перевагами ІКТ для отримання доступу до нових ринків, підвищення своєї конкурентоспроможності і, завдяки адміністративної ефективності, досягнення більш низьких витрат і більш високої віддачі. У той же час ті, хто не може отримати доступ до ІКТ або скористатися ними, ризикують опинитися виключеними з економічних і соціальних процесів глобалізації. Для адекватного вивчення впливу ІКТ на глобальний розвиток необхідно розробити такі методи досліджень, які враховували б ці процеси і дозволяли б вивчати їх. Звісно ж, що, з огляду на вплив глобалізації на розвиток, національна держава вже не може бути головною аналітичної одиницею. Проте, розвиток і раніше розглядається як економічний процес, корені якого сягають в модерністські теорії.

Література

1. Світ, що втік: Як глобалізація змінює наше життя, Гідденс, А. 2003. Нью-Йорк, Нью-Йорк: Routledge

2. Глобалізація: критичне введення, Шольте, Дж. Нью-Йорк, Нью-Йорк: St. Martins Press. 2000 р.

3. Економіка інформаційного віку, суспільство та культура. Том 1: Піднесення мережевого суспільства, Кастеллс, М. Оксфорд: Блеквелл. 2000 р.

Zinayida KOUTCHERIANOU, Mykhailo POPOVYCH

POURQUOI DES SURNOMS: QUELLE EST LEUR PERTINENCE SOCIALE?

Les chercheurs explorant les voies de la formation de noms propres constatent que cette catégorie de mots avait pour son origine les surnoms. Dans toutes les civilisations, les surnoms servaient initialement d'un moyen verbal pour différencier les individus d'une collectivité. Ces noms individuels faisaient référence aux qualités inégalées de la personne dénommée, permettant de la distinguer de toutes les autres. À la fin du moyen par suite de l'Ordonnance de Villers-Cotterêts d'août 1539 de François I, les sobriquets se sont transformés aux noms de familles. Cependant la coutume ancienne d'attribuer à une personne visée un sobriquet est toujours vivante. Et les masse médias en sont le meilleur témoignage.

Il est de notoriété générale que dans le langage on utilise bien souvent des appellations non conventionnelles telles que les surnoms et les sobriquets. Ces dénominations de «second baptème» permettent de mieux identifier son porteur, de le voir dans une autre optique. Elles servent donc d'une espèce de toile de fond sur laquelle se reflètent certains qualités ou défauts de la personne visée, nous donnant une première impression sur elle.

De ce fait, notre recherche est axée sur l'étude des surnoms et des sobriquets qu'on attribue dans les médias français aux personnes connues pour attirer l'attention de lecteurs à leur comportement, à leurs traits de caractères, ou bien à leur train de vie. Donc l'étude des surnoms utilisés dans les médias devient bien pertinente, parce qu'ils nous tiennent au courant des événements qui se passent dans la société, et servent de sources supplémentaires de l'information sur les acteurs de ces événements.

Chaque fois qu'une nouvelle personne apparaît dans les médias, les gens lui donnent un ou plusieurs surnoms liés à son comportement, à son apparence physique ou bien à ses activités quotidiennes. On utilise pour cela un vocabulaire expressif emprunté comme de règles au registre familier, toujours rempli de vocabulaire familier, de blagues, comme par exemple « la Sorcière»[1], «Macrotte»[3], «Bébé Hollande»[4]. Alors, une des principales fonctions des surnoms dans la presse c'est la fonction de plaisanterie ou de divertissement.

Les masmédiens français utilisent les surnoms comme une "arme" qui indique leur attitude envers telle ou telle personne. La personnalité la plus marquante de la presse française depuis 2017 est, sans aucun doute, le président actuel de la France Emmanuel Macron, dont la liste de surnoms est longue et variée. On l'appelle «Jupiter», «Bibiche», «Macaron»[2], "Petit marquis poudré»[1], «Nouvel empereur de l'Europe»[3], etc. Chacun d'eux ajoute quelque trait supplémentaire à l'image socio-politique de ce politicien.

Alors, comme en témoigne notre analyse approfondie, le rôle linguistique et culturel des surnoms dans la société humaine est très intéressant en termes de caractéristiques diverses des personnes auxquelles la communauté a donné un surnom. Tout d'abord, les surnoms sont utilisés pour distinguer l'individu ou pour attirer sur lui l'attention du public.

Qu'est-ce qui est intéressant dans notre étude? C'est tout d'abord le fait qu'il nous permet de trouver les réponses aux questions qui se posent lorsque nous commençons à lire la presse française ou à regarder la télévision. Pourquoi, par exemple, les députés français du parti socialiste sont-ils nommés "éléphants", pourquoi Nicolas Sarkozy est devenu "lapin Duracell" [4] ou pourquoi le président de la France s'appellet-il "Petit Prince" [2], est-il ou sa vie tellement semblable au héros d'Antoine de Saint Exupéry? Ces questions et bien d'autres nous intriguent, attirent notre attention et nous pousse à leur étude plus détaillée.

Références

1. Boudet, M. Les surnoms des politiques/ Maelle Boudet. – 2010. – Режим доступу до pecypcy:https://www.planet.fr/dossiers-de-la-redaction-les-surnoms-des-politiques. (дата звернення: 28.11.2018).

2. France-Presse, A. De quels surnoms les politiques sont-ils affublés? / Agence France-Presse. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.bfmtv.com/diaporama/de-quels-surnoms-lespolitiques-sont-ils-affubles-3138/ (дата звернення: 16.01.2019).

3. Rédaction. Les surnoms des politiques/ Rédaction. – 2019. – Режим доступу до pecypcy:https://www.planet.fr/dossiers-de-la-redaction-les-surnoms-des-

politiques.19833.1466.html?page=13 (дата звернення: 03.09.19).

4. Rédaction. Top 10 des surnoms des personnalités politiques / Rédaction. – 2014. – Режим доступу до pecypcy: https://www.linfo.re/magazine/people/650204-top-10-des-surnoms-des-personnalites-politiques (дата звернення: 25.01.19).

Nataliia KRAVCHUK, Marianna GOLTSOVA

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ

У найпростішому розумінні слово реклама означає "привернення уваги", сповіщення або інформування потенційних покупців. Якщо ви хочете повідомити про щось велику кількість людей, вам потрібно зробити рекламу за допомогою публічного оголошення. Певна річ, що мова реклами впливає на людей та їх поведінку. Реклама повинна привертати увагу читачів та вражати їх у досить обмеженому часі та просторі. Таким чином, мова реклами має бути привабливою та легко запам'ятовуватись.

Мова реклами характеризується функцією привернення уваги, щоб покупці придбали товар або послугу. Але це не єдина функція. Мова реклами також може розважати, інформувати, дезінформувати, хвилювати або попереджати. Звернення до одержувачів та переконання їх придбати часто приховується або супроводжується іншими функціями, такими як описова, розповідна, виразна чи поетична та естетична функції мови.

Описова функція рекламних текстів виконується лише у дуже небагатьох випадках. Елементи розповіді мають фундаментальне значення для так званих рекламних оголошень, де псевдокористувачі повідомляють про свій досвід використання продукту. Мова реклами набуває виражальної функції, коли відправник повідомлення, тобто компанія, що рекламує свою продукцію чи послуги, робить висловлювання про свою історію, філософію та бачення.

Повністю написана реклама складається з п'яти частин: заголовка, основного тексту, слогану, товарного знаку та ілюстрації, причому перші три з них є усними, а інші дві – невербальними. Серед лінгвістичних та стилістичних особливостей рекламного тексту, що відрізняє його від інших функціональних мовних стилів, можна виділити:

1. виразність мови як засіб привернення уваги читача;

2. високий ступінь стандартизації використовуваних мовних засобів;

3. використання фразеологізмів та ідіоматичної лексики (а також: ігор у слова, каламбурів, прислів'їв та приказок);

4. використання інших стилістичних засобів, прийомів і фігур мовлення (образне порівняння, гіпербола, метафора, метонімія, алегорія тощо).

Оскільки ці мовні особливості головним чином визначають специфіку перекладу рекламного тексту, перекладач повинен бути з ними знайомий до того, як почне працювати над перекладом тексту.

Є чотири основні функції успішної реклами:

1. Привернення уваги. Реклама повинна привертати увагу та викликати цікавість. На мовному рівні цього можна досягти, використовуючи неправильний правопис, неологізми, каламбури, рими, семантичні відхилення та ставлячи мову у невідповідний або неортодоксальний контекст. Прикладом є слоган компанії Carlsberg, який є досить гучним та однозначно викликає цікавіть у потенційних покупців: Probably the best beer in the world.

2. Читабельність. Як тільки реклама змогла привернути увагу читача, цей інтерес потрібно підтримувати, завжди зважаючи на те, що читач шукає швидку та просту інформацію. Тому стиль реклами здебільшого розмовний, використовуючи просту і звичну лексику. Більше того, фразові дієслова, ідіоми та скорочення є характерними рисами рекламної мови, що свідчить про її сильну ступінь розмовності. Прикладом простого та зрозумілого рекламного зверненення є слоган мережі закладів швидкого харчування Mcdonalds: *I`m lovin` it*.

4. Легкість запам'ятовування. Повідомлення оголошення має запам'ятатись одержувачу. Повторення – один із найпоширеніших прийомів, що застосовуються в рекламі для досягнення цього. Більше того, постійне повторення слоганів, брендів та назв товарів однаково сприяє запам'ятовуванню товару та пов'язаних з ним рекламних повідомлень. Для прикладу, наведемо рекламний слоган бренду спортивного одягу та взуття Nike: Just do it.

5. Правдивість та точність. Реклама не повинна містити неточних або оманливих тверджень, ілюстрацій, прихованих тверджень стосовно товару чи послуги. Прикладом такого рекламного тексту є слоган бренду M&M's: *Melts in your mouth not in your hands*.

Мова реклами часто містить прийоми, подібні до технік у поетичних текстах, такі як рима, ритм, алітерація та асонанс. Це гарантує, що одержувач реклами краще запам'ятає текст і згадає його в потрібний момент. Прикладом використання рими є слоган компанії-виробника кормів для тварин Eukanuba: *Eukanuba gives their teeth the strength they need*.

Алітерація – це літературний прийом, при якому послідовні слова, точніше наголошені склади, починаються однаковим приголосним звуком або буквою. Прикладом використання алітерації є слоган бренду годинників: *Performance. Prestige. Passion for Innovation*.

Отже, рекламний текст є один з видів тексту, що має власну прагматичну установку, яка полягає у тому, що впливає на споживача з метою зміни або посилення позитивного ставлення до товарів або послуг, які рекламуються. Засоби мовної образності, такі як рима, ритм, алітерація та асонанс, а також різні засоби переконання допомагають позитивно впливати на покупця. Реклама – це не просто оголошення, повідомлення, ознайомлення, нагадування, але і засіб залучення уваги, створення іміджу і популярності. Рекламний процес спрямований головним чином на формування і закріплення в свідомості адресата стійких стереотипів життя, мислення, що є невід'ємною частиною формування суспільної свідомості. Мову реклами можна розглядати як стиль відокремлений, самостійний, при цьому слід враховувати, що він складається з елементів різних стилів. Загальні комунікативні завдання і приватні прагматичні установки визначають функціонально-стильовий статус рекламного тексту і специфіку його смислової організації. Таким чином, незважаючи на креативність рекламної мови, вона дотримується досить вузької схеми лінгвістичних особливостей, які роблять рекламу легко пізнаваною.

Література

- 1. Cf. Geoffrey Leech, English in Advertising, London, Longman, 1966, p. 23
- 2. G. Hughes, Words in time, London, Blackwell, 1987, p. 159
- 3. Gieszinger, S. (2001): The History of Advertising Language, Frankfurt / Main, Lang.
- 4. Goddard, A. (1998): The Language of Advertising, London, Routledge.
- 5. <u>http://www.eukanuba-eu.com/</u>
- 6. http://www.clevelandjewishnews.com/pdf/MANN_Jewelers.pdf
- 7. <u>http://www.samsung.com/</u>
- 8. http://www.becointreauversial.com/

Yelyzaveta KRYNYTSKA, Yuliia LUNHU

FOUR BASIC LANGUAGE SKILLS FOR PROFESSIONAL PRACTICE

Linguistic expertise is a study of speech activity products aimed at establishing significant facts and receiving answers to the issues posed before the expert.

Linguistic examination allows you to establish the truth (felt) or the possibility (inexpensability) of descriptive statements about the object. The production of linguistic expertise is based on linguistic theories and developed in linguistics of the methods of studying linguistic objects.

The object of linguistic examination are products of speech activities: statements, texts, lexemes, verbal designations of trademarks, etc.

The main goal of linguistics, like all other intellectual disciplines, is to increase our knowledge and understanding of the world. Since language is universal and fundamental to all human interactions, the knowledge attained in linguistics has many practical applications

Most often, linguistic expertise is needed when the text provoked a conflict or information dispute.

Linguistic experts analyze controversial texts, and their conclusion becomes evidence in court cases.

The four basic language skills: listening, speaking, reading, and writing. In your teaching, you will need to address each of these skills. And, whenever possible, you should utilize activities that integrate all four skills since each reinforces the other.

Linguistic skills measure the capacity of individuals to understand and express themselves, both in written and oral form. Nearly all of the population understand, speak and read Galician.

Some linguists use their abilities and training to work in government. Linguists' analytical skills are in high demand to conduct research, provide language-related technological services, and contribute important insight on issues of law, policy, and education.

Specificity profession

Linguist's work can be in the following activities:

•teaching activities;

• advice on expert rights;

•Research activities;

• preparation of specialized articles, textbooks, almanaci, etc.;

•Assistance in creating computer software.

Linguists are more profitable to use their business skills by setting up representatives to international companies, referents and translators

Linguistics studies not only existing (existing or possible in the future) languages, but also human language at all. Language is not given linguist in direct observation; Just observed only the facts of speech, or language phenomena, that is, speech acts of the living language carriers together with their results (texts) or language material (a limited number of written texts on the dead language, which no one uses as the main means of communication).

During a forensic linguistic examination are considered and studied language and speech units, set apart from the oral and written methods as an electronic text information stored on the drive.

The list of matters within the powers of the linguistic expertise:

• interpret the connotative and frequently used (additional) meaning of words and verbal expressions;

• interpret the text of the document to refer to variants of his understanding;

• to establish the identity of certain phrases and words used in the title of trademarks and brands, as well as other promotional texts;

• explore the meaning and orientation of certain substantive text segment;

• set the value and the roots of specific words, phrases or idioms.

References

1. Baranov A.N. Linguistics in Forensic Linguistic Expertise (Method and Truth)

2. Srikant Sarangi and Christopher N. Candlin. Applied Linguistics and professional practice: Mapping a future agenda.

3. Teaching Adults: An ESL Resource Book by New Readers Press.

Karyna KUZKO, Yuriy ROZHKOV

ПРО КЛАСИФІКАЦІЇ АЛЮЗИВНИХ ІМЕН (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)

В останнє десятиліття в лінгвістиці здійснюється перехід на антропологічну парадигму дослідження. У світлі нової наукової парадигми людина немислима поза мови і мовної здібності як здатності до породження і сприйняття мови.

Все більшу увагу привертають дослідження алюзій в зв'язку з інтересом до неявних способів передачі інформації в тексті. Алюзія розглядається або з позиції інтертекстуальності (як прецедентний текст), або з позиції когнітивної лінгвістики (як ментальна одиниця), або з позиції стилістичних прийомів (як фігура мови).

Слід зазначити, що термін «прецендентність» стає одним з найбільш активно вживаних останнім часом в теоретичній і прикладній лінгвістики. Причиною такого інтересу, ймовірно, послужило введення Ю. Н. Карауловим поняття прецедентного тексту,під яким він розуміє тексти:

1) значимі для тієї чи іншої особистості в пізнавальному і емоційному відношенні;

2) мають надособистісний характер, тобто добре відомі широкому оточенню даної особистості, включаючи її попередників і сучасників;

3) звернення до яких відновлюється неодноразово в дискурсі даної мовної особистості [1,с. 216].

Поряд з поняттям прецедентний текст, також можна виділити поняття «прецедентне висловлювання », « прецедентна ситуація» і « прецедент не ім'я ».

Д. Б. Гудков до прецедентних імен відносить групу імен, які відносяться до ядра мовних засобів зберігання і трансляції культурної інформації, «граючи провідну роль у формуванні національного і, отже, мовну свідомість, визначає як шкалу цінностей »[2, с. 142].

Статусом прецедентних володіють ті індивідуальні імена, які входять в когнітивну базу індивіда або нації, тобто «постійне уявлення позначеного ними «культурного предмета» є спільним для всіх членів лінгвокультурної спільноти »[2, с. 146]. Так, до числа прецедентних імен можна віднести ім'я, зв'язане або з широко відомим текстом, як правило, що належать до числа прецедентних (наприклад, Обломов, Ромео і Джульєтта), або з ситуацією, широко відомої носіям мови і виступаючи, як прецедентна (Робінзон Крузо, Колумб), ім'я-символ, що вказує на деяку еталонну сукупність певних якостей (Робін Гуд, Попелюшка).

Прецедентне висловлювання – закінчена і самодостатня одиниця; складний знак, сума значень компонентів якого нерівна його змісту. До числа прецедентних висловлювань належать цитати з текстів різного характера, афоризми, прислів'я, приказки [3, с. 65]. Прецедентна ситуація – якась «еталонна», «ідеальна» ситуація; що означає прецедентну ситуацію може бути прецедентне висловлювання, або прецедентне ім'я, а також не прецедентний феномен [4, с. 45]. Необхідно відзначити, що терміни «прецедентне висловлювання », « прецедентна ситуація », прецедентне ім'я »в традиційній стилістиці зібрані під єдиною назвою – алюзія [5, с. 11]. Прецедентні феномени, пов'язані спільністю походження, можуть виступати і як символи один одного [2, с. 108].

В основу класифікацій алюзій можуть бути закладені змістовні, структурно-семанттичні або функціональні ознаки. Так, Н. Ю. Новохачєва в своїй роботі пропонує тематичну класифікацію, що включає 11 класів: 1) літературно-художні аллюзії; 2) фольклорні алюзії; 3) кінематографічно-етичні алюзії; 4) пісенні алюзії; 5) газетно-публіцистичні алюзії; 6) крилаті алюзії;7) офіційно-ділові алюзії; 8) інтермедіальні алюзії; 9) біблеїзми; 10) наукові алюзії;11) контаміновані експрессеми [8, с. 116].

Багатоаспектний характер має класифікація аллюзівних антропонімів в дисертації М. А. Соловйової (2004), виконана на матеріалі творів А. Мердок.

М. А. Соловйова в рамках своєї моделі також виділяє такі різновиди алюзій:

a) марковані аллюзівні антропонімів (алюзівні антропонімів, супроводжувані в тексті маркерами порівняння, такими як like, as if, similar to, as ... as, not as ... but as, a sort of, as, a kind of;

б) немарковані аллюзивні антропонімів (Аллюзівні одиниці, що не супроводжуються маркерами порівняння) [9, с. 14]. Варто зазначити, що терміни «аллюзівний антропонім» і «алюзія» використовуються як синоніми.

Алюзії, безсумнівно, збагачують, насичують художній текст і дають можливість авторам передати інформацію в якійсь зашифрованої формі, оболонці. Головним завданням реципієнта і дослідника є не просто «дізнатися», а й декодувати той задум, ту ідею, яку автори хочуть донести за допомогою різних алюзій. Процес декодування може бути дуже захоплюючим і несподіваним. При вивченні феномена алюзії слід приймати до уваги існуючі класиіфікації і розглядати кожну алюзію в комплексі даних класифікацій, з урахуванням всіх її особливостях.

Література

1. Гудків Д. Б. Прецедентне ім'я і проблемипрецедентности. М.: Вид-во МГУ, 1999. 152 с.

2. Червоних В. В., Гудків Д., Захаренко И. В., Багаева Д. В. Когнітивна база і прецедентні феномени в системі іншиходиниць і в комунікації // Вісник МУ. 1997. № 3. С. 62-75.

3. Червоних В. В. Этнопсихолингвистика ілингвокультурология: курс лекцій. М.: ИТДГК "Гнозис", 2002. 284 с.

Albina KYRPA, Hanna MEDIANYK

ЗМІСТ ПОЛІЛІНГВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Знання іноземної мови з кожним роком стають життєвою необхідністю і це ставить перед педагогікою нові проблеми, пов'язані з полілінгвальною культурою особистості сучасного фахівця, адже саме педагог забезпечує становлення світогляду підростаючого покоління. Глобальна інтеграція культур різних країн, зростаюча мобільність населення всього світу, розширення сфери зайнятості підвищують вимоги до іншомовної освіти та виховання вчителя іноземної мови, визначають його пріоритети: розуміння і прийняття різноманіття і відмінностей культур, розвиток здібностей громадян до взаємодії з іншими лінгвокультурами.

Важливим для розробки концептуальних засад дослідження є визначення поняття «полілінгвальної особистості», необхідного для дослідження сутності полілінгвальної культури особистості майбутнього вчителя іноземної мови. Це особистість, що характеризується певним ступенем володіння двома мовами, необхідним для здійснення комунікації на обох мовах; сформованістю міжкультурної комунікативної компетенції, полілінгвальною мовною свідомістю, що включає полілінгвальний предметний код і мовну картину світу двох народів.

У науках про мову полілінгвізм – це явище, яке представляє неабиякий інтерес для філософії, психології, етнолінгвістики, етнопсихології, соціології, фізіології (функції центральної нервової системи), а також для багатьох інших галузей науки. Якщо за основу лінгвістичної науки брати мову, як об'єкт дослідження та як засіб спілкування, то видається необхідним надати визначення об'єкту дослідження, тобто мови. Мова – найважливіший засіб людського спілкування, нерозривно пов'язане з мисленням; є соціальним засобом зберігання і передачі інформації, одним із засобів управління поведінкою, що реалізується в мові.

Полілінгвальна свідомість майбутнього вчителя іноземної мови, як усвідомлення себе суб'єктом двох культур, є важливою складовою полілінгвальної культури особистості, адже вивчення іноземної мови безпосередньо впливає на зміст свідомості суб'єкта. Це відбувається у таких аспектах: освоєння людиною іншої мови призводить до змін у системі власної мовної свідомості, або мовної картини світу, яка до цих пір функціонувала в контексті однієї лише рідної мови; і другий аспект: якісно змінюючи мовну картину світу індивіда, нова мова безпосередньо

впливає і на загальну картину світу в когнітивній сфері особистості. Адже мислення і свідомість людини детерміновані мовою, на якій вона говорить. Сучасна психолінгвістика розрізняє дві форми свідомості: когнітивну і мовну, що відповідають за існування двох картин світу – загальної, як деякої структурованої сукупності, системи знань людини про світ, про себе, про цінності, і мовної, що входить в модель загальної картини світу і виражає дійсність через знакові категорії. Мислення і свідомість людини детерміновані її мовою. Мовний рівень мовної свідомості – це рівень вербалізації, рівень мовних знаків і правил їх комбінування, рівень значень, що мають своє втілення в мовних знаках. Когнітивний рівень мовної свідомості – це рівень сенсів, тобто того, для чого суб'єкт вибирає і комбінує мовні одиниці.

Отже, в процесі вивчення іноземної мови людина не лише оволодіває знаннями, уміннями і навичками оперувати мовними засобами, вона відкриває нову картину світу. Тому важливим принципово новим завданням, що висувається на сучасному етапі перед педагогічними вишами, є формування полілінгвальної культури майбутніх вчителів іноземної мови як бікультурної двомовної особистості, що передбачає залучення студентів через другу мову до нових культурних смислів. Студенти повинні розуміти, що знати іноземну мову і правильно користуватися нею можна, лише пізнаючи світ людей, які говорять на цій мові. Звідси, педагогічний аспект визначення змісту і структурних компонентів білнгвальної культури майбутнього вчителя іноземної мови полягає у визначенні умов і чинників, які сприятимуть розвитку студентів педагогогічних вишів як полілінгвальної та бікультурної особистості: стимулювання активності, самостійності, внутрішньої свободи людини; використання рефлексії в процесі особистісного і професійного становлення і розвитку особистості студента; проектування і організація освітнього процесу на основі діалогу культур, особистісних і професійних цінностей, визначених гуманістичною і творчою парадигмами; широке використання в освітньому процесі творчого підходу.

Література

1. Мовні контакти. Уріель Вайнрайх. К.: Вища шк., 1979. С. 219-245.

2. Навчально-професійні контакти як фактор успішного розвитку комунікативної толерантності студентів спеціальності «Зв'язки з громадськістю »: автореф. діс.канд. пед. наук. Е.А. Калач. Іжевськ, 2006.

4. Мовне коло: особистість, концепти, дискурс. В.І. Карасик. М.: Гнозис, 2004. 390 с.

Anastasiia KYRYLIUK, Hanna MEDIANYK

ЕЛЕМЕНТАРНІ НАВИЧКИ В ВІК ТЕХНОЛОГІЙ

У сучасному діловому суспільстві мати престижну роботу триматися за неї – справа ризикована. Це навіть буде добре в майбутньому.

У сучасному світі людям треба багато працювати, щоб їх взяли на роботу. Тільки гарні учні мають кар'єрний ріст. Сучасний працівник зобов'язаний бути відкритим і володіти додатковими здібностями і знаннями, щоб вирішувати проблеми, відповідно за це він буде отримувати хорошу зарплатню. Зараз в наш час з сучасними технологіями ці знання знаходяться у відкритому доступі. Їх може отримати майже кожна людина. Отже, виходячи з цього працівник зобов'язаний розкривати і застосовувати свої природні обдарування, для того, щоб досягти чогось.

Співробітник повинен володіти двома видами навичок:

Технічними (твердими) і соціальними (м'якими)

176

Дуже важливо правильно написати резюме. Описати свої технічні навички і чим ця людина переважає на відміну від інших кандидатів. Тим самим залучити роботодавців. Далі вже на співбесіді й в колективі проявити свої соціальні навички.

Соціальні навички - це важливі навички, які належать людській природі, але чітко визначити їх непросто через характер сфер діяльності. Існують різні визначення м'яких (соціальних) навичок, але майже всі вони визначають загальне розуміння людської природи. Різні вчені трактують м'які навички по-різному. Але виходячи з їх визначення: м'які навички це - соціальні якості кожної людини які дозволяють йому ефективно і гармонійно взаємодіяти з іншими людьми.

М'які навички відомі як здатність роботи з людьми, і вони сприяють розвитку важких здібностей. Їх можна легко визначити як здатність до взаємодії з іншими, і вони пов'язані з почуттями, емоціями, внутрішнім інстинктом, а саме з внутрішнім пізнанням. З підтримкою даних здібностей можливо збільшити продуктивність праці, кар'єрні можливості та особистісні справи. Ці колективні здібності розкривають учасникам ймовірність працевлаштування. М'яким здібностям неможливо навчити, як і жорстким, але тільки практикою і навчанням м'які здатності можливо розбудити і розвинути.

Є 3 основні відмінності щодо жорстких і м'яких навичок:

1. Жорсткі навички вимагають IQ і необхідні для використання лівої півкулі для більшого інтелекту, а м'які навички потребують EQ і необхідні, щоб використовувати праву півкулю для більшого інтелекту.

2. У жорстких навичках правила для всіх одні і ті самі, тобто є всі рівні. А в м'яких, важливий характер кожної особистості.

3. Жорсткі навички вивчають по книгам, а м'які можна ще вивчити з навколишнього середовища.

Для м'яких навичок дуже важливий EQ (емоційний інтелект). Він дуже важливий для роботи і спілкування. EQ включає в себе чітке сприйняття вражень, породження емоційної інформації, усвідомлення почуттів, розуміння емоційно зарядженої інформації, використання знань з емоціями і управління емоціями як для власних, так і для власних потреб розраду інших, маючи інтелектуальну і емоційну точку зору.

Є два способи розвинути м'які навички: самонавчання за допомогою деяких інструментів або навчання у вчителів або інструкторів.

1. Самостійне навчання

Коли людина усвідомлює потребу в м'яких навичках в діловому житті і вирішує поліпшити їх; в першу чергу слід вивчити особисті якості і оцінити наявність власних навичок міжособистісного спілкування. Спочатку людина повинна бути частиною групи, потім спостерігати за власною поведінкою в цих групах і відносинами з учасниками. По-друге, людина може попросити членів сім'ї записати його власні якості як кращі і гірші. По-третє, людина повинна дотримуватися власного використання часу, оскільки використання часу дуже важливо в діловому житті. По-четверте, людина не повинна ігнорувати відгуки оточуючих; тому що відповідь на зворотний зв'язок позитивно покращує міжособистісні навички. По-п'яте, зворотний зв'язок так само важливий, як і його отримання, тому людина повинна проявляти обережність і компетентність у наданні зворотного зв'язку. І по-шосте, людина повинна жити усвідомлено і цінувати той момент, коли він живе, тому що це допомагає досягти власних особистих якостей.

Інший спосіб самонавчання - це читання книг з придбання навичок міжособистісного спілкування.

2. Формальне навчання

М'які навички, які також можуть бути досягнуті шляхом навчання і освіти, допомагають людям підтримувати позитивні відносини. Вплинути на інших і зрозуміти себе можна за допомогою деяких методів навчання. У деяких людей є вроджений талант до соціальних навичок, але деяким потрібно багато працювати і більше практикуватися. Формальне навчання

міжособистісним навичкам можна розділити на дві категорії: на робочому місці і на базі школи, для цього є семінари або навчальні програми, курси.

М'які навички включають навички виживання, такі як спілкування, емоційний інтелект, переговори, вміння працювати в команді, управління стресом, тайм-менеджмент, лідерство та інші навички міжособистісного спілкування. М'які навички зараз дуже актуальні.

Отже, можна зробити висновок, що особистісні навички і якості людини дуже важливі як в житті, так і на роботі. Це базові навички міжособистісного спілкування, які будуть потрібні ще протягом багатьох років. Ці навички можна легко розвинути як самому так і курсами. Вони дуже потрібні і важливі кожній людині.

Література

1. Переважна більшість компаній стверджує, що м'які навички настільки ж важливі, як і жорсткі, Грас, Дж., Згідно з новим опитуванням CareerBuilder. Чикаго <u>http://www.careerbuilder.com/share/aboutus/pressreleasesdetail.aspx?sd=4/10/2014&id=pr817&e</u> <u>d=12/31/2014</u> [онлайн]

2. Національна асоціація м'яких навичок., Опір м'яким навичкам, 2017 <u>https://www.nationalsoftskills.org/soft-skills-resistance/</u>[онлайн]

3. 60 найкращих м'яких навичок на роботі,. Рам Фані. 2007. http://www.rediff.com/getahead/2007/jan/08soft.htm [онлайн]

> Natalia LUTSYK, Valentyna MOISIUK

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА ЗООНІМІВ ТА ФЛОРОНІМІВ (на матеріалі фразеологічних одиниць французької мови)

Загальновідомо, що символи є однією із найважливіших категорій самовираження нації. Ще з давніх часів люди передавали свої думки, відчуття за допомогою наскельних та нагробних малюнків, ієрогліфів, завуальованих висловлювань тощо. Так збільшувалася національна культурна спадщина певного народу. За допомогою символів люди відображали божества природи, свої релігійні вірування. Тварини та рослини теж ставали символами, адже вони завжди оточували людей. Вербальне вираження цих символів зафіксовано у фразеологічному складі мови, який завжди привертав увагу дослідників (Е. Сепір, О. Афанасьєв, О. Левченко та ін.). Перманентне вивчення тісного зв'язку мовних одиниць із мисленням людини, а також його вияву в символах визначає актуальність нашого дослідження.

Метою запропонованої розвідки є визначення сутності зоонімного та флоронімного символу як компонента фразеологічних одиниць (далі – ФО) французької мови. Матеріалом дослідження є 350 ФО відібраних зі словника усталених виразів французької мови «Dictionnaire des expressions et locutions traditionnelles» [3].

Передусім зазначимо, що дослідження символу, як компонента саме фразеологізмів, представлені в наукових працях таких учених, як Ю. Лотман, В. Мокієнко, О. Левченко, Д. Добровольський, В. Телія, М. Ковшова та ін. Дослідниця О. Левченко, наприклад, говорить про символ як про «вербальний предметний знак, який утворений шляхом метафори чи метонімії. Стійкий зв'язок символу з абстрактним позначуваним виявляється у певному лінгвокультурному просторі. Основною відмінністю вживання символу в фразеології є те, що символ модифікує значення ФО» [1, с. 5]. Саме тому, залежно від присутності певного символу, фразеологізм може набувати позитивного або негативного значення.

Беручи за основу семантичний критерій, Л. Мацько та В. Кононенко пропонують поділити символи на архетипні слова-символи; біблійні слова-символи; словесні символиміфологеми; символи явищ природи; космогонічні слова-символи; орнітологічні слова-символи; рослинні слова-символи; антропологічні слова-символи; символи анімалістичних назв; символи абстрактних назв; символи предметних назв; символи кольоропозначень; символи-числа і символи геометричних фігур [2].

У представленому дослідженні зосередимо свою увагу на тих ΦO , які містять символьний компонент представників Φ лори та Φ ауни, а саме на зоонімних і ϕ лоронімних символах. Як зазначено вище, ϕ разеологізми, компонентами яких ϵ символи, можуть мати позитивну та негативну конотацію. Так, одиниця *un chien* «собака», яка ϵ компонентом 32 ΦO , нада ϵ їм позитивного значення, напр.: *c'est saint Roche et son chien* «друзі-нерозлийвода», *faire le chien couchant* «ходити на задніх лапах». Разом з тим, низка інших ΦO виражають негативне значення, напр.: *être malade comme un chien* «бути хворим як собака», *traiter qqn comme un chien* «погано поводитися».

Символ un chat «кіт» є компонентом 21 ФО, які відображають позитивну та негативну забарвленість, напр.: une mine de chat fâché «обурений вигляд»; éveiller le chat qui dort «через власну необережність викликати небезпеку». Позитивне значення виявлене, зокрема, в тих одиницях, які описують фізичні якості, напр.: une toilette de chat «дуже швидко»; courir, aller comme un chat très maigre «хутко бігти», passer sur qqch comme chat sur braise «проходити дуже швидко, не зупиняючись».

Флоронімні символи також широко представлені у фразеологічному складі французької мови. Так, лексема *une fleur* «квітка» символізує такі позитивні явища, як молодість, красу, напр.: *belle comme une fleur* «гарна як квітка», *fleur du teint* «бадьорість». Негативні конотації виражені в таких ФО, як-от: *fleur de navet* «дурень», *yeux à fleur de tête* «витрішкуваті очі»; *à fleur de peau* «неглибокий, примітивний».

Фразеологізми з компонентом флоронімом *une rose* «троянда» має такі позитивні значення, як свіжість, невинність, напр.: *elle a un teint de lis et de rose* «вона – як кров із молоком»; *cueillir la rose* «зірвати квітку невинності». ФО із негативним значенням символізують, зокрема, неприємність, хворобу, напр.: *être sur des roses* «бути в скруті»; *ce n'est pas (tout) rose* «непривабливий», *flairer le pot aux roses* «чути недобре».

Отже, символ, як компонент ФО, відображає уявлення французького народу про світ, власні переконання та судження. Поширеність уживання у складі фразеологізмів символів-представників мікросистем Флори та Фауни пояснюється тим, що саме вони, знаходячись у близькому оточенні людини, слугували еталоном поведінки, зовнішності або навпаки.

У вивченні відмінностей вираження зоонімного та флоронімного компонентів у французьких ФО полягає перспектива нашого дослідження.

Література

1. Левченко О. Символи у фразеологічних системах української та російської мов: лінгвокультурологічний аспект / О. Левченко: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова, 10.02. 02 – російська мова. – Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України. Київ, 2007. 30 с

2. Мацько Л. Стилістика української мови: Підруч. для студ. вищ. закл. освіти. Київ: НПУ, 2003. 462 с.

3. Rat M. Dictionnaire des expressions et locutions traditionnelles. 1957. 450 p.

Vladyslava MAKHOBRODZE, Marianna GOLTSOVA

ВІЙСЬКОВІ ІДІОМИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Військова сфера є історично сформованою цілісною підсистемою суспільства. Це одна з найдавніших сфер людської діяльності, спрямована на пізнання властивостей, відносин, закономірностей і законів явищ, процесів і предметів воєн і військової справи. Протягом всієї історії людина не припиняла вести війни. Певною мірою вся історія людства — це історія воєн.

У сучасному суспільстві відбувається висвітлення різних подій, в тому числі і військові конфлікти, тому військова лексика регулярно використовується і політиками, і журналістами, і дипломатами, і звичайними людьми. Оскільки останнім часом відбуваються все нові й нові конфлікти, це відбивається у словниковому складі англійської мови, військова лексика стає невід'ємним його компонентом.

Військова термінологія є важливим елементом лінгвістичної комунікації, яка формує національно-психологічну складову світогляду кожного. Безліч військових термінів вводяться в повсякденне спілкування для вираження значень, далеких від їх спеціалізованого використання.

У цю широку категорію можна включити ідіоми, що містять назви зброї, яку використовували в різний час. Вони відображають історичний та економічний стан країн. Частіше всього в повсякденному вжитку зустрічаються ідіоми з такими термінами як 'knife' i 'dagger'. З тих пір, як наші предки винайшли цей інструмент, він став необхідний не тільки в роботі, але і для оборони або нападу, наприклад: put/ sticktheknife in/ into sb— критикувати когось або навмисно намагатися заподіяти йому шкоду; look daggers at — кидати люті чи гнівні погляди (людині);the knives are out (for sb)— зазвичай говорять, коли люди готові звинуватити або покарати когось за щось, часто несправедливо.

Раніше вміло застосовували наявну зброю, постійно підвищували свій рівень майстерності, а також часто вигадували нові варіанти застосування, що надавало їм значної переваги перед супротивником. Існує невелика кількість ідіом, що містять імена старомодної зброї, яка залишається яскраво висвітленою і в наші дні. Можемо навести такі приклади: (as) plain as a pikestaff — очевидно; hang up one's axe— здатися, опустити руки; under shield — битися в бою; buckle on one's armour — бути готовим до бою.

Не менш важливими компонентами термінології є навчання, правила, звичаї та щоденна рутина військових. Вони чітко відповідають поняттям та реаліям військової справи. Яскравим прикладом цього є ідіома give (one) (one's) marching orders— звільнити (його) з роботи, наказати піти чи поїхати з міста. Насправді ж це одна з команд, яку повинен виконувати військовослужбовець.

Військові терміни стали джерелом багатьох ідіоматичних виразів з повсякденним використанням у мові. Поясненням цього є історичне минуле народу, багате війнами, перемогами і поразками. Більшість розглянутих ідіом висловлюють агресивні значення, які можна пояснити самим характером ключових слів в ідіомах, тобто назвами зброї і військовими правилами. Військова сфера тісно пов'язана з іншими сферами, зокрема політичною, соціальною, економічною, науково-технічною, культурною та іншими.

Література

1. Погонець В. В. Поповнення військової лексики та фразеології англійської мови: лінгвальний та соціолінгвальний параметри: автор. дисс. ... канд. філол. наук. Запоріжжя. 2019. 224 с.

2. Погонець В. В. Нова фразеологія англійської мови військової

сфери. Філологічні трактати: збірник наукових праць. Суми: Сумськийдержавний університет. 2017. Том 9, № 1. С. 80–85.
ГНУЧКІ НАВИЧКИ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ НА СЬОГОДНІШНЬОМУ РИНКУ ПРАЦІ

У зв'язку з глобальною модернізацією, технології розвиваються так стрімко, що отримані нами знання дуже швидко застарівають. Тому цінним стає не той працівник, який колись багато всього вивчив, а той, хто вміє швидко вчитися, ефективно пристосовуватися під нові умови і знаходити нестандартні рішення. Крім того, успіх всього проекту часто залежить від взаєморозуміння в команді.

Тому у цій роботі я би хотів розглянути історію «гнучких навичок», їхню тенденцію, розвиток та важливість володіння ними для потенціального працівника.

1. Що таке «гнучкі навички»?

Гнучкі навички або м'які навички (англ. soft skills) - комплекс неспеціалізованих, важливих для кар'єри надпрофесійних навичок, які відповідають за успішну участь у робочому процесі, високу продуктивність і є наскрізними, тобто не пов'язані з конкретною предметною областю. Протиставленням гнучким навичкам є «жорсткі навички» - це знання та вміння, володіння якими потрібно для певної, конкретної професії.[1]

2. Історія терміну

Термін "гнучкі навички" є досить недавнім. Близько 1959 року армія США почала вкладати значні кошти в навчальні процедури, які використовували технології для підвищення ефективності робочого процесу та навчання. Вони створили регламент (доктрину, керівні принципи, правила) під назвою "Системне проектування навчання" (CON Reg 350-100-1). За словами доктора Пола Г. Вітмора (автор), курси, що були створені відповідно до цього положення, повинні були охоплювати навички, пов'язані з взаємодією з людьми та документами - огляд речей, контроль людей, підготовку звітів або проектування спеціалізованих будівель - навички, для яких не були потрібні технічні засоби. Це стало каталізатором створення "м'яких навичок", як терміну. У той час, коли термін ще не фігурував у «CON Reg 350-100-1», регламент стимулював аналіз навичок і їх розвиток у сучасних військових. Термін "гнучкі навички", в кінцевому підсумку, з'явився у доповіді про «Конференцію зі Soft Skills CONARC 1972 року». Перекладена цитата з цієї доповіді : «Попереднє визначення гнучких навичок може бути сформульоване наступним чином: гнучкі навички є (1) важливими навичками, пов'язаними з роботою (2), які пов'язані з незначною взаємодією з машинами або взагалі не пов'язані з ними... Іншими словами, ті робочі навички, про які ми добре знаємо, є важкими навичками, а ті, про які ми знаємо дуже мало гнучкими навичками». [2]

3. Перелік гнучких навичок

Певного усталеного списку цих навичок не існує, бо ще точно не досліджено, які саме вміння можна додати у дану категорію. Але існує певний неофіційний перелік, до якого входять такі категорії як:

• Персональні навички. Тривіальна назва, що характеризує цю категорію, як перелік вмінь, пов'язаних з людиною, її внутрішнім та зовнішнім сприйняттям та вмінням взаємодії з іншими. До них входять: комунікативні навички, самоусвідомлення, критичне мислення, емоційний інтелект, терпіння та вміння адаптовуватися.

• Командні навички. Ця категорія – перелік людських якостей, потрібних для успішної роботи в команді. До неї входять: вміння припиняти конфлікти, лідерські якості, взаємодія та вміння приймати важливі рішення.

• Вміння працювати з інформацією. Сюди можна додати базове вміння користуватися комп'ютером та здатність до пошуку та аналізу.

• До останньої категорії відносять навички тайм-менеджменту та стресойстійкість. Вміння ретельно організувати роботу і виконати її вчасно сильно цінується роботодавцями.

4. Чи зростає важливість володіння гнучкими навичками?

Безсумнівно – так, зростає. На сьогоднішній час, деякі підприємці вважають володіння гнучкими навичками навіть пріоритетнішим ніж професійними навичками.

Щодо цього існує певна кількість досліджень.

• Wall Street Journal [3] повідомляє: "Конкуренція загострилася для працівників з правильним поєднанням гнучких навичок, які варіюються в залежності від галузі і по всьому спектру оплати - від невеликої розмови з клієнтом біля каси до координації проекту в декількох відділах у стислі терміни".

• Згідно з опитуванням Національної асоціації коледжів і роботодавців [4], роботодавці виокремлювали лідерство і здатність працювати в команді як найбільш бажані атрибути при наборі випускників коледжів, випереджаючи аналітичні та кількісні навички.

• Burning Glass [5] проаналізував мільйони пропозицій вакансій в США і виявив, що кожна третя навичка, зазначена в цих пропозиціях, є "базовою" або м 'якою навичкою. "Навіть у самих технічних галузях кар'єри (таких як інформаційні технології та охорона здоров'я, більше чверті всіх вимог до навичок належать до базових навичок",

• Лише таланту з потрібними м 'якими навичками, м'яко кажучи, недостатньо. Щодо цього, звіт LinkedIn [6] про навчання на робочому місці назвав гнучкі навички пріоритетом навчання, і 59% менеджерів з наймання в США вважають, що важко знайти кандидатів з правильними гнучкими навичками.

5. Як гнучкі навички впливають на робочий процес?

• Креативність та критичне мислення. Для впровадження нових ідей, послуг і продуктів необхідно залучити творчий і критичний персонал. Насправді – навички креативно та критично мислити займали друге і третє місце серед вмінь найбільш кваліфікованих співробітників Всесвітнього економічного форуму [7], які мають процвісти в ході четвертої промислової революції. З розвитком штучного інтелекту та автоматизації в бізнесі для доповнення можливостей машин необхідними будуть працівники з неординарними мисленням. Однак креативність нині знаходяться в процентному упадку. Згідно зі звітом Товариства з управління людськими ресурсами [8], 84% НК-фахівців заявили, що вони виявили дефіцит ключових програмних навичок, включаючи творче і критичне мислення серед кандидатів на роботу.

• Робота в команді та навички комунікації. Спільна робота і комунікація є слабкими точками для багатьох організацій, що створює проблеми продуктивності. У звіті Gallup 's State of the American Workplace [9] було встановлено, що більшість співробітників "вважають, що виконання проекту їх організації покращиться, якщо їхні команди будуть працювати більш спільно". Більш того, інший звіт Gallup [10], виявив, що командна робота і комунікація між працівниками є ключовими гнучкими навичками для допомоги В2В організаціям у вирішенні їх головного завдання - органічного зростання. Успішна співпраця тісно пов'язана з хорошими комунікаційними навичками. Вони полягають у активному вислуховуванні ідей колег, вирішенню суперечних ситуацій в колективі та постійному зосередженні на проекті.

• Лідерське співчуття. Співчуття є важливим аспектом доброго керівництва. Команди процвітають, коли члени вірять, що їх лідер піклується про них. Дослідження показують, що організації з більш співчутливими лідерами досягають успіху у співпраці. Згідно зі статтею в Harvard Business Review [11]: "з більш ніж 1000 опитаних нами лідерів 91% сказали, що співчуття дуже важливо для лідерства, а 80% хотіли б посилити своє співчуття, але не знають як". Співчуття є передумовою для сильних міжособистісних відносин, які необхідні для підтримки згуртованості на робочому місці.

6. Як роботодавці виявляють гнучкі навички у потенційних працівниках?

• Питання на основі поведінки. Питання інтерв'ю, які засновані на поведінці, можуть допомогти організаціям легше визначити гнучкі навички, якими володіє кандидат, особливо для керівних вакансій, де питання засновані на більш складних навичках. Вони можуть дати уявлення

про те, як вони реагують на певні ситуації або на різні проблеми. До таких питань належать: «Яким чином налагоджуєте контакт з колегами та клієнтами ?», « Чому ви надаєте перевагу: співпраці між працівниками чи одноосібній праці ?», «Опишіть місце роботи вашої мрії».

• Комунікативні навички. Хороші навички комунікації є основним показником того, чи отримає кандидат на вакансію роботу. Величезну частину комунікації включає в себе прослуховування. Під час співбесіди варто поспостерігати за поведінкою кандидата: чи слухає він опитувальника? Чи не перебиває він мовника?

Вербальні сигнали також є важливою частиною інтерв'ю. Наприклад, питаючи кандидата про попередні кар'єрні здобутки, варто звернути увагу на те, який займенник частіше використовує кандидат: "я" або "ми"? Саме ця непомітна деталь слугує інструментом для розуміння, чи є кандидат командним гравцем і чи не присвоюють вони собі досягнення інших.

Підсумовуючи роботу варто зазначити, що гнучкі навички завжди матимуть попит на ринку праці. Сучасний бізнес – це комунікації, відносини і представлення компанії в позитивному ключі для громадськості та потенційних співробітників. Гнучкі навички на робочому місці дозволяють співробітникам ефективно використовувати свої технічні навички і знання, не будучи ускладненими міжособистісними проблемами, боротьбою і негативним сприйняттям громадськістю і ринком. Набір персоналу для правильного поєднання гнучких навичок вимагає зваженого і стратегічного підходу, часу, інтуїції та терпіння. Тому новітні роботодавці повинні приділяти більше уваги на виявлення цих навичок у потенційних кандидатів на їхні посади.

Література

1. Soft skills, From Wikipedia, the free encyclopedia https://en.wikipedia.org/wiki/Soft_skills

1. 2.CONARCSoftSkillsTrainingConference,p.16https://apps.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a099612.pdf

2. "Employers Find 'Soft Skills' Like Critical Thinking in Short Supply", Wall Street Journal https://www.wsj.com/articles/employers-find-soft-skills-like-critical-thinking-in-short-supply-1472549400?mod=e2tw

3. Job Outlook 2016: The Attributes Employers Want To See On New College Graduates' Resumes, NACE https://www.naceweb.org/career-development/trends-and-predictions/job-outlook-2016-attributes-employers-want-to-see-on-new-college-graduates-resumes/

4. Baseline Skills, Burning Glass https://www.burning-glass.com/research-project/baseline-skills/

5. Workplace Learning Trends, LinkedIn

https://learning.linkedin.com/resources/workplace-learning-report-2018

6. The 10 skills you need to thrive in the Fourth Industrial Revolution, WE Forum https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-10-skills-you-need-to-thrive-in-the-fourth-industrial-revolution/

7. The New Talent Landscape: Recruiting Difficulty and Skills Shortages, SHRM https://www.shrm.org/hr-today/trends-and-forecasting/research-and-surveys/pages/talent-landscape.aspx

8. This article has been deleted.

9. How to Build a Customer-Centric Culture, Gallup's State of the American Workplace https://www.gallup.com/analytics/267998/advice-for-b2b-

leaders.aspx?utm_source=gbj&utm_medium=copy&utm_campaign=20160518

10.Power Can Corrupt Leaders. Compassion Can Save Them by Rasmus Hougaard, Jacqueline Carter, and Louise Chester, Harvard Business Review https://hbr.org/2018/02/power-can-corrupt-leaders-compassion-can-save-them

Iryna MELNYCHENKO

MASS MEDIA AS A MEANS OF FORMING PUBLIC OPINION

The impact of information on the life and development of society is incredibly important. The information affects the views, attitudes, beliefs of the general public, as well as the formation of public opinion [1, 15].

Today, the means of electronic communication on the Internet are developing and diversifying extremely fast. There are a large number of Internet publications: newspapers, magazines, information sites, where professional journalists, reporters, editors post their material and articles. In addition, there are Internet forums, Internet blogs and a large number of social networks. Mass communications are becoming a major component of today's society, which uses a special means of information exchange to establish established links with both individuals and the world at large.

Characteristic features of the mass media are:

- publicity;

- indirect, divided in time and space interaction of communication partners;

- transparency.

Investigation of the role of media in society, especially theirs the functioning is not new to domestic science. There are many works of Ukrainian researchers, dedicated to the analysis of various aspects of the media. These issues were investigated - V. V. Berezenko, M.T. Dziuba, M. I. Horlatch, A. G. Kostyryev [2, 214].

The main task of the mass media - is to provide objective information on which can be you the real picture of today. The constant growth of public interest in general significant situations leads to the emergence and formation of the civic position of the majority under the influence of the media. In my opinion, this has a negative consequence, because in the conditions of total informatization a person loses the ability to think independently, analyze, critically perceive the information presented in the media in an openly manipulative form.

There is no doubt that the media shape public opinion. As the main element of public opinion management, the media often use distraction by constantly saturating the information space with unnecessary or insignificant messages [3].

On the other hand, the full functioning of society without the exchange of information is not possible. Shaping people's views, the media continue to develop and expand their capabilities.

In a free society, pointing at what thoughts must have and which are not is not acceptable. Nothing can limit thought. Modern media - is one of the most important instruments of influence and manipulation of public opinion. [4].

Thus, we can conclude that the role of the media is growing every year. Indirect influence on the views, attitudes of the general public and the formation of civic opinion is also very common and significant.

References

1. Dvoretskaya G.V Sociology: a textbook / G.V. Butler; SHEI "Kyiv National Economic University. V. Hetman ». - Type 3, reworked. And add. - K.: KHEY, 2013, - 428 c.

2. Kormich BA Information law: a textbook / B.A. Steering wheel; MONMS of Ukraine. - H .: Burun and K, 2011. - 333p.

3. Pogorila L.P Non-state media as an institution of civil society (theoretical and legal aspect): author's ref. Dissertation for the degree of Cand. Jurid. Science special. : 12.00.01 «theory and history of state and law; history of political and legal doctrines "/ L.P. Pogorila, National Pedagogical University. M.P. Drahomanova.- Kyiv, 2015.- 20 p.

4. Terlibovska A.M The role of the media in the manipulation of public opinion / A.M. Terlibovka. - [Electronic resource]. - Access mode: http://istfak.org.ua/tendentsii-rozvytku-

suchasnoi-systemy-hnarodnykhvidnosyn-ta-svitovoho-politychnoho-protsesu/188-transformatsiia-politychnykhsystem-derzhav-svitu-v-konteksti-hlobal

5. Gritsenko O.M Mass media in the processes of democratic transformations of Ukrainian society (political and cultural aspect): dissertation abstract for the degree of doctor of political sciences: specialty 23.00.03 - political culture and ideology / O.M. Gritsenko.– Kyiv. - 2003. - 27 p.

Natalia MIROSHNYK

INTERCULTURAL COMMUNICATION

Communication is a process of exchanging messages, constantly reproduced meanings because they do not match in people who speak the same language that grew up in the same culture. Thus, communication allows for exchange information, experience and is a way to establish contacts. Its effectiveness depends on the ability of all participants in this process to really understand one thing one. Common language does not indicate a common idea of the interlocutors about the subject conversations, resulting in misunderstandings occur even among native speakers[1].

Everyone has their own worldview. Her personal perception the environment affects the forms and methods of information transfer interlocutors. The nature of the interaction between the representatives of one culture is determined by their social origin, upbringing, education, sphere of professional activity, individual worldview[2]. Sometimes it is leads to some difficulties in communication.

Intercultural communication is both a science and a set of skills that you need to master while communicating as you interact with another culture requires certain knowledge and skills, focus on the inherited and established norms of social practice of people who belong to different national and ethnic communities[3].

Intercultural communication, in which cultures and languages interact through speech, based on two types of behavior. Universal behavior common to all cultures, based on the biological heredity of man, which is transmitted from generation to generation. In addition, different ethnic groups have a specific behavior that is formed under the influence of social and physical environment. Specific patterns of behavior form a specific culture that can be defined as a mentality (system of values, ideas, customs), that is, a set of conventions that manage social relations.

The culture of professional communication is characterized by the level of development communicative knowledge and skills and allows for interpersonal interaction, aimed at the effective performance of professional duties.

Communicative strategies of different cultures are formed in relation to behavioral norms of this culture and in accordance with the permissible and desirable communicative behavior within culture.

The disproportions between the communicative scenarios of different cultures are not limited linguistic and behavioral spheres and relate to cultural differences experience of different cultural communities, which affects the structure and configuration communication systems specific to these communities[4]. Communication gaps between cultures can be eliminated by introduction artificial procedures. Itimulating their cross-cultural sensitivity by targeting and instruction.

One of the main tasks of modern education is the education of the individual, which is able to know and create culture through dialogic communication that requires from all participants of the pedagogical process a high level of communication culture, communicative competence, developed communication skills. She possible under the condition of properly organized intercultural dialogue.

Real intercultural dialogue allows us to identify common values, worldviews positions, traditions. For different cultures, these are most of the underlying ones ideas of culture of peace: the idea of unity of mankind, respect for the rights and life of every person, freedom, tolerance, justice, solidarity, care for the environment environment. This helps to increase the space for justice and reduction of inequality, as

well as the establishment of ideals of mutual understanding, tolerance and solidarity between all civilizations, peoples and cultures[5].

References:

1. Batsevych F.S. Fundamentals of the communicative linguistics / F.S. Batsevych. – K: Akademiya, 2004. – 343 p. (in Ukrainian).

2. Bibler V.S. Dialog. Consciousness. Culture / V.S. Bibler. - M.: Prosveshhenie, 1989. - P. 47.

3. Halyts'ka M.M. Speech etiquette as the part of the culture of foreign language communication of the managers of tourism / M.M. Halyts'ka // Inozemni movy v navchal'nykh zakladakh. Scientific-methodical journal. – K, 2004. – N_{03} . – P. 134-140.

4. Bolten J. Interkulturelle Kommunikation. Texte und Übungen zum interkulturellen Handeln. – Sternenfels: Wiisenschaft und Praktik, 2003. – 396 P.

5. Lin M. Is There an Essential Difference between Intercultural and Intracultural Communication? // Intercultural Communication. -2003-2004. $- N_{\odot} 6$.

Yulia MARSHAK

STYLISTIC FEATURES IN LEGAL ENGLISH

In the context of the wake of deepening international cooperation, including in the legal sphere, the study of legal texts from its linguo-stylistic features is of particular importance. The function of English as an international language in the field of legal communication is becoming more and more interesting for research. Legal communication is characterized by: formality, brevity, striving for maximum efficiency and caution. A feature of legal communication is strict compliance with generally accepted rules for the preparation and execution of documents.

Assuredly, it is valuable to study the stylistic features of legal English. With the globalization of all kinds of affairs, especially legal affairs, international society needs a communication tool. As one of professional style of English, legal English is often used by diplomats, international lawyers, politicians, relevant scholars, and other professionals in their work. Since Martin Joos presents five styles of language such as the intimate style, the consultative style, the casual style, the formal style and the frozen style, legal English should belong to part of the frozen style although it is also one of the most formal one among various English varieties [1].

In this context, the statutory documents of international organizations should be considered. The textual design of these documents has long been historically developed and consolidated and plays a significant role today. Including but not limited such documents as resolutions, conventions, statutes, declarations, memoranda, agreements, etc. Almost every official document has its own compositional drawing (architectonics). Covenants and statutes, memoranda and declarations, conventions and agreements have relatively clear external forms.

The stylistic features in the documents of international organizations as a model of business style are logic, objectivity, clarity, formality, emotionlessness, accuracy, stereotypes, specificity, impersonality, rigor. However, not all of them have the same meaning and can not always be implemented simultaneously. As E. Riesel noted, any style is characterized by a number of features, among which there are major and minor. Depending on the style, some features become primary, others are secondary [2, p. 103].

Requirements for the style of documents and official announcements (speeches) at international conferences, which have developed historically, force the use of such underused expressions as agenda, hereinafter named..., extraterritorial status, as laid down..., without prejudice to... etc.

Another important stylistic feature of the constituent documents of international organizations is accuracy. The purpose of the documents is to accurately express an opinion, a reliable statement of certain

issues. It is achieved through the precise selection of words, forms and constructions, in the choice of the optimal variant, which most adequately expresses the desired meaning and which cannot be replaced by another grammatical form, other lexical units etc. First of all, accuracy in the diplomatic style is the truth of the transfer of semantic nuances in documents. Accuracy is achieved through the use of nouns. Pronouns and pronouns this, that, one are used infrequently. Definitions or detailed explanation are usually given in the text of legal documents for a more accurate understanding of the terms. For example:

Article 1: Definitions

For the purposes of this Protocol:

1. "Convention" means the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, adopted on 22 March 1985.

2. "Parties" means, unless the text otherwise indicates, Parties to this Protocol.

3. "Secretariat" means the Secretariat of the Convention.

4. "Controlled substance" means a substance in Annex A, Annex B, Annex C, Annex E or Annex F to this Protocol, whether existing alone or in a mixture. It includes the isomers of any such substance, except as specified in the relevant Annex, but excludes any controlled substance or mixture which is in a manufactured product other than a container used for the transportation or storage of that substance [3].

According to the analysis, the language tools that logically provide stylistic boundary of legal documents including documents of international organizations are the most noticeable. The official document has a number of syntactic features that create a logical sequence of expression: complex syntax, strict architectural construction of the text and so on. Similarly, the ratio of the use of complex and simple sentences in the texts of the legal documents is analyzed. Noted the dominant number of complex sentences compared to simple ones.

Thus, the drafting of texts as a result of communication in the political, diplomatic, political and legal spheres makes it possible to present the text as a multidisciplinary phenomenon that should be considered comprehensively. We have come to the conclusion that the style of the international documents is impersonal, impartial and objective. In particular, the documents of international organizations are concluded according to the established tradition, according to clearly defined rules and samples. That is why the standard form is the most important detail of such type of the text.

References

1. Zhansheng Feng. On the Stylistic Features of Legal English. Published by Sciedu Press. Vol. 2, No. 2; June 2012. P. 29-35 URL: http://dx.doi.org/10.5430/wjel.v2n2p29

2. Riesel E. Theorie und Praxis der linguostilistischen Textinterpretation / E. Riesel. – Hochschulverlag, Moskau, 1974. – P. 103.

3. The Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer URL: https://ozone.unep.org/treaties/montreal-protocol/articles/article-1-

definitions?q=ru/treaties/montreal-protocol/articles/statya-1-opredeleniya

Natalia MOTENKO

INTERCULTURAL COMMUNICATION IN TIME OF GLOBALIZATION

Globalization is a concept that can be found almost every day, either in the media or in the speeches of politicians who are very concerned about this phenomenon. In our time, according to our opinion, it is very important to know and understand how the process of globalization affects not only intercultural communication, but also the transition of events in such specific areas as politics and

international relations. With globalization, the boundaries of knowledge between cultures are usually overcome. That is why globalization poses new challenges. Given such gigantic global problems as poverty, population explosion, environmental degradation, migration, etc., intercultural communication is more necessary than ever. Globalization, understood in terms of intercultural communication, will primarily benefit from simplified and multiplied forms of cross-border communication. The now differentiated debate on cultural globalization, which began in the mid-1990s, goes beyond this topic and calls into question national borders. [1] In a globalized world, goods, information, technology and the media are broadcast across national borders and transmit cultural content.

The appropriate approach of different research disciplines leads to different perceptions, manipulations and definitions, or at least approaches to the definition of intercultural communication, as shown in the following sample list: Some researchers have primarily devoted themselves to intercultural or intercultural research cultures, instead of analyzing the relationships and exchanges between cultures. [2] Other researchers view the study and teaching of intercultural communication as a tool of neocolonialism designed to promote Western countermeasures in business, diplomacy, education, and religion, rather than to open a real dialogue that benefits people from all the cultures involved.

We live in a world in which even such strong countries as the United States or Germany cannot solve all global challenges without cooperating with others. That is why globalization gives impetus to the creation of intercultural communication, which from time to time is problematic for their participants. In establishing relations between states it is necessary to understand cultural features and norms. Diplomats and government officials must understand the cultural context for successful cooperation. It should be noted that along with non-verbal methods of communication, verbal ones play an important role, namely the linguistic competence of a diplomat or government official. For representatives of the diplomatic service, language, as one of the means of international communication in a globalized world, should be not only a means of communication, but also a means of understanding culture and worldview, understanding a different way of life. [3] Moreover, even the use of the same language does not exclude the chances of incomplete or incorrect interpretation.

Thus, globalization, both in the private sector and in other organizations, will continue to grow. As a result, professionals who want to work in international business need to further develop their skills and abilities in intercultural communication. It is especially important for diplomats not only to have knowledge of the culture and traditions of a certain people, but also to use the language knowing the semantic basis.

References

1. E. Broszinsky-Schwabe, Interkulturelle Kommunikation, Springer Fachmedien Wiesbaden, 2011, 249 p.

2. Bannenberg, Ann-Kristin, Die Bedeutung interkultureller Kommunikation in der Wirtschaft: Theoretische und empirische Erforschung von Bedarf und Praxis der interkulturellen Personalentwicklung anhand einiger deutscher Großunternehmen der Automobil- und Zuliefererindustrie, Uni Kassel, 2011, 522 p.

3. Nechayuk I. Intercultural communicative competence as a component of intercultural communication in training diplomats / Nechayuk I // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія – 2016, 114-118р

Anastasia PADURARU, Diana RUSNAK

МЕТОДИКА ІНТЕГРОВАНОГО ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ ТА КУЛЬТУРОЮ У ЗВО

Темою дослідження є методика інтегрованого формування лексичної компетентності в процесі оволодіння іноземною мовою та культурою у ЗВО. Робота дозволяє підвищити мотивацію та зацікавленість студентів до навчання, і таким чином, покращити процес засвоєння навчального матеріалу.

Мета роботи – розглянути використання комунікативних методик викладання іноземної мови для формування лексичної компетентності в студентів ЗВО спеціальності: середня освіта, французька мова та література.

Об'єктом дослідження є формування лексичної компетентності в процесі оволодіння іноземною мовою та культурою у ЗВО.

Предметом дослідження є методика інтегрованого формування лексичної компетентності як засобу підвищення ефективності навчання лексичного матеріалу.

Методика дослідження – методи аналізу науково-методичної літератури з проблем дослідження та аналіз сучасних прикладних програм.

Результати дослідження можуть бути використані у практиці викладання французької мови та в курсі методики викладання іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Використання методики інтегрованого формування лексичної компетентності є дуже важливим та ефективним засобом навчання іноземної мови та культури, тому що він включає різні методи та прийоми для організації освітнього процесу[2, с. 287].

Використовуючи такі типи навчання, як прослуховування, говоріння, читання та письмо, можливо зробити різноманітним навчання, зробити його приємним та природним, а також, допомогти всебічно зрозуміти та краще запам'ятати новий матеріал[3, с. 84]. І одним із важливих завдань, яке ставиться перед студентами при вивченні іноземної мови, є оволодіння лексичною компетентністю, так як вона є складовою комунікативної компетентності студентів[2, с. 150]. Під лексичною компетентністю розуміють лексичні знання, а також здатність використовувати мовний словниковий запас у мовленні[2, с. 109]. Ефективність формування лексичної компетентності залежить від ступеня сформованості її компонентів таких як: лексичні навички, обсяг засвоєних лексичних знань та динамічне інтерактивне функціонування даних компонентів із урахуванням лексичної усвідомленості[5, с. 20].

Наразі дуже сильно почали використовувати "комунікативні" методики викладання іноземної мови, це добре працює, коли викладач ставить за ціль насамперед навчити розмовної мови[3, с. 77]. Практикою доведено, що найпродуктивніша форма проведення занять досягається при застосуванні принципу інтегрованого підходу, що зв'язує усі види розмовної діяльності, такі як: *читання, письмо, говоріння та прослуховування*, в залежності від мети заняття та його етапів, тому, у вивченні іноземної мови для досягнення комунікативних цілей студенти безпосередньо інтегрують мовні навички[3, с. 55]. І тому логічним стає виникнення необхідності складати процес викладання з взяттям до уваги інтегрованого підходу. Точніше: розмова – це аудіювання та говоріння, а заповнення форми визначає читання та письмо[1, с. 24].

Специфічним є те, що інтегрований підхід допускає використання найрізноманітніших типів роботи, підтримуючи при тому принципи комунікативності, ситуативності, а також, новизни та індивідуальності. Навчання може містити такі етапи як: мовленнєва розминка, виклад матеріалу, практика, повільний перехід від навчальних вправ або ж завдань до вільного мовлення[5, с. 24].

Для дослідження ми розробили приклад комунікативної вправи, що допомагає спілкуванню, сприяє одержанню нових знань, розвитку комунікативних навичок, пам'яті та мислення, а також

закріпленню вивченого матеріалу. Викладач читає текст "Un petit phénomène" та запевняється що студенти його добре зрозуміли. Для того щоб побачити чи студенти насправді зрозуміли текст, пропонуємо наступні вправи. Вправа 1: поставити 5 питань до тексту в яких передається проблема та суть тексту, а також, дати відповіді на них (також, відповідати на питання можуть одногрупники). Вправа 2: Зробити переказ почутого тексту висвітливши головну ідею[4, с. 29].

З огляду на проведене дослідження, можна зазначити, що використання методики інтегрованого формування лексичної компетентності на парах іноземної мови є одним з ефективних засобів підвищення та навчання іншомовного лексичного матеріалу, яка дасть можливість засвоювати знання не примусово, а зацікавивши студентів у їх вивченні. Отже, завдяки інтегрованому підходу можна зробити процес навчання іноземної мови насправді мотивованим та продуктивним.

Література

1. Морська Л. І. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов для спеціальних цілей. Іноземні мови. 2002. №2. С. 24.

2. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. К.: Ленвіт, 1999. 320 с.

4. Пассов Є. І. Комунікативний метод навчання іноземному говорінню. М.: Освіта, 1991. 145 с.

5. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови. Переклад Л.В. Биркун, Oxford University Press. 1998. С. 23-31.

6. Сажко Л.А. Інтегративна основа навчання іноземних мов. Л.А. Сажко. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. 2011. Вип. 19. С. 18-25.

Iryna PARKHOMENKO

TRANSLATION OF PHRASEOLOGICAL UNITS

Interest in phraseology has grown considerably over the last twenty years or so. While the general linguists view of phraseology before that time can probably be caricatured as "idiom researchers and lexicographers classifying and researching various kinds of fairly frozen idiomatic expressions", this view has thankfully changed. Nowadays, the issues of identifying and classifying phraseologisms as well as integrating them into theoretical research and practical application has a much more profound influence on researchers and their agendas in many different sub-disciplines of linguistics as well as in language learning, acquisition, and teaching, natural language processing, etc.

Besides it, there is also the possibility of a non phraseological translation of an idiom. This choice is preferred when the denotative meaning of the translation act is chosen as a dominant, and one is ready to compromise as to the presentation of the expressive color, of the meaning nuances, of connotation and aphoristic form.

Idiomatic or phraseological expressions are structurally, lexically and semantically fixed phrases or sentences having mostly the meaning, which is not made up by the sum of meanings of their component parts. An indispensable feature of idiomatic (phraseo¬logical) expressions is their figurative, i.e., metaphorical nature and usage. It is this nature that makes them distinguishable from struc¬turally identical free combinations of words Cf.: red tape (free word-comb.) червона стрічка - red tape (idiom) канцелярський формалізм (бюрократизм); the tables are/were turned (free word-comb.) столи перекинуті/були перекинуті - the tables are turned (idiom) ситуація докорінно змінилася;

супротивники помінялися ролями/місцями; play with fire гратися з вогнем (free word-comb.) гратися з вогнем (біля багаття) - наражатися на небезпеку (idiom).

In each cultural context there are typical modes of expression that assemble words in order to signify something that is not limited to the sum of the meanings of the single words that compose them; an extra meaning, usually metaphorical, becomes part and parcel of this particular assembly. "To find oneself between hammer and anvil" does not literally mean to be in that physical condition; it means rather to be in a stressing or very difficult situation. In our everyday life we seldom find the hammer or anvil in our immediate vicinity.

In the case of non phraseological rendering, there are two possibilities: one can opt for a lexical translation or for a calque. The lexical translation consists in explicating through other words the denotative meaning of the phraseologism, giving up all the other style and connotation aspects. In the case of the "hammer and anvil" idiom, a lexical rendering could be "to be in an uneasy, stressing situation".

On rare occasions the lexical meaning of idiomatically bound expressions can coincide with their direct, i.e., not transferred mean¬ing, which facilitates their understanding as in the examples like: to make way дати дорогу; to die a dog's death здохнути як собака; to receive a hero's welcome зустрічати як героя; wait a minute/a mo¬ment зачекайте хвилинку/ один момент; to tell (you) the truth правду казати/правду кажучи; to dust one's coat/jacket витрусити пальто/ піджака - дати духопеликів.

One of the main problems in the art of translation is phraseology. In this context, it is a disheartening fact that most of the language-pair-related phraseological dictionaries are unidirectional (source language to target language) and based on a selection of the target language's phraseological units. The problem with the unidirectional approach is the very important fact that phraseological units cannot simply be reversed. It is necessary to make a new selection among the idioms of the former target language in order to achieve a central, adequate corpus of lexical units (lemmata).

One should notice that translating a realia in one or another means it is wanted to lose a trope accordingly phraseologism. Trope should be transferred by tropes, phraseologism by phraseologism; only "filling" will differ from the origin one.

Phraseologisms – or expressions that would aspire at becoming so – are formed in huge quantities, but do not always succeed. Sometimes are formed and disappear almost simultaneously. The only instances that create problems for the translator are the stable, recurrent lexical idioms, that for their metaphorical meaning do not rely only on the reader's logic at the time of reading, but also, and above all, on the value that such a metaphor has assumed in the history of the language under discussion.

Some phraseological expres¬sions singled out by the Acad. V. Vinogradov as unities and having mostly a transparent meaning may reflect various national features of the source language. The latter may be either of lingual or extralingual nature, involving the national images, their peculiar picturesqueness or means of expression with clear reference to tradi¬tions, customs or historical events, geographical position of the source language nation. Such phraseological expressions are often of a sim¬ple or composite sentence structure.

The calque would consist instead in translating the idiom to the letter into a culture where such a form is not recognized as an idiom: in this case the reader of the receiving culture perceives the idiom as unusual and feels the problem to interpret it in a non literal, metaphorical way. The calque has the advantage of preserving intact all second-degree, non-denotative references that in some authors' strategy can have an essential importance. It is true that the reconstruction of the denotative meaning is left to the receiving culture's ability, but it is true as well that the metaphor is an essential, primal semiotic mechanism that therefore belongs to all cultures.

The creation of phraseologial-semantic fields can serve as a method of description of certain national and cultural specifics. That is, such a description can give us some insight into how phraseological units display a special, nation-specific perception of the world. The fact that a certain phraseological unit appears in the language and remains current in it indicates that the unit contains a generally comprehensible, typical metaphor (or symbol).

Translating of national idiomatic expressions causes also some difficulties at a translator. Being nationally distinct, they can not have in the target language traditionally established equiva¬lents or loan variants. As a result, most of them may have more than one translator's version in the target language. It may be either a regular sense-to-sense variant (an interlinear-type translation) or an artistic literary version rendering in which alongside the lexical meaning also the aphoristic nature, the expressiveness, the picturesqueness, the vividness, etc. of the source language phraseologism/idiom.

Translation of phraseologisms is a very complicated problem. Right translation is stipulated with finding the most concordant and equivalent words that is usually deprived of coloring in the translation as a usual lexical unit.

Within a single phraseological-semantic field, which is thematically quite extensive, the phraseological units are grouped into smaller sections. The smallest section consists of phraseological units which express one single concept or one extralinguistic characteristic.

Denys PETRENKO

TERMINOLOGICAL FIELD OF MANAGEMENT IN UKRAINIAN FOR BUSINESS

Many of us like how the word "management" sounds. Whenever we are hearing the word we start to picture a successful leader capable of easily solving whatever problem might arise in our mind. It's probably the most accurate association we could give because the term "management" is passive by itself, there is a need for a subject, a person to do management. The noun management means "the act of directing, managing or controlling things". Manage means to be in charge.

Most management greatest thinkers have defined management in their own ways. For instance, Van Fleet and Peterson define management as "a set of activities directed at the efficient and effective utilization of resources in the pursuit of one or more goals.'[1][2]

Megginson, Mosley, and Pietri positioning the meaning of the word as 'working with human, financial and physical resources to achieve organizational objectives by performing the planning, organizing, leading and controlling functions.[1][2]

Kreitner defines it like: 'Management is a problem-solving process of effectively achieving organizational objectives through the efficient use of scarce resources in a changing environment.'[1][2]

And according to F.W. Taylor: 'Management is an art of knowing what to do when to do and see that it is done in the best and cheapest way '.[1][2]

Nowadays the terminological field of management has expanded a lot, slowly following the law of supply and demand, like "customer" and "provider", "assets" and "liability", "accretion" and "lean". An interesting term is "lemon", which means "a defective product which is poor quality and fails to function as promised"[4].

Legalese, lease, lien, mandate, ochlocracy (known as mob rule or mobocracy), timekeeper (a team member who keeps track of spent time on each agenda during team meetings), multi-, bi-, and a unilateral (depending on how many groups, nations, or companies were involved) only a part of the vast sea of technical terms [3][5]

You can find a lot of terms that belong to a very specific field of English used only for special cases in business and management. Many of them tend to sound pretty much alike in both Ukrainian and English with corresponding meanings.

References

- 1. Productivity and time management improvement using a web application
- 2. Cherkashin, Aleksandr (2017)

3. Management Study HQ https://www.managementstudyhq.com/what-is-management.html

- 4. Glossary of Business Management Terms
- 5. https://www.thebalancecareers.com/glossary-of-business-management-terms-2275721
- 6. Management Glossary https://www.skymark.com/resources/qualglos.asp
- 7. Glossary of Terminology and Definitions for Business and Management

8. https://www.businessballs.com/glossaries-and-terminology/business-and-management-glossary/

Tetiana POLIAKOVA, Marianna GOLTSOVA

THE ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN LEARNING PROCESSES

Information and communication knowledge have played an increasing role in society in recent years. Information is a strategic resource of society that determines the level of development of the state, its economic potential and position in the world community.

The XXI century is characterized by the presence of the information society, the main feature of which is the transformation of information into one of the main production resources. Therefore, the training of future professionals, their information culture and professional readiness to use information technology require special attention and guarantee introduction of information and communication technologies in all spheres of society.

The material basis of information technology, which is used to collect, store, transmit and process information is a software and hardware that uses appropriate software products.

IT can solve the problems of learning professional communication, intensify the learning process by increasing the pace, individualization of learning, modeling situations, increase the active time of each student, increase visibility.

Here are some advantages of using ICT in the educational process:

- organization of cognitive activity by modeling;
- imitation of typical professional situations with the help of multimedia;
- application of the received knowledge in scientific researches;
- effective training of knowledge, skills and abilities;
- automated control of learning outcomes;
- providing feedback;
- development of creative thinking;
- possibilities of combining visual and sound in educational programs
- forms.

In Ukraine, a large-scale implementation of IT in management, educational process of educational institutions.

The introduction of IT in the educational process, first of all, involves their use in the study of disciplines. According to research, with the help of IT significantly improves the management of the educational process, increases its pedagogical efficiency. To this end, it is necessary to take into account the didactic properties and functions of the study of IT tools, as well as areas of didactic organization of such training.

The using of IT in education requires fundamental computer training, which has a significant motivational component. The computer gives the teacher the opportunity to individualize and differentiate learning.

In addition, the computer guarantees confidentiality, the user has the opportunity to see their mistakes, make appropriate corrections, see their results.

At the same time, the student's self-esteem is not reduced, and a psychologically comfortable atmosphere is created in the classroom. The use of computer IT provides interactivity of learning, which is carried out through direct and feedback with learners during exercises, laboratory and practical work. Given the fact that students themselves determine the pace of work, there is an opportunity for individual training for everyone.

The most widespread in the educational process are multimedia technologies, which are one of the most promising and popular pedagogical information technologies. They allow you to create entire collections of images, texts and data, accompanied by sound, video, animations and other visual effects (Simulation); include an interactive interface and other controls.

Given the fact that currently developed and widely used multimedia software and pedagogical products at different stages of classes, it is possible to use them in classroom, optional, additional classes for independent and extracurricular activities.

We can identify the following positive factors of IT that increase the effectiveness of student learning:

1. Individualization and differentiation of learning.

- 2. Increasing activity.
- 3. Help to intensify the learning process.
- 4. Increasing learning motivation.
- 5. Creates conditions for independent work.
- 6. Contributes to the formation of self-esteem in students.
- 7. Creates a comfortable learning environment.

Creating a single information educational environment of the educational institution provides an opportunity for everyone to immerse themselves in this environment, to ensure the expansion of interactive interaction, which is as close as possible to the real thing.

The development of network technologies, the global Internet, local networks Intranet opens wide opportunities for access to large amounts of information, storage and transmission.

The use of means of communication: e-mail, global, regional and local network opens the possibility for training to carry out:

- prompt transmission at a distance of information of any volume and type;

- interactive, operative communication;
- access to various sources of information;
- organization of joint telecommunication projects;

- communication and discussion of problems, participation in teleconferences, webinars, chats, forums, blogs, etc.

Information technologies are used to achieve the following pedagogical goals:

- 1. Personality development of learners.
- 2. Implementation of the social order, which is due to the information society.

3. Intensification of all levels of the educational process, improving its quality.

Whether we like it or not, technology is an essential concept to learn. Because it changes so quickly, children are better off learning about it sooner. It is a primary part of every industry, and there is no way around it. These days, technology means more than just learning basic computing skills. Technology has made itself part of every aspect of our lives today, and the students who understand it are the ones who succeed in the business world.

Thus, the use of ICT in teaching significantly increases not only the effectiveness of teaching, but also helps to improve various forms and methods of teaching, increases interest in in-depth study of the material.

Modern ICT provide additional opportunities for the formation and development of information competence. Their application depends on the ability to include ICT in the training system,

on the professional competence of the teacher, creating positive motivation and psychological comfort, contributing to the development of skills.

In conclusion, it should be noted that when information becomes person's determining factor in their professional activities, the requirements for the education system also change.

It is easier to interest and teach a learner when he perceives a coordinated flow of sound and visual images, and not only informational, but also emotional impact is exerted on them. Multimedia creates a multi-sensory learning environment. Involvement of all senses leads to an exceptional increase in the degree of assimilation of the material in comparison with traditional methods. Teaching with the use of audiovisual presentation of information is the most intensive form of education.

References

1. Lewis D., Hodge N., Gamage D., Whittaker M. Understanding the Role of Technology in Health Information Systems. *Pacific Health Dialog.* 2012;18(1):144

2. UNESCO "ITC in Education" May 16, 2011. Available

at http://www.unesco.org/new/en/unesco/themes/icts/mission/(accessed October 2012).

3. Sarkar S. The Role of Information and Communication Technology (ICT) in Higher Education for the 21st Century. *Science*. 2012;1(1)

4. UNESCO "Rankings and Accountability in Higher Education: Uses and Misuses."

Viktoriia POLISHCHUK, Inna GRABOVSKA

TYPOLOGY OF CONTEMPORARY ENGLISH DISCOURSE

The anthropocentric reorientation of scientific interests that took place at the end of the twentieth century has placed the issue of discourse at the center of humanities research. The concept of "discourse" is an interdisciplinary term and is a way of dialogic-argumentative verified claims of affirmative and normative statements significance in order to achieve a universal (i. e. meaningful for all who are capable of reasonable argumentation) consensus. There are a lot of academic disciplines that are related to discourse analysis, i. e., philosophy, anthropology, sociology, psychology, communication theory, and linguistics. Some scholars believe that a new scientific discipline – discoursology – is being formed (M. Weber, J. Habermas, R. Hodge, L. J. Phillips, M. Jorgensen et al.). One of the first attempts to classify discourse was made by J. Habermas, the founder of communicative philosophy. He distinguished five types of discourse, which are realized depending on the situation:

- discourse as a means of communicative action;

- discourse as a means of ideological influence, i. e., communicative action, which only outwardly takes the form of a discourse;

- therapeutic discourse;

- normal discourse, which serves to justify problematic claims of meaning;

- new forms of discourse.

At the same time, researchers have offered their own versions of the classification, based on different criteria due to the personal position of each of them. Of course, a unanimous vision of the definition of discourse scientists have not reached, but there are some positions that are practically unobjectionable.

The traditional basis for classification is considered the channel of information transmission. According to this criterion, discourse is divided into spoken and written. However, quite often in real communication spoken and written discourses are intertwined. For example, communicants can make notes; transmit to each other separate fragments of information formalized in written form. In this regard, a hybrid type of discourse is also singled out, which combines signs of spoken and written types. In addition, the development of modern electronic means of communication has led to the emergence of a new way of communication. A new type of discourse based on the way of information transfer has emerged. This includes the exchange of messages in chat rooms, forums or communication via SMS.

Currently, in the scientific community the fact that discourse can be organized in the form of a monologue or dialogue is not disputed. Therefore, it is customary to speak of monological and dialogical types of discourse.

The next indisputable basis is the purpose of the discourse, i. e., for whom it is aimed. In accordance with this, personality-oriented and status-oriented (institutional) discourses are distinguished. In the first type of discourse the key point is the personality of the interlocutor, rather than belonging to a particular social group. Personal discourse implies communication between people who know each other well and who reveal their inner world to each other. Status-oriented communication is observed when the communicant acts as a representative of a particular social group and occupies a certain role. For example, a politician, a lawyer, a voter. At the present stage of society development the following types of institutional discourse are distinguished: political, diplomatic, administrative, legislative, military, religious, mystical, medical, business, sports and scientific. An important feature of status-oriented discourse is the possibility and necessity of manifesting power on a scale important to society.

Summarizing the information mentioned above, it can be argued that there is no single view on the typology of discourse in the scientific community. Researchers offer various options for classifying discourse. Discourse is proposed to be classified in terms of the traditional approach – spoken, written, monological, dialogic, etc., and non-traditional – performative and non-performative, etc. When specifying the mentioned classifications, one should also pay attention to hybrid and electronic types of discourse.

References

1. Типологія сучасного дискурсу : Монографія. К.: Освіта України, 2016. 160.

Kristina POPIVANOVA, Maksym ROHANOV

ФОРМУВАННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ВИМІРІ ГЕОПОЛІТИЧНИЇ ТЕНДЕНЦІЙ

Інноваційні тенденції в освіті спрямовують суспільство до пошуку нових ідей у міжкультурній взаємодії. У цих умовах завдання збереження національної культури та розуміння цінностей різних культур висувають питання про необхідність формування особистості, яка володіє розвиненою міжкультурнюю компетенцією, культурою білінгвального спілкування, здатну до адекватного розуміння культурних здобутків як свого та інших народів, готова будувати конструктивний діалог з представниками інших культур. У зв'язку з цим в системі освіти одним з важливих завдань є виховання особистосі педагога як ретранслятора культур, формування у нього білінгвальної культури спілкуання, оскільки саме вчитель є ключовою фігурою в перехідні періоди розвитку суспільства, запорукою національної безпеки, що сприяє становленню білінгвального світогляду підростаючого покоління.

Як вже зазначалося, в умовах глобальної інтеграції культур різних країн, мобільності населення всього світу, що постійно зростає, розширення сфери зайнятості, особистих і ділових контактів із зарубіжними партнерами знання іноземної мови стає життєвою необхідністю, яка ставить перед педагогікою нові проблеми, пов'язані з формуванням білінгвальної культури

особистості сучасного фахівця. Вищезазначені тенденції підвищують вимоги до іншомовної освіти та виховання вчителя іноземної мови, визначають його смислові пріоритети: підтримку культурного і мовного різноманіття суспільства, розвиток здібностей його громадян до продуктивної взаємодії з іншими лінгвокультурами; розуміння і прийняття різноманіття і відмінностей культур.

На основі результатів аналізу досліджень Є. Верещагіна, У. Вайнрайха, М. Михайлова визначення білінгвізму можна звести до володіння двома різними мовами та їх використання на рівні, що забезпечує спілкування в одній чи двох сферах комунікації, в яких опановуються спеціальні знання засобами рідної та іноземної мов, формується білінгвальна особистість та відбувається її інтеграція в загальноєвропейський та світовий культурний, інформаційно-комунікативний простір [2].

У педагогічній та лінгвістичній літературі маємо терміни «білінгв», «білінгвальна культура» та «білінгвальна особистість», які вживаються вченими для визначення особистості, здатної користуватися у спілкуванні двома мовними системами [1; 2; 3]. Так, за Є. Слєпцовою «білінгвальна особистість» це така, що має сформовані вміння й навички міжкультурної комунікації та білінгвальну мовлен нєву свідомість, в основі якої білінгвальний предметний код і мовленнєва картина світу двох народів [4].

Інші дослідники міжкультурних комунікацій В. Сафонова, В.Фурманова досліджують діалог рідної та іншомовної культур і фокусують увагу на тому, що білінгв, застосовуючи іноземну мову, не тільки формує базові інтегративні та комунікативні вміння геополітичної взаємодії та спілкування, але й одночасно занурюється в іншу культуру, стає суб'єктом і об'єктом акультурації – процесу засвоєння і наближення особистістю культурних елементів, типових для іншої етнічної спільноти [6]. Як наслідок, білінгвальна особистість набуває якісно нових ознак і характеристик, які роблять можливим визначити її як білінгвокультурну [7].

Таким чином, білінгвальна особистость місить систему внутрішніх ресурсів, необхідних для реалізації ефективного білінгвального спілкування в ситуації особистісної та професійної взаємодії та самореалізації.

Основним показником сформованості білінгвізму вважається здатність застосовувати іншомовну мовленнєву систему заради спілкування, яке є основною умовою формування та розвитку особистості і визначається як багатоаспектний процес формування, забезпечення та реалізації міжособистісної взаємодії під час сумісної діяльності людей, мета якого обмін інформацією за допомогою різних комунікативних засобів [6;7].

Виходячи з визначень білінгвізму, білінгвальної особистості, вони інтерпретуються як основна умова формування та розвитку білінгвального спілкування, в основі якого – знання особливостей іноземної мови, розуміння іншомовного предметного коду та мовленнєвих картин світу двох народів. В умовах розширення сфер соціальної взаємодії особливої актуальності набуває дослідження культури міжнаціонального спілкування, що охоплює всю сукупність різноманітних зв'язків між націями і народностями, в процесі яких люди, що належать до різних національних спільнот і релігійних конфесій, обмінюються досвідом, матеріальними та духовними цінностями.

Отже, поняття білінгвізм, білінгвальна особистість виокремлюються як основні складові поняття білінгвальної культури і дозволяють визначити її як систему морально спрямованих якостей, комунікативних умінь і вольових властивостей білінгвальної особистості, необхідних для формування, забезпечення та реалізації бікультурної взаємодії і процесу обміну інформацією між білінгвальними особистостями в рамках професійної та побутової діяльності засобами рідної та іноземної мови. Звідси білінгвальну культуру вищначаємо як інтеграційне особистісне утворення, що є компонентом загальної культури особистості студента і характеризується сформованістю таких компонентів як: усвідомлення себе як суб'єкта двох культур, соцікультурної толерантності, міжкультурної комунікативної компетенції; комунікативних умінь, що реалізуються в професійно орієнтованих ситуаціях спілкування та культуротворчої діяльності.

Література

1. Боченкова М. Билингвизм и билингвальная среда как социокультурный и психолого-педагогический феномен / М. Боченкова // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – Т. 2. – С. 591–595.

2. Вайнрайх У. Языковые контакты: состояние и пробл. исслед. / Уриэль Вайнрайх // предисл. А. Мартине ; пер. с англ. яз. Ю. Жлуктенко. – К. : Вища шк., 1979. – 263 с. – Библиогр.: С. 219-245.

3. Панасюк Л.В. Аналіз категорії білінгвізму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2099 ISSN 2075146X. Витоки педагогічної майстерності. 2014. Випуск 14(27).

4. Слепцова Е. Педагогические аспекты формирования билингвальной культуры личности будущего учителя: дис. ... кандидата пед. наук :13.00.01 «Общая педагогика та история педагогики» / Слепцова Евгения Викторовна. – Рязань, 2011. – 221 с.

5. Хабибулина З. Анализ понятия «билингвальная коммуникация» в психологопедагогической литературе и ее роль в европейской системе высшего образования / З. Хабибулина // Молодой ученый. – 2011. – № 6. Т. 2. – С. 165-168.

6. Фурманова В. П. Межкультурная коммуникация и культурно-языковая прагматика в теории и практике преподавания иностранных языков : дисс. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.02 / В. П. Фурманова. – М., 1994. – 475 с.

7. Brooks N. The Analysis of Language and Familiar Cultures / N. Brooks // The Cultural Revolution in Foreign Language Teaching : A Guide for Building the Modem Curriculum. – Skokie, Illinois : National Textbook Company, 1975. – P. 12–31.

Tetiana PUNDYK, Oleksandra PALCHEVSKA

TRANSLATION OF PROPER NAMES IN UKRAINIAN FOLK TALES

Translation has a very important role in our life. Many scientists, psychologists and linguists studied theoretical and practical tasks of translation.

The research of fairy tales is so actual today. Linguists such as L. Y. Braude, V. P. Anikin, N.I Kushina, M.O Akimenko, T.V Kovtun, V.V Mastilko studied the important issue of tale.

L. Braude said that fairytale author's or poetic's composition, which has elements of folklore or original source; the composition is fantastic and charming, which focused on children; [1,224]

Thanks to translation, you can more strongly absorb another culture, understand the cultural values of people from different countries, their traditions and moral principles.

The interpeters need make a lot of effort that to convey author's idea and plan correctly. It's so important aspect when we translating.

There is 3 kinds of translation in science:

1. Literal translation. Literal translation, direct translation, or word-for-word translation is the rendering of text from one language to another one word at a time with or without conveying the sense of the original whole. In translation studies, "literal translation" denotes technical translation of scientific, technical, technological or legal texts. [2]

2. Technical translation. A technical translation is a type of specialized translation involving the translation of documents produced by technical writers.[4]

3. Literary translation. Literary translation is of huge importance. It helps to shape our understanding of the world around us in many ways. This includes the translation of literature from ancient languages and the translation of modern fiction so that it can reach a wider audience.[5]

Each language reflects the peculiarities of culture, history, mentality of the people and each literary text is created within a certain culture. Elements of this culture may be completely unfamiliar and incomprehensible to speakers of other languages.

Since the reader of the original has the same background knowledge as the author, he understands everything that the reader of the translation could perceive as alien to his national specificity. But if the author deliberately does not use historical or literary allusions, the original reader no longer notices all "his" realities. In translation, if these realities are preserved, they attract the reader's attention. Therefore, the translator wants to leave in the text only what the author intended to be perceived by the reader. But in such way national and cultural specifics of the original are erased. [3]

Proper names attract the most attention when we translating fairytale. These can be unusual names of cities, mythological creatures, heroes, real people.

In fairy tales use both ordinary names ("natural") and fictional. Natural names can indicate the origin, characterize the hero by place of residence, status in society. The peculiarity of proper names in fairy tales is that they are "fabulous".

When translating proper names in fairy tales, four types of translation are most often used: transliteration, transcription, tracing, transposition.

Proper names used in fairy tales are of different types: anthroponyms, oikonyms, zoonyms.

An important role in the tale is played by anthroponyms, namely traditional folk names such as *Ivan, Danylo, Petro, Mykhailo, Marusya*. When translating this type of proper names often use the method of translation - transcription.

Oikonyms are used very rarely in tales. They carry additional information about the scene: Kyiv, Poltava, Ukraine, Russianland. As fairytales are usually rarely tied to the area, this genre is almost never used in fairytales.

A prominent place in fairy tales belongs to zoonyms: *Crunch-Munch; the Frog, Hop-Stop;theRabbit,Fleet-Feet;SisterVixen, theWolf, Howly-Prowly; Snout-Rout; Grombly-Rumbly.* When translating zoonyms, the method of description is most often used. This type can also be translated using tracing.

Each tale is characterized by a large number of mythological creatures. For example, the Johnnycake, Little Round Bun; Fleet - Foot; Koshchei the Deathless; BabaYaga. Mythological creatures in a fairy tale are translated by paraphrasing or transliteration.

When translating fairy tales, the translator must pay attention to a number of factors. It is important to preserve and convey the national and cultural aspect of the fairytale, its originality and uniqueness.

References

1. Брауде Л. К. истории понятия «литературная сказка» / Л. Ю. Брауде // Известия АН СССР. Серия языка и литературы. – М. : Наука, 1977. – Т. 36. – С. 231–239.

2. Буквальний переклад [Електронний ресурс].– Режим доступу:

https://www.definitions.net/definition/literal+translation

3. Теория перевода [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <u>http://www.langinfo.ru/index.php?sect_id=1091</u>

4. Технічний переклад [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.technitrad.com/what-is-technical-translation/

5. Художній переклад [Електронний ресурс] – Режим доступу: (<u>https://k-international.com/blog/the-challenges-of-translating-literature/</u>

Polina REMINNA, Svitlana KACHMARCHYK

METHODS OF TERMS TRANSLATION IN THE FIELD OF PROGRAMMING

Computer technology is firmly entrenched in our lives. But the development of scientific and technological progress would not be possible without the automation of computational processes. It is the need to automate computing processes that became the initial impetus in the development of programming (computers and computers). Then came the idea of automating the control processes of mechanisms and machines based on computer technology [1, p.171]. After receiving the first results and implementing the ideas of companies working in the field of programming, took the next step - created computers and computer state the diverse needs of people: games, videos, music, etc. [2, p. 73].

Computer vocabulary is beginning to be used not only by programmers, but also by people who have nothing to do with computers at all, as this phenomenon is rapidly entering the life of modern society. However, it should be borne in mind that there are some difficulties in translating vocabulary in the field of programming, some of which we have already discussed in Section 1. And now we will pay attention to how translators translate such vocabulary directly in the field of programming.

The translator sometimes has to create equivalent terms in the native language, and the main problem that has to be solved by the translator of scientific and technical literature is the translation of terms, which leads to neologisms, which make up a large percentage of all vocabulary in translations, translators are forced to invent means of transmission of the missing term for its further standardization and consolidation in the relevant terminological dictionaries. The process of acquiring new vocabulary, most of which is locally reworked English words, gave rise first to borrowing and then to the terms of the new subculture. And understandable most words, such as "user", "Windows", are more popular than their literary equivalents "user", "Windows operating system" [3]. Computer terminology should be the object of attention of scholars - linguists, translators, because, as can be seen from other branches of science, special vocabulary sometimes penetrates into the literary language and is fixed in it for many years [4, p. 50].

When studying the computer terminology system, you should pay attention to the following number of features:

1. The process of analysis of computer vocabulary is complicated by the variety and ambiguity of terminology (professionalism, jargon, slang, slang).

2. Computer terminology in its functioning and word formation is subject to the laws of the Ukrainian language. In particular, the most common ways of word formation in computer vocabulary are affixal, affixless, and lexical-semantic.

3. Computer vocabulary is characterized by the use of language games and means of language expression.

4. The reasons for borrowing from English are due to the development of computer technology in English-speaking countries, namely in the United States.

To conduct our research of the dictionary, we selected terms and set ourselves the task of translating these terms. When translating sample units, the following methods of translation and lexical level transformation are used: Tracing + transcoding (50 units or 16.6%); tracing (30 units or 10%); transcoding (60 units or 20%); use of translation equivalent (155 units or 51.6%); descriptive translation (3 units or 1%). We have determined that the most commonly used means is to use the equivalent of the language of translation.

Equivalent translation - the meaning of the English word fully corresponds to the meaning of the Ukrainian word. This type of translation is quite common when translating English computer terms, although there are not many corresponding words in this field in the Ukrainian language. We can give the following examples of equivalent translation: memory – пам'ять; error – помилка; notepad – notebook; desktop – робочий стіл; network – мережа; bar – панель; drive – дисковод.

So, in our study, we've covered only a small fraction of the rich material that computer terminology is for linguists, but we can draw some conclusions. From the examples we have studied, we can deduce the following pattern: the most commonly used translation is transcoding, the less commonly used is tracing. Computer terminology is probably the most dynamic of terminological systems, and it is unlikely that it will ever be possible to put an end to it and consider it researched, because innovations in computer technology are developing quite rapidly and do not give linguists, in particular English translators, a moment's rest. (hence the majority of computer terms), which are designed to interpret these terms, translate them, to delve into not only linguistic issues (which method of translation to use), but also the technical details of the described concept. The second in number is transcoding.

Transcoding, when the audio and / or graphic form of the source language word is transmitted by means of the alphabet of the translated language. Transcoding of neologisms occurs in translation in cases where the culture and, in particular, the science of the country of translation does not have a corresponding concept and a corresponding translation equivalent, and the translator cannot find a word or words in the language of translation that would adequately convey the meaning and term formation. When transcoding letters of the language, the whole form, or most of it, can be transmitted. Sometimes mixed transcoding is used, when most of the transcoded word reflects its sound in the source language, but at the same time some elements of its graphic form are transmitted. Especially often transcoding of terms occurs when the term in the translation language consists of international terminological elements of Latin or ancient Greek origin. Transcoding is divided into four subspecies. Let's consider each of them separately:

Transliteration: decoder – декодер; commutator – комутатор; plotter – плотер processor – процесор; operator – оператор; multimedia – мультимедія; monitor – монітор; printer – принтер; indicator – індикатор; portal – портал; server – сервер; laser – лазер; port – порт; scanner – сканер.

It is necessary to note some features in the translation of these words-terms, namely: 1) doubling of consonants between vowels is not transmitted, as, for example, in the word "commutator"; 2) the letter r at the end is usually transmitted, regardless of whether it is pronounced in the source word, for example, monitor.

Transcription: This technique is a rarity in the practice of technical translation. When translating in such a way as transliteration, one should not forget about the distortion of the content, for example, such as contribution, data, instance, stimulation, etc.

When transcoding letters of the language, the whole form, or most of it, can be transmitted. Sometimes mixed transcoding is used, when most of the transcoded word reflects its sound in the source language, but at the same time some elements of its graphic form are transmitted.

Transcoding of terms occurs when translating in cases where the culture and, in particular, the science of the country of translation does not have the appropriate concept and the corresponding translation equivalent, and the translator cannot find a word or words in the language of translation that would adequately convey the concept and meet the requirements. term formation. Since the word has one meaning when transcoding, it is advisable to use this method of translation, when in the language of translation, it is necessary to create a clearly unambiguous term, we give examples from our study: laptop – лептоп; browser – браузер; site – сайт; provider – провайдер; cluster – кластер; display – дисплей; user – юзер; driver – драйвер; cartridge – картридж; computer – комп'ютер.

This way of translation is characterized by such a feature in the translation into Ukrainian, as the transfer in any case of the letter, for example, driver – драйвер.

Mixed transcoding: on-line – он-лайн; interface – інтерфейс; organizer – органайзер; device – девайс; chat – чат; chipset – чіпсет; adaptor – адаптор; chorus – хорус.

Adapted transcoding: profile – профіль; matrix – матриця; domain – домен; command – команда; card – карта; menu – меню; viewer – в'юер.

This way of translation has the following features: 1) the use in the Ukrainian language of softening at the end of the word, which is absent in the English word, for example, module; 2) the presence of a genitive ending in the language of translation, for example, modification; 3) doubling of consonants

between vowels is not transmitted in the Ukrainian language. The next most used tool in our sample is tracing + transcoding. The smaller sampling method is tracing.

Tracing is the translation of the lexical units of the original by replacing their constituent parts morphemes or words - with their lexical equivalents in the language of translation. Tracing as a method of translation is more often used in the translation of complex words (terms). It can also be applied to only one of the components of a compound word (term). Quite often, tracing paper is used in translation to those complex terms that are formed with the help of common words. In some cases, the use of tracing is accompanied by a change in the sequence of tracing elements. Tracing can be used only when the translation equivalent formed in this way does not violate the rules of use and compatibility of words in the Ukrainian language. When choosing between transcoding and tracing, tracing is preferred, as transcoding often results in units that do not make sense in the language of translation, a kind of pseudoword. Tracing is not always a common mechanical operation to transfer the original form into the language of translation. Very often we have to resort to various transformations. First of all, it concerns the change of case forms, the number of words in a phrase, affixes, word order, morphological or syntactic status of a word. Often in the process of translation, transcription and tracing are used simultaneously.

Descriptive translation is characterized by the following shortcomings: 1) in its application may be inaccurate or unclear interpretation of the meaning of the concept, denoted by a neologism, If the dictionary does not give the exact equivalent of a term, or the use of all the above methods is inappropriate, other translation techniques are possible at the lexico-semantic and lexico-grammatical levels [3], which include concretization and generalization.

References

1. Elliott J. The Steve Jobs way: iLeadership for a new generation / Jay Elliott; William L. Simon. –

1. Philadelphia: Vanguard, 2011. – 71 p.

2. Hacker B. C. American Military Technology: The Life Story of a Technology / Barton C. Hacker. – Westport: Greenwood Press, 2006. – 205 p.

3. Vinokur G. O. On some phenomena of word formation in Russian technical terminology / Vinokur G. O. // Proceedings of the MN FPI. – M.: MN FPI, 1939. – V. 5. – P. 3-54.

4. Galperin B. Large Eddy Simulation of Complex Engineering and Geophysical Flows / B. Galperin. – London: Cambridge, 1993. – 573 p.

Olesia RIABUSHKINA, Indira RENSKA

LANGUAGE AS A WAY OF COMMUNICATION IN INTERNATIONAL RELATIONS

It would seem that the enormous importance of language as a means of communication in the history of mankind is quite obvious. However, scientists have not been able to thoroughly assess its civilizational, practical, economic, political role in the international arena from the point of view of science, its theoretical part, and from the point of view of practice. An international symposium organized by the ILA RAS and the Cervantes Institute in Moscow was dedicated to this difficult task. Following the results of the forum, this book was promptly published – "Language as an economic and political factor in international relations" [4, p. 280].

The development of international trade relations, interactions with other states in various fields create the need for language learning. The state should create an interest in the use of the language, and its active participation in international relations expands the functionality of the language, contributing to

the use in the work of international organizations, at major international forums, in the negotiation process.

An appeal to fundamental works in the field of study of ethnoses, nations, nationalism and national identity allows us to say that language is one of the important sources of self-identification and a symbol of national identity. At the same time, language occupies one of the key positions in supranational identity, which we define as a special type of political identity, which presupposes the recognition of common values, orientations and principles of the political and cultural structure of the institutions of an interstate integration association [3]. At the same time, this type of identity is the result and, at the same time, a prerequisite for interstate integration and the improvement of international political relations.

The inverse relationship between the language and the role of the state in international relations is that the study and knowledge of the language serves as a guide to comprehending the culture of a foreign state, an incentive to establish contacts with its representatives, increase the flow of tourists, foreign students, specialists, etc. Language also acts as a unifying factor, forming a circle of people living in different states, but speaking the same language. It is especially worth noting here the importance of working with compatriots.

The languages included in the so-called "club of world languages" belong to the peoples of developed countries: the USA, Great Britain, France, Germany, which, moreover, are significant players in international relations [2, p. 20-21]. Of course, the political and economic aspects are not an absolute factor in the spread of the language.

Language policy is undoubtedly one of the most important tools for promoting the country's culture, expanding its cultural presence in the world. The ultimate goal of any policy, including linguistic, is to increase the country's influence. The spread of language, aesthetic and intellectual achievements is used by many countries to strengthen the country's image [1].

In conclusion, we can say that the linguistic factor-linguistic community in international political relations in the modern world is one of the most important achievements of social progress. Now it is important that the linguistic factor in international political relations as a whole contributes to the unification and cohesion of various states into a friendly community to which the future belongs.

References

- 1. Ter-Minasova S.G. Language and intercultural communication. M.: Slovo, 2000.
- 2. Alekseev S.N. Language and Society. M., P. 20-21.

3. Nikolaeva Yu.V., Bogolyubova N.M. Foreign cultural policy. Experience of 4. Russia, France and Germany. Saarbrucken, Germany: LAP: Lambert Academic Publishing, 2012.

2. 4. Collection of reports and speeches. M.: ILA RAN, 2014.

Viktoria RUDENKO, Bronislava RUBINSKA

CONTRASTIVE TYPOLOGICAL ANALYSIS OF INTONATION IN PUBLIC SPEECH

Public speaking is one of the genre varieties of speech activity. It has its own characteristics and differs from other types of speech. Public speaking has played an important role in education, business and government for many years. The power of the word is to inform, educate, persuade and entertain. The spoken word can be even more powerful than the written word in the hands of the right speaker.

Many phoneticians have described the peculiarities of public speaking in one language. But the problem of typological comparison of Intonation in public speech in the English and Ukrainian languages hasn't been solved yet. According to I.V.Korunets contrastive typology of phonetic and phonological

systems of all languages investigates discrete and non-discrete units on both-segmental and supersegmental levels and their features of universal nature i. e. those pertaining to all languages [5].

Intonation and its components is an isomorphic feature in both languages and can help to keep the audience engaged, create interest in your message. The speaker's subject must relate to those around him, and one has to make sure one is speaking to the public with confidence and assurance. This will make your speech easy to follow and more engaging. But the perception of native language by the native speakers will be different from that in the foreign language.

Intonation occurs when the voice changes in pitch and tone during a conversation. The terminal tones in two languages are different. The Ukrainian falling tones are steep and do not reach the bottom line, while English tones usually reach the bottom line. We can compare it to music and how we feel after listening to different songs. Higher intonation is a way to excite the audience, while slowing and lowering your tone will either end a point or a speech. The low intonation is a natural way to let everyone know you have finished [1].

Public speaking requires effective expression and content. One must change the minds of the listeners or influence the beliefs in certain knowledge. This will be the most important impact of presentation on public. Bernstein said that by the nature of the sound, the physical style of speech, we draw conclusions about the speaker's temperament, his character, worldview, mood, in the end, about his sincerity [6].

In addition, variants of the dominant intonation, intonation norms established by the corresponding groups of texts are determined through intonation under the influence of extralinguistic factors. On the material of the English language, the question of intonation of public speaking as a special type of speech is best covered. Analysis of the intonation patterns of two species of oral English speech - monologue and polylogue - found that levels of these prosodic forms of speech are different:

- the way the division into prosodic units
- the ability to keep a pause
- tonal structure
- some spoken and dynamic performance
- The main features of expression in Ukrainian socio-political texts are:
- alternating dramatically different phrases within the text;
- complete phrase;
- complicated circuit configuration tone;
- localization of the first highlighted.

Nowadays, the study of speech intonation takes place in two main directions. The first involves the accumulation and refinement of indicators of the continuation of the physical characteristics of prosodic units and their variability of functional load in speech. Researchers analyze intonation units in different languages based on this new performance review system. The second is related to the development approach to perceptual units from the point of view of their perception, when a phonetic variation is understood as the process of sound units adaptation to the specific conditions of implementation.

The phonetic direction to the realization of speech plays mainly a major role in optimizing the impact of speech. After all, inattention and violation of the intonation textual design of a public speech not only reduces its expressiveness, but often leads to inadequate perception associated with the interpretation of the content of utterance, and limits the effectiveness of communication. It remains important to accumulate relevant knowledge and obtain practical results of experimental researches of phonetic interpretation of public speech.

References

1. Антипова А. М. О ритме английской речи / А. М. Антипова // Иностранные языки в школе. – 1990. – № 2. – С. 55-60.

3. Бровченко Т. О. Основи контрастивного аналізу мов // Порівняльне дослідження з граматики англійської, української, російської мов. — К., 1981.

4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: Посіб. для перекладацьких відділень вузів. — Вінниця, 2003.

5. Гаращук Л. А. Вираження позитивних емоцій засобами англійської інтонації [Електронний ресурс] / Л. А. Гаращук // http://nniif.org.ua/File/15glavpe.pdf

6. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. посібник. — Вінниця: Нова Книга, 2003. — 459 с.

7. Leonard Bernstein The Joy of Music. – Simon and Schuster, 1959. – 320 pages.

Volodymyr RUDENKO

IDIOMS IN ENGLISH-UKRAINIAN TRANSLATION

The English-Ukrainian translation seems to be an easy deal if you have been learning English and Ukrainian for a long period of time (5 years to say). However, as might be expected, there are some pitfalls to consider. To me, in particular, these are idioms at some sense. One idiom was used two sentences earlier to mark some difficulties and slowly introduce the topic. So let's begin.

Firstly, what exactly is an idiom? In the Cambridge English Dictionary it says that an idiom is "a group of words in a fixed order that have a particular meaning that is different from the meanings of each word on its own [1]". So let's analize an idiom "pitfalls". When translated into Ukrainian, it becomes "підводні камені" and means "a likely mistake or problem in a situation [2]" or a trap. But translation back may be either "pitfalls" or "underwater rocks". That highly depends on the context.

So, what seems to be an issue here? An issue is the cultural difference between two countries, where these languages were developed. Let's say "pitfalls". What is the origin of this word in English? Online Etymology Dictionary says "mid-14c., "concealed hole into which a person or animal may fall unawares," from pit (n.1) + fall (n.). Figurative sense of "any hidden danger or concealed source of disaster" is recorded from early 15c. [3]". So pitfalls are pits victim falls into. Ukrainian analog "підводні камені" has different origin. It was most likely developed by tradesmen that were transporting their goods by rivers. Some rivers have these "underwater rocks" that are not seen from above the water. Hence some ships collided with them and were ruined on impact. That phrase became an idiom and is used in various occasions to mark hidden danger.

The other issue seems to be that some people are used to translate literally and only literally. However, as written above, idioms cannot be translated that way, or rather they can be, but the meaning would be lost here. The pitfalls` meaning would be a traps, when translated literally, but it would be hidden danger, when translated as an idiom.

Let's take some English idioms and translate them into Ukrainian both properly and literally to show the difference better. For example, "That's the last straw" is "Це остання крапля" or "Це остання соломина". The difference seems to be not that big, but the meaning differs a lot. "Це остання крапля" means "someone's patiance run out". Виt "Це остання соломина" literally means the last straw out of many straws. Hence literal translation kills the meaning put into the phrase.

Another idiom we take as example is "No pain, no gain". Translation is "Без труда нема плода" or "Немає болю, немає додачі". True meaning of the idiom is that you cannot get anything without any efforts. "Без труда нема плода" literally translates as "Without work there is no fruit". It sounds weird, but the meaning is transferred properly and without loss. "Немає болю, немає додачі" is, on the other hand, a complete mess. Meaning is lost completely and, though it is translated back as "No pain, no gain", the true purpose of transferring the meaning is not done.

It would not be good if I didn`t mention idioms that are similar in both English and Ukrainian. That means that both literal and proper translations sound similar. So, let`s start. An example would be "Speak of the devil". Proper translation is "Пом'яни чорта". And literal is "Скажи про диявола". Both

translations are more or less similar and refer to devil, a creature of hell, evil creature. This idiom is usually used after you speak of someone and they come by or pass by in both of chosen languages.

So, to summarize, an idiom is a group of words in a specific order that have a meaning different from its words` casual meaning. Idioms were created under cultural phenomena and were used for many generations. Hence every culture may have its own idioms that would be difficult to translate without knowing the proper translation first-hand. Translating it literally usually tends to loss of meaning. However, some idioms are similar and could be understood even if translated literally. So, the biggest issue of translating idioms is cultural difference. And if you want to be a good English-Ukrainian interpretor, idioms are must to learn and master.

References

1. IDIOM / meaning in the Cambridge English Dictionary; URL: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/idiom

2. PITFALL / meaning in the Cambridge English Dictionary; URL: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/pitfall

3. pitfall / Origin and meaning of pitfall by Online Etymology Dictionary; URL: <u>https://www.etymonline.com/word/pitfall</u>

Mariia SAIIAPINA, Svitlana KACHMARCHYK

ARTISTIC TRANSLATION MASTERY: ADEQUACY REQUIREMENTS

Translation is one of the important forms of intercultural relations. Since the knowledge of foreign languages both in ancient times and today cannot be called mass, translators act as mediators at the highest state level and between people who communicate in various spheres of life. Artistic translation reflects the thoughts and feelings of the author of a prose or poetic work with the help of another language, the transformation of his images into the material of another language [3, p. 5].

Literary translation does not deal with the communicative function of language, but with its aesthetic function, because the word acts as a "primary element" of literature. This requires special care and erudition from the translator. The work of art reflects not only certain events, but also aesthetic, philosophical views of its author, which are either a streamlined system, or - a mixture of different theories [3, p. 7]. The translator must have, if not thorough, then at least sufficient knowledge for the translation of philosophy, aesthetics, geography, botany, navigation, astronomy, art history, ethnography (because some works cover the details of the life of the heroes), etc.

How to determine the adequacy of translation and what are the requirements for it?

It is customary to distinguish three types of translation:

1. Literal translation (literal or subscript). It is a mechanical translation of the words of a foreign text in the order in which they occur in the text, without regard to their syntactic and logical connections. It is used mainly as a basis for further translation work.

2. Literal translation. Literal translation, under the conditions of correct transmission of the thought of the translated text, strives for the closest possible reproduction of the syntactic construction and lexical structure of the original.

3. Literary or literary translation. This type of translation conveys the thoughts of the original in the form of correct literary language, and causes the most discussion in the scientific community, because many researchers believe that the best translations should be performed not so much by lexical and

syntactic correspondences, but by creative achievements of artistic relations. correspondences play a secondary role.

Translation, adequate in artistic terms, may not be adequate in language, in its individual elements. That is, in the process of translation the linguistic moment itself plays the same secondary role as in the process of original creativity, and therefore it is impossible to bring it to the fore. Language is considered here primarily as a means of carrying out an artistic task, so the specific language tasks that arise in translation should be addressed together with specific issues of translation of this genre and have a subordinate nature.

According to G. Gachechiladze, literary translation is a type of artistic creativity, where the original performs a function similar to that performed by the living reality for the original work. According to his worldview, the translator reflects the artistic reality of his chosen work in the unity of form and content; in the ratio of individual to whole [1, p. 26].

Of course, not all elements of form and content can be reproduced accurately. With any translation, the following inevitably occurs:

1. A certain part of the material is not reproduced and discarded.

2. A certain part of the material is given not in the original form, but in the form of various substitutions, equivalents.

3. Introduced such material, which is not in the original [2, p. 39].

Therefore, even the best translations, according to many well-known researchers, may contain some changes compared to the original - and these changes are absolutely necessary if the goal is to create a similar original text, unity of form and content in another language, but the accuracy of translation, and it is the minimum of such changes that provides adequate translation. Therefore, the purpose of adequate translation is to accurately convey the content and form of the original while reproducing the features of the latter, if language means allow, or the use of adequate equivalents on the material of another language.

Conditions for correct translation.

1. Accuracy. The translator must convey to the reader all the opinions expressed by the author. At the same time not only the basic provisions, but also nuances and shades of expression should be kept. Taking care of the completeness of the transmission of the statement, the translator, at the same time, should not add anything of himself, should not supplement and explain the author. This would also distort the text of the original.

2. Conciseness. The translator should not be verbose, thoughts should be presented in the most concise and concise form.

3. Clarity. The conciseness and brevity of the language of translation should not impair the clarity of the idea, the ease of understanding it. Complex and ambiguous inversions that complicate perception should be avoided. The opinion should be expressed in simple and clear language.

4. Literature. As already mentioned, the translation must fully comply with the generally accepted norms of the Ukrainian literary language. Each phrase should sound lively and natural, without retaining any hints of other people's syntactic constructions of the original language.

References

1. Gachechiladze G. R The problem of realistic translation: dissertation abstract. ... Dr. Philol. Sciences / G. R Gachechiladze. – Tbilisi: Publishing House of the Academy of Sciences of the Georgian SSR, 1961. – 28 p.

2. Vitrenko A. G. Can the translation be partially equivalent? / A. G. Vitrenko // Vestnik MGLU. Linguistics series. Semantic and stylistic aspects of translation. – Issue. 506. - M.: MGLU, 2005. - P. 35 - 40.

3. Dyurishin D. Artistic translation in the interliterary process / D. Dyurishin // Problems of persons of interliterary communities [Under the general editorship. D. Dyurishin]. – M., 1993. – 264 p.

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ЖАРТІВ

Жарт – це складне та багатоаспектне явище. Саме він виступає об'єктом вивчення багатьох наукових дисциплін та об'єктом багаточисленних досліджень, що поповнюються з кожним роком. Жарти, йдучи з нами пліч о пліч усе життя, полегшують його. Дуже часто з допомогою гри слів можна розкрити серйозність того, що здається абсурдним. Універсальність гумору полягає в тому, що він може бути і доброзичливим і жорстоким, дружнім і образливим та грубим, сумним та зворушливим.

Важливими одиницями гумору є такі художні засоби та тропи як: оксюморон, іронія та самоіронія, як її підвид. Специфіка гумору проявляється в абсурдності жарту – його безглуздості, суперечності, неоднозначності. Кожній країні, а отже кожній культурі притаманний свій власний та неповторний тип гумору, своє сприйняття комічного в тій чи іншій ситуації.

Гумор не стоїть на місці, а разом із розвитком суспільства прогресує. Це означає, що розвивається і перекладацька діяльність, що неодмінно є складною, адже зробити якісний переклад жарту з урахуванням соціокультурних аспектів дуже складно. Іноді для якісного та вірного, а головне зрозумілого перекладу жарту з мови оригіналу на мову перекладу, дійсно складно підібрати прийом і метод.

Щоб досягти повного розуміння між перекладачем та читачем, недостатньо лише дослівного («слово в слово») перекладу. Це означає, що при перекладі жартів прийом дослівного перекладу буде не завжди актуальним, що вимагає іншого, більш підходящого прийому для досягнення мети. Тому ми повинні використовувати описовий переклад. Як правило, він вживається паралельно з транскрипцією і застосовується при перекладі термінів різного характеру та типу, певних об'єктів, предметів або явищ незрозумілих читачеві. Для більш детального опису використовують перекладацький коментар, який неодмінно є ширшим та кориснішим при та подальшому осмисленні та розумінні жарту. І якщо опис супроводжує окреме слово, то перекладацький коментар буде винесений за межі тексту, у вигляді виноски або ж розміщений у кінці тексту як примітка. На відміну від дослівного перекладу описовий служить не тільки для створення вірного та ідіоматичного тексту, але й для тлумачення приблизного перекладущо буде отриманий після використання низки прийомів перекладу. У більшості випадків, коли потрібно пояснити слово, що не існує у мові, на яку перекладають, використовується прийом описового перекладу. Зазвичай такий прийом використовується в ситуаціях, коли без пояснення просто не обійтись: *Під шубою виявився не оселедець. – Under the coat there was not a herring*.

Безумовно жарт потребує додаткового роз'яснення. Адже для іноземця, що не знайомий з традиційною радянською кухнею, за відсутності даного опису, такий гумор буде абсолютно незрозумілим. Тому перекладач має, відповідно, пояснити, що «оселедець під шубою» – це відомий та популярний в Росії та країнах колишнього Радянського Союзу салат, що складається з прошарків подрібнених відварених овочів та власне оселедця під ними на дні тарілки. Можна навести ще один приклад на доказ тому, що описовий переклад є невід'ємним та чи не найважливішим інструментом у роботі перекладача: *Нещодавно у дитячому садку № 5 відбувся концерт Мерліна Менсона. До цього Менсон думав, що він – породження пекла та виплодок поріддя Сатани. А виявилося, що він – банальний бабай!*

Recently Merilin Manson gave a concert at the kindergarten N_{2} 5. Before the concert he thought that he was a hell spawn and spawn of satan. But it turned out that he was a banal babai!

Для тлумачення останнього слова автору потрібно переказати чи не цілу історію про його походження заради того, щоб його версія перекладу була якісною, правильною, а головне – зрозумілою. Майже кожен з нас згадує Бабая з дитинства, і всі чудово пам'ятають, що це істота,

якою залякували чи не кожну дитину. Слово *бабай* походить з тюркської мови. З башкирської й татарської перекладається – як *старий дідусь*. Деякі дослідники пишуть, що цим словом лякали дітей і в Середній Азії. У сучасному використанні *бабай* – це міфологічний персонаж, який використовується у вихованні, для залякування примхливих і неслухняних дітей.

Неперекладна гра слів – це розписка перекладача у власному безсиллі. Яким би унікальним не був каламбур, рішення для його перекладу має існувати – адже шляхи цього рішення так чи інакше збігаються з вивченими в значній мірі каналами людського мислення. При перекладі каламбуру, трансформації підлягає і сама форма оригіналу – фонетична та графічна. Більш того, нерідко доводиться навіть змінювати зміст на новий, якщо неможливо зберегти старий, так як план вираження може виявитись важливіше плану змісту. Неважко зрозуміти, що у даному випадку досягти вірного перекладу, не змінюючи при цьому і форму, вдається доволі рідко, так як між словами (фразеологізмами) іноземної мови, які обіграються, та співвідносними одиницями мови перекладу повинні існувати не просто еквівалентні відносини, а повна еквівалентність з охопленням двох (або більше) значень. Однак навіть при такому положенні не завжди можна розраховувати на стовідсотково вдалий переклад: між еквівалентами часто зовсім несподівано виявляються непомітні за інших обставин розбіжності – в сполучуваності, частотності або вживаності, в стилістичному забарвленні або емоційному заряді, в наборі синонімів або антонімів, в етимології або словотворчих можливостях. А іноді досить навіть незначної на вигляд відмінності, щоб перешкодити правильному відтворенню гри слів на мові перекладу і змусити перекладача шукати для цього нові шляхи.

Отже, абсолютно точного перекладу, до якого ми прагнемо як до ідеалу при перекладі каламбуру, можна досягти лише за деяких винятків; як правило, у даному випадку без втрат не обійтись. Ось чому перекладач повинен в першу чергу поставити собі питання: чим жертвувати? Передати зміст, відмовившись від гри слів, або ж зберегти каламбур за рахунок заміни образу, відхилення від точного значення, а то й взагалі зосередитися лише на грі, повністю абстрагувавшись від змісту?

Daryna SEREDA, Oksana TEPLA

КОЗАЦЬКІ ПРИСЛІВ'Я Й ПРИКАЗКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

Прислів'я та приказки належать до найбільш давніх жанрів фольклору. Нація накопичувала їх протягом багатьох століть. Це схованки мудрості, розуму, що відображають оцінювання подій, ставлення до людей, явищ природи, книг, розкривають стосункиміж людьми.

Тематика прислів'їв й приказок надзвичайно широка. Вона охоплює всі галузі життя і діяльності людини. Такі влучні вислови збагачують наше мовлення, роблять його приємнішим на слух, свідчать про багатий словниковий запас мовця, його високу культуру.

Український народна творчість характеризується різноманіттям приповідок, що стосуються запорожців, січовиків та й загалом козаччини. Ці герої символізують силу та міцний дух, і збереглися в українській лінгвокультурі.

Вивчення козацьких приповідок має виняткове значення для відтворення мовної картини світу українців козацької доби та розширення знань про прикметні риси українського пареміотворення

Основна мета козацьких афоризмів - пропагування культу волі (Або волю добути, або дома не бути), звитяги (Береженого Бог береже, а козака – шабля; Терпи, козаче, отаманом будеш), поваги до товариства (Січ – мати, а Великий Луг – батько) та цінності життя людини (Кров не вода, розливати шкода).

Багато прислів'їв ідеалізують образ козака, вказуючи на його позитивні характеристики – хоробрість, терпеливість, стійкість. Крім того, у них прстежується народна зневагу до боягузів та гульвісів.

Отже, ці народні скарби є актуальними для нинішньої української молоді, бо містять цінні ідеологічні вказівки й закликають її бути відважною, волелюбною.

Olesia SHCHUKA, Svitlana KHRYSTIUK

THE ENGLISH LANGUAGE AS A MEANS OF INTERNATIONAL COMMUNICATION FOR POLITICIANS

The new century and the millennium coming opens up the immense and fascinating horizons to the world civilization. It integrates into a single holistic world system within the globalization spread framework. This is the desire of young people to study abroad, to learn foreign languages, to start their own business, to communicate actively with foreign partners; this is a time of negotiations, conferences. The latest globalization development has determined that the English language is one of the world's primary sources of communication. Having in mind the world's population is greater than 7 billion people nowadays; we should admit that one in five people speak English at a level sufficient for a mutual understanding. Currently, terminology plays a strategic role in the people communicating as it is a powerful source of information.

Taking into account the British history, it's should be noted that English originally dominated only in the Great Britain due to the historical efforts of the British Empire, it has become the main or foreign language to all former British colonies such as Australia, New Zeeland, India, Canada, the South African Five major events help English become the language of international Republic and others. communication. As we all know, German occupiers arrived and settled in England in the fifth century. They spoke German. Unfortunately, experts know very little about this period. This is because written files have not been found. Data sources confirmed the dialectal literature forming within the 7-9 centuries. All of them relate to the English language, which Alfred Great in the 9th century called great. It has been considered that Scandinavian language had a great influence on the development of English. According to scientists, in English, there are almost no general terms for words used in grammar. Famous borrowing language at other times sometimes began to appear in writing. In the late Middle Ages and the modern period, the stable process of the English language standardization has been constantly changing. There is a so-called vowel movement. At the beginning of the XVII century, Great Britain dominated in world affairs and, subsequently, English is beginning to be used by many peoples in everyday use, for conducting both internal and external communication on a regular basis.

It is also worth noting that English has observed its status of the international politics language, which history relates to the late XVII century, when Great Britain was no longer a country that gained, but it turned into a country of conqueror, and it succeeded greatly in this issue. The British Navy has become one of the most powerful in the world. All sea routes appeared under the jurisdiction of Great Britain. Most of the land areas including a half of North America, some African and Asian countries, Australia, India were under the authority of the British Royal Family. The English language has penetrated into all corners of the world. At that time, the most important issue for Great Britain was to establish trade relations. Of course, the language of the prevailing, very influential as well as powerful country began to push the local ones out both in domestic affairs and international relations as well. All activities followed the golden rule for policy conducting. According to it, one who possesses gold, he will rule, and appropriately choose a language to speak. Moreover, Great Britain contributed to the world economic expansion as well as the development of international relations in the eighteenth century, thus, Great

British actively participated in foreign trade. The constant influx of new blood due to migration movements during the 17th, 18th and 19th century meant a variety of English dialects had sprung to life, this included West African, Native American, Spanish and European influences. Indeed, the nations under the British Empire's governing saw the introduction of the English language as a way for them to learn, engage, and benefit from foreign influence. Due to both scientific and technological discoveries, there were some benefits to share, e.g., colonial Britain saw this as a way to not only teach their language, but also impart their culture and traditions.

The English benefits extend to the social and professional life of everyone. All in all, English is a language spoken in almost all corners of the world. Because of the demand for daily communication and business communication with foreigners, the importance of learning English is growing every day. Therefore, currently the English learning is as important as never before.

In the context of the English language importance for politicians, one should denote that in the XXI century, if you do not understand English, it is impossible to succeed. Today, English has become a means of international communication for the Interpol's experts, air traffic controllers and rescue workers in zones of natural disasters, where the information transfer accuracy is paramount. Honestly, English is spoken in each area of business, namely, commerce, diplomacy and culture, international tourism, science and computer technologies, the Internet and knowledge of English, e-mails and other various situations.

A politician is the state person who protects the interests of his state, within the country or abroad. Whether you are majoring in International Relations, Social Communications and Interregional Studies at a university, starting a fresh career in international business, participating in international scientific and practical conference, negotiating internally or externally or just reading a newspaper or writing any international instrument or diplomatic correspondence English is highly required. Therefore, the main policy's weapon is the word and it should be confident and solid as a sword. A person who does not have a perfect English will never be able to express his opinion clearly and defend his position.

References

1. Kostyuchenko Yu. P. History of English. K.: 1963. 426 p

2. Moskalenko S.A. Influence of motivation on the effective assimilation of foreign languages /S. A. Moskalenko // Newest teaching technologies. - 2009. - No. 57.

3. Docherty, Thomas. In Political English: Language and the Decay of Politics, 234–238. London: Bloomsbury Academic, 2019

Daryna SHUBA, Viktoria DOMINA

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Культурне відродження вищої школи, необхідність вирішення складних соціальних, економічних і духовно-моральних проблем спонукають по-новому розглядати існуючу систему розвитку вищої освіти, її здатність в умовах формуючих ринкових відносин забезпечити збереження й нарощування інтелектуального й культурного потенціалу суспільства.

Грунтуючись на визначенні поняття білінгвальної культури як інтеграційного особистісного утворення, що є компонентом загальної культури особистості студента і характеризується сформованістю таких компонентів, як: усвідомлення себе як суб'єкта двох культур, міжкультурної комунікативної компетенції; комунікативних умінь, що реалізуються в професійно орієнтованих ситуаціях спілкування, ми досліджували проблему формування білінгвальної особистості з точки зору педагогічної науки, розглядаючи в якості педагогічних аспектів наукові підходи, принципи, засоби та методи, які сприяють формуванню білінгвальної культури особистості майбутнього перекладача в цілісному освітньому процесі вищого педагогічного навчального закладу.

Головним чинником у цьому процесі є гуманізація освіти. Це багатопланове поняття, яке передбачає безперервний загальнокультурний, соціально моральний і професійний розвиток особистості фахівця з урахуванням суспільних потреб та особистісних запитів. В цьому значенні феномен, що розглядається, постає як найважливіший соціально-педагогічний принцип, який відображає сучасні суспільні тенденції побудови і функціонування системи підготовки спеціаліста. Мова йде про новий методологічний та технологічний підхід до вищої педагогічної освіти як соціальної системи. У відповідності з цим принципом ми будемо розглядати вищу освіту як складову 212ультуро гуманізації суспільства та у зв'язку з соціально-економічним, науковотехнічним, духовно-культурним розвитком нашої країни [1].

Загальна методологія дослідження базується на аксіологічних принципах, що відбивають національні і загальнолюдські цінності духовного життя суспільства і складових одну із сутнісних основ його стратегії в сфері освіти; на найважливіших положеннях антропології і культурології про цілісність і ієрархічність людської душі, про пріоритет метафізичного початку над тілесним, вихованні людини через освоєння вітчизняної і світової культури; на особистіснодіяльнісному підході, націленому на інтеріоризацію узагальненого досвіду людства в його 212ультуро творч аспекті, що є значущим для окремої особистості

Загальну методологію дослідження складають найважливіші філософські положення про цілісність світу, загальні закони розвитку природи, суспільства, людської свідомості і діяльності; про людину як цілісне природне і соціальне явище, про 212ультуро тв і творчу сутності особистості; про самостійну, самоорганізуючу роль свідомості суб'єкта. У основі формування білінгвальної культури лежить полікультурна освіта як процес, що дозволяє глибше вивчити і усвідомити різноманіття народів і культур, побачити в цьому різноманітті загальне, особливе і одиничне; обґрунтувати положення про те, що повноцінне освоєння своєї культури припускає освоєння інших культур в порівнянні, діалозі.

Як спеціальна методологія виступають:

Цивілізаційно-антропологічний підхід, що розглядає процес виховання сучасного студента відповідно до вимог екологічної цивілізації до життя в гармонії з природою на всесвітньому рівні; до життя у світі, згідно загальнолюдських цінностей; до життя в етносі, приймаючи національні цінності; до життя у рідній країні, засвоюючи цінності свого суспільства; до життя в професійній групі, згідно з цінностями обраної професії; до життя в навчальному колективі і, нарешті, до життя в гармонії зі своїм духовним світом. За таким методологічним підґрунтям дослідження здійснюється з урахуванням досягнень комплексу наук про людину з метою одержання цілісного і системного знання про людину в умовах розвитку і саморозвитку освітньо-виховних систем. Сполучення двох підходів – цивілізаційного і антропологічного, що доповнюють один одного, сприяє цілісному аналізу і конструюванню системи естетичного виховання. На основі цивілізаційно-антропологічного підходу визначаються особливості сучасних концепцій та 212ультуро виховання сучасної молоді, зокрема майбутніх перекладачів.

Культурологічний підхід, без якого неможливо ефективне рішення багатьох актуальних проблем освіти і виховання, у тому числі проблем полікультурного саморозвитку особистості. Не випадково навіть 212ульт поняття «культура» дуже близько таким основним поняттям педагогіки, як освіта і виховання. Реалізація цього принципу в професійній діяльності перекладача означає прагнення до творчого застосування досягнень сучасної культури у своїй повсякденній діяльності. Він дозволяє простежити діалектику традиційного й інноваційного у світі цінностей сучасної молоді.

Одним з перспективних напрямків реалізації культурологічного принципу є філософськопедагогічна концепція «школи діалогу культур», яка розроблена В. Біблером і групою вчених – психологів і педагогів. В основі цієї концепції лежить ідея про діалогічність творчого мислення і самого людського життя. Діалогічність органічно притаманна людині на всіх етапах її еволюції. Ціннісно-синергетичний підхід, що означає взаємодію двох сполучених, взаємозалежних підсистем, що приводить до нових утворень, підвищенню енергетичного і творчого потенціалу підсистем, що 213ультуро творчої213, і що забезпечує їхній перехід від розвитку до саморозвитку. Синергетичний підхід дозволяє, зокрема, здійснювати в педагогічній діяльності гуманістичні ідеї і гармонічно балансувати гуманітарний світогляд із 213ультуро творчої213их. Оскільки людина і суспільство є системами, що 213ультуро творчої213и, то розкриття об'єктивних законів взаємин цих систем між собою дозволило б не тільки декларувати пріоритети загальнолюдських цінностей, але і виробити методи їхнього досягнення. Іншими словами, синергетичний принцип дозволяє виробити на дійсний момент мову спілкування між гуманітарною системою знань і 213ультуро творчої213их і надалі зробити крок до гармонізації їх у світогляді кожної особистості [4].

Теоретичною основою дослідження проблеми формування білінгвальної культури майбутнього перекладача виступають ідеї гуманізації виховання, ідеї гуманістичної філософії про становлення людини в процесі активного самостійного зростання; положення філософії освіти про сенс освіти як процесу 213ультуро творчо, свого образу; концепція цілісного підходу до особистості перекладача і процесу її формування; аналіз явищ педагогічної реальності в контексті культури як механізму трансляції соціального, духовно-морального, особистісного досвіду; положення про самореалізацію майбутнього педагога як умову його професійного становлення.

Формування білінгвальної культури у майбутнього перекладача, що відбувається у ЗВО, розглядається нами як цілісна комплексна система, що на основі інтерактивних, 213ультуро творчої213их, духовно розвиваючих педагогічних технологій має відповідати вимогам, що ставляться до виховання фахівця нового типу, здатного до самореалізації та функціонування у нових соціально-економічних умовах, що має високий рівень духовної культури, освіченості, інтелігентності. ЗВО розглядається нами як культурновиховний простір становлення особистості майбутнього перекладача в процесі духовно-інтелектуального, духовно-морального, духовноестетичного та загальнокультурного розвитку.

Наповнення культурно-дозвіллєвого середовища студентів позитивними, емоційно привабливими формами активної 213ультуро творчої діяльності, надання можливості участі студентської молоді у соціально значущих подіях, розвиток студентського самоврядування є суттєвим стимулом її творчого, духовно-морального розвитку, гуманізації почуттів та «краси людського вчинку».

Література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: [підручник для студентів вищих навч. Закладів] / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2018. – 848 с.

2. Васянович Г. Педагогіка вищої школи : навч. Посібник / Г. Васянович. – Львів, 2014. – 232 с.

3. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. – К., 2001.

4. Таланчук Н. М. Системно-синергетическая философия как методология современной педагогики / Н. М. Таланчук // Magister. – 2017. – № 10. – С. 32–41.

Anastasiya SHUDYKINA, Inna SERHIIENKO

SOFT SKILLS AS A MUST IN TODAY'S JOB MARKET

There are two types of skills in the professional community:

Hard skills – professional, technical skills that can be visibly demonstrated. For example, the skill of blind typing, driving a car, knowledge of a programming language, etc.

213

Soft skills ("flexible" or "soft" skills) – skills the manifestation of which is difficult to track, check and visually demonstrate. This group includes communication and management skills.

Soft skills are a set of non-specialized supra professional skills that are responsible for successful participation in the work process and high productivity.

In the XXI century the contribution of hard skills in the professional success of an employee is only 15%, while soft skills determine the remaining 85% - these are the results of research of Harvard University and Stanford Research Institute.

Managers strive to hire, retain and promote employees with high levels of soft skills development.

Today's labor market does not guarantee that a person will be able to keep their existing employment long enough. The same applies to the firm as a whole. Job formats, employment, demand, technologies and products change, professions appear and disappear.

The need to develop soft skills, the ability to adaptively transform, was clearly demonstrated to the world by the pandemic of 2020. Employees and executives needed to move companies to remote work unexpectedly, quickly and efficiently. At the same time not to lose productivity and competitiveness. Or even find a way to survive at all in the face of a ban on one activity or another. The success of solving these problems was almost entirely determined by the development of flexible competencies of employees and managers.

The most important soft skills include communication, courtesy, flexibility, integrity, interpersonal skills, positive attitude, responsibility, professionalism, teamwork, work ethic.

1. Communicative skills.

The ability to present yourself, an idea, a project, and be an interesting conversationalist is extremely important today. If you have a great idea, but you are not able to present it, you are unlikely to find funding or a support group to implement it. Use any opportunities to develop these skills in yourself: meet new people, expand your horizons, and very soon you will be able to find common ground with anyone.

2. Analytical and critical thinking.

The ability to ask questions, prove facts, and think outside the box is still lacking right now, especially for young professionals. A good way to develop these skills: announce an internal competition for the most economical, the fastest, or some other solution in ordinary life situations.

3. Listening skills.

Not only is it important to know how to be a good listener, but it's also important to be able to hear what you're being told. Learn to listen, accept someone else's point of view, and admit that you are wrong. Many people find this very difficult. And in teamwork, you can't do anything without this skill.

4. Knowing how to work as part of a team.

Every team has a leader, a team leader and several performers. It is important to understand your role and play it well. At first glance it seems very simple, but when it comes down to it, everyone wants to show off their best side, that they would be the best leader and in every way tries to bait the assigned captain.

5. Setting and Achieving Goals.

This skill is very important for every person. It is impossible to achieve any result without a goal. A clearly set goal is already 50% of success, the other 50% is persistence, hard work, and positive thinking.

6. A pro-active attitude and a positive emotional attitude.

Without this skill, you will have a hard time in your career and in life. After all, it's hard to fall asleep at night, constantly thinking only about a bad outcome. Always wish the best for people, think positively, and then you will succeed.

7. Ability to solve conflicts.

Mediators, who become a third party in a conflict and try to resolve it, are very popular nowadays. Being your own mediator is a skill that can help you avoid destructive arguments, smooth over sharp edges, and respond appropriately to criticism. Again, this skill has to be cultivated in yourself through long-term training. 8. Learn how to be inspired by new ideas.

A leader often ignites enthusiasm, gives instructions and organizes people. Therefore, the inspirer is often the leader. But don't think that leadership qualities are born with, leadership can, and now must, be nurtured.

9. The ability to take responsibility.

Take more responsibility, work harder than anyone else, constantly learn and strive to perform your duties at 120% – in this case, career growth will not be long in coming.

10. Self-organization and self-discipline.

The habits of ultra-organized people are nurtured by parents, educators, and then you personally. They rarely appear on their own. It is not easy to become highly organized, but the fruits that come from a competent distribution of time and effort are always tangible.

In today's world of information, the mere possession of some knowledge is static, because it quickly becomes obsolete. It is much more important to be able to get the necessary information at the right time.

New technologies and globalizing markets will make it possible to produce mass consumption products with relatively few workers.

Human labor will be most in demand in the production of handmade objects and customized products.

In all workplaces, employees will inevitably be faced with the need to increase their cognitive tasks. More and more work will involve the ability to come up with new solutions or make their own judgments without relying on predetermined parameters.

To sum it up, in the 21st century it is important to have soft skills in order to feel comfortable in our society, as everything moves to information technology and without a minimum of computer knowledge will be very difficult.

References

1. Bridging the Soft Skills Gap: How to Teach the Missing Basics to Todays Young Talent. Book by Bruce Tulgan

2. Soft Skills: The Software Developer's Life Manual. Book by John Sonmez

3. Top Soft Skills Employers Value With Examples, Alison Doley, 2021 https://www.thebalancecareers.com/list-of-soft-skills-2063770

4. Soft Skills: Definitions and Examples https://www.indeed.com/career-advice/resumes-cover-letters/soft-skills

5. What are Soft Skills? https://www.skillsyouneed.com/general/soft-skills.html

Anzhelika SITKO

THE ROLE OF PERSONAL RESOURCES AS AN IMPORTANT FACTOR FOR THE SUCCESSFUL INTERCULTURAL ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS IN THE COUNTRY OF THEIR EDUCATION

The ascending dynamics of the number of foreign students in Ukrainian higher education institutions testify to certain achievements of the national education system on its way to integration into the European and world educational space. The competitiveness of Ukrainian educational services at the global level is ensured by such factors as economic accessibility of education, a wide range of the proposed areas of training bachelors and masters, powerful scientific, pedagogical and professional potential of the teaching staff, implementation of modern forms and methods of teaching, appropriate to European methods and standards. At the same time, foreign students' preparation provides high results of training future specialists. The problem of social and psychological adaptation of foreign students who come to a new country to get higher education is of particular importance nowadays. A foreign student is a bearer of specific experience, values, traditions, attitudes, stereotypes, beliefs, habits, behaviors and attitudes, different from the common ones in a new society. Relocation is associated with the necessity of undergoing a complex process of intercultural adaptation, which is taken as "a complex process in the case of successful completion of which a person achieves compatibility with the new cultural environment, accepting its traditions as own, and acting in accordance with them".

The situation in which a foreign student finds himself in the process of intercultural adaptation in the country of study, fully corresponds to the features of the so-called "difficult life situations" by its psychological characteristics. Ordinary life situation becomes difficult when circumstances that require a person to act on the verge of his adaptive capacity arise. This disrupts the usual flow of life and makes it impossible to meet the basic needs of life through the models and behaviors developed in the earlier life stages. The more differences a new social environment has, the more the situation influences the person, and, accordingly, the more complex it is. It is correct to call the situation of intercultural adaptation of a foreign student in the country of study "a difficult life situation". The success of the process of adapting to the new cultural and socio-economic conditions requires actualization of students' personal resources to overcome various difficult life situations.

The "resources" concept is defined as "functional potential, which provides high level of the realization of his activity, performance of work tasks, achievement of a set of indicators within a certain time ... personal qualities and attitudes that influence the behavior regulation". Based on the analysis of theoretical material and results of the research, we can distinguish universal components of the phenomenon of "personal resources of intercultural adaptation": vitality (hardiness), ability to constructively copy, personal dynamism, tolerance for uncertainty.

The success in the process of adapting to new cultural and socio-economic conditions requires actualization of students' personal resources to overcome difficult life situations. In the structure of personal resources of intercultural adaptation, universal and ethno-specific resources can be identified. Universal resources include personal characteristics, which ensure the success of coping with difficult life situations: vitality (hardiness), coping, personal dynamism, tolerance for uncertainty. Ethno-specific resources include positive ethnic identity and ethnic tolerance.

Hardiness (vitality) is a personality trait that characterizes "a measure of a person's ability to withstand a stressful situation while maintaining internal balance not reducing performance."

Coping is a behavior that allows a person to "get through stress or a difficult life situation".

Personal quality providing a person with the desire to be the author of changes occurring in his life is called "personal dynamism", the psychological content of which is manifested in the ability to "rise above" oneself – to fight inertia, which impedes the process of personal and behavioral changes; striving for diversity and expanding life experience etc.

As a necessary component, personal resources of intercultural communication should also include tolerance for uncertainty – the ability to take important decisions, make plans, and implement them without knowing the possible outcome when the necessary information is lacking.

The development of these personal resources that help overcome difficult life situations is a prerequisite for the success of intercultural adaptation of foreign students in the country of study. Programs of social-psychological and pedagogical support of foreign students in higher educational establishments of Ukraine should include diagnostics and timely correction of psychological phenomena that determine the specifics of their integration into Ukrainian society during the learning process.

References

1. Kiraly D. C. A social constructivist approach to translator education. Manchester, St. Jerome Publishing, 2000. 354 c.

2. Паламар Л.М. Функціонально-комунікативний принцип формування мовної особистості: дис... д-ра пед. наук: 13.00.02. Київ,1997. 361 с.
3. Тохтар Г. І., Кулик А. П. Проблеми навчання іноземних громадян у ВНЗ України та шляхи їх вирішення. Сучасні технології підготовки фахівців в умовах подальшого розвитку вищої освіти України. Харків: ХНАДУ, 2005. С. 314–316.

Dariia SMOLIAR

THE C PROGRAMMING LANGUAGE FOR ENGLISH AND UKRAINIAN

Today, the computer has become more than just an important part of life. We can't imagine a life without it. At the same time, there are not many people who think about how it actually works. Computer doesn't understand a human language, so people have created over 8.000 programming language, which are used for different purpose.

According to the research made by Stephen Cass, the most popular programming languages are:

1) Python, 2) Java, 3) C, 4) C++, 5) R, 6) JavaScript, 7) C#, 8) Matlab, 9) Swift, 10) Go.

No doubt that some of them can be the best decision in one area and absolutely inappropriate in another. But IEEE Spectrum applies its own approach to get the most reliable data [1].

C is a general-purpose, procedural computer programming language supporting structured programming, lexical variable scope, and recursion, with a static type system [2]. C was created by Ken Thompson and Dennis Ritchie at Bell Labs in 1970s on UNIX, but then it was ported on many other platforms. C is considered to be the basis for many other languages, for example, C++, C# and Java.

There are some key terms of C Language:

Algorithm

EN An algorithm is a set of instructions or rules designed to solve a definite problem [3].

UA Алгоритм - це набір інструкцій або правил, призначених для вирішення певної проблеми. This term has the same meaning as in a non-programming language.

Code

EN Code or source code is a term used to describe a written set of instructions, written using the protocols of a C language [3].

UA Код або вихідний код – це термін, що використовується для опису письмового набору інструкцій, написаних із використанням протоколів мови С.

In usual language code we use word "code" when we mean secret message.

Iteration according to Cambridge Dictionary – the process of doing something again and again, usually to improve it, or one of the times you do it [4]. In programming,

EN Iteration is a single pass through a set of operations that deal with code. One form of iteration in computer programming is via loops. A loop will repeat a certain segment of code until a condition is met and it can proceed further [3].

UA Ітерація – це один прохід через набір операцій, що взаємодіють з кодом. Однією з форм ітерацій в комп'ютерному програмуванні є цикли. Цикл буде повторювати певний сегмент коду, поки не буде виконана умова і він може продовжуватись далі.

Break 'зазвичай зламати, або в даному випадку припинити (виконання циклу)' (UA)

The break statement terminates the innermost loop immediately when it's encountered. It's also used to terminate the switch statement [5].

Continue (UA продовжити) and the continue statement skips the statements after it inside the loop for the iteration [5].

Float (UA плавати) is used for declaring floating type variables [5].

For (UA для) is used to create a loop

Return (UA повернутися (до значення))

The return keyword terminates the function and returns the value [5].

217

Void (UA порожнеча, прогалина, пустий тощо, в нашому випадку порожн ϵ значення) in English corresponds to EN 'nothing or no value'.

Switch (UA перемикати, змінювати), case (UA процес) and in English the switch and case statement is used when a block of statements has to be executed among many blocks.

Obviously, the terms that are used in C Language, as you can see, belong to original English. That is the reason why many people use it for different purpose. It may be a good base for future development in the field of IT Analytics.

References

1. Stephen Cass. The Top Programming Languages 2019. Downloaded from: https://spectrum.ieee.org/computing/software/the-top-programming-languages-2019 (16 March 2021)

2. C (programming language). Wikipedia.

2. Downloaded from: https://en.wikipedia.org/wiki/C_(programming_language) (16 March 2021)

3. Top Programming Terms and Definitions for Beginners. Downloaded from: https://hackr.io/blog/programming-terms-definitions-for-beginners (16 March 2021)

4. Cambridge Dictionary.

5. Downloaded from: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/iteration (16 March 2021)

6. C Keywords and Identifiers. Downloaded from: https://www.programiz.com/c-programming/list-all-keywords-c-language#break_continue (16 March 2021)

Mykhaela STOIKA

ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ

Темою дослідження виступає формування граматичної компетентності у майбутніх викладачів в процесі вивчення французької мови як другої іноземної.

Мета роботи – розглянути принцип трилінгвізма при навчанні французької мови як другої іноземної.

Об'єктом дослідження є формування граматичної компетентності у майбутніх викладачів в процесі вивчення французької мови як другої іноземної.

Предметом дослідження є методика формування граматичної компетентності як засіб освоєння іноземної мови.

Методика дослідження – методи аналізу науково-методичної літератури з проблем дослідження та аналіз сучасних прикладних програм.

Результати дослідження можуть бути використані у практиці викладання французької мови та в курсі методики викладання іноземної мови.

Навчання другої іноземної мови студентів розглядається як дидактичний трилінгвізм, в контакті з рідною мовою, першою іноземною мовою та другою іноземною мовою в когнітивній сфері навчання того хто навчається[3, с. 73].

Дидактичний трилінгвізм обумовлений штучним характером використовування першого та другої іноземних мов, воно відрізняється лише систематичністю та ціле направленістю в засвоєнні іноземними мовами. Основними характеристиками дидактичного трилінгвізма виступають відсутність мовного середовища, обмежений час навчання, штучні ситуації для спілкування. На думку вчених, принцип трилінгвізма, перш ніж за все, орієнтований на вплив рідної та першої іноземної мов, на вивчення другої іноземної мови[5, с. 88].

Перед викладачем другої іноземної мови неминуче постає проблема інтенсифікації своєї діяльності, враховуючи, з одного боку, час, який відводиться на його предмет в рамках розкладу, з іншого боку, обсяг мовного матеріалу, яким повинен опанувати студент відповідно до офіційно прийнятої програми освіти для вищих учбових закладів[4, с. 64]. Основні принципи навчання французької мови як другої іноземної мови:

а. Навчання французької мови як другої іноземної мови має яскраво виражену особистісно орієнтовану спрямованість.

b. Навчання другої іноземної мови є когнітивний процес. Це означає, що у того, хто навчається формується картина світу за рахунок залучення його до автентичним значенням нової системи світорозуміння. Навчати мови - значить навчати культурі його носія, формувати у студента здатність співвідносити своє і чуже, усвідомлювати, що об'єднує вихідну культуру і культури країн досліджуваної першого і другої іноземної мови і що є відмінним і чому.

с. Навчання другої іноземної мови будується як творчий процес. Згідно з цим принципом фронтальна робота зводиться до мінімуму[1, с. 23].

В основі міжмовного переносу лежить *«прихований механізм»* який дозволяє людині застосовувати в мисленні, те що йому відомо зовсім в інших обставин. Міжмовний перенос відбувається за допомогою універсальності мислення на різних мовах. Мови це перш ніж за все форма абстрактного мислення, завдяки цьому вони мають семантико логічний граматичний характер, завдяки цього людина отримує універсальність. При навчанні граматики потрібно розвивати навички уміння осмислити власні дії які сприятимуть на спільність перенесення різних точок для перенесу. В даному контексті важливу роль грає рефлексія граматичного матеріалу, яка слугує розвитку лінгвістичного мислення а також формування граматичної компетентності [2, с. 5].

Література

1. Барышников Н. В. методика обучения второму иностранному языку в школе. М.: Просвещение, 2003. 250 с.

2. Кубрякова Е. С. язык и знание: на пути получения знаний о языке: части речи с когнитивной точки зрения. роль языка в познании. М.: яз. слав. культуры, 2004. С. 5.

3. Леонтьев А. Н. К психологии образа//вестн. моск. гос. ун-та. Сер. 14: Психология. 1986. No 3. C. 73.

4. Щепилова А. В. Теория и методика обучения французскому языку как второму иностранному. М.: гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2005. 320 с.

5. Monnerie-Goarin Annie, Schmitt Silvie, Saintenoy Stéphanie, Szarvas Béatrice. Métro Saint Michel. Métho e e rançais. Livre e l'élève. CLE international, 2009. p. 125.

Illya TANASIUK

BLACK AMERICAN SLANG IN HIP-HOP

During the last 15 years, hip-hop music became the dominant genre in the music industry, and permanently taking high positions in music charts, rappers became superstars with a lot of shows, huge

219

mansions, and numerous expensive cars. Nowadays hip-hop is mainstream, but things weren't always like that.

Hih-hop was born in 1973 in New York, and for 6 years was nothing but music for parties, organized by and for young black people. Nobody thought it can make some profit, but things started to change in 1979 when the first hip-hop song was recorded ("Rapper's Delight" by Sugarhill Gang [1]), and everybody saw, that regular boys from the ghetto could become superstars just by saying their rhymes along with the "beat" (music). That was the moment when young boys from the ghetto started trying themselves in music, and bring their culture and lifestyle there.

Since that time, there was a lot of different generations of entrepreneurs in hip-hop like disco-boys, rock-rappers, gangsters, drug dealers, drug addicts, trappers, artists from the east and west coast, from the north and the south side of the US, and every generation brought something unique to the "game" (hip hop industry, and everything related to it), and especially slang.

Slang (shortened from "Short LANGuage") is a group of words or phrases specific to a group of people with its own meaning.

Considering that hip-hop music originally (and nowadays mainly) was music created by the black population of the US from the ghetto, mainly from poor or lower class families and in accordance have poor education, was growing up in streets, among robbers, drug dealers, and gangsters. Listed aspects affect their slang and lyrics of their songs. Should be noticed, that all said earlier of course not meant to offend anybody, and not meant to create a negative image of a young black male citizen of the US.

For this abstract, I'd like to consider the next words, which are most recently appear in hip-hop songs, which I organized into groups.

Wealth

For the money, there's a lot of slang words, like "cash", "paper", "dead presidents" (refers to dollars, and portraits of great presidents of the US, who are dead by now. Originally was used by New York rapper Nas in his track "The World Is Yours" [2]), "guwop", "stacks" (means a lot of money, which are packed in the stacks), "bens" (refers to a portrait of Benjamin Franklin on 100 dollar bill).

Another aspect of wealth in hip-hop is jewelry. It represented by different words and phrases, such as "ice" (diamonds themselves, or jewelry with diamonds), "julz", "jewels", "cubans" (stands for Cuban link - type of link used in jewelry chains). Also, phrases like "wrist froze", or "I'm cold" mean that the rapper wears jewelry, referring to the diamonds (ice).

Drug dealing

As were said earlier, some time ago hip-hop was mainly ruled by ex-drug dealers, and lyrics were about that period of their life, and that's why there's a lot of drug-related slang. Some of them are: "plug" (drug dealer), "snow", "coco", "white" (all stands for cocaine), "Hannah Montana", "Bieber" (also stands for cocaine, referring to famous white celebrities Hannah Montana and Justin Bieber) used in a song of Nav and Travis Scott "Beibs in the Trap":

"I just poured an eight in a liter with white b*tch sniffin' on Bieber"[3]

Other terms: "purp", "drank", "dirty sprite", "lean" is used to describe another popular nowadays drug, which is consists of soda drink (Fanta or Sprite usually) mixed with codeine-containing cough syrup. Originally were popular in the southern states: Georgia, New Orleans. The phrase "poured eight in a liter" from the previous quote is about "lean".

Couple more drug-related words: "brick' (kilogram of cocaine), "xan", "x" (Xanax pills), "molly" (MDMA pills), "green", "leaves", "kush", "OG" (all for marijuana)

"Part of the game"

By "the game" meant the life of the artist: his friends, business, music, gang, and so on. As there's too many aspects in this group, I'll just write some of them as a list.

Gun - "gat", "strap", "glock" (pistol), "drako" (AK-47 modification)

Friend - "bro", "bruh", "homie", "homeboy", "dawg", "cuz" (cousin), "g" (stands for gangster) Police - "pigs", "cops", "blue lights", "12" (Los Angeles and Atlanta specific slang, refers to police code 10-12, which means that visitor stay on the crime scene, while police going there)

Last but not least term, is "trap". "Trap" is a very complex term, which represents a specific lifestyle of "hood cat". "To trap" means the process of getting money by selling drugs, robbing, and doing other not always legal activity. The synonym to "to trap" is "to hustle".

Summary

Hip-hop made a big way, from parties in the basement in Queens to the number 1 music genre in the world, and absorbed a lot from different genres, cultural groups, and generations. Most clearly it expressed in slang and this abstract overviewed the most common slang in hip-hop.

References

1. "Rapper's Delight" songbySugarhillGang.https://en.wikipedia.org/wiki/Rapper%27s_Delight555

2. "The World Is Yours" song by Nas https://en.wikipedia.org/wiki/The_World_Is_Yours_(Nas_song)

3. Lyrics of song "Beibs in the Trap" by Nav feat Travis Scott https://genius.com/10450144

4. Lyrics and explanations of hip-hop songs https://genius.com/

2. Slang explanations and different meanings of words https://www.urbandictionary.com/

3. Netflix original series about hip-hop history https://www.netflix.com/ua/title/80141782

4. YouTube channel with different hip-hop related content https://www.youtube.com/user/HipHopDX

Anna TARASENKO, Serhiy VASYLYK

FEATURES OF STUDYING THE UKRAINIAN LANGUAGE AT THE FACULTIES OF FOREIGN PHILOLOGY

The Ukrainian language is the language of a nation of many millions, it originated and grew with it, it serves as an instrument of communication, struggle and development at all stages of the country's history.

As R. Kanavets declares: "Language is a process of cognition of the world; a means of oral and written communication in society and communication between people. The degree of language proficiency shapes a person's personality, his intellect, being. To do this, you need to know the laws and principles of the Ukrainian language, in particular, its phonetic, grammatical and orthoepic norms; be able to use them in different areas of operation "[1, 2].

Many scholars have already spoken about the peculiarities of studying the Ukrainian language, such as A. Gorokhovych, O. Potebnya, T. Kis, B. Savchuk, Y. Sherekh, and others.

The pervasive idea of the works of W. Humboldt and O. Potebny is the connection between language, its sounds and language structures and the peculiarities of thinking and perception of the world by representatives of different peoples. W. Humboldt put it this way: "Because of the diversity of languages, the richness of the world and the diversity of what we know in it unfold for us; and the existence of mankind becomes wider for us, because languages in expressive and effective features offer different ways of thinking and perception "[2].

The purpose of this article is to study the methods, means, methods and ways of teaching the Ukrainian language at the faculties of foreign philology, the importance and importance of learning the native language for the future translator.

Examining the experience of our predecessors, we found that in the faculties of foreign philology, Ukrainian, and most often English or German, are closely interrelated. And to be able to translate adequately, clearly, correctly you need to know perfectly the languages you work with. Therefore, the faculties of foreign philology study not only the lexical structure, but also the interaction of these languages. To find commonalities and differences in the lexical systems of two languages and to determine the peculiarities of the use of language units that express similar concepts, to give the translator the key to choosing an adequate translation from a professional rather than intuitive point of view - this is the task of teaching Ukrainian at these faculties.

L. Verba notes that the comparison of native and foreign languages deepens the understanding of their structures and is necessary in the system of translator training. It is important for a future specialist to master modern lexical material and identify productive models and trends in language development. The main task of the translator is to reproduce the features and adequate transmission of the content of real texts of the real language by means of another, i.e. Ukrainian [2].

Practical language learning is always associated with the systematization of the concepts of phonetics (phonology), morphology, syntax, word formation, lexicology and phraseology. These are all separate sections of linguistics, which organizes linguistic elements and explains their action in a complex mechanism of thought.

This course acquaints students with the norms of the modern Ukrainian language in communication; increases the general and language culture of future professionals; develops skills of registration of modern business papers; highlights the basic concepts and categories of rhetoric; helps to master the rules of professional text translations; teaches fluency in the lexical riches of the Ukrainian language; educates the culture of speech of students as speakers of the Ukrainian language.

L. Galuzynska, N. Naumenko, V. Kolosyuk write that the task of the discipline at the faculties of foreign philology is to help students master the lexical, orthoepic, grammatical and stylistic norms of the modern Ukrainian language, forming a basic level of professional language skills to master the material of branch disciplines; formation of skills of concluding different types of documents [3].

After analyzing various sources, we came to the conclusion that studying the Ukrainian language, the translator will master the culture of oral and written business speech, will be able to conclude various types of documents, prepare a public speech, work with all kinds of texts, gain skills in discussion, debate, conversation, master Ukrainian language at the grammatical and lexical level.

The educational process, in addition to mastering provides:

- registration of information withdrawn from foreign sources in the form of an abstract, scientific report, written or oral translation, annotation, etc .;

- mastering the basics of terminology as a general basis for describing the scientific picture of the world;

- mastering the norms of literary language;

- conducting research in the chosen field;

- use of all means of speech, regardless of the conditions of communication, purpose and content of speech;

- use of professional monographic, educational and reference editions, different types of dictionaries;

- developing skills to control their speech.

Forms of organization of educational and cognitive activities are practical, individual lessons and independent work of students.

Thus, the Ukrainian language is one of the most important subjects at the Faculty of Foreign Philology. The ability to communicate in the Ukrainian language helps to quickly master special disciplines, knowledge of basic sciences, increases work efficiency, allows you to navigate in professional translation activities. This course involves mastering the culture of oral and written speech, gaining skills in using dictionaries, compliance with the norms of modern Ukrainian literary language.

References

1. Katsavets R.S., Ukrainian language: professional orientation. Textbook. - Kyiv: Center for Educational Literature, 2007. - 256 p.

2. Yermolenko S.Y., Language and Ukrainian worldview: Monograph.-K.: NDIU, 2007. - 444 p.

3. Galuzinskaya L.I., Naumenko NV, Kolosyuk VO, Ukrainian language (for professional purposes): textbook. way. - К .: Знання, 2008. - 430 р.

Olena TOMCHENKO, Marianna GOLTSOVA

МНЕМОНІЧНІ ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Англійська мова має чи не найширший словниковий запас, і для його активізації застосовуються різноманітні техніки, удаючись до стратегій пам'яті, вибираючи ті прийоми, які більш зручні для досягнення навчальної мети. Як захоплюючу гру для пам'яті на заняттях з англійської мови слід розглядати мнемонічні прийоми.

Загалом процес навчання можна охарактеризувати як постійне тренування мислення та пам'яті. Зважаючи на це, метою є спроба класифікувати та встановити закономірності функціонування мнемотехнічних прийомів, висвітлити переваги їхнього застосування для активізації лексичного запасу на заняттях з англійської мови, проаналізувати недоліки.

Поняття мнемоніки або мнемотехніки у більшості психологічних словників трактується як система різноманітних прийомів, що полегшують запам'ятовування та збільшують обсяги пам'яті шляхом утворення додаткових асоціацій. Для підвищення ефективності пам'яті використання штучних прийомів мнемоніки має лише другорядне та допоміжне значення, оскільки базовими для запам'ятовування є логічно виправдані, усвідомлені зв'язки. Отже, успішна робота пам'яті залежить від прийомів, які були застосовані для запам'ятовування.

Розглянемо мнемотехніки, корисні для запам'ятовування перекладу слів без контексту. Основний прийом відомих мнемотехнік – це створення асоціативного образу.

Один з таких прийомів ми умовно назвали *«заміна флексій»*. Наведемо приклади створення мнемонічних моделей. Так, більшість слів, які в українській або російській мові закінчуються на *–ція* або *–сія*, при усному перекладі фонетично майже не змінюються, лише закінчення передається звуками *[шн]*, якщо ж перед закінченням стоїть буква *a*, то вона звучить як *[ей]: амбіція – ambition [амбішн]; пенсія – pension [пеншн]; санкція – sanction [санкшн]; сесія – session [сешн]* тощо. Таких слів можна нарахувати кілька тисяч, і лише близько 50 з них не підкорюються цій моделі: *дистанція – distance [дістенс]; поліція – police [neлic]; конференція – conference* та інші. За тим самим принципом відбувається запам'ятовування слів на *–гія*, при перекладі яких флексія звучить *[джі]: екологія – ecology [іколеджі]; аналогія – analogy [аналеджі];* і подібні. Перелік виключень, який складає 40-50 слів, також необхідно заучити: *peniгія – religion [piліджн]; магія–таgic [маджік]; демагогія – demagogy [демегогі]* тощо.

Інший прийом – «втрачання флексій»: в словах, які закінчуються на –а/–я при перекладі кінцева не вимовляється: проблема – problem [проблем]; армія – army [амі]; копія – copy [копі]; та інші. Заучуються приблизно 20 слів, які при перекладі або залишають прикінцевий [а], або мають іншу флексію: diacnopa – diaspora [daяcnepa]; формула – formula [фом 'юла]; драма – drama [dpama]; тощо. Складність цього прийому полягає в тому, що необхідно інтуїтивно відчувати слова, до яких не можна застосовувати цей прийом, такі, як, наприклад, рука, нога, книга, мама і подібні.

До прикметників, які закінчуються на *–ний*, також можна застосовувати цей прийом – відкинути закінчення: глобальний – global [глобл]; локальний – local [локл]; прогресивний – progressive [прегресів]; Виключення заучуються: прекрасний – beautiful [б'ютифл]; лексичний – lexical [лексікл]; або відчуваються інтуїтивно (наприклад, «червоний» не буде звучати при перекладі як «черво»). Ще один прийом, який можна застосовувати до прикметників на – чний, «комбінаторний», що базується на принципах заміни та втрачання флексій. Щоб запам'ятати переклад слова достатньо відкинути закінчення –ний, а [ч] замінити на [к]: романтичний – romantic [романтік]; демократичний – democratic [демекратік]; патріотичний – patriotic [ратріотік]; тощо. Винятки, як і в попередньому прикладі, необхідно визначати інтуїтивно.

Отже, продемонстровані прийоми мають як переваги, так і певні недоліки. У попередніх дослідженнях було зауважено, що транслітерація призводить «до спотворення звучання слова, що є одним з недоліків застосування цього прийому». Наведені прийоми також не є досконалими, оскільки ігнорується фонетична складова слова, не враховується багатозначність слів та психолінгвістичне змішування мов. Але, зважаючи на підсумки практичної апробації цих прийомів, можна стверджувати, що вони приносять позитивні результати. Впровадження мнемонічних прийомів на заняттях з англійської мови показало їхню ефективність в плані активізації розумових процесів, стимулюванні ініціативи використання мови, стирання мовних бар'єрів. Спостерігалась потенційна готовність студентів до здійснення мовленнєвих дій англійською мовою. Наголошується, що описані прийоми не виключають базових методик вивчення англійської мови і можуть використовуватися лише для вдосконалення мовленнєвих навичок повсякденного іншомовного спілкування, розширення словникового запасу. Навчити людей усному спілкуванню, продукувати, а не тільки розуміти іноземну мову.

Anastasia TEREKH, Oksana CHAIKA

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ СПОРТИВНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Вже загальновизнаним є те, що переклад текстів спортивної тематики повинен бути швидким і точним. Такі особливості перекладу викликані тим, що нові матчі, турніри, кубки і змагання проходять чи не кожного дня. Так, новий тур у Англійській футбольній Прем'єр Лізі (англ. English Premier League) відбувається через кожні 4 дні [4], у Національній Баскетбольній Асоціації (англ. National Basketball Association) новий тур відбувається через кожні 2 дні [5]. Тому перекладачеві треба працювати дуже швидко, щоб читачі встигли прочитати новини до початку нового туру, аби інформація не втратила актуальність. Проте спортивні тексти наповнені різними термінами і статистикою, через що їх переклад може викликати певні труднощі. Але існує багато способів для точного і зрозумілого перекладу спортивних термінів.

Одним із таких способів є калька — слово (або окремий вираз), утворене шляхом копіювання того самого способу, яким воно було створене в іншій мові, тобто буквальний переклад морфологічних елементів слова (або виразу) із збереженням його структури й порядку розташування складових частин» [3, с. 77]. На думку лінгвістів, цей спосіб краще за всього використовувати зі складними за структурою термінами. Наприклад: англ. corner kick - укр. кутовий удар; англ. semi-final - укр. niвфінал [1, с. 157].

Проте для авторських термінів або неологізмів краще використовувати *опис значення*, тобто перекладати термін через його функцію. Приклади: англ. *boundary – укр. межа майданчику; англ.*

chest shot - укр. кидок від грудей; англ. wildcard - укр. запрошення (на змагання) від організаторів [2, с. 116].

Окремо варто зупинитися на перекладі емоційно забарвленої лексики. Спортивні тексти наповнені різними стилістичними виразами. На наш погляд, їх використання робить спортивні статті та новини більш "живими" та унікальними, передає емоційність події. До емоційно забарвленої лексики можна віднести метафори, епітети, метонімію, рефрени та інші стилістичні засоби. Переклад такої лексики може ускладнюватися тим, що вона може бути специфічною для певної культури, і її дослівний переклад не є можливим. Тому для досягнення адекватного перекладу варто використовувати прийом *експлікації* — змінювати лексичні одиниці мови оригіналу на лексичні одиниці мови перекладу, які будуть передавати значення терміну: англ. *dunk the shot* – укр. *кинути м'яч до кошика згори*; англ. *injury default* - укр. *покинути поле через травму* [2, с. 122].

Переклад спортивних термінів — дуже відповідальне завдання. Необхідно пам'ятати, що світ спорту знаходиться в постійному розвитку. Це призводить до виникнення нових реалій, які не мають еквівалентів в інших мовах на момент перекладу. Тому перекладачеві потрібно підключати всі свої знання, аби вихідний продукт був адекватним. Отже, використання різних способів перекладу спортивних термінів є необхідною стадією роботи перекладача для досягнення кінцевої мети.

Література

1. Дяков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.В. Основи термінотворення Київ. – Видавничий дім "КМ Academia", – 2000. – 238 с.

2. Загальна теорія усного перекладу та перекладацької скоропису. Курс лекцій / А. Чужакін. - М.: Р. Валент, 2002. - 160 с

3. Словник лінгвістичних термінів. Загальна редакція Є.В. Кротевич, Н.С. Родзевич Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні АН УРСР. – Київ: Вид-во Академії наук Української РСР, 1957 – 236 с.

4. (	Энлайн	календај	р матчів	Англійськ	ої Прем'єр	Ліги	-
https://www.premierleague.com/fixtures							
5. (	Энлайн	календар	матчів	Національної	Баскетбольної	Асоціації	-
https://www.pha.com/achadula							

https://www.nba.com/schedule

Natalia TUDORAN

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Реклама є важливим інструментом маркетингу, і вважається одним із найбільших впливових важелів формування громадської думки. Рекламний текст має в собі інформацію про продукт, та несе певне емоційне навантаження[2, с. 38]. Через глобалізацію ринку дослідження рекламного тексту є доволі актуальною темою.

Рекламний текст є досить специфічним, через це дослівний переклад не завжди є можливим, бо він не завжди може передати суть тексту. Для рекламного тексту важлива образність тексту, а не його форма [1, с. 168]. Тому це досить важливо використовувати перекладацькі трансформації при роботі над рекламою. Перекладацькі трансформації можна розділити на лексичні та граматичні, і саме в такому аспекті ми розглянемо приклади перекладу рекламного тексту:

1. Лексичні трансформації (компенсація, конкретизація, метонімічний переклад, генералізація, антонімічний переклад, смисловий розвиток) варто використовувати коли у

рекламному тексті є мовні одиниці які є специфічними для вихідної мови, але яким немає, або вони мають іншу функціональну впорядкованість у мові перекладу [3, с. 118]. Для більше детального розуміння розглянемо переклад рекламного слогану компанії солодощів Баунті (Bounty). Слоган компанії на англійській буде: "Bounty - a taste of paradise", при дослівному перекладі ми отримаємо "Баунті - смак раю", що не зовсім відображає суть продукту, але за допомогою перекладацьких трансформацій можна досягти набагато кращого результату: "Баунті - райська насолода". Це приклад прагматичної адаптації тексту.

2. Лексичні трансформації (заміна, опущення, перестановка) краще використовувати коли рекламний текст потребує кардинальних змін щоб бути більш зрозумілим для цільової аудиторії [3, с. 118]. Рекламний слоган компанії солодощів КітКат (КіtКаt) на англійській мові виглядає наступним чином: "Have a break, have a KitKat", знову при дослівному перекладі отримати потрібний маркетинговий ефект доволі важко: "Відпочиньте, візьміть КітКат". Проте, при заміні типу пропозиції досягається потрібний результат: "Є перерва. Є КітКат". Деякі рекламні тексти потребують використання декількох перекладацьких трансформацій. Рекламний слоган готелю Аметист (Прага) (Hotel Ametyst (Prague)) при перекладі потребує використання описового перекладу, додавання і зміни структури пропозиції: "Relax, it's Holiday Inn. Stay with us, and feel like home" - "Забудьте про справи в Холідей Інн. Будьте з нами і дайте собі відпочити".

При роботі над іншомовними рекламними текстами перекладачеві потрібно використовувати різні перекладацькі трансформації, або їх комплекс, щоб досягти не тільки адекватного перекладу, але і необхідного маркетингового ефекту. Тому головне завдання перекладача при роботі над рекламою це знайти правильні комбінації для адекватного відображення продукту.

Література

1. Кунін А. В. Курс фразеології сучасної англійської мови: навч. сел. для ін-тів і фак. іноз. яз. 3-е изд-е, стереотип. - Дубна: Феникс +, 2005. - 488 с.

2. Медведєва Є.В. Реклама як перекладацька проблема // Вісник Московського університету. Лінгвістика і міжкультурна комунікація, 2003. № 4. - С. 23-42.

3. Медведєва Е. В. Рекламна комунікація / Є. В. Медведєва. - Москва: Едіторіал УРСС, 2003. - 280 с.

Anastasia VAHERYCH

FEATURES OF TECHNICAL TRANSLATION

Technical translation is one of the most difficult types of translation. This is due to the large number of requirements for such work. Technical translation includes all scientific and technical texts, documents, instructions, reports, reference books and dictionaries. The texts of such a plan contain many specific terminology, which is the main difficulty of technical translation. A term is a word or combination of words that accurately names a phenomenon, object or scientific concept, revealing its meaning as much as possible. The most common technical texts in the following areas: mechanical engineering, defense, physics and mathematics, aircraft construction, oil industry, shipbuilding.

The development of scientific and technological progress, along with the increasing complexity of the flow of technical information, led to an increase in the requirements for professional scientific and technical translation, thus indicating the need to find new approaches for its study. Qualitative translation of technical documentation assumes great responsibility, since the type of translation has a certain specificity. This specificity consists in the fact that technical texts are created to describe certain technological processes, as a result of which inaccuracy, which may include the translation of this technical documentation, often leads to very bad consequences. That is why it is important that the technical translation of documents convey the meaning of the original as accurately as possible. Translation of various technical literature, even the most complex, should eventually be understandable for perception and, naturally, have semantic certainty.[1]

Technical translation is the translation of technical and specialized documentation. It is one of the most complex types of translation, which requires a special approach. The technical translation isn't free translation, it doesn't include any emotional statements and assessments in it. The high-quality technical translation requires to keep the style of the original document. All scientific and technical documents have the main features: a clear and concise nature of the presentation, strict observance of technical terminology, a clear logical sequence of information, unambiguousness and concreteness in interpreting the facts [2, p. 23].

Technical translation requires the translator to have knowledge about the topic of translation and free orientation in terms. This is due to differences in the meaning of the same terms applied to each of the areas of scientific and technical knowledge. You need to be an expert in the field to which the text to be translated relates, with the appropriate education or a certain length of service in industry, translator should freely operate with special terminology. The translator should not only understand the text well, but also accurately state it as the standards of documents require. Therefore, it is necessary to have excellent command of both the original text language and the target language [3, p. 15].

There is a widespread view that technical translation is a «translation» of technical texts. But the concept of «technical» text is very vague. Scientific popular text can not only describe technical characteristics, but also affect, in addition to scientific, economic, political or other points. An important feature of scientific and technological progress is the mutual penetration of a special terminology-from one area of knowledge to another. And this means that for the translation of technical literature and documentation, for example, on communication systems, it is necessary to simultaneously use sectoral and explanatory dictionaries for telecommunications, radio electronics, microelectronics, engineering, etc. No less a problem in the process of technical translation of the new terminology is being introduced. Especially acute issue with the new vocabulary is in those areas where our lag is calculated not for one decade or more.[1]

The peculiarity of technical translation of scientific documentation is an excessive amount of specialized terms, service and introductory words, frequent use of abbreviations, lexical neologisms, and realias. A significant role in the scientific and technical papers is played by prepositions and complex conjunctions (e.g., in order that, provided that, as though, etc.) which create logical connections between the individual elements of sentences. In addition, the scientific and technical papers frequently use adverbs, which are integral parts of the development of logical thinking. Under the realias of scientific and technical papers we understand the titles, the brands of equipment and materials.

Specialized terms are to be translated using special dictionaries and glossaries. The realias, as a rule, are not translated but transliterated or given in the text in their original writing (e.g., the Russian GOST, Act, sputnik, etc.). Optimal translation solution for the phraseology is a search for identical phraseological items in the target language. In the absence of direct correspondence, the original idiom can be translated by searching for similar phraseology items, having a similar meaning with the original one, but built on a different verbal and image basis. It should be remembered that idioms, often having similar meaning but different form in various languages, are uniquely emotionally and associatively colored, and not always interchangeable. [4,p.2]

Since technical translation is a combination of linguistics with science and technology, its main difficulty is the need to combine knowledge from all these areas. Professional translators use different explanatory and profile dictionaries to work with texts, as modern technical progress is characterized by the mutual penetration of terms from one field to another. Another difficulty in the translation process is the difference in the requirements for abbreviations and the differences in state standards. Examples of possible difficulties with translating abbreviations in English are words such as w / o (without), assy (assembly) and others. The last difficulty is the need to properly transform a sentence or paragraph of

text. Here it is important to maintain a balance between literal (insufficiently transformed) and free translation.

References

1. Алитурлиева, Ж. Т. Features of technical translation / Ж. Т. Алитурлиева. — Текст : непосредственный // Молодой ученый. — 2018. — № 11 (197). — С. 271-274. — URL: https://moluch.ru/archive/197/48742/

2. Bassnett, Susan. Translation Studies 3rd Edition. 1980. New York: Routledge, 2002.

4. Baker, Mona. In Other Words. A coursebook on translation. New York: Routledge, 2006

5. MATEC Web of Conferences 92, 01041 (2017)/ Thermophysical Basis of Energy Technologies – 2016: "Peculiarities of teaching translation of scientific and technical papers to engineering students" https://www.matecconferences.org/articles/matecconf/pdf/2017/06/matecconf_tibet2017_01041.p

df

Serhiy VASYLTSOV, Oksana CHAIKA

ENGLISH LEGAL TERMS: TRANSLATION ISSUES

At large, legal terminology stands for a layer of legal vocabulary. Legal terminology is related to jurisprudence as (i) a science, (ii) a profession, (iii) a field of professional activity. Terminology in the legal field is very complex and features many aspects challenging translation. That said, it may result in manifested word-formation models, characteristic ratio of foreign and national elements – borrowings, calques and/or national terms in the legal domain, the specifics of legal corpus formation and development. The names of objects, actions, phenomena, persons, etc., which are directly related to jurisprudence and the sphere of its functioning in society, form the basis of legal terminology.

There are some features of the legal text, which lead to difficulties that arise in the process of semantic interpretation of the communicated message. To better see the situation, it is relevant to consult the encyclopedic legal dictionary. The term *legal technique* is connected with the concept of legal term as its element and defines legal terms in the following way. Legal terms are verbal designations of state-legal concepts by means of which the content of normative legal orders of the state is expressed and fixed. According to the Encyclopedic Legal Dictionary, legal terms are divided into three varieties on the basis of their understanding and intelligibility of a nation: 1) general terms, 2) special legal terms, 3) special technical terms.

General terms in English and when translated into other languages are characterized by the fact that they are used in everyday meaning and are clear to everyone. This group of terms includes the following: EN *a refugee*, EN *a witness*, EN *an court employee*, EN *an accomplice*, EN *a judge*.

Special legal terms in English and in a target language for translation have a special legal meaning. It means that such terms, apparently, are not clear to everyone in everyday life and language command. These terms are easy to understand and use only to experts and specialists in the field of law. For example, the following English terms belong to this group:

EN a line of defense 'a way of defending oneself' (MW),

EN to stake a claim 'to assert a title or right to something by or as if by placing stakes usually to satisfy a legal requirement' (MW),

EN *counteraccusation* 'an accusation made in response to another accusation: a charge of wrongdoing or fault made toward a person or group who originally made such a charge' (MW).

Special technical terms in English and when translated into other languages reflect the field of special domain of knowledge, i.e. technology, finance, economics, medicine, etc. It is assumed that these terms should be clear to the lawyer or a legal expert who is also the expert in this other area: banking lawyer, lawyer for intellectual property rights and so on. For example, some terms are as presented further: EN *fire safety regulation*, EN *non-patentable*, EN *nuclear-free*.

In legal terminology, a significant place is occupied by terms that are formed syntactically. The challenge lies in translating English legal terms, which are distinguished by the number of components in the structure. Such English legal terms break into the following groups: 1) two component terms, 2) three component terms, and 3) multi-component terms. Another challenge in translating English legal terms into other languages is with the set term structures or clichés, which are beyond the category of the term but are oftentimes used as a set term pattern to denote the legal context. These are known as legal monomials and polynomials, according to Chaika (2020).

References

1. Chaika¹, O. (2019) Monomial variables in English audit terminology. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 10. No.1. P.100-108. https://www.researchgate.net/publication/337806664_Monomial_variables_in_english_audit_ter minology

2. Chaika², O. (2019) Binomials in English Audit Terminology. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 10. No.3. P.68-73. https://www.researchgate.net/publication/341934217 Binomials in English Audit Terminology

3. Chaika¹, O. (2020) Structure of Simplified Monomials in Ukrainian for Audit and Accounting. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 11. No. 4. P.108-112.

4. Chaika² (Čajka), O. (2020) Structure of Bi-Term Monomials in English for Audit and Accounting. In: Euromentor Journal. Volume XI, No. 4. P. 158 - 174.

i. <u>http://euromentor.ucdc.ro/EUROMENTORdecember2020.pdf</u>

5. Chaika³, O. (2020) Monomials as Set Term Clusters in Terminologies. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv: «MILENIUM», 2020. Vol. 11. No. 3. P. 96-99. http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/14649

6. <u>https://www.merriam-webster.com/</u> (referred to as MW in the text)

Alena UDOD, Yuriy ROZHKOV

УРОКИ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ В СИСТЕМІ ВИВЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Викладання світової літератури має спрямовувати діяльність учнів на збагачення їх знаннями та уявленнями про світ і людину. Учитель у своїй роботі повинен орієнтуватися на естетично-гуманістичну сутність світової літератури, а також на розкриття втіленої у художньому творі концепції майстра слова.

У переліку державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів постійно акцентується потреба розвитку в учнів умінь формулювати та висловлювати особисте ставлення до прочитаного матеріалу, оцінювати його складники (подію, персонаж, мотив, художній образ). Особистісне наповнення навчального процесу є вимогою й до уроків розвитку зв'язного мовлення, виконання творчих робіт, що сприяє глибшому освоєнню виучуваного матеріалу.

Домінантні у 5 - 7 класах читання й переказування художнього твору в повному обсязі та за ключовими епізодами у 8 класі урівноважуються з аналітичними формами опрацювання художнього твору, які передбачають вироблення в школярів умінь інтерпретувати опрацьований літературний матеріал з точки зору ідейно-художніх його особливостей; за кількістю відведеного часу саме ці напрями роботи від 8 класу починають переважати, що неодмінно має враховуватися вчителем при розробці цілісної концепції курсу та плануванні конкретних занять.

Головні напрями навчальної діяльності в восьмому класі щодо цього - ґрунтовне осмислення тексту (виділення теми, головних думок, упорядкування планів зображення тощо), розвиток у школярів самостійного мислення, вміння аналізувати, узагальнювати власні судження. Важливим завданням літературної освіти учнів цього віку є вироблення в них умінь аргументовано висловлювати власні судження, уміти добирати й використовувати в усній та письмовій відповіді доречні приклади й цитати з текстів, бути максимально конкретними та доказовими у висловленні своїх поглядів.

Уроки розвитку зв'язного мовлення проводяться в усній та письмовій формах, їх найголовніші жанри - переказ всього тексту та його найважливіших епізодів, детальна характеристика персонажа та його порівняння з іншими (причому порівнюватися мають не тільки зовнішні, але насамперед внутрішні показники), складання плану такої характеристики, складання плану твору-роздуму та його компонування в усній і письмовій формах [44, с. 5]. Уроки розвитку зв'язного мовлення неодмінно мають бути представлені в системі вивчення зарубіжної літератури, їх методичні форми слід добирати з урахуванням державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів та відповідно до жанрово-тематичної специфіки виучуваного твору.

У 2009-2010 навчальному році вивчення зарубіжної літератури у 5-7 класах загальноосвітніх навчальних закладів здійснювалося за програмою, затвердженою Міністерством освіти і науки України: Зарубіжна література. 5-12 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів/ Автори Ю.І. Ковбасенко, Г.М. Гребницький, Н.О. Півнюк, К.Н.Баліна, Г.В.Бітківська. Добір і організація навчального матеріалу курсу зарубіжної літератури в даній програмі здійснювалися на основі поєднання особистісно зорієнтованого, комунікативно-діяльнісного та соціокультурного підходів.

У вечірніх (змінних) загальноосвітніх навчальних закладах зарубіжна література вивчалася за програмою: Зарубіжна література: 6 - 12 класи / Авторський колектив: Д.С.Наливайко, Ю.І.Ковбасенко, В.Л.Федоренко та ін. / Програми з філологічних і суспільно-гуманітарних дисциплін для вечірніх (змінних) загальноосвітніх навчальних закладів: 6-12 класи. - К.: Педагогічна преса, 2007. - С. 197 - 260.

В основу курсу зарубіжної літератури покладено особистісно зорієнтовану модель навчання, умовою ефективного застосування якої є використання таких методичних підходів, які передбачають позицію учня як активного співтворця уроку, самого процесу вивчення літератури.

Така позиція формується завдяки системному використанню міжлітературних зв'язків і міжпредметної інтеграції, створенню системи проектної діяльності (дослідницької, творчої тощо) й умов для самопізнання особистості учня в процесі вивчення зарубіжної літератури. Отже, автори програми відзначали, що уроки зарубіжної літератури мають створювати умови для реалізації принципів національного й полікультурного виховання, мотивації творчої активності, формування досвіду творчої діяльності та емоційно-ціннісного сприйняття світу.

Література

1. Актуальные проблемы методики обучения русскому языку в начальных классах: Сб. статей / Под ред. Н.С. Рождественского, Г.А. Фомичевой. – М.: Педагогика, 1977. – 248 с.

2. Величук А.П., Асадуллин А. Ш., Сулейманова С. Г. Методика развития речи в начальной школе (с родным языком обучения). – Л.: Просвещение, 1982. – 356 с.

3. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 261 с.

4. Ладыженская Т.А. Устная речь как средство и предмет обучения. – М.: Флинта; Наука, 1998. – 134 с.

5. Лосева Л.М. Как строится текст: пособие для учителей. – М.: Просвещение, 1980. – 96 с.

7. Львов М.Р. Методика развития речи младших школьников: Пособие для учителя. – М.: Просвещение, 1985. – 176 с.

8. Львов М.Р., Рамзаева Т.Г., Светловская Н.Н. Методика обучения русскому языку в начальных классах. – М.: Просвещение, 1987. – 414 с.

9. Морозова И. Д. Виды изложений и методика их проведения: Пособие для учителя. – М.: Просвещение, 1984. – 128 с.

10.Никитина Е. И. Русская речь: Пробное пособие по развитию связьой речи. 4—6 классы. М., 1987.

11. Речь. Речь. Речь: Книга для учителя начальных классов по развитию речи учащихся / Под ред. Т.А. Ладыженской. – М.: Педагогика, 1983. –144 с.

12.Ушинский К.Д. Избранные педагогические сочинения. В 2-х т. – Т.2. Проблемы русской школы. – М.: Педагогика, 1974. – 438 с.

Yuliia ZAHORIICHUK, Marianna GOLTSOVA,

SOFT SKILLS IN TODAY'S LABOR MARKET

In addition to professional skills, soft skills are an important element of a professional portrait and reputation in today's world. Research shows that these skills, also called "non-cognitive skills," are important drivers of success in school and adulthood. These skills are valued in the labor market and have become increasingly important in recent years. They are needed for almost every job, so it is difficult to understand what specific skills are in question.

Soft skills can be defined as a set of positive qualities and competencies that can increase work efficiency and productivity, improve relationships and make a person more marketable in the workplace. They are related to emotional intelligence, but also include skills such as communication and listening, conflict resolution, positive attitudes, cooperation and collaboration, sympathy, politeness and openness to feedback.

Emotional intelligence plays an important role in stressful situations. Business is, first of all, a relationship between people. Success largely depends on what emotional atmosphere you manage to create. Investors, managers, employees, partnersare all involved in the game of emotions. Skillful emotion management can contribute to amazing results.

Communicative competence is a solid foundation for interpersonal relationships and professional success. Improving interpersonal skills can open up new opportunities for a person. When we express our thoughts correctly and accurately, our position becomes clear to other people. Therefore, it is more likely that we will be able to reach a mutual understanding. One of the most important communication skills in the modern world is the ability to communicate competently by e-mail. Almost every profession requires e-mail correspondence. The professional must be able to write concise and clear letters, adhering to the appropriate format and tone of correspondence. In addition, important communication skills are reasoning and defending one's position, communication in a conflict situation, the ability to listen and conduct an interview / conversation, conduct short polite conversations, shake hands, etc.In order to convey information you need to have the skill of public speaking. Although not everyone at work has to make long presentations on a regular basis, almost everyone has to speak at meetings, present information to their colleagues or communicate with the team.

Ability to work in a team is a very important factor as well. Any specialist works with a group of people, regardless of whether he works in one of the divisions of the company or purposefully creates a team project. You need to be able to delegate responsibilities, communicate effectively, and achieve a common goal. In addition, the skills of conflict resolution, building, managing and building team relationships will be useful in the work.

Time management skills are needed to get things done on time without feeling uncomfortable or feeling that tasks are getting bigger than you. This may seem like a very simple skill, but it is one of the most important. Employers often perceive employees who come to work on time (or even a little earlier) as more efficient, even if this is not the case. Either way, punctuality is a chance to add to your professional reputation.

Most activities require a certain level of flexibility, adaptability and ability to change. It is important to be able to look at the problem from different points of view and adjust your workflow when the situation changes. There are certain traits and skills that demonstrate the ability to be adaptive. For example, the ability to analyze the situation, receptivity, the ability to think, patience, anger management skills and focus on problem solving.

Regardless of your position and role in the company, leadership qualities are also important for any professional. They can be manifested in the ability to work calmly in stressful conditions, make decisions, set goals, plan, set priorities, strive for development and growth.

Today it is worth paying attention to another skill that is indispensable in today's world. This is the skill of managing social networks. Social media was once considered a fad, created as a way to communicate, communicate with customers and sell your business. The skill of effective (and correct) use of social media is becoming a necessity. Make sure your online presence is professional and reliable. Increase your knowledge and success in social media marketing while looking for work.reliable. Raise your knowledge and success in social media marketing while looking for a job.

Alexandra Levit, author of "Humanity Works," wrote for TrainingIndustry.com, "In a business climate dominated by human/machine collaboration," the skills that make us human are more important than ever. Similarly, Doug Harward and Ken Taylor of Training Industry, Inc. wrote "While technology is helping lead innovation, developing our soft skills is necessary to stay relevant, communicate value and supplement those important technical skills." Unfortunately, many organizations are still focusing on technical skills, and ignoring or minimizing soft skills.

Many leaders have not learned how to communicate clearly, inspire their teams, hold performance conversations and drive change. Leadership training programs should teach them these skills, as well as helping them stay abreast of technological advances and help their respective workforces understand the potential impacts of such change.

Employers providing soft skills training report positive impacts on their workforce, including higher productivity and improved results. As today's skill shift accelerates, it is essential that organizations enhance and expand development initiatives for business longevity.

References

1. M. Almlund, A. Duckworth, J. Heckman, and T. Kautz, "Personality Psychology and Economics," 2012, pp. 451–64.

2. D. Deming, "The Growing Importance of Social Skills," The Quarterly Journal of Economics, 132(4), 2017, pp. 1593–640.

Serhiy ZEMOV, Svitlana KACHMARCHYK

TRANSLATION OF MOVIE TITLES FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Film translation is a very important direction of creative and commercial translation in our time and in our country. Although the national cinema in recent years has reached a level exceeding the Soviet figures in the number of films produced, the number of foreign films on the screens of cinemas is still very large. Most of the novelties, at least Hollywood ones, must be translated into Russian and Ukrainian. Film is an important art form: films entertain, teach, educate and inspire audiences. The visual elements of the film do not require any translation, giving the film universal power of communication. Any film can become internationally attractive, especially with the addition of dubbing or subtitles that translate dialogue [1, p. 19].

Relevance. The theme of this work is very relevant, and will never lose relevance, because every year many movies are released, dubbed and translated. People form and supplement their impression of a country through what they see, and do not always think about whether they see (hear) is completely true. This study is very important for all those who care about the correctness and adequacy of their own view abroad.

The purpose of this work is to form a comprehensive system of theoretical and practical knowledge required by the translator when translating the film title from English into Ukrainian.

Analysis of translated movie titles reveals three strategies that translators deal with when working with movie titles. Transformations in translations are caused by various factors: lexical, stylistic, functional, pragmatic. Recently, transformations are studied from the standpoint of the features of cognitive processes, the specifics of the picture of the world reflected in the work of art.

1. Direct translation

The first strategy is based on the direct translation of English film titles into the desired language. Basically, the names of films are subject to this strategy, where there are no untranslatable cultural-specific components (exoticisms, etc.) and there is no conflict of form and content: A Dangerous Man (2010) – Небезпечна людина, Halloween II (2010) – Хелоуін 2, The Graves (2010) – Могили, Tooth Fairy (2010) – Зубна Фея. This strategy also includes translation techniques such as transliteration and transcription of proper names, which have no internal form. Undoubtedly, such proper names have a certain cultural component, but in the process of translation they become irrelevant.

2. Name transformation

The second strategy can be defined as the transformation of the name. For example, many film titles are translated by expanding cognitive information by replacing or adding lexical elements, the introduction of film keywords compensates for the semantic or genre insufficiency of the literal translation in the title. Classic example: *"Hitch"*, and its version in the Ukrainian rental *"Правила знайомства: метод Ximua"*. In fact, this is a story about a man who taught men the rules of women treatment. Indeed, the Ukrainian name is more intriguing to a potential viewer than just *"Hitch"*. The same strategy is typical when translating the title of the film *"Vacancy"* (2007) – *"Вакансія на жертву"*. The genre of this movie is a thriller, so such a translation can be considered quite adequate, in addition, for the average viewer, the word "vacancy" is associated with work.

3. Title change

The third strategy used by translators is to change the names of the films. Despite the basic requirements facing the translator - the preservation of semantic and structural equality and equal communicative and functional properties - there are many cases of changing the film titles in translation. For example, one forum gives the following example - the film "*The Cinderella Man*" (2005) translated as "*Hokdayn*". The genre of this film is drama, action. This is the story of a man who during the Great Depression began boxing to earn a living for himself and his family. It turns out that Braddock has a real sporting talent that elevates him to the heights of fame. And the poor man's past was the reason for the

appearance of his original nickname - Cinderella. However, Ukrainian translators were unable to put the word Cinderella in the masculine gender, so they had to abandon the direct translation and find a contextual replacement – "Нокдаун". Here the reason for replacement can be considered as the impossibility of transferring the internal form of the English name, and genre adaptation [2, p. 39].

The fantastic thriller "Push" (2009), which literally translates as "Поштовх", was released in Ukrainian under the title "П'ятий вимір". This name allowed Ukrainian viewers to more accurately imagine the content of this movie. To draw attention to the protagonist, the title was changed to the American black comedy "Observe and Report" (2009) – "Начебто крутий охоронець". Also changed the name of the comedy version about the creation of our planet "Year One" (2009) – "Початок часів".

Analysis of the names of films in the original and in translation with a review of theoretical information on translation studies showed a rather colorful picture.

Recent material indicates a desire to find not lexical but pragmatic equivalent to the film title. The choice of a strategy, tactics or method of translation is influenced by a number of factors, including the specifics of the original text (the relationship of the movie title to the content of the film), the presence of similar or duplicate titles in the language of translation, linguistic and cultural barriers [4]. The translator must be extremely careful when translating the title of the film to make it as resonant and attractive as the original.

References

1. Koptilov V.V. Theory and practice of translation: textbook. way. K .: Universe, 2003. 280

p.

2. Garbovsky N.K. Translation theory. M .: MSU, 2004. 544 p.

3. Milevich I. Strategies for translating movie titles // Rus. I'm from. abroad. - 2007. № 5. P. 65 –71.

4. Vasiliev A.D. The Word on television. Web. 17. Dec. 2013. URL: <u>https://works.doklad.ru/view/mpLbx8xjhOU.html</u>.

LSP 2021

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

AMELINA, Svitlana, Doctor of Education, Professor, Head of Department of Foreign Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

BAZALIY, Inna, PhD (linguistics), Assistant Professor, Kherson State University, Kherson, Ukraine

BEREZOVA, Liudmyla, PhD, Associate Professor at Department for the English Language and English for Technical and Agrobiological Sciences, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

BEREZOVSKA-SAVCHUK, Natalia, PhD, Senior Lecturer at of English language Department, *Kryvyi Rih State Pedagogical University*, Kryvy Rih, Ukraine

BEVZ, Olena, PhD in Education, Associate Professor, Deputy Dean for Pedagogical Internship, Head of Methodology for the English language instruction and acquisition, *Uman State Pedagogical University after Pavlo Tychyna*, Uman, Ukraine

BILOUS, Nataliya, PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

CHAIKA, Oksana, PhD, Professor (Associate) at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

CHUBKO, Nadezhda, PhD in Education, *Edith Cowan University*, Perth, Western Australia

CHYBIS, Larysa, M.A., teaching in tertiary institutions, lecturer, Ukrainian Association of Western Australia, Perth, Western Australia

DEMYDENKO, Hanna, PhD, Senior Lecturer at the Ukrainian language Department, *Kryvyi Rih State Pedagogical University*, Kryvy Rih, Ukraine

DENYSIUK, Vasyl, PhD (linguistics), Associate Professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman, Ukraine

DIRA, Nadia, Assistant at Pedagogy Department, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DMYTRENKO, Mariya, Doctor of Philosophy, Professor, Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chornobyl Heroes, Cherkasy, Ukraine

DOBRYNCHUK, Olha, PhD in linguistics, Associate Professor at the German language Department, *Kamyanets-Podilsky National University after Ivan Ohiyenko*, Kamyanets-Podilsk, Ukraine

DOMINA, Viktoria, Doctor of Education, Head of the English Philology Department, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DUDOK, Anna, PhD seeker, Lviv National University after Ivan Franko, Lviv, Ukraine

FANENSHTEL, Natalia, PhD (pedagogy), Associate Professor at Foreign Languages Department, *Khmelnytsky Education and Humanities Academy*, Khmelnytsky, Ukraine

GALYNSKA, Olena, PhD (linguistics), Associate Professor, acting Head of LSP Department, *National University of Food Technologies*, Kyiv, Ukraine

GOEL, Amit Kumar, Professor (Associate), Department of Commerce and Business Management, *Integral University*, Lucknow, India

GOLTSOVA, Marianna, PhD, Associate Professor, Chair for Romance and Germanic Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

GRABOVSKA, Inna, PhD in Philology, Associate Professor, Head of Department of the English language and English for Technical and Agrobiological Sciences, *National University* of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

GRITSYAK, Lesya, PhD (Pedagogics), Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages and Intercultural Communication, *Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*, Kyiv, Ukraine

HEIKO, Svitlana, PhD (philosophy), Associate Professor at Department of Philosophy and International Communication, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

ISHCHUK, Myroslava, senior lecturer, National University of Lvivska Politekhnika, Lviv, Ukraine

ISAIENKO, Svitlana, PhD(Pedagogics), Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Languages for Professional Purposes and Humanities, *State University of Infrastructure and Technologies*, Kyiv, Ukraine

IVANOVA, Iryna, PhD in Education, Associate Professor, Cherkasy State Business College, Cherkasy, Ukraine

IVANYSHYN, Natalia, language instructor at Department of Foreign Languages and Translation, *Lviv State Life Safety University*, Lviv, Ukraine KALINOWSKI, Daniel, Professor, PhD hab., Professor at Department of Cultural Anthropology and Kashubian-Pomeranian Research Institute of Philology, *Pomeranian University in Shupsk*, Poland

KACHMARCHYK, Svitlana, PhD in Pedagogy, Associate Professor, English Philology Department, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KARANEVYCH, Maryana, PhD in Philology, Associate Professor at Department of Theory and Practice of Translation, *Ternopil National Pedagogical University after Volodymyr Hnatiuk*, Ternopil, Ukraine

KHRYSTIUK, Svitlana, PhD in World History, Associate Professor at Department of English Philology, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

KOSOVYCH, Olha, Doctor of Philology, Professor, Head of the Department for Romance and Germanic Philology at *Ternopil National Teacher Training University after Volodymyr Hnatiuk*, Ternopil, Ukraine

KRASIUK, Anna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KRAVCHENKO, Alla, PhD (philosophy), Associate Professor at Department for Philosophy and International Communication, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

KRYKNITSKA, Iryna, PhD, Senior Lecturer at the English language Department, *Kyiv National Linguistic University*, Kyiv, Ukraine

KUTSA, Oksana, PhD in Education, Associate Professor at Department of Theory and Practice of Translation, *Ternopil National Pedagogical University after Volodymyr Hnatiuk*, Ternopil, Ukraine

LAZARENKO, Larysa, PhD in Education, Associate Professor, Head of Foreign Languages Department, *Pryazovsk State Technical University*, Pryazovsk, Ukraine

LAUTA, Olena, PhD (philosophy), senior lecturer at Department for Philosophy and International Communication, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

LUNHU, Yuliia, assistant at Department of English Philology, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

LYCHUK, Mariia, Doctor of Philological Sciences, Associate Professor, Professor for the Department of Romance and Germanic Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

LYVKA, Melania, MA (Honours), MA (Education), Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU), Munich, Germany

MALINKINA, Valentyna, lecturer at the Department for Romance and Germanic languages and translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

MARAKHOVSKA, Natalia, PhD in Education, Associate Professor, Associate Professor at Department of the Italian Philology, *Mariupol State University*, Mariupol, Ukraine

MASLIAYEVA, Iryna, PhD seeker, Ukrainian language Department, Kryvyi Rih State Pedagogical University, Kryvy Rih, Ukraine

MEDIANYK, Hanna, Assistant at Department of English Philology, *National University* of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MOISIUK, Valentyna, Doctor of Philology, Associate Professor, *Chernivtsi National* University after Yuriy Fedkovych, Chernivtsi, Ukraine

NEZHYVA, Olha, Doctor of Philosophy, Associate Professor, Associate Professor at Department of Modern European Languages, *Kyiv National Trade and Economical University*, Kyiv, Ukraine

NIKOLSKA, Nina, PhD (Education), Associate Professor at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

NIKULINA, Nelia, PhD in Philology, Associate Professor, Head of the Ukrainian Studies Department, *Kharkiv National Automobile and Civic Engineering University*, Kharkiv, Ukraine

NOZHOVNIK, Oleh, PhD(Pedagogics), Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

PALCHEVSKA, Oleksandra, PhD (linguistics), Associate Professor, *Lviv State University of Life Safety*, Lviv, Ukraine

PIKALOVA, Anna, PhD in Philology, Associate Professor at Department of Foreign Language Philology, Communal institution of *Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy* with Kharkiv Regional Council, Kharkiv, Ukraine

POHORIELOVA, Tetiana, senior lecturer at the Foreign Languages Department, National Academy for Statistics, Accounting and Audit, Kyiv, Ukraine

POLISHCHUK, Oleksandr, PhD, Associate Professor at Department of Romance and Germanic Languages, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PROTSYK, Olena, master student, *Khmelnytsky Education and Humanities Academy*, Khmelnytsky, Ukraine

PYNTIUK, Yevhenia, Assistant at Department of the Germanic and Contrastive Linguistics, *Chernivtsi National University after Yuri Fedkovych*, Chernivtsi, Ukraine

PYTS, Taras, PhD, Associate Professor, *Lviv National University after Ivan Franko*, Lviv, Ukraine

RENSKA, Indira, senior lecturer at Department of English Philology, *National University* of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ROHANOV, Maksym, senior lecturer at Department of Education, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

ROZGHON, Iryna, senior lecturer at English Philology Department, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ROZHKOV, Yuriy, Assistant and Senior Lecturer at Department of Romance and Germanic Languages, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RUBINSKA, Bronislava, PhD (pedagogics), Associate Professor at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RUDENKO, Svitlana, PhD in Philology, Associate Professor, Prpfessor at Department of Social Studies, Humanities and Law, *Kharkiv State University of Food Industries and Trade*, Kharkiv, Ukraine

RUDYK, Yaroslav, PhD (Education), Associate Professor, Humanities and Education Faculty, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RUSNAK, Diana, PhD in Education, Associate Professor at Department of Romance Philology and Translation, *Chernivtsi National University after Yuri Fedkovych*, Chernivtsi, Ukraine

SAVYTSKA, Inna, PhD (philosophy), Associate Professor, acting Dean of the Faculty for the Humanities and Education, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SERHIIENKO, Inna, PhD seeker, assistant at Department for Romance and Germanic Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SHARMANOVA, Natalia, PhD (linguistics), Associate Professor at the Ukrainian language Department, *Kryvyi Rih State Pedagogical University*, Kryvy Rih, Ukraine

SHYNKARUK, Vasyl, Doctor of Linguistics, Professor, Pro-rector for Academic Performance, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SMOLIAK, Pavlo, PhD seeker at Pedagogy Department, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SNITSAR, Valentyna, PhD (Philology), Associate Professor, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

SOPIVNYK, Ruslan, Doctor of Education, Associate Professor, Head of Pedagogy Department, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SYDORUK, Halyna, PhD, Associate Professor at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

TEPLA, Oksana, PhD, Associate Professor, Chair for Romance and Germanic languages and translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

TSOUFAL, Liubov, Senior Lecturer at of English language Department, *Kryvyi Rih State Pedagogical University*, Kryvy Rih, Ukraine

VITOMSKA, Nadiia, PhD, Associate Professor, Department of Romance Philology and Translation, *Kyiv National Linguistic University*, Kyiv, Ukraine

VOROTNIAK, Liudmyla, PhD in Education, Associate Professor at English Language Department, *Khmelnytsky Humanitarian and Pedagogical Academy*, Khmelnytsky, Ukraine

YAMNYCH, Natalia, senior lecturer at Department of the English Philology, *National* University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

YANISIV, Mykhailo, PhD in Education, Associate Professor, National University of Lvivska Politekhnika, Lviv, Ukraine

YAREMENKO, Natalia, PhD in Education, Associate Professor, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

YELOVSKA, Yulia, PhD, Senior Lecturer at Department of English language and Instruction Methodology, *Kryvyi Rih State Pedagogical University*, Kryvy Rih, Ukraine

ZHARKOVA, Roksolana, PhD in Philology, Associate Professor at Department of Preschool and Primary Education, *Lviv National University after Ivan Franko*, Lviv, Ukraine

YOUNG RESEARCHERS AS SUPERVISED

ANDREIEVA, Daria, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ARTEMCHUK, Yelyzaveta, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BABAK, Daria, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BABII, Kateryna , 1st year student of the Faculty of Food Technology and Quality Control of Agricultural Products, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

BAMBURA, Alla, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BANKOVSKY, Bohdan, master student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

BOBOKALO, Anastasia, bachelor of Year 3, *Cherkasy State Business College*, Cherkasy, Ukraine

BOITSOVA, Mariia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BULAVNOVA, Yuliia, 1st year student of the Faculty of Food Technology and Quality Control of Agricultural Products, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

CHEREDAIKO, Anastasia, bachelor student of Foreign Language Faculty, Uman State Pedagogical University after Pavlo Tychyna, Uman, Ukraine

CHEREPYANA, Viktoria, student of Professional Education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

CHERNETSKA, Anna, bachelor student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

DEREVINSKA, Victoria, 1st year student majoring in International Relations, *National* University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DUBIENOK, Yevhenia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DROZHDINA, Daria, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

FILIPOVA, Yelyzaveta, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HALEVYCH, Alina, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HAVRYLETS, Kyrylo, master student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

HERMASH, Vlad, master student of IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HNATOVSKA, Inna, master student, Kamyanets-Podilsky National University after Ivan Ohiyenko, Kamyanets-Podilsk, Ukraine

HONCHAROV, Andriy, bachelor student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

HREBENIUK, Kyrylo, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HUD, Anastasia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

IHNATCHENKO, Yelizavieta, 1st year student of the Faculty of Food Technology and Quality Control of Agricultural Products, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

IVASHCHUK, Maksym, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KACHMARCHYK, Svitlana, PhD in Pedagogy, Associate Professor, English Philology Department, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

KAMIANSKA, Daryna, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KARMAZINA, Kate, bachelor student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

KHODARCHENKO, Anastasiia, 4th year student, Kyiv National Linguistic University, *Kyiv, Ukraine*

KHODCHENKO, Anna, 1st year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

KOLODIAZHNA, Viktoriia, master student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine KOROTKA, Diana, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KOTSIUK, Yuliia, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, *National* University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KOUTCHERIANOU, Zinayida, a student, Chernivtsi National University after Yuri Fedkovych, Chernivtsi, Ukraine

KRAVCHUK, Nataliia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KRYNYTSKA, Yelyzaveta, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KUZKO, Karyna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KYRPA, Albina, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, *National* University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KYRYLIUK, Anastasiia, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

LUTSYK, Natalia, master student, *Chernivtsi National University after Yuriy Fedkovych*, Chernivtsi, Ukraine

MAKHOBRODZE, Vladyslava, 3rd year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

MARCHUK, Viktoria, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MELNYCHENKO, Iryna, bachelor undergraduate, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MIROSHNYK, Natalia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MARSHAK, Yulia, 4th year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

MOTENKO, Natalia, bachelor student of International Relations, Social Communications and Regional Studies, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

PADURARU, Anastasia, master student, Chernivtsi National University after Yuri Fedkovych, Chernivtsi, Ukraine

PARKHOMENKO, Iryna, 4th year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

PETRENKO, Denys, master student, IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

POLIAKOVA, Tetiana, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

POLISHCHUK, Viktoriia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

POPIVANOVA, Kristina, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PUNDYK, Tetiana, master student, Lviv State University of Life Safety, Lviv, Ukraine

REMINNA, Polina, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

RIABUSHKINA, Olesia, bachelor student of International relations,

social communications and regional studies, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

RUDENKO, Viktoria, 4th year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RUDENKO, Volodymyr, 4th year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RYZHAI, Olha, bachelor of Year 3, Cherkasy State Business College, Cherkasy, Ukraine

SAIIAPINA, Mariia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SEREDA, Daryna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SHCHUKA, Olesia, 1st year student majoring in International Relations, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SHUBA, Daryna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SHUDYKINA, Anastasiya, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SITKO, Anzhelika, 4th year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SMOLIAR, Dariia, master student, IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

STOIKA, Mykhaela, master student, *Chernivtsi National University after Yuri Fedkovych*, Chernivtsi, Ukraine

TANASIUK, Illya, master student, IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

TARASENKO, Anna, bachelor student, *Kharkiv National Economic University after* Semen Kuznets, Kharkiv, Ukraine

TOMCHENKO, Olena, bachelor student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

TEREKH, Anastasia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

TUDORAN, Natalia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

VAHERYCH, Anastasia, 4th year student, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

VASYLTSOV, Serhiy, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

UDOD, Alena, bachelor student, Veterinary Medicine Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ZAHORIICHUK, Yuliia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ZEMOV, Serhiy, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ФАХОВІ МОВИ Й НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ЇХ ВИКЛАДАННЯ:

Матеріали II Міжнародної онлайн-конференції / За ред. О.І. Чайки, О.С. Поліщука. – Київ: Видавництво НУБіП України, 2021. – 274 с.

У збірнику опубліковано матеріали роботи II Міжнародної онлайн-конференції «Фахові мови й новітні підходи до їх викладання», які розкривають актуальні питання сучасного загального й прикладного мовознавства загалом, а також перекладу, методики викладання іноземних мов і фахових мов як мов особливого призначення, зокрема.

Disclaimer: The views, information, or opinions expressed by the authors are solely those of the individuals involved and do not necessarily represent those of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, members of the Conference committees and any university staff. The authors commit to presenting their original and relevant ideas and research findings, as well as referring to the sources when citing or describing the results by others.

Матеріали роботи II Міжнародної онлайн-конференції «Фахові мови й новітні підходи до їх викладання» видано в авторській редакції.